

1501 — 1521

~~A-588~~

Vol 3

V3

1700636

D 003334, Vol. 3

396

Securitatea

STRICT SECRET

D3334/3

Nr. 1 (13) — 1971

STRICT
SECRET

Exemplar
nr. 1501

(13)

1971

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

Securitatea

* * *

Jumătate de secol de luptă și muncă în slujba poporului	3
Locotenent-colonel N. FROST	
Personalitatea ofițerului de securitate	10
Colonel E. GEORGESCU	
Maior C. TEODOSIU	
Urmărirea informativă specială — mijloc important pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor contra securității statului	16
Maior ION GH. GORGĂNEANU	
Corelația dintre urmărirea informativă și activitatea de cercetare penală	16
Colonel NICOLAE UNGUREANU	
Locotenent-colonel ANTON SENTEȘ	
Știați că sinteți în atenția serviciilor de spionaj străine ?	25
Maior IOSIF JAKAB	
Maior VASILE CIULEA	
Măsuri de prevenire a compromiterii produselor destinate exportului	31
Locotenent-colonel ION GEAGLĂ	
Maior CONSTANTIN DOBRE	
Necesitatea planificării muncii pentru căutarea informațiilor	37
Locotenent-colonel ȘTEFAN ALBU	
Preocupare pentru depistarea elementelor suspecte din rindul repatriaților	42
Locotenent-colonel ȘTEFAN DAVID	
Izolarea și compromiterea unor elemente care au deținut funcții în fosta organizație legionară	47

Maior T. CONSTANTIN	
Maior ILIE COMAN	
Imbinarea măsurilor informative cu efectuarea actelor de urmărire penală a asigurat stabilirea temeinică a adevărului în cazul „Cisterna”	53
Maior CORNEL VRABET	
Reintoarcerea lui Grig	61
Maior D. POPA	
Pregătirile de evaziune pot fi cunoscute din vreme	69
Locotenent-colonel MARIN NISTOR	
Zile și nopți, alături de constructorii arcului de oțel de peste Dunăre	74
* * *	
Activitatea odioasă a „Panterei” a fost curmată	79
Maior ION BĂLAN	
Un nou mijloc în munca de prevenire	95
Maior CONSTANTIN RIZEA	
Aspecte rezultate din supravegherea unor specialiști japonezi	99
Căpitan ION ȘERBAN	
Locotenent-major IONEL BLEJAN	
Încercări de atragere și influențare a unor navigatori români	103
Locotenent-colonel dr. M. MOLEA	
Maior ION ANGHELESCU	
Probleme de metodică în cercetarea catastrofelor aeriene	108
* * *	
Dorința fiecărui tinăr ofițer — îmbunătățirea rezultatelor obținute în muncă	119
* * *	
De peste hotare	121
* * *	
Cum rezolvați cazul?	127
* * *	
Rezolvarea speței publicată în numărul 4 (12) 1970	128
Locotenent-colonel C. NICOLA	
Locotenent-colonel ION DINU	
Serviciul de spionaj israelian — unul dintre cele mai periculoase servicii secrete: perfid, insistent și agresiv	130
* * *	
1 în schimbul a 4481 (traducere din revista „Stern”)	137
* * *	
Vă recomandăm să citiți	148
* * *	
Index legislativ	150

COLEGIUL DE REDACȚIE

General-maior DUMITRU BORȘAN — președinte, general-maior ALEXANDRU DUMITRAȘCU — vicepreședinte, colonel GHEORGHE SIMIONESCU, colonel GEORGE ALEXANDRESCU, colonel EMILIAN GEORGESCU, colonel ARISTOTEL STAMATOIU, colonel ION MORARU, colonel GHEORGHE BĂLEANU, locotenent-colonel ION BARBULEA, locotenent-colonel EUGEN PANDELESCU, locotenent-colonel ION GEAGLĂ, maior MIHAI DIMA — redactor șef.

JUMĂTATE DE SECOL DE LUPTĂ ȘI MUNCĂ ÎN SLUJBA POPORULUI

Intregul nostru popor sărbătorește, la 8 mai, împlinirea a cinci decenii de existență a Partidului Comunist Român. Constituirea partidului a marcat o cotitură istorică în dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră, deoarece — acționând în lumina ideologiei marxist-leniniste — a ridicat pe o treaptă superioară lupta revoluționară a proletariatului, a forțelor democratice, progresiste, a continuat și a dus mai departe glorioasele tradiții ale luptei poporului pentru eliberare socială și națională, pentru făurirea unei Români prospere, libere și independente.

În această perioadă — prin activitatea neobosită pe care a desfășurat-o — partidul s-a dovedit a fi conducătorul încercat al poporului, devotat trup și suflet intereselor vitale ale celor ce muncesc de la orașe și sate. Comuniștii au fost în primele rînduri ale luptei pentru lichidarea asupririi și exploatării, ale luptei pentru libertate, democrație și progres social, pentru adevăr și dreptate.

1921 - 1971

Acești 50 de ani au fost ani de muncă grea, de încordare, de dăruire, de spirit de sacrificiu. În fața activității desfășurate de partid s-au ridicat probleme deosebit de complexe, cărora membrii săi — comuniștii — le-au făcut față cu succes. Trebuie să spunem cu mândrie că în toate împrejurările, în condițiile grele ale ilegalității, în anii bătăliei pentru putere, în vasta operă constructivă de edificare și consolidare a noii orînduiri, partidul s-a aflat întotdeauna la înălțime, cîștigînd stima și respectul întregului nostru popor pentru priceperea, devotamentul și abnegația dovedite în lupta desfășurată în vederea asigurării drepturilor economice, a libertăților democratice, în lupta pentru dezvoltarea patriei pe lăgașul propășirii neconținute. Sub conducerea partidului, oamenii muncii din România au străbătut un drum lung de lupte și victorii, au înlăturat dominația claselor stăpînitoare și a imperialismului străin, au înlăptuit revoluția populară, au trecut la edificarea socialismului, au deschis larg căile progresului social.

Afirmîndu-se pe arena vieții politice, organizînd luptele sociale contra claselor exploatoare, partidul nostru a înscris în istoria patriei nenumărate pagini de eroism și abnegație revoluționară.

Cu deosebită forță s-a manifestat capacitatea politică și organizatorică a partidului comunist în timpul marilor bătălii revoluționare din ianuarie-februarie 1933, împotriva măsurilor luate de capitaliști de a ieși din criză pe spinarea celor ce muncesc, bătălii care, totodată, au reprezentat prima mare mișcare muncitorească din Europa împotriva pericolului pe care-l reprezenta fascismul. Partidul Comunist s-a dovedit neînfricatul detașament revoluționar de avangardă al proletariatului și, totodată, exponentul intereselor vitale ale maselor largi de oameni ai muncii, ale țărănimii și intelectualității, ale unor largi categorii sociale progresiste. Partidul nostru a luptat cu consecvență și fermitate împotriva asupririi naționale, pentru prietenie și solidaritate frățească între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate; în rîndurile sale au activat fiii cei mai buni ai poporului român și ai naționalităților conlocuitoare.

Stegar al intereselor naționale fundamentale ale poporului român, Partidul Comunist s-a ridicat în apărarea independenței și suveranității țării, a militat pentru o politică externă de pace și colaborare cu celelalte popoare împotriva dominației imperialismului străin, pentru prietenie și alianță între România și Uniunea Sovietică.

Numeroși au fost membrii partidului nostru, ai Uniunii Tineretului Comunist, care în anii ilegalității, ai dictaturii militarofasciste au înfruntat închisorile și lagărele, au plătit cu prețul vieții devotamentul față de cauza socialismului și a libertății patriei. Partidul nostru, întregul popor român dau o înaltă prețuire activității comuniștilor, a tuturor militanților revoluționari care — călăuziți de idealul făuririi unei societăți drepte pe pămîntul României — au înfruntat cu sacrificiu greutățile luptei împotriva regimului burghezo-moșieresc, și-au consacrat întreaga viață progresului României.

Este meritul istoric al Partidului Comunist Român că — în condițiile în care țara fusese aruncată în brațele imperialismului german și atrasă în războiul împotriva Uniunii Sovietice, pe plan intern fiind lichidate ultimele libertăți democratice și instaurată dictatura militarofascistă — a știut să acționeze ca un adevărat catalizator al tuturor forțelor revoluționare, pregătind și conducînd nemijlocit insurecția armată din August 1944, act de importanță crucială pentru destinele României. S-a înscris o pagină de glorie nepieritoare în istoria contemporană a României, țara fiind eliberată, întregul popor avînd deschise larg porțile construcției pașnice.

O dată cu răsturnarea dictaturii fasciste, armata română a întors armele împotriva hitleriștilor și a participat cu întreaga sa forță la lupta împotriva mașinii de război germane. Luptînd în comun cu armata sovietică, ostașii români, după eliberarea întregului teritoriu al patriei, au luat parte la eliberarea Ungariei și a Cehoslovaciei. Prin mari eforturi materiale și prin jertfe grele, armata noastră, întregul popor român și-au adus o deosebită contribuție la învingerea Germaniei hitleriste, la obținerea victoriei.

În etapele succesive ale revoluției populare au avut loc transformări uriașe în viața materială și spirituală a întregii națiuni. Sintetizînd, se poate spune că în acești aproape 27 de ani, poporul român — sub conducerea comuniștilor — a trecut de la orînduirea burgheză, în care se mențineau puternic rămășițele feudale, la orînduirea care a lichidat pentru totdeauna exploatarea omului de către om — înlăptuind cu succes societatea nouă, socialistă. Oamenii muncii au obținut victorii remarcabile în dezvoltarea patriei, în consolidarea succeselor obținute în industrie, în agricultură, în viața social-culturală. După cum releva tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Acest drum nu a fost, desigur, ușor. Pentru a învăța cum să construim noua orînduire a trebuit să plătim de multe ori scump. Ceea ce caracterizează însă întreaga activitate a Partidului Comunist este faptul că a știut să înfrîngă greutățile, asigurînd mersul hotărît înainte pe drumul construirii socialismului”.

Viața a confirmat din plin justețea liniei generale, marxist-leniniste, a partidului nostru, priceperea sa de a aplica principiile socialismului la condițiile concrete din România, capacitatea sa de a uni eforturile întregului popor în vederea propășirii economice și sociale a țării.

Sărbătorim împlinirea a 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român sub semnul realizării cu succes a celui de al IV-lea plan cincinal — ale cărui linii directoare au fost statornicite la Congresul al IX-lea al partidului. Între anii 1966 și 1970 poporul român a desfășurat o amplă muncă constructivă, pentru dezvoltarea și consolidarea orînduirii noastre socialiste. Rezultatele activității creatoare a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități sînt strălucite. În această etapă — care pe drept cuvînt poate fi apreciată drept cea mai rodnică etapă a construcției socialiste în țara noastră — poporul român a obținut

realizări remarcabile în toate domeniile activității economice și social-culturale, a dobândit victorii de seamă în ridicarea societății noastre socialiste pe noi trepte de propășire, bunăstare și prosperitate. La sfârșitul acestei etape, România se înfățișează ca o țară socialistă înfloritoare, cu o economie dinamică și echilibrată, în plin proces de modernizare, cu un potențial material tot mai puternic, capabilă să înainteze hotărât pe drumul progresului și civilizației.

Continuând industrializarea socialistă, forțele de producție ale țării au cunoscut, în anii ultimului cincinal, un nou și puternic avânt, reflectat printre altele în dezvoltarea producției industriale într-un ritm mediu anual de 11,80% — superior celui prevăzut inițial și care înscrie țara noastră în rîndul țărilor cu cele mai ridicate ritmuri de creștere, nu numai din Europa, ci și din întreaga lume; accentuarea rolului industriei ca factor principal al dezvoltării economiei, al progresului întregii noastre societăți; dezvoltarea rapidă a sectoarelor industriale strîns legate de progresul tehnico-științific contemporan; progresele importante realizate în amplasarea rațională a obiectivelor economice pe întreg teritoriul țării. Realizări însemnate au fost obținute, de asemenea, în agricultură, în construcții, în transporturi și în celelalte ramuri ale economiei. În ciuda dificultăților provocate de calamitățile naturale din ultimii trei ani și îndeosebi de inundațiile din 1970, producția agricolă a crescut în cincinalul trecut în medie cu 24%, față de perioada celor cinci ani precedenți, ceea ce a permis asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agro-alimentare ca și realizarea prevederilor de export.

Totodată, pe baza creșterii producției materiale, venitul național al țării a fost în 1970 cu 45% mai mare decît în 1965, sporind anual în medie cu 7,7%, ceea ce a permis asigurarea creșterii, an de an, a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii de la orașe și sate, cît și înfăptuirea unui amplu program de investiții în vederea progresului susținut al potențialului economic al țării, a creșterii întregii avuții naționale. Au sporit continuu, în acești ani, veniturile reale ale populației, s-a extins construcția de locuințe, au fost alocate fonduri tot mai mari pentru învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și alte acțiuni sociale. Este edificator, în acest sens, faptul că fondul de consum pe locuitor a sporit în anii cincinalului cu 27%.

Succesele obținute în anii cincinalului, puternica dinamizare a economiei, ca și a societății noastre în ansamblu, sînt indisolubil legate de înfăptuirea consecventă a rolului conducător al Partidului Comunist Român, de creșterea continuă a acestui rol, o dată cu complexitatea crescîndă a sarcinilor construcției socialiste. Aceste progrese demonstrează forța și vitalitatea politicii partidului nostru, îndreptată spre dezvoltarea accelerată a forțelor de producție și perfecționarea noilor relații sociale, în vederea sporirii neîntrerupte a avuției naționale, ridicării bunăstării materiale și culturale a celor ce muncesc. „Toate marile succese obținute în dezvoltarea

economică și socială a patriei, în înflorirea multilaterală a societății noastre socialiste în cincinalul care a trecut — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a.c. — sînt o dovadă grăitoare a justeții liniei politice generale a partidului nostru care, în întreaga sa activitate, se călăuzește neabătut după învățătura marxist-leninistă, aplică adevărurile și legile generale ale socialismului la condițiile concrete ale României“.

Tot ceea ce s-a înfăptuit în anii cincinalului, marile realizări obținute în înflorirea și dezvoltarea patriei socialiste reprezintă o contribuție activă a partidului, a întregului nostru popor la întărirea sistemului mondial socialist, a forțelor progresului și păcii în lume, a mișcării mondiale antiimperialiste. Viața demonstrează neîncetat faptul că, preocupîndu-se de bunul mers al construcției socialiste, de edificarea cu succes a noii orînduiri, manifestînd o neslăbită grijă pentru progresul și prosperitatea patriei socialiste, Partidul Comunist Român își îndeplinește cu cinste îndatoririle naționale, cît și cele internaționale de detașament activ al marii armate a forțelor revoluționare din lumea întreagă.

Realizările de seamă dobîndite în anii 1966—1970 creează premise deosebit de prielnice pentru înfăptuirea obiectivelor însuflețitoare ale programului de dezvoltare economică și socială a țării, elaborat de Congresul al X-lea al P.C.R., pentru continuarea cu succes a operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Inscriindu-se în acest cadru, hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R., din 10—11 februarie 1971, analizele multilaterale și consfăturile de lucru organizate de către conducerea superioară a partidului și statului cu lucrătorii din centralele industriale și celelalte unități economice cu statut de centrală, din întreprinderile agricole de stat, din arhitectură, din cinematografie, din domeniul artei și literaturii au permis conturarea cu mai multă claritate a căilor, metodelor și mijloacelor ce urmează a fi folosite pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor dezvoltării în perspectivă a României socialiste.

Ne aflăm la confluența a două cincinale: cel care s-a realizat în anii 1966—1970, cel în care am intrat cu hotărîrea de a îndeplini și depăși luminoasele obiective proiectate, cincinalul pe anii 1971—1975. Întregul popor, sub conducerea clarvăzătoare a partidului, depune toate eforturile, întreaga capacitate, energia, priceperea și discernămîntul pentru a da viață amplului program de dezvoltare economică și social-culturală a patriei. Împreună cu toți oamenii muncii, cadrele Consiliului Securității Statului au depus și depun eforturi susținute pentru a contribui la crearea condițiilor necesare desfășurării cu succes a operei constructive. După cum releva secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în procesul făuririi noii orînduiri sociale, „organele Securității Statului au desfășurat o activitate intensă, au dus o luptă neobosită împotriva dușmanilor construcției socialismului, a celor care nu au înțeles năzuințele poporului nostru și au încercat să oprească sau să împiedice făurirea viitorului liber și luminos al patriei noastre. Putem spune că

realizări remarcabile în toate domeniile activității economice și social-culturale, a dobândit victorii de seamă în ridicarea societății noastre socialiste pe noi trepte de propășire, bunăstare și prosperitate. La sfârșitul acestei etape, România se înfățișează ca o țară socialistă înfloritoare, cu o economie dinamică și echilibrată, în plin proces de modernizare, cu un potențial material tot mai puternic, capabilă să înainteze hotărât pe drumul progresului și civilizației.

Continuând industrializarea socialistă, forțele de producție ale țării au cunoscut, în anii ultimului cincinal, un nou și puternic avânt, reflectat printre altele în dezvoltarea producției industriale într-un ritm mediu anual de 11,8% — superior celui prevăzut inițial și care înscrie țara noastră în rîndul țărilor cu cele mai ridicate ritmuri de creștere, nu numai din Europa, ci și din întreaga lume; accentuarea rolului industriei ca factor principal al dezvoltării economiei, al progresului întregii noastre societăți; dezvoltarea rapidă a sectoarelor industriale strîns legate de progresul tehnico-științific contemporan; progresele importante realizate în amplasarea rațională a obiectivelor economice pe întreg teritoriul țării. Realizări însemnate au fost obținute, de asemenea, în agricultură, în construcții, în transporturi și în celelalte ramuri ale economiei. În ciuda dificultăților provocate de calamitățile naturale din ultimii trei ani și îndeosebi de inundațiile din 1970, producția agricolă a crescut în cincinalul trecut în medie cu 24%, față de perioada celor cinci ani precedenți, ceea ce a permis asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agro-alimentare ca și realizarea prevederilor de export.

Totodată, pe baza creșterii producției materiale, venitul național al țării a fost în 1970 cu 45% mai mare decît în 1965, sporind anual în medie cu 7,7%, ceea ce a permis asigurarea creșterii, an de an, a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii de la orașe și sate, cît și înfăptuirea unui amplu program de investiții în vederea progresului susținut al potențialului economic al țării, a creșterii întregii avuții naționale. Au sporit continuu, în acești ani, veniturile reale ale populației, s-a extins construcția de locuințe, au fost alocate fonduri tot mai mari pentru învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și alte acțiuni sociale. Este edificator, în acest sens, faptul că fondul de consum pe locuitor a sporit în anii cincinalului cu 27%.

Succesele obținute în anii cincinalului, puternica dinamizare a economiei, ca și a societății noastre în ansamblu, sînt indisolubil legate de înfăptuirea consecventă a rolului conducător al Partidului Comunist Român, de creșterea continuă a acestui rol, o dată cu complexitatea crescîndă a sarcinilor construcției socialiste. Aceste progrese demonstrează forța și vitalitatea politicii partidului nostru, îndreptată spre dezvoltarea accelerată a forțelor de producție și perfecționarea noilor relații sociale, în vederea sporirii neîntreprupte a avuției naționale, ridicării bunăstării materiale și culturale a celor ce muncesc. „Toate marile succese obținute în dezvoltarea

economică și socială a patriei, în înflorirea multilaterală a societății noastre socialiste în cincinalul care a trecut — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a.c. — sînt o dovadă grăitoare a justeții liniei politice generale a partidului nostru care, în întreaga sa activitate, se călăuzește neabătut după învățătura marxist-leninistă, aplică adevărurile și legile generale ale socialismului la condițiile concrete ale României”.

Tot ceea ce s-a înfăptuit în anii cincinalului, marile realizări obținute în înflorirea și dezvoltarea patriei socialiste reprezintă o contribuție activă a partidului, a întregului nostru popor la întărirea sistemului mondial socialist, a forțelor progresului și păcii în lume, a mișcării mondiale antiimperialiste. Viața demonstrează neîncetat faptul că, preocupîndu-se de bunul mers al construcției socialiste, de edificarea cu succes a noii orînduirii, manifestînd o neslăbită grijă pentru progresul și prosperitatea patriei socialiste, Partidul Comunist Român își îndeplinește cu cinste îndatoririle naționale, cît și cele internaționale de detașament activ al mării armate a forțelor revoluționare din lumea întregă.

Realizările de seamă dobîndite în anii 1966—1970 creează premise deosebit de prielnice pentru înfăptuirea obiectivelor însuflețitoare ale programului de dezvoltare economică și socială a țării, elaborat de Congresul al X-lea al P.C.R., pentru continuarea cu succes a operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Inscriindu-se în acest cadru, hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R., din 10—11 februarie 1971, analizele multilaterale și consfăturile de lucru organizate de către conducerea superioară a partidului și statului cu lucrătorii din centralele industriale și celelalte unități economice cu statut de centrală, din întreprinderile agricole de stat, din arhitectură, din cinematografie, din domeniul artei și literaturii au permis conturarea cu mai multă claritate a căilor, metodelor și mijloacelor ce urmează a fi folosite pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor dezvoltării în perspectivă a României socialiste.

Ne aflăm la confluența a două cincinale: cel care s-a realizat în anii 1966—1970, cel în care am intrat cu hotărîrea de a îndeplini și depăși luminoasele obiective proiectate, cincinalul pe anii 1971—1975. Întregul popor, sub conducerea clarvăzătoare a partidului, depune toate eforturile, întreaga capacitate, energia, priceperea și discernămintul pentru a da viață amplului program de dezvoltare economică și social-culturală a patriei. Împreună cu toți oamenii muncii, cadrele Consiliului Securității Statului au depus și depun eforturi susținute pentru a contribui la crearea condițiilor necesare desfășurării cu succes a operei constructive. După cum releva secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în procesul făuririi noii orînduirii sociale, „organele Securității Statului au desfășurat o activitate intensă, au dus o luptă neobosită împotriva dușmanilor construcției socialismului, a celor care nu au înțeles năzuințele poporului nostru și au încercat să oprească sau să împiedice făurirea viitorului liber și luminos al patriei noastre. Putem spune că

organele Securității Statului și-au îndeplinit pe deplin misiunea încredințată de partid, și-au făcut cu răspundere datoria față de popor, față de patrie!"

Victoriile dobândite de oamenii muncii în cei aproape 27 de ani de construcție pașnică dovedesc că organele Securității de Stat au avut și au într-adevăr ce apăra. „Au de apărat — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu — în primul rînd, munca pașnică a minunatului nostru popor, dornic să-și înlăurească în pace destinul așa cum îl voiește el, dornic să edifice societatea socialistă, să înlăptuiască ideile socialismului în ceea ce au ele mai bun, pentru a asigura omului fericire și bunăstare, posibilitatea de a se bucura de tot ceea ce omenirea a creat mai valoros". Tocmai datorită faptului că oamenii muncii — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor — au știut să acționeze cu fermitate împotriva oricui a încercat să ridice piedici în calea construcției socialismului, tocmai de aceea a devenit posibilă obținerea succeselor de astăzi. În acest climat, aparatul securității de stat a putut să-și îndeplinească — sub conducerea permanentă a partidului — misiunile încredințate în apărarea cuceririlor dobândite.

În ultimii ani — în lumina hotărîrilor Congresului al IX-lea al P.C.R., Plenarelor C.C. al P.C.R. din iunie 1967 și aprilie 1968, pe baza Directivelor Congresului al X-lea al partidului — activitatea Securității de Stat a cunoscut perfecționări continue. Măsurile întreprinse, din inițiativa și sub îndrumarea permanentă, plină de grijă a conducerii de partid și de stat, au asigurat activității noastre o bază științifică, i-au sporit eficiența și i-au imprimat un pronunțat caracter preventiv. A crescut competența și capacitatea de acțiune a aparatului, formele și metodele noastre de muncă s-au diversificat și au devenit mai ofensive, fiind orientate, în primul rînd, în direcția zădărnirii uneltirilor dușmanului de a atenta la cuceririle revoluționare ale poporului român. Toate succesele înregistrate în ultimii ani în cele mai diferite domenii ale activității noastre sînt rezultatele politicii înțelepte a partidului, a cărei viabilitate constă în legătura strînsă cu realitățile, în ancorarea fiecărei măsuri economice, sociale, culturale, științifice în viața țării, luînd în considerare cerințele și particularitățile etapelor succesive de dezvoltare.

Victoriile înregistrate în procesul construcției societății socialiste multilateral dezvoltate, prin aplicarea politicii științifice, marxist-leniniste a partidului și statului, au creat condiții pentru realizarea sarcinilor ce revin organelor Securității de Stat în mai bune condițiuni. Ca urmare, munca de securitate a cunoscut îmbunătățiri succesive, înregistrînd succese importante pe plan organizatoric dar mai ales pe plan concepțional. Bilanțurile efectuate pe anii 1969 și 1970 au arătat că s-au făcut pași importanți în direcția ridicării nivelului calitativ al întregii activități — cerință majoră formulată de partid în fața aparatului de stat, în ansamblu, inclusiv a aparatului Securității. Pe fiecare linie de muncă, în fiecare sector, în fiecare compartiment, există o preocupare susținută pentru a se da o eficiență sporită fiecărei măsuri, fiecărei acțiuni întreprinse.

Succesele obținute în munca noastră se datoresc — după cum se cunoaște — sprijinului primit din partea oamenilor muncii, a organelor de stat și organizațiilor obștești, cooperării fructuoase cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Forțelor Armate, gărzile patriotice și alte instituții. „Trebuie menționat — arăta tovarășul Ion Stănescu, președintele Consiliului Securității Statului, în concluziile la bilanțul activității desfășurate în anul 1970 — că toate măsurile întreprinse de noi, toate rezultatele pozitive pe care le-am dobîndit sînt consecința colaborării strînse, nemijlocite cu oamenii muncii. Se poate spune, spre satisfacția noastră a tuturor că am ieșit din acea închistare, din acea rutină care exista și că nu este astăzi sector, compartiment al muncii de securitate, chiar și în domeniul tehnicii operative, în care să nu se realizeze în mod fertil colaborarea nemijlocită cu oamenii muncii, în formele și potrivit particularităților respective".

Conducerea Consiliului Securității Statului — cu prilejul analizelor efectuate, cu ocazia discuțiilor avute în cadrul aparatului central, precum și la inspectoratele județene — a relevat existența multiplelor posibilități pentru dezvoltarea legăturii cu oamenii muncii, pentru perfecționarea conlucrării aparatului Securității de Stat cu diferite alte organe, organizații de masă și obștești, cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, cu inspectoratele școlare județene, cu Comitetul de Cultură și Artă și organele corespunzătoare din teritoriu, cu celelalte instituții care au tangență cu munca noastră, astfel încît măsurile noastre preventive, în general acțiunile pe care le întreprindem, să aibă mai multă eficacitate. Practica a demonstrat necesitatea intensificării eforturilor întreprinse pînă acum pentru educarea contrainformativă a populației, vîdindu-se — în această privință — numeroase resurse încă nevalorificate. Conducerea partidului nostru ne-a atras atenția în mai multe rînduri, asupra faptului că lupta împotriva fenomenelor antisociale reprezintă o sarcină a întregului popor, a întregului organism social-politic al țării. „Lupta împotriva încălcării normelor de conviețuire socială trebuie înțeleasă — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție — ca o problemă ce privește toate organele de partid și de stat, întreaga noastră societate socialistă". Numai într-o asemenea concepție munca noastră va fi pe deplin eficientă, va da roadele scontate, va răspunde pe deplin indicațiilor conducerii partidului și statului nostru.

În aceste zile, cînd întregul popor se pregătește să sărbătorească împlinirea a 50 de ani de luptă și muncă a Partidului Comunist Român, întregul nostru efectiv — ofițeri, subofițeri, maiștri militari, angajați civili — își intensifică eforturile pentru a-și îndeplini în mod exemplar misiunile încredințate. Cadrele Consiliului Securității Statului acționează cu hotărîre și fermitate în scopul de a realiza principală lor îndatorire — aceea de a preveni orice acțiune cu caracter dușmănos, orice încercare de a pune la cale o asemenea acțiune.

PERSONALITATEA OFITERULUI DE SECURITATE

Locotenent-colonel N. FROST

Îndeplinirea sarcinilor complexe și de mare răspundere, pe care partidul le pune în fața securității statului în etapa actuală, necesită ofițeri cu o personalitate multilateral dezvoltată, precum și o preocupare permanentă pentru împlinirea și manifestarea creatoare a acestei personalități. Această sarcină devine și mai mult necesară în prezent când partidul pune în fața tuturor cadrelor sale, a salariaților din întreprinderile și instituțiile de stat, problema ridicării pe o treaptă superioară a pregătirii profesionale.

Personalitatea, ca atribut al omului, ca dezvoltare optimă a individualității, se formează, se dezvoltă și se ma-

nifestă în raporturile individului cu societatea și, mai precis, cu sistemul de valori social-culturale, valori pe care și le însușește și la a căror consolidare și dezvoltare ia parte în mod activ. Definim personalitatea ca fiind sinteza personală și originală a valorilor social-culturale, pe care o realizează printr-un efort propriu acela care devine personalitate.

Personalitatea se formează și se manifestă ca o însușire superioară și fundamentală a omului, caracterizat prin anumite particularități biopsihice. Dar atît fondul său de valori și principii călăuzitoare, cît și felul său de a acționa sînt determinate în special de mediul social și, în mod

hotărîtor, de cultură. Formîndu-se și dezvoltîndu-se prin asimilarea în conștiința individului a valorilor sociale, personalitatea se manifestă prin comportamentul acestuia în cele mai diferite situații și, mai ales, prin participarea sa la crearea și consolidarea sistemului de valori al societății. Din felul în care intră în raporturile cu individul și cu societatea decurg funcțiile personalității.

În primul rînd, funcția personalității, ca întreg, este aceea de a-i permite individului un comportament corespunzător, atît cu cerințele mediului social din care face parte, cît și cu interesele sale personale. Pentru personalitatea ofițerului de securitate această funcție are o serie de determinări concrete. El trebuie să-și însușească asemenea cunoștințe științifice, tehnice, politice, ideologice, juridice, etice, de specialitate etc. și să-și cultive asemenea trăsături de caracter, să-și formeze aptitudini care să-i permită o comportare pe măsura cerințelor și a exigențelor actuale, atît în muncă, în viața socială în genere, cît și în viața sa familială, personală. Date fiind situațiile extrem de diferite și foarte complexe în care activitatea profesională îl pune sau pe care poate să i le creeze, ofițerul de securitate trebuie să-și formeze în așa fel personalitatea, încît întotdeauna să se comporte în sensul dorit de el (și rezultat din convingerile sale comuniste), dar și în sensul așteptărilor grupului social în care se află, conform cu principiile politice, juridice și etice ale societății noastre socialiste.

Avînd un puternic fundament de valori științifice, politice, juridice, filozofice, etice, estetice etc., asimilate printr-o pregătire multilaterală și într-o structură originală, personalitatea

propriu ofițerului de securitate trebuie să-i asigure o gamă largă de răspunsuri și comportamente, pe care l le impune viața socială și, mai ales, activitatea profesională. Personalitatea sa trebuie să se manifeste viu și dinamic, să-l ferească de rigiditate și șablonism, să-l facă să adopte într-o situație dată comportamentul așteptat, să dea fiecărei probleme un răspuns pe cît posibil mai plin de originalitate. Formarea și dezvoltarea tipului de personalitate propriu ofițerului de securitate necesită ca, pe fondul unei pregătiri politico-ideologice temeinice și a unui sistem încheiat de cunoștințe științifice și tehnice, să se constituie calitățile psihice ce sînt necesare muncii de securitate.

Funcția personalității se manifestă însă într-o și mai mare măsură prin aceea că este și trebuie să fie creatoare de valori. Manifestîndu-se într-un mod creator, personalitatea din orice domeniu de activitate — economică, politică, cultural-educativă etc. — contribuie, prin eforturile și realizările sale, la îmbogățirea sistemului de valori sociale, la asigurarea progresului societății. De fapt, principala manifestare a personalității în viața socială este creația, realizarea unor noi valori materiale și spirituale și îmbogățirea, prin aceasta, a societății. Adevărata personalitate se manifestă prin contribuția pe care o aduce la rezolvarea problemelor ridicate de viața socială.

În raporturile sale cu societatea noastră socialistă, personalitatea fiecărui membru al său, a fiecărui comunist și desigur și a ofițerului de securitate are un rol creator. Munca de securitate, prin înseși complicațiile și subtilitățile sale, prin faptul

că cere o permanentă încordare spirituală, este prin excelență o activitate creatoare. Pentru ofițerul de securitate formele activității creatoare sînt variate și complexe. Prin munca sa specializată, ofițerul de securitate contribuie la apărarea și consolidarea valorilor sociale fundamentale ale societății noastre socialiste, apără cu competență și devotament patria socialistă, cuceririle socialiste ale poporului român.

În activitatea practică de zi cu zi, ofițerul de securitate își manifestă într-un mod creator personalitatea, atît prin felul în care își formează și își dezvoltă viziunea asupra relațiilor sociale, a fenomenelor și a persoanelor cu care are contact, cit și prin formele și mijloacele pe care le concepe și le realizează pentru a-și îndeplini obiectivele propuse. Au calitatea unor valori pentru munca de securitate anumite elemente, cum ar fi : un bun informator selecționat și educat printr-o muncă bine orientată de către ofițer, o combinație prin care se rezolvă o problemă operativă, un plan bine conceput pentru dezinformarea dușmanului etc.

Activitatea creatoare a ofițerului de securitate se manifestă, de asemenea, în modul de organizare a muncii sale și a celor cu care colaborează, în preocuparea permanentă pentru perfecționarea stilului și a metodelor sale. Aici se include, ca un element esențial, spiritul critic și autocritic, dorința permanentă de auto-depășire, neastimpărul creator. Într-o personalitate a ofițerului de securitate trebuie să se caracterizeze printr-o mare tensiune sufletească – intelectuală, afectivă și volitivă – prin conștiințiozitate în muncă, simț de răspundere și pasiune. Fără aseme-

nea calității, precum și fără înțelegerea și urmărirea perseverentă a scopului de a munci într-un mod creator, ofițerul riscă să se transforme într-un executant mediocru al unor ordine, într-un simplu meșteșugar.

Munca de securitate are, în multe privințe, caracteristicile unei arte și presupune deci din partea celor care o profesază nu numai cunoștințe și preocupare, dar și o serie de aptitudini speciale, o îmbinare fericită și armonioasă a acestor aptitudini în personalitatea unor ofițeri talentați. Asemenea talente selecționate cu grijă, modelate în școală și, mai ales, în munca practică, se manifestă, desigur, într-un mod deosebit, îmbogățesc activitatea de securitate cu noi valori și contribuie din plin la rezolvarea problemelor.

Formarea personalității ofițerului de securitate și manifestarea sa într-un sens creator depinde în primul rînd de inclinațiile personale ale fiecăruia și de eforturile pe care le depune pentru a se forma ca personalitate. Personalitatea este o cucerire a individului, un rezultat al muncii sale perseverente și bine orientate, cucerirea sa cea mai de preț. În același timp însă, personalitatea se dezvoltă ca urmare a acțiunii mediului social, a felului în care este stimulată și încurajată. Sistemul de valori sociale în continuă dezvoltare, pe care societatea noastră socialistă îl pune la dispoziția tuturor cetățenilor, le creează condiții tot mai favorabile pentru dezvoltarea și manifestarea largă a personalității, pentru dezvoltarea spiritului creator în muncă și a simțului de răspundere, asigură elementele nece-

sare pentru desfășurarea procesului de dezvoltare a personalității.

Experiența arată că formarea personalității multilaterale a ofițerului de securitate este rezultatul unei activități îndelungate și bine orientate, care se desfășoară în procesul de instruire și educație, precum și în munca practică de informații și contrainformații. În timp, acest proces începe în școală, unde se crează și jaloanele principale ale personalității sale ca ofițer. Măsurile elaborate și îndeplinite în școlile de securitate, în lumina cerințelor puse de partid în fața învățămîntului și în baza ordinelor și indicațiilor Consiliului Securității Statului, au ridicat la un nivel superior activitatea de pregătire a viitorilor ofițeri de securitate, de perfecționare a pregătirii cadrelor din aparatul de securitate. Aceste măsuri asigură, îndeosebi, asemenea cerințe cum sînt pregătirea multilaterală, formarea unor deprinderi și aptitudini necesitate de munca practică, legarea învățămîntului de viață și informarea sistematică a elevilor cu elementele noi din știința și tehnica contemporană, cu experiența înaintată a muncii de securitate. Dotarea tehnică superioară a școlii, modernizarea formelor și metodelor de predare și studiu contribuie la formarea elevilor în conformitate cu cerințele actuale și de perspectivă ale muncii de securitate.

Pe un plan și mai larg acționează asupra procesului de dezvoltare a personalității ofițerului de securitate, acțiunea amplă și multilaterală ce se desfășoară în cadrul Consiliului Securității Statului, pentru perfecționarea continuă și la nivel superior a pregătirii profesionale și politico-ideologice

a tuturor cadrelor. Prin conținutul și formele sale, această pregătire asigură policalificarea cit și recalificarea cadrelor noastre, conform cu cerințele și dinamica muncii de securitate. Aceste preocupări sînt ridicate pe o treaptă mai înaltă prin noile prevederi ale ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului privind pregătirea cadrelor. De menționat, faptul că măsurile preconizate sînt orientate spre niveluri superioare de pregătire, ele prevăzînd însușirea unor cunoștințe cerute de stadiul actual al științei și tehnicii, inclusiv studierea și asimilarea de către un număr important de cadre a științei conducerii sociale.

Personalitatea ofițerului de securitate se formează și se manifestă ca un element particular, ca o variație a tipului de personalitate propriu societății socialiste. În țara noastră, prin profilul său general, ofițerul de securitate este un comunist – membru de partid sau utecist – care are însărcinări speciale în cadrul aparatului de stat și își desfășoară activitatea în condiții specifice, necesitate de munca informativă și contrainformativă. Formarea personalității necesită de un asemenea gen de activitate socială, presupune îndeplinirea cîtorva condiții și anume : selecționarea, pe baza unor criterii științifice și folosind tehnici de verificare adecvate, a unor elemente bine înzestrate din punct de vedere intelectual, cu un profil politic și etic comunist, precum și cu inclinații pentru munca de securitate ; însușirea cu precădere a acelor cunoștințe științifice, tehnice, politice, juridice, etice care să facă din ofițerul de securitate o personalitate originală

și multilaterală ; structurarea acestor cunoștințe în ansamblul pregătirii sale, astfel încât locul principal să-l ocupe acelea care au o însemnătate deosebită pentru executarea sarcinilor care îi revin în munca sa, pentru a-i da posibilitatea să se comporte în mod corespunzător în toate situațiile ce se pot ivi pe parcursul executării unor misiuni ; formarea unor aptitudini și a unor deprinderi, inclusiv tehnice, pe care le necesită particularitățile muncii informative și contrainformative.

Lupta pentru dezvoltarea personalității ofițerului de securitate în etapa actuală are ca far călăuzitor sarcinile pe care Congresul al X-lea al partidului le-a pus în fața muncii de educație socialistă.

„În concepția noastră — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — educația socialistă, conștiința socialistă implică atât cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiei, cât și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate”¹⁾.

Aceste indicații, la care se alătură cele pe care conducerea partidului și statului le-a dat cu prilejul analizării rolului și sarcinilor organelor de securitate, precum și precizările conducerii Consiliului Securității Statului arată clar cerințele pe care trebuie să le îndeplinească ofițerii de securitate, calitățile politice, profesionale și etice pe care trebuie să le întrunească, stabilesc contururile principale ale personalității ofițerului de securitate.

În baza indicațiilor amintite, a cerințelor obiective ale muncii de securitate, apreciem că în cadrul personalității ofițerului de securitate, trebuie asimilate organic și într-o structură ierarhizată o serie de valori, dintre care cele mai importante sînt : devotamentul nemărginit față de patria socialistă și față de popor, partid și guvern, hotărîrea de a face tot ce este necesar, de a nu precupeți nimic pentru îndeplinirea datoriei, a ordinelor și misiunilor încredințate. Flacăra vie a patriotismului socialist unește, de fapt, toate celelalte valori în cadrul personalității ofițerului de securitate, determină sensul fundamental al existenței sale ca om și al tuturor acțiunilor sale.

Însușirea temeinică a învățaturii marxist-leniniste și cunoașterea la perfecție a politicii interne și externe a partidului și statului constituie, de asemenea, un element de bază în formarea personalității. Se adaugă la aceasta discernămintul politic, puterea de a desprinde cu ușurință și repeziciune principalul și secundarul din complexul unei situații politice, ce anume este sau nu în concordanță cu principiile partidului, cu interesele poporului și ale statului român.

Însușirea sistematică a unei culturi juridice și cunoașterea profundă a legilor statului, însoțite de înțelegerea necesității și formarea deprinderilor de a le respecta cu strictețe în toate ocaziile, se înscriu tot în sistemul de valori ce trebuie să se integreze în personalitatea ofițerului de securitate. Cerințele actuale ale mun-

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la cel de-al X-lea Congres al P.C.R., Ed. Politică, București — 1969, pag. 93.

cii impun pentru toți ofițerii, dar mai ales pentru anumite profiluri, însușirea unor cunoștințe organizate în domeniul științific și tehnic, a uneia sau mai multor limbi de circulație universală, a deprinderilor în minuirea tehnicii de luptă sau a unor instalații și procedee moderne, care sînt aplicate în munca de securitate.

Pe plan etic, ofițerul de securitate trebuie să-și însușească și să-și dezvolte puritatea de cristal fundamentată pe principiile etice ale partidului, să manifeste ca trăsături esențiale de caracter și de comportament cinstea, sinceritatea, dragostea față de om, simțul dreptății, echității și al justiției, curajul și spiritul de sacrificiu, voința în urmărirea scopului propus, pasiunea pentru munca de securitate, spiritul de răspundere pentru tot ceea ce face.

Un rol important îl are cultivarea vigilenței și conspirativității, a spiritului ofensiv și intransigenței în lupta cu elementele ostile socialismului, care atentează la cuceririle poporului român. În mod sistematic, ofițerul trebuie să-și însușească, iar șefii săi trebuie să-i cultive disciplina militară, bazată pe înțelegerea profundă a datoriei militare, a îndatoririi de a-și apăra patria chiar cu prețul vieții sale, de a face totul pentru îndeplinirea ordinelor și misiunilor care îi sînt încredințate.

Concomitent cu însușirea valorilor și formarea însușirilor analizate, specificul muncii de securitate face necesară și formarea altor însușiri psihice, oarecum mai particulare, dar foarte importante pentru asigurarea succesului în activitate. Asemenea calități sînt : perseverența și răbdarea în pregătirea și desfășurarea acțiuni-

lor ; capacitatea de a urmări cu un deosebit spirit de observație, cu multă atenție și discernămint fenomenele din viața politică, economică, științifică și culturală și de a desprinde acele fapte sau acțiuni care prezintă interes pentru securitatea statului, spiritul de prevedere raportat la conceperea și urmărirea propriilor sale acțiuni, cât și pentru a prevedea reacțiile dușmanului cu care se înfruntă ; spiritul inventiv și combinativ concretizat în capacitatea de a elabora combinații și legende prin care să-și conspire intențiile sale și să le demaște pe cele ale dușmanului, să-și dezinformeze adversarul ; elasticitatea în comportament, mergînd pînă la cele mai mici amănunte, care să-i permită acomodarea în orice mediu fără a se demasca ; puterea și, respectiv, deprinderea de a se concentra concomitent asupra mai multor obiective și de a trece ușor și rapid de la o situație la alta ; prudența în tot ce face și evitarea pripelii și panicii, mai ales în momentele și situațiile complicate.

Personalitatea ofițerului de securitate se distinge, pe baza tuturor cerințelor expuse, printr-o serie de însușiri generale, cum sînt bogăția valorilor prin care se formează și se manifestă în viața socială, multilateralitatea și originalitatea sa, contribuțiile mari pe care le aduce la afirmarea personală a fiecărui ofițer. Personalitatea nu trebuie privită ca ceva ce se poate limita la un anumit nivel. Ea este și trebuie să fie un element viu, o calitate ce se dezvoltă prin eforturile permanente ale individului, prin sprijinirea și stimularea sa de către colectivitatea socială.

Urmărirea informativă specială — mijloc important pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor contra securității statului

Corelația dintre urmărirea informativă și activitatea de cercetare penală

Pentru îndeplinirea misiunilor ce-i revin, potrivit Ordinului președintelui Consiliului Securității Statului cu privire la munca de securitate pe anul 1971, sarcina principală a întregului personal este de a continua să-și intensifice eforturile în vederea îmbunătățirii calității și eficacității muncii, diversificării formelor și metodelor de activitate folosite, creșterii operativității, combativității și fermității în prevenirea, descoperirea și lichidarea infracțiunilor îndreptate împotriva securității statului.

Acționând prompt și hotărât pentru prevenirea oricăror acțiuni ostile orânduirii noastre socialiste și de stat, organele securității au obligația de a lua măsuri în cazul în care aceste

(continuare în pag. 17)

Perfecționarea continuă a organizării întregii activități sociale este o cerință esențială a înaintării țării noastre pe calea societății socialiste. Tezele formulate de Congresul al X-lea al P.C.R., cu privire la dezvoltarea orânduirii noastre, evidențiază necesitatea organizării pe baze științifice a muncii în toate sectoarele de activitate.

Având în vedere directivele și indicațiile organelor superioare de partid, Consiliul Securității Statului a întreprins o gamă variată de măsuri menite să asigure îmbunătățirea sub toate aspectele a muncii aparatului. Acestea au fost corelate în mod necesar cu sarcinile ce revin ofițerilor de securitate în nobile misiuni ce o au de a înlăptui politica partidului și guvernului în domeniul

(continuare în pag. 21)

(urmare din pag. 16)

acte s-au produs totuși — pentru ca vinovații să fie descoperiți și trași la răspundere penală. În același timp însă trebuie acționat cu deosebită grijă și cu stricta respectare a legii pentru a se exclude orice eroare care ar putea pune vreo persoană în situația să fie trasă la răspundere penală pe nedrept.

Organele de securitate desfășoară, potrivit prevederilor legii, activitate de urmărire informativă și de urmărire penală. Aceste forme de activitate sînt strîns legate între ele, alcătuiind împreună un proces unitar al sistemului organizat de luptă pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor îndreptate contra securității statului.

Urmărirea informativă specială, una din cele două forme principale ale activității de urmărire informativă și care constituie totodată o parte integrantă în sistemul muncii de securitate, ocupă un loc important în lupta dusă împotriva elementelor care se pregătesc să comită fapte de natură să aducă atingere orânduirii noastre sociale și de stat.

În cadrul urmării informative speciale, prin folosirea metodelor și a mijloacelor secrete ale muncii de securitate, se asigură prevenirea săvîrșirii de infracțiuni contra securității statului, verificarea datelor și a informațiilor privind comiterea unor astfel de infracțiuni, creîndu-se în același timp și condițiile pentru obținerea unui complex de date factice de natură să contribuie la stabilirea adevărului în cauză atunci cînd se efectuează ori urmează a se efectua urmărirea penală.

Referitor la activitatea de urmărire informativă specială, în Ordinul președintelui Consiliului Securității Sta-

tului cu privire la munca de securitate pe anul 1971 s-a precizat că aceasta trebuie să constituie în toate cazurile un proces de muncă bine organizat și ofensiv, care să asigure atât verificarea operativă a materialelor referitoare la pregătirea ori săvîrșirea de infracțiuni contra securității statului, cât și condițiile necesare obținerii mijloacelor de probă pentru aflarea adevărului în cauză.

Urmărirea informativă specială constituie astfel, pe de o parte, un mijloc important pentru prevenirea săvîrșirii de infracțiuni contra securității statului, iar pe de altă parte, izvorul nemijlocit de materializare a actelor premergătoare ce se efectuează potrivit legii, în scopul sesizării din oficiu și al începerii urmării penale în cazul infracțiunilor date în competența organelor de cercetare ale securității.

Întreaga activitate de urmărire informativă specială se desfășoară în cadrul unei forme unice de evidență — dosarul de urmărire informativă. Această nouă formă de evidență, unică, a urmării informative a fost instituită prin Ordinul președintelui Consiliului Securității Statului cu privire la munca de securitate pe anul 1971, înlocuindu-se astfel cele două forme de evidență anterioare: mapa de lucru și dosarul de acțiune informativă.

Introducerea dosarului de urmărire informativă ca formă unică de evidență a activității de urmărire informativă specială a fost de natură să conducă la înlăturarea paralelismului formelor de evidență și a dificultăților ce se iveau în practică cu ocazia delimitării faptelor și a acțiunilor care alcătuiau obiectul uneia sau alteia din formele de evidență anterioare.

Totodată, considerăm că materia-

lizarea activității de urmărire informativă specială într-o singură formă de evidență constituie o îmbunătățire substanțială adusă procedurii de concretizare a cazurilor în lucru care va influența pozitiv atât conținutul urmăririi informative speciale, cât și operativitatea acesteia.

Potrivit aceluiași ordin, dosarul de urmărire informativă conține materialele care au stat la baza începerii urmăririi și care trebuie să poarte rezoluția șefului care a ordonat această măsură, materialele obținute în procesul urmăririi informative, actele premergătoare întocmite în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, precum și orice alte materiale referitoare la desfășurarea urmăririi informative în cazul respectiv.

Momentul de începere a urmăririi informative speciale este marcat, ca regulă generală, de obținerea unor informații din care rezultă pregătirea, iar în unele cazuri săvârșirea de infracțiuni a căror cercetare este dată, potrivit legii, în competența organelor securității statului.

Firește că, prin natura activității, în procesul supravegherii informative generale sînt culese informații multiple și variate, ele privind intențiile ostile ale anumitor persoane, legăturile și comportarea lor, diferite deficiențe și nereguli existente în cadrul unor obiective, acțiuni sau inacțiuni care ar putea deveni păgubitoare pentru economia națională, condiții care ar favoriza apariția posibilității săvârșirii de infracțiuni contra securității statului etc. Mai puțin diversificate însă sînt aria și conținutul informațiilor care pot constitui temeiul începerii urmăririi informative speciale, intrucît nu orice gen de informație obținută în procesul supravegherii informative generale devine, prin ea însăși, material care să stea

la baza măsurii de începere a urmăririi informative.

De aceea, **considerăm că principalul criteriu care trebuie să guverneze latura declanșării urmăririi informative speciale este aprecierea strictă a naturii faptelor ori acțiunilor la care se referă informațiile obținute.** Astfel, chiar din interpretarea conținutului activității de urmărire informativă specială se desprinde trăsătura sa fundamentală ca proces de muncă, specific organelor securității statului, avînd ca obiect asigurarea atât a verificării operative a materialelor referitoare la pregătirea ori săvârșirea de infracțiuni contra securității statului, cât și a condițiilor necesare obținerii acelor elemente de fapt care să contribuie la stabilirea adevărului în cauză. Aceasta înseamnă, pe de o parte, cunoașterea aprofundată și exactă a trăsăturilor esențiale ale infracțiunilor contra securității statului, laturile și elementele constitutive ale acestora, iar pe de altă parte, stabilirea cât mai fidelă a faptelor sesizate astfel ca, în urma sintezei acestora, să fie posibilă operativă lor apreciere drept fapte incriminate ca infracțiuni.

Din acest punct de vedere, momentul începerii urmăririi informative speciale capătă implicit noi și importante dimensiuni, obligînd ca această măsură să fie luată cu mult discernămint și numai după ce există posibilitatea să se aprecieze dacă faptele respective atrag după sine competența de cercetare a organelor securității statului.

Începerea urmăririi informative speciale pe baza unor informații care nu permit în suficientă măsură aprecierea dacă natura faptelor la care se referă sînt de competența organelor noastre de cercetare penală, conduce la irosirea forțelor și la dimi-

nuarea eficacității muncii de securitate, dar ceea ce este și mai dăunător, poate duce la neglijarea unor cazuri unde într-adevăr ar fi necesară intensificarea eforturilor pentru prevenirea ori documentarea unor infracțiuni contra securității statului.

De asemenea, un alt criteriu important de care trebuie să se țină seama în momentul începerii urmăririi informative speciale, îl constituie și calitatea informațiilor obținute, înțelegînd prin aceasta caracterul de deplină veridicitate și seriozitate al conținutului lor. Din acest punct de vedere, **considerăm că informațiile de o calitate îndoielnică sau vădit neverosimile nu pot constitui un temei justificat al începerii urmăririi informative speciale.** De aceea, în cazul obținerii unor informații deficitare calitativ, socotim că este necesar ca mai înainte de a se începe urmărirea informativă specială să se procedeze operativ la verificarea informațiilor respective și numai în raport de rezultatul verificării să se aprecieze apoi temeinicia măsurii de începere a urmăririi informative în cauză. În nici un caz însă nu trebuie neglijate nici chiar acele informații care sînt de calitate inferioară. Nici o informație nu trebuie ignorată pînă cînd nu este verificată și elucidată complet pentru a putea răspunde la necesitatea fundamentării măsurii de începere a urmăririi informative speciale.

O dată începută urmărirea informativă specială, se trece la desfășurarea sa, pe baza analizării temeinice a fiecărui caz și a evoluției sale, aplicîndu-se măsuri bine gîndite, care să țină seama de toate împrejurările și să asigure, într-un timp cât mai scurt, clarificarea faptelor urmărite. În acest scop vor fi folosite în mod judicios

rețeaua informativă și celelalte mijloace și metode ale muncii de securitate. În legătură cu aceasta trebuie menționat că, avînd în vedere natura scopului și a obiectului urmăririi informative speciale și condițiile specifice de realizare a ei, în cadrul și pe parcursul desfășurării acestei urmăririi se impune folosirea celor mai buni informatori și colaboratori, aplicarea pe scară largă a combinațiilor și legendelor informative, precum și aplicarea celor mai corespunzătoare metode ofensive specifice muncii de securitate. Pe bună dreptate, se poate afirma aici că întreaga desfășurare a urmăririi informative speciale, eficacitatea acesteia se găsește într-un raport direct cu calitatea corespunzătoare a rețelei informative, cu capacitatea și forța sa de pătrundere. Nu este mai puțin adevărat, că o rețea informativă devine de calitate și ca urmare a modului în care este instruită și dirijată de către ofițeri.

Mai trebuie adăugat că numai printr-un studiu minuțios și permanent al fiecărui caz, ofițerii pot să stabilească sarcinile concrete care trebuie realizate în diferite etape ale desfășurării urmăririi informative, să aleagă și să aplice măsurile cele mai eficace. De aici se relevă observația că eficacitatea urmăririi informative speciale este determinată de prevederea în mod rațional a tuturor sarcinilor ce trebuie realizate și de aplicarea celor mai corespunzătoare măsuri care să ducă la înlăptuirea lor. Dar ceea ce trebuie deopotrivă subliniat este faptul că în prevederea și realizarea acestor sarcini trebuie să nu se piardă nici un moment din vedere necesitatea respectării unor cerințe fundamentale, cum sînt: legalitatea socialistă, oportunitatea, conspirativitatea și planificarea judicioasă a măsurilor stabilite. Așa de pildă, în urma primirii

unor informații referitoare la infracțiuni contra securității statului, ia naștere obligația legală de a se întreprinde măsurile necesare, în scopul verificării temeinice a acestor informații, spre a se stabili în ce măsură ele corespund realității. Dacă informațiile respective se confirmă, se impune luarea tuturor măsurilor necesare pentru prevenirea săvârșirii unor infracțiuni ori pentru curmarea activității infracționale.

O problemă viu dezbătută în practică este modalitatea de materializare în cadrul urmăririi informative speciale a uneia din laturile principale ale conținutului acesteia și anume asigurarea condițiilor necesare pentru obținerea mijloacelor de probă.

Abordând și noi această problemă, considerăm că pentru asigurarea condițiilor în vederea obținerii mijloacelor de probă, este necesar ca prin urmărirea informativă specială, care se realizează prin mijloace și metode secrete, să se descopere elemente de fapt care să servească la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la stabilirea vinovăției sau nevinovăției persoanei urmărite și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cazului. De asemenea, mai trebuie să se întreprindă măsuri pentru asigurarea condițiilor de administrare a probelor în cursul urmăririi penale potrivit prevederilor legii.

Modalitatea de valorificare legală în procesul penal a tuturor elementelor de fapt stabilite în cursul desfășurării urmăririi informative speciale este consemnarea, în mod sintetic, reținând numai esențialul, într-un proces-verbal de constatare a rezultatelor efectuării unor acte premergătoare, potrivit art. 224 C. pr. pen.,

act care poate constitui mijloc de probă.

Facem aici precizarea că nu orice activități desfășurate de-a lungul urmăririi informative speciale sînt consemnate în procesul verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare, ci numai acelea ale căror rezultate sînt necesare urmăririi penale, care sînt elemente de fapt obiective, certe și care pot fi folosite în procesul penal, fără a se desconfira mijloacele și metodele secrete de muncă.

Procesul verbal de constatare a efectuării unor acte premergătoare, întocmit potrivit art. 224 C. pr. pen., reprezintă deci mijlocul procesual legal de a introduce în sfera urmăririi penale numai acele elemente de fapt care au forță probatorie și sînt capabile să contribuie la conturarea obiectului de probațiune în cauză.

De regulă, urmărirea informativă specială precede urmărirea penală, în sensul că la baza începerii urmăririi penale stau elementele de fapt obținute pe parcursul urmăririi informative speciale. Sînt și situații însă cînd urmărirea penală poate fi începută fără ca în prealabil să se fi efectuat urmărirea informativă specială.

Se cuvine să facem mențiunea confirmată de practică că este bine, indiferent cum a fost începută, ca urmărirea penală să fie însoțită de urmărirea informativă specială. În acest mod se poate asigura o îmbinare armonioasă a folosirii mijloacelor și metodelor secrete cu cele procesuale, conducînd la sporirea eficienței acțiunilor organelor securității pentru aflarea adevărului și pentru lămurirea cauzei sub toate aspectele.

Colonel E. GEORGESCU
Maior C. TEODOSIU

Corelația dintre urmărirea informativă și activitatea de cercetare penală

(urmare din pag. 16)

apărării securității statului.

Pornind de la convingerea că sarcinile încredințate nu pot fi realizate decît în condițiile în care întregul aparat dispune de o pregătire temeinică, multilaterală, conducerea Consiliului Securității Statului, prin măsurile luate, a diversificat formele de pregătire, în raport cu necesitățile muncii practice.

Concomitent au fost luate măsuri pentru organizarea pe baze științifice a întregii activități desfășurate de către ofițerii de securitate. Între acestea, un rol important l-a avut orientarea dată cu privire la realizarea activității informative și de cercetare penală de către fiecare ofițer.

Urmărirea informativă și cea de cercetare penală, realizate de regulă de către același ofițer, ne apar astăzi drept componente ale unui proces de muncă complex și unitar.

În cele ce urmează dorim să analizăm cîteva aspecte ale acestui proces de muncă complex, insistînd mai ales pe acele probleme care demonstrează continuitatea precum și pe unele particularități ce individualizează o latură sau alta a muncii.

Încă de la început considerăm că urmărirea informativă și munca de cercetare penală, deși componente ale muncii de securitate, sînt genuri de activitate diferite. Deși ambele, în principiu, urmăresc același scop, au și trebuie să aibă un pronunțat caracter preventiv, ele se realizează însă pe planuri diferite.

Astfel, urmărirea informativă trebuie să ducă la cunoașterea intențiilor elementelor dușmănoase și la prevenirea comiterii de infracțiuni îndreptate împo-

triva securității statului. Acțiunea de prevenire, de cele mai multe ori, are loc deci înainte de comiterea infracțiunilor și se realizează pe căi și prin mijloace diferite. Începînd cu popularizarea legilor și continuînd cu acțiuni educative, se merge pînă la izolarea elementelor dușmănoase, la compromiterea lor, la destrămarea acțiunilor pe care intenționează să le desfășoare unele dintre ele, precum și la avertizarea altora dintre acestea. Varietatea formelor de prevenire este dictată de natura activității ce urmează să fie desfășurată, de intensitatea acesteia, de momentul de acțiune, de elementul urmărit, de antecedentele sale politice și de altele. Avem în vedere formele concrete de prevenire și nu pe cele general valabile pentru orice caz.

Desigur că urmărirea informativă vizează și descoperirea și lichidarea acțiunilor întreprinse împotriva securității statului.

Credem că eficiența muncii informative trebuie apreciată în raport cu volumul acțiunilor preventiv-educative realizate de organele noastre. Prevenirea infracțiunilor trebuie să se înscrie ca un principiu al muncii aparatului de securitate. „Principalul — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea la consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție — este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale”.

În cazul în care infracțiunile au fost deja comise, caracterul preventiv se realizează pe calea represivității, prin tragerea la răspundere penală a celor vinovați de săvîrșirea infracțiunilor. În asemenea

cazuri, prevenția urmărește să aplice legea celor care nu s-au abținut de la încălcarea ei și să atragă în același timp atenția celor predispuși să comită asemenea fapte că vor suferi aceleași consecințe.

Cu toate că ambele activități se efectuează de același ofițer și urmăresc apărarea orânduirii noastre socialiste împotriva celor mai grave infracțiuni, ele se realizează cu metode și mijloace diferite.

În timp ce urmărirea informativă se realizează în principal cu metodele și mijloacele muncii secrete, cercetarea penală uzează de posibilitățile procesuale pentru strângerea și verificarea probelor, identificarea făptuitorului și dovedirea vinovăției sale, în scopul tragerii la răspundere penală. De aceea, asemenea posibilități nu pot fi folosite decât după începerea urmăririi penale. În cadrul urmăririi informative, prin mijloacele și metodele muncii secrete, poate fi constatată existența unor probe și mijloace de probă ce pot fi folosite în cazul respectiv, dar administrate în urmărirea penală.

Finalizarea celor două activități de cele mai multe ori este diferită, așa cum am mai arătat, și deci și din acest punct de vedere ele se deosebesc.

Având în vedere cele de mai sus, se pune problema de a ști dacă între urmărirea informativă și activitatea de cercetare penală există vreo corelație și cum se manifestă în procesul muncii?

Urmărirea informativă și activitatea de cercetare penală, ca genuri diferite de activitate, pot fi și trebuie corelate în desfășurarea lor pentru a sluji mai bine la îndeplinirea sarcinilor ce revin organelor noastre în domeniul apărării securității statului. Desigur, această îmbinare a măsurilor informative cu activitatea de cercetare penală ne apare posibilă în cazurile în care cercetarea pe-

nală este o urmare firească a urmăririi informative, precum și atunci când cele două activități se realizează simultan.

Primul caz se referă la trecerea de la urmărirea informativă la cea de cercetare penală și la modalitățile de corelare a lor.

Așa cum arătam mai sus, organele noastre desfășoară munca informativă pentru prevenirea comiterii de infracțiuni. Totodată, în cazurile în care faptele au fost comise, urmărirea informativă are drept scop strângerea datelor necesare pentru curmarea activității desfășurate de elementele respective și începerea cercetării penale. În aceste cazuri se pune problema începerii activității de cercetare penală pe baza datelor furnizate de urmărirea informativă. Organele de securitate se pot sesiza însă de comiterea infracțiunilor ce intră în competența lor și pe bază de plîngere sau denunț (art. 221 alin. 1 C. pr. pen.).

În cazul plîngerii sau denunțului nu sînt dificultăți, deoarece nu se face trecerea de la o urmărire anterioară la una nouă ci, potrivit art. 228 alin. 1 C. pr. pen., se dispune pe bază de rezoluție motivată începerea urmăririi penale. Nu înseamnă că pentru rezolvarea acestora, o dată cu desfășurarea cercetării penale nu pot fi întreprinse și măsuri informative. Pot fi realizate asemenea măsuri și ele au menirea să faciliteze realizarea mai operativă a cercetării penale.

Desigur, dacă plîngerea sau denunțul nu îndeplinesc condițiile cerute de lege, ele sînt simple sesizări ale organului și în legătură cu ele se poate realiza activitate informativă pentru ca pe calea actelor premergătoare să se ajungă la sesizarea din oficiu.

În cazul sesizării din oficiu, de cele mai multe ori, ofițerul de securitate își desfășoară activitatea ca o continuare a muncii informative. El începe urmărirea

penală, fie pe baza datelor obținute pe calea actelor premergătoare realizate în cadrul urmăririi informative în scopul sesizării din oficiu, cu privire la infracțiunea săvîrșită, fie ca urmare a obținerii acestor date „pe orice altă cale” (art. 221 alin. 1 C. pr. pen.).

În legătură cu aceste date se pune problema de a ști cînd trebuie să fie începută cercetarea penală și de ce anume se ține seamă. Potrivit legii (art. 228 alin. 1 și 2 C. pr. pen.), organul de urmărire penală, sesizat în vreunul din modurile prevăzute în art. 221, dispune începerea urmăririi penale. Așadar, momentul începerii urmăririi penale este în directă legătură cu modul său de sesizare. În lege nu se arată un termen anume dar rezultă din principiile legii penale și procesual penale (principiile legalității, rapidității, rolului activ și al aflării adevărului), că urmărirea penală trebuie începută de îndată ce sesizarea organului de cercetare penală a avut loc.

În consecință, în cazurile în care anterior cercetării penale s-a realizat urmărirea informativă, trecerea de la una la alta se realizează de îndată ce s-au obținut datele necesare în vederea sesizării din oficiu cu privire la infracțiunea comisă.

Și dacă avem în vedere că asemenea date, despre comiterea unei infracțiuni pot fi constatate și pe calea actelor premergătoare, efectuarea lor se impune a fi făcută de îndată, întrucît procesele verbale încheiate pot constitui mijloace de probă. Operativitatea în acest caz răspunde atît cerințelor legii cît și intereselor muncii noastre. A tărgăna strîngerea datelor necesare în vederea începerii urmăririi penale înseamnă a încălca legea, a permite elementului urmărit să-și continue activitatea nestincherit. Asemenea date nu se referă numai la infracțiunea consumată, ci și la

tentativă, deoarece și aceasta este o „formă imperfectă a infracțiunii”¹⁾

Unii justifică întîrzierea începerii urmăririi penale pe motive „operative”. Acestea nu pot exista în mod independent. Ele sînt supuse scopului major cerut de lege și anume, curmarea activității infracționale a celui urmărit. Desigur, acolo unde faptele nu sînt conturate și deci nu pot fi strînse datele necesare în vederea sesizării din oficiu nu trebuie să se manifeste pripeală, superficialitate, lipsă de analiză și discernămint. Din contră, începerea urmăririi penale solicită ofițerului o deosebită responsabilitate.

Uneori astfel de date pot să apară încă de la prima sesizare din cadrul supravegherii informative generale, sau se pot contura mai tîrziu. Nu este însă necesar să dispunem de toate datele din care ar rezulta probele cu privire la existența infracțiunii, a identității făptuitorului și a vinovăției sale. După lege, sînt suficiente datele din care rezultă probe cu privire la faptele comise, întrucît urmărirea penală începe „in rem” și nu „in personam”. Evident că în cazurile în care făptuitorii sînt cunoscuți, urmărirea penală începe atît „in rem” cît și „in personam”.

De aceea, cînd făptuitorii nu sînt cunoscuți dar există date suficiente cu privire la faptele comise (art. 200 C. pr. pen.), se poate începe urmărirea penală și concomitent să se desfășoare și activități informative care, corelate cu cele procesuale, să ducă la identificarea și prinderea făptuitorului, la administrarea probelor, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea sa în judecată.

¹⁾ V. Papadopol — Revista română de drept, nr. 4/1969 pag. 3—20.

De altfel, în toate cazurile, după pă-
rerea noastră, în care se realizează cer-
cetarea penală de către organele securi-
tății, concomitent pot și trebuie să fie
întreprinse măsuri informative, indife-
rent dacă anterior s-a realizat sau nu o
urmărire informativă. Aceasta cu atât
mai mult în cazurile în care cercetarea
penală se realizează ca urmare a unei
urmăririi informative. Urmărirea infor-
mativă nu încetează o dată cu începerea
cercetării penale, ci continuă pînă la
soluționarea definitivă a cazului ¹⁾.

Corelarea măsurilor luate trebuie să
fie de așa natură încît să asigure con-
spirativitatea acțiunilor întreprinse de
către organele de securitate. Lucrul ace-
sta este valabil pentru orice caz, dar cu
deosebită atenție atunci cînd urmărirea
penală se realizează în condiții de liber-
tate pentru învinuit sau inculpat.

Tot așa credem că trebuie să se pro-
cedeze și cînd se comit anumite fapte ce
sînt suspecte de a fi cu privire la securi-
tatea statului și pentru care sîntem sesi-
zați prin plîngere sau denunț, ori chiar
din oficiu, dar fără să se fi realizat
anterior o urmărire informativă. Fie că
este vorba de un accident grav de cale
ferată ori aducerea în stare de neîntre-
buințare a unor instalații etc., începerea
urmăririi penale în asemenea situații este
impusă de urgența cazului, chiar dacă se
constată pe parcurs sau în final că fapta
nu este de competența organului de
securitate.

Legea procesuală prin art. 213 dispune
că organul de cercetare penală este obli-
gat să efectueze actele de cercetare ce nu
suferă amîinare, chiar dacă acestea pri-
vesc o cauză care nu este de competența

lui. Lucrările efectuate în asemenea ca-
zuri se trimit procurorului competent
prin procurorul care supraveghează ac-
tivitatea organului de cercetare penală.

Efectuarea actelor de cercetare se im-
pune, în aceste cazuri, pentru a preveni
disparația probelor, a descoperi operativ
pe făptuitori și de a se lua măsurile
corespunzătoare pentru înlăturarea pe
cît posibil a consecințelor infracțiunii.
Uneori astfel de fapte sînt de natură să
producă efecte negative și asupra altor
sectoare sau să se soldeze chiar cu vic-
time omenești. Principalul în asemenea
situații este ca fapta respectivă să cons-
tituie infracțiune.

Asemenea situații se întîlnesc mai des
în munca organelor noastre pe linia
Direcției a II-a.

Desigur, începerea urmăririi penale nu
rezolvă însă situația. Luarea măsurilor în
cadrul activității de cercetare penală,
corelate cu cele informative, trebuie să
ducă în mod operativ la elucidarea pro-
blemei în așa fel ca organul nostru să nu
stea încărcat cu cauze ce nu sînt de com-
petența sa.

În corelarea celor două activități, pen-
tru cazurile în care ele se realizează con-
comitent, trebuie să se aibă în vedere
atît principiile ce stau la baza activi-
tății noastre informative cît și cele ale
legii procesuale penale. Numai așa fina-
litatea măsurilor întreprinse vor fi efi-
ciente, iar munca va avea un caracter
tot mai operativ și ofensiv.

Maior ION GH. GORGANEANU

¹⁾ A se vedea „Bazele muncii de securitate”,
pag. 302 și următoarea.

Știați că sînteți în atenția serviciilor de spionaj străine?

Organ specializat în apărarea cu-
ceririlor revoluționare ale poporului
nostru, față de dușmanii din interior
și din exterior, aparatul de securitate
reprezintă un obiectiv nodal în poten-
țialul de apărare, concentrînd în ace-
lași timp un volum uriaș de secrete
de natură politică, militară și econo-
mică. Este firesc deci ca tocmai asu-
pra acestui obiectiv să-și concentreze
toate eforturile serviciile de spionaj
străine.

Importanța pe care o acordă spio-
najul străin organelor de securitate
din R.S. România este evidențiată
într-o serie de materiale și instruc-
țiuni ale acestor servicii. De pildă,
într-un material cu caracter intern al
unui serviciu de spionaj englez, ma-
terial prelucrat cu cadre din subor-
dine, se arată referitor la noi:

„... Acest organ, ca și sistemul său de
muncă, ni se înfățișează ca o pro-
blemă importantă, despre care tre-
buie să deținem pe cît posibil infor-
mații detaliate. Atît colegii occiden-
tali, cît și cei cîțiva localnici la care
s-a apelat nu dețin informații care
să ne satisfacă sub acest aspect. De
aici rezultă că acest organ știe să-și
apere cu strășnicie caracterul secret
și că prezintă importanță pentru Oc-
cident”.

Acest interes manifestat de servi-
ciile de spionaj străine nu constituie
o noutate pentru noi. Să ne reamintim
că în repetate rînduri conducerea
Consiliului Securității Statului a su-
bliniat importanța sporirii vigilenței
față de dușman și a ordonat să se in-
tensifice munca de prevenire.

Dintre reglementările în vigoare pe

această linie, menționăm doar prevederea din Ordinul nr. 83 al tovarășului președinte al C.S.S.: „Serviciile de spionaj străine — se spune în Ordin — manifestă interes sporit în obținerea de date secrete, în scopul cunoașterii organizării, dislocării, dotării tehnice și de luptă a unităților securității statului, a potențialului informativ intern, a metodelor și mijloacelor de luptă ale aparatului de securitate, precum și pentru infiltrarea de cadre sau agenți de spionaj”.

Această cerință se impune cu atât mai mult cu cât activitatea serviciilor de spionaj străine împotriva țării noastre se intensifică, implicit împotriva aparatului de securitate.

Din studiul și analiza unor instrucțiuni și chestionare date cadrelor și agenților serviciilor de spionaj veniți în țara noastră, rezultă că aceștia au primit sarcini concrete și că au fost instruiți să stabilească structura organizatorică, rolul și locul Consiliului Securității Statului în cadrul aparatului administrației de stat, ordinele și instrucțiunile care reglementează munca de securitate etc.

Cu privire la organele de informații și contrainformații, urmăresc să cunoască: organizarea, metode, mijloace și procedee de muncă, sedii folosite, baza de lucru, criteriile de recrutare a rețelei informative, sistemul de retribuție, cadrele ce aparțin acestor unități etc.

În această privință, este edificator cazul unui diplomat acreditat la București. Din însărcinarea Serviciului de spionaj al S.U.A., el trebuia să stabilească ce măsuri au fost luate pentru reorganizarea aparatului de securitate, în perioada 1967—1968, raporturile existente între M.A.I. și C.S.S. etc.

Despre compartimentele cu profil special, serviciile de spionaj străine caută să le cunoască dotarea, direc-

țiile de activitate, principiile de funcționare ale acestor compartimente, regulile de muncă, metodele, mijloacele și procedeele folosite pentru îndeplinirea misiunilor, sediile și acoperirile, sistemul de pază și de acces în aceste unități.

De asemenea, se interesează dacă în cadrul aparatului nostru există stații de bruiaj, mijloace de radiogoniometrie, mijloace de transport cu instalații speciale pentru munca de filaj, modul de transmitere a comunicărilor radio și de supraveghere a radiotransmisiunilor.

Un interes deosebit manifestă față de compartimentele de cifru și sistemul lor de muncă, urmărind să stabilească regimul de lucru, cadrele din acest sector, modul de mînuire și de păstrare a documentelor de cifru, încăperile în care se lucrează și accesul la ele.

O altă grupă de aspecte despre care se interesează serviciile de spionaj străine o constituie sursele de aprovizionare și dotare ale unităților cu armament, mijloacele de transport, tehnica de luptă și aparatura specială. În acest scop, încearcă să obțină date cu privire la programele și orientarea cercetărilor științifice în vederea realizării acestor mijloace, existența și profilul unităților de producție specială, baza aprovizionării cu materii prime, unitățile și depozitele cu aparatură specială pe timp de pace și în caz de mobilizare.

În preocuparea lor de a obține informații despre unitățile și cadrele de securitate, serviciile de spionaj străine manifestă interes cu totul deosebit pentru a cunoaște locurile unde se concentrează documentele secrete și reglementările existente în cadrul C.S.S. (regimul redactării, mînuirii, păstrării și transportul acestor documente). Se caută deficiențele ce se manifestă pe

această linie, fisurile existente, în ideea folosirii lor pentru realizarea scopului urmărit.

Se interesează, de asemenea, de categoriile de probleme ce se concentrează în sectoarele de evidență, cum sînt exploatate datele din acest domeniu, regulile de acces, urmărindu-se obținerea de chei.

De altfel, problema accesului în sediile Consiliului Securității Statului, în timpul și în afara programului, documentele (legitimațiile) folosite, paza și securitatea sediilor, constituie un alt obiectiv al activității serviciilor de spionaj străine.

Identificarea salariaților C.S.S., procurarea de fotografii, stabilirea gradelor, funcțiilor, profilului de muncă, a pregătirii, competenței și a aptitudinilor profesionale, a domiciliului, situației familiale (date despre soț, soție, copii) și a situației materiale, relații, starea de spirit a cadrelor și a familiilor, precum și acele date care contribuie la creionarea profilului moral al fiecărui salariat, ocupă un loc important în activitatea serviciilor străine de spionaj. La unele reprezentanțe, acreditate în R. S. România, există cartoteci cu datele obținute și schimbările survenite în activitatea cadrelor Consiliului Securității Statului.

O atenție deosebită se acordă salariaților civili (dactilografe, secretari, șoferi, telefoniști, bufetieri, casieri, contabili, meseriași, femei de serviciu etc.), apreciindu-se că sînt mai vulnerabili și că este mai puțin riscant de a se acționa asupra lor decît asupra ofițerilor.

Pentru culegerea de informații despre unitățile și aparatul de securitate, serviciile de spionaj străine folosesc diferite metode, mijloace și procedee. În acest sens, un rol important îl ocupă cadrele și agenții de spionaj

ce acționează sub acoperire diplomatică și care, datorită acestei calități, dispun de însemnate posibilități informative. Multe cadre și agenți aparținînd serviciilor de spionaj străine intră în componența diferitelor delegații (economice, sportive, culturale, tehnice), în rîndul turiștilor, emisariilor etc.

Serviciile de spionaj străine folosesc pe scară largă metoda anchetării elementelor ce au trădat țara și care au avut anumite legături cu organele de securitate. În această privință, edificator este cazul unui fost cetățean român, emigrat în R.F. a Germaniei, care a fost anchetat de poliția vest-germană asupra legăturilor pe care le-a avut în rîndul ofițerilor români de securitate (fapt real și cunoscut de anchetatorii respectivi), oferindu-i pentru fiecare nume de ofițer și pentru caracterizarea lui sume importante de bani.

Exploatarea trăsăturilor de caracter negative ale unor cetățeni care au relații cu persoane din securitate și chiar ale unor salariați ai C.S.S. cu un nivel politic și moral necorespunzător este, de asemenea, un alt procedeu folosit de aceste servicii.

Astfel, acum cîțva timp, mai multe elemente urmărite de organele securității statului, cunoscute cu antecedente politice și care căutau să plece din țară, au intrat în legătură cu un ofițer superior de securitate din aparatul central, ofițer care le era cunoscut ca un element bețiv și afe-meiat. Primirea unor sume mari de bani, a unor obiecte, precum și suportarea, de către acele elemente, a cheltuielilor făcute de fiica ofițerului în Italia, Franța, R.F. a Germaniei și în alte țări, l-au făcut pe acesta să săvîrșască grave abateri de la regulile de muncă. Antrenînd și pe unii salariați de la pașapoarte, numai în anii

1967—1968, acest ofițer, în baza unor acte întocmite personal, a obținut și falsificat pașapoarte pentru 19 persoane, printre care pentru trei foști legionari, un fost agent al serviciului de informații burghez, un fiu de fost moșier, precum și pentru o familie care îl găzduise pe Corneliu Zelea Codreanu. În relațiile cu aceste persoane, ofițerul a divulgat unele metode de muncă, încălcând cele mai elementare principii de conspirativitate și de etică militară.

O altă cale folosită de serviciile de spionaj este aceea a contactării cadrelor de securitate sau a unor membri aparținând familiilor acestora, în scopul stabilirii și permanentizării de legături, exploatarea în orb, ori compromiterii în scop de șantajare.

Trebuie să reamintim faptul că, deși conducerea Consiliului Securității Statului a reglementat, în conformitate cu H.C.M. nr. 957, prin Ordinul nr. 83, modul de stabilire a relațiilor cu reprezentanțe și cetățeni străini, spre regretul nostru, o serie de cetățeni străini, cunoscuți că desfășoară activitate informativă, întâlnind lipsa de vigilență și atitudini de nesocotire a reglementărilor în vigoare, au reușit să-și creeze relații cu unii ofițeri de securitate sau cu membri ai familiilor lor. Este adevărat că asemenea cazuri au fost puține ca număr, dar suficient de grave.

De pildă, un diplomat american, cunoscut cu activitate de spionaj în timpul evenimentelor din vara anului 1968, avea misiunea de a stabili caracterul măsurilor întreprinse pe linie de apărare în orașul Constanța. Pentru realizarea acestui scop, el s-a folosit și de unele soții de ofițeri. În urma unui studiu prealabil, a permanentizat legăturile cu una dintre aceste soții, i-a oferit cadouri, au mers împreună la localuri. Cu timpul s-a

edificat asupra anumitor trăsături de caracter ale soției ofițerului, pe care le-a exploatat cu multă abilitate. A aflat astfel o serie de date pe care femeia le cunoștea de la soț și de la colegii lui de muncă. Datele se refereau la unele dintre cele mai importante măsuri speciale întreprinse în acea perioadă de conducerea de partid și de stat și care aveau un caracter secret de importanță deosebită.

Edificator este și cazul cetățeanului italian Martinelli Michelli care, în anul 1967, în timp ce se afla în vizită în țara noastră, a contactat, printre alte persoane, pe un ofițer din C.S.S. și pe soția acestuia. În anul următor, revenind în țară, străinul i-a contactat din nou, au permanentizat legăturile, invitându-i, pe ofițer și pe soția acestuia, să-l viziteze în Italia. În 1969, soția ofițerului a plecat pentru o lună de zile în vizită la italian, unde urma să se ocupe și de cumpărarea unui autoturism. La îndemnul italianului și cu sprijinul soțului, ea a procurat o sumă mare de bani (străini și românești), precum și o cantitate însemnată de gerovital, pe care le-a scos ilegal din țară. În Italia, tot la îndemnul acestei cunoștințe, soția ofițerului a intrat în legătură cu un alt italian, Bianco Vittorio, cu care a întreținut relații intime și de la care a primit valută, cumpărându-și un autoturism (primind în același timp și un act de donație din partea fostului proprietar). În vederea prelungerii șederii în Italia, la propunerea cunoștințelor, însoțită de Bianco, soția ofițerului a mers la poliția din Mantova, unde i s-a propus, printre altele, să rămână definitiv în Italia. S-a întors totuși în țară.

Relațiile ofițerului și ale soției sale cu străinii s-au intensificat tot mai mult, ajungând pînă acolo încît, la un moment dat, li s-a făcut pro-

punerea să plece definitiv în Italia. În acest scop, în 1970, ofițerul a solicitat pașaport pentru a pleca cu soția ca turiști în Franța, Elveția și Italia, fără a raporta șefilor, așa cum de altfel nu raportase nici despre relațiile cu străinii.

Consecințele, în cazul în care ofițerul ar fi continuat să meargă pe drumul început, nu sînt greu de imaginat. Numai datorită vigilenței tovarășilor din colectivul din care făcea parte, au putut fi luate măsurile ce se impuneau.

Trebuie reținut că, atît cadrele cît și agenții serviciilor de spionaj folosesc tot mai frecvent, în activitatea de culegere a informațiilor, observarea directă asupra sediilor și a activităților ce se desfășoară, utilizînd mijloace tehnice dintre cele mai perfecționate. Ei urmăresc în acest scop intrările și ieșirile sediilor, locurile unde se desfășoară misiuni, aplicații, convocări, ședințe de pregătire, trageri, precum și alte activități, folosind fotografierea, filmarea, ascultarea și înregistrarea unor discuții, a unor convorbiri telefonice, radio etc.

Desigur că o asemenea activitate a serviciilor de spionaj străine este facilitată și de o serie de fenomene negative ce mai au loc în unitățile noastre. Astfel, nu întotdeauna sînt respectate regulile de conspirare a unor sedii și activități ale unităților de securitate, normele de muncă și de comportare ale personalului. În același timp, nu se acționează cu destulă fermitate pentru identificarea cadrelor sau agenților serviciilor de spionaj, care se perindă în mediul înconjurător unităților de securitate.

O preocupare majoră a serviciilor de spionaj străine este aceea de a stabili căile de scurgere a informațiilor din unitățile de securitate, căi care constituie cea mai bună posibilitate pentru dușman de a afla date secrete.

fără eforturi umane sau materiale.

Și, cu toate că nu există ocazie în care să nu se atragă atenția, totuși se pălăvrăgește față de diferite persoane, în localuri, pe stradă, în mijloace de transport în comun, în familie etc.

Atenția acordată palavragiilor rezultă și din următoarea remarcă, făcută de către un serviciu de spionaj: „... Obținerea de informații este de multe ori ușurată datorită voluntarilor (n.a. a se citi palavragii), care vin în întîmpinarea eforturilor noastre, scutindu-ne de obligația de a ne deplasa la obiectiv“.

Din nefericire sînt ofițeri care vin în întîmpinarea „eforturilor“ acestora. De exemplu, nu de mult, un ofițer de securitate, care lipsise un timp din orașul unde lucra, a fost întrebare de o anumită cunoștință unde a fost în acea perioadă. În loc să legendeze lipsa sa în timpul respectiv, ofițerul a relatat persoanei în cauză că a fost la un curs la București, unde s-a pregătit într-un domeniu special. I-a explicat cunoștinței sale despre ce era vorba și, pentru a o convinge, i-a destăinuit și o serie de acțiuni la care a participat și mijloacele speciale de muncă folosite. Același ofițer a purtat discuții neprincipiale și cu alți civili, asupra unor cadre și a unor aspecte din unitatea sa.

Nerespectarea principiilor compartimentării și conspirativității muncii este, de asemenea, o cale sigură de scurgere a informațiilor. Cerința care obligă la respectarea acestor principii pleacă de la particularitățile fiecărui compartiment și de la specificul de muncă al fiecărui salariat. Trebuie să spunem că mai sînt încă grave deficiențe, pe această linie, care constau în cunoașterea de către mai mulți ofițeri a unor case de întîlniri, informatori, colaboratori, rezidenți, acțiuni în lucru etc.

Cele mai grave încălcări, care duc la desconspirarea problemelor de muncă, se fac prin convorbirile telefonice și radio, se lasă uși și geamuri deschise, nu se ține seamă de faptul că rețeaua telefonică prin care se vorbește trece prin oraș și are legătură cu orașul, de inducția telefonică ce oferă posibilități de interceptare.

În sfârșit, o altă posibilitate de scurgere a informațiilor o constituie pierderea de documente secrete și profesionale, unele deficiențe existente pe linia elaborării, multiplicării, manipularii, păstrării și transportului acestora. Cu toate că această latură a activității a fost reglementată dintotdeauna — iar în prezent prin Ordinul nr. 201 și Instrucțiunile nr. 200 — în unele unități s-au petrecut cazuri deosebit de grave.

De pildă, dacă ne referim numai la permisele de acces în sedii și la legitimațiile militare — mult căutate de dușman — constatăm cu amărăciune că, datorită lipsei de vigilență, a unor atitudini de gură-cască, a dispărut un număr însemnat de asemenea documente (în anii 1968—1970 au dispărut 144 legitimații militare și permise de acces în sedii).

Se înțelege că dacă serviciile de spionaj ar acționa acolo unde se manifestă astfel de neglijențe grave, ar putea intra în posesia multor documente, fapt ce le-ar facilita, în mare măsură, culegerea de informații despre unitățile și cadrele de securitate.

Iată un exemplu semnificativ în acest sens. În anul 1970, o dactilografă dintr-o unitate C.S.S. din București a împrumutat de la biblioteca secretă a unității Ordinul nr. 201, precum și Instrucțiunile nr. 200, ducându-le acasă, pe motiv că nu are timp să le studieze la serviciu. Datorită încălcării acestor elementare reguli de mînuire și păstrare a docu-

mentelor secrete din partea salariației, cit și a lipsei de verificare din partea personalului care răspunde de compartimentul respectiv, aceste două documente au fost ținute circa șase luni la domiciliul dactilografei, fără nici o măsură de siguranță.

Cu toate că nu s-a stabilit că documentele ar fi fost duse acasă în alt scop decît cel arătat și nici că de conținutul lor ar fi luat cunoștință vreun element interesat, rezultă că, datorită acestor grave abateri de la regulile și normele de muncă, cu multă ușurință ele ar fi putut ajunge în posesia serviciilor de spionaj străine.

În legătură cu problemele abordate în acest articol, mai pot fi relatate și alte aspecte.

În concluzie, se impune cu necesitate să se dea dovadă în orice împrejurare de o înaltă vigilență, să se sezeze și să se raporteze șefilor comportarea suspectă a unor cetățeni străini, să nu se creeze și să nu se permanentizeze contacte cu aceștia fără aprobarea comandanților.

Este, de asemenea, necesar să se respecte cu strictețe normele de conspirativitate și de compartimentare a muncii, să se ducă de către fiecare o activitate permanentă de educare a familiei, pentru a o pregăti în vederea sesizării persoanelor ce intenționează să culeagă informații despre unitățile și cadrele de securitate.

Aspectele referitoare la formele și metodele de acțiune ale dușmanului, problemele de care se interesează, trebuie să fie studiate sistematic de către întregul personal și fiecare, la locul său de muncă, să întreprindă măsurile ce se impun pentru prevenirea scurgerii de informații care interesează serviciile de spionaj străine.

Colonel NICOLAE UNGUREANU
Locotenent-colonel ANTON SENTEȘ

MĂSURI DE PREVENIRE A COMPROMITERII PRODUSELOR DESTINATE EXPORTULUI

În angrenajul economic mondial, țara noastră are o participare tot mai activă. Conducerea partidului și statului nostru se preocupă în permanență de dezvoltarea relațiilor economice internaționale, pentru asigurarea prestigiului Republicii Socialiste România pe piața mondială.

Astfel, în ultimele documente de partid și de stat au fost stabilite sarcini importante pentru organele din țara noastră care contribuie la realizarea activității de comerț exterior, exprimîndu-se necesitatea ca aceste activități să fie executate în mod rațional, avantajos, mergîndu-se pe linia lărgirii cooperării în producție cu alte state.

În ansamblul economiei naționale, cu o participare din ce în ce mai activă se înscrie și județul Arad, care are o bază industrială și agrară dezvoltată, reușindu-i deci sarcini complexe în realizarea planului național de export.

Este suficient să amintim că unele unități industriale importante (Uzina de vagoane, Uzina de ștrunguri, Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului, Combinatul textil) și mai multe unități agroalimentare livrează pentru export peste 50% din producția lor anuală, atingînd la unele sortimente proporții de 98—100%. Semnificativ este și faptul că unități și firme străine, din peste 60 de țări, care beneficiază de aceste produse, își trimit reprezentanți pentru a încheia tranzacții comerciale.

Conducerea Inspectoratului de securitate al județului Arad, în baza indicațiilor conducerii superioare de partid și a ordinelor Consiliului Securității Statului, a analizat stadiul muncii informative desfășurate pe această linie de activitate, în scopul de a stabili măsuri de prevenire a compromiterii produselor destinate exportului. S-a considerat ne-

cesar a se face o retrospectivă a activității desfășurate, care să scoată în evidență atât rezultatele pozitive obținute pe baza unor măsuri eficiente, cât și aspectele negative constatate, ca urmare a unor deficiențe din activitatea conformativă a inspectoratului.

Referitor la rezultatele obținute, s-a desprins concluzia că, prin asigurarea informativă a locurilor și sectoarelor frecventate de comercianți și specialiști străini, prin folosirea cu pricepere în cazuri concrete a unor mijloace speciale, de filaj și de investigații, precum și a unor procedee combinative, s-a prevenit producerea de pagube morale și materiale în toate fazele realizării unor produse destinate exportului.

Astfel, în luna noiembrie 1970, firma vest-germană „Alois Heinz”, prin delegatul său „Kurt”, a purtat timp de mai multe zile tratative cu reprezentanții Combinatului textil din Arad, privind înnoirea contractului care fusese încheiat în urmă cu un an. Tratatul se refereau la angajarea, în primul trimestru al anului 1971, a întregii capacități a Fabricii de confecții, la realizarea de produse numai pentru acea firmă.

În procesul tratativilor, ne-a fost semnalat pericolul compromiterii intereselor Combinatului și a producerii unei pagube de patru milioane lei, întrucât firma vest-germană oferea acum, pentru produsele solicitate, un preț mai scăzut decât în anul 1970.

De ce se ivise această situație? Din lucrarea informativă a recepționarului firmei, a rezultat că, în anul 1970, acesta i-a exploatat în orb pe unii salariați români și a stabilit că Fabrica de confecții s-a profilat pe produsele solicitate de partenerul vest-german, că nu are în

alte firme și că, pentru a nu reprofila producția, partea română ar fi nevoită să accepte și un contract mai puțin avantajos. De fapt, firma „Alois Heinz” era la fel de interesată în menținerea comenzilor, aspect ce nu era însă cunoscut de reprezentanții Combinatului textil.

Pentru a preveni încheierea unui contract dezavantajos, organele noastre l-au informat pe directorul general al Combinatului textil asupra situației existente și au trecut la încadrarea informativă a numitului „Kurt” cu informatoarea „Liliana”. Aceasta a fost instruită în direcția cunoașterii intențiilor delegatului vest-german și dirijată să-l dezinformeze, „destăinuindu-i” că fabrica are în perspectivă și o altă comandă, avantajoasă.

Acțiunii de dezinformare (realizată prin informatoarea „Liliana”) i s-a adăugat o a doua; conducerea Combinatului textil a condiționat încheierea contractului cu firma „Alois Heinz” de un preț ridicat. L-am determinat astfel pe „Kurt” să ia legătura cu patronul firmei, de la care să solicite instrucțiuni.

Contrar așteptărilor, „Kurt” l-a informat în mod deschis pe patronul firmei (printr-un telex dat de la fabrică) și a primit răspunsul tot pe această cale. Răspunsul era foarte îngrijorător pentru noi, în sensul că i se indica lui „Kurt” să abandoneze tratativele și să se reîntoarcă în R.F. a Germaniei, dacă românii pretind o urcare a prețului. A apărut un moment foarte neplăcut.

Luând cunoștință de această dispoziție, conducerea Combinatului s-a văzut obligată să accepte oferta mai puțin avantajoasă a firmei „Alois Heinz”.

Măsurile pe care noi le-am luat în continuare au dovedit însă că telexurile reprezentau doar o manevră pusă la cale

de partenerii străini, pentru a tranșa în favoarea lor. Am stabilit astfel că, în seara aceleiași zile, între patron și reprezentantul său, avusese loc o discuție telefonică, în care se dispunea ca, în cazul când partenerul român își va susține pretențiile și nu va reuși manevra cu telexul, să se accepte prețul solicitat.

Fiind în posesia acestei informații, s-a acționat prin conducerea Combinatului, indicându-i-se să susțină în ziua următoare pretențiile sale, fapt realizat și care a dus la încheierea tratativilor în favoarea părții române.

Prin această acțiune, în care ofițerii au dat dovadă de inițiativă și discernământ, s-au prevenit pierderi însemnate pentru Combinatul textil, realizându-se chiar un spor de beneficiu de patru milioane lei față de anul 1970.

Dacă din exemplul redat, se pot trage concluzii asupra posibilității de a se acționa cu succes, încă în faza încheierii contractelor, considerăm necesar să arătăm și eficiența acțiunilor în prevenirea livrării la export a unor produse de slabă calitate. În acest sens, apreciem că o deosebită atenție trebuie acordată executării subansamblurilor.

Cazul petrecut la Uzina de vagoane, în cursul anului 1970, certifică concluzia noastră. Exemplul se referă la o comandă lansată de R.D.G., pentru executarea unui număr de 400 vagoane tip Z.K.Z. (transport ciment). Conform planului de colaborări, Uzina de vagoane Arad avea de executat 15 000 bucăți subansambluri, denumite petale (tablă din oțel de diferite mărimi), care formau pereții vagoanelor, iar Uzina de vagoane Turnu-Severin realiza lucrările de montaj.

Dând dovadă de neglijență și lipsă de răspundere, maistrul „Coman Gheorghe”

a început să introducă în fabricație un oțel necalmat, contrar documentațiilor tehnice (care pentru aceste petale prevăd oțel calmat, cu aderență de sudură corespondentă sarcinilor de rezistență ale vagonului respectiv). Pentru a evita „neplăcerile” din partea organelor de control al calității, maistrul a recurs la o metodă de falsificare, adică a aplicat, lângă seria de fabricație a tablelor, litera „K”. În mod obișnuit, această literă indică oțelul calmat. De asemenea, nu a respectat nici procedul tehnologic de a trimite la laborator probe din materialele introduse în fabricație.

Informatorul „Victor”, fiind bine instruit, a reușit să depisteze, într-o fază incipientă, acțiunile lui „Coman Gheorghe” și ne-a încunoștințat. Pentru a preveni introducerea în corpul vagoanelor a unor astfel de subansambluri, a fost sesizată conducerea întreprinderii, iar pentru tragerea la răspundere a celui vinovat, s-a început urmărirea penală.

Întrucât, pînă la data când informatorul a semnalat acest aspect, Uzina de vagoane din Arad livrase deja Uzinei de vagoane din Turnu-Severin un număr de 2 300 bucăți petale, au fost luate măsuri pentru a se stabili calitatea acestora și a se opri introducerea lor în ansamblul vagoanelor.

Din cercetări a rezultat că de acest fapt mai erau vinovați încă doi angajați ai uzinei, cu care maistrul „Coman Gheorghe” conlucrase în faza de debitare. Întrucât cei vinovați au comis infracțiunea de abuz în serviciu, cazul a fost declinat spre soluționare organelor competente. Pe baza sesizării noastre, conducerea administrativă a luat măsuri atât pentru recuperarea pagubelor produse cât și pentru prelucrarea acestui caz cu angajații uzinei, spre a

preveni introducerea în viitor în procesul de fabricație, a unor materiale necorespunzătoare.

Se ridică însă următoarea întrebare: ce s-ar fi putut întâmpla, dacă informatorul „Victor” nu ar fi fost bine instruit și orientat asupra sarcinilor sale și dacă nu ne-ar fi semnalat acest aspect? Peta-tele necorespunzătoare ar fi fost montate și fixate prin sudură în corpul vagoanelor, care erau livrate partenerului din R.D.G. și puse în exploatare. Sudurile, fiind supuse solicitărilor în timpul transporturilor de ciment, ar fi cedat. Beneficiarul, pentru a constata cauzele defecțiunilor, ar fi efectuat probe de laborator, ar fi descoperit calitatea necorespunzătoare a tablelor și drept urmare întregul lot de vagoane ar fi fost compromis, înregistrându-se pagube materiale și morale foarte mari.

Eficiența prevenirilor nu poate fi concretizată întotdeauna prin activitatea desfășurată numai în cazuri izolate, chiar dacă acestea prezintă o importanță deosebită și permit evidențierea utilității mijloacelor informative. Sînt situații cînd starea de fapt dintr-o unitate economică, unitate ce își desface majoritatea produselor sale la export, impune măsuri de ansamblu, pentru a preveni și lichida unele practici greșite, care se pot solda cu compromiterea produselor.

În acest context se înscrie situația care a existat la Uzina de strunguri din Arad, în cursul anului 1969, cînd s-au înregistrat o serie de deficiențe la strungurile destinate exportului, generînd reclamații din partea beneficiarilor externi.

Strungurile livrate erau lovite, aveau piese lipsă ori defecte; s-au descoperit resturi de mîncare și span în corpul strungurilor, emulsie în loc de ulei în cutia de viteză, un finisaj necorespunzător. Erau aspecte compromițătoare pentru prestigiul produselor românești.

Aceste reclamații ne-au determinat ca, pe baza unui plan conceput cu sprijinul Direcției a II-a, să trecem la crearea unei rețele informative pe secții și pe schimburi, la pregătirea unor capcane fizice și chimice în punctele unde s-au înregistrat descompletări de strunguri, pentru a clarifica existența acelor fapte reprobabile.

Măsurile luate au permis să se stabilească cauzele fenomenelor descrise și anume: exista o organizare necorespunzătoare în diferite faze de producție și în mod deosebit la sectoarele uzinaj și finisaj, fapt ce a fost sesizat conducerii întreprinderii, care a luat măsuri de remediere; existau elemente neglijente și nepăsătoare, care au fost avertizate, altele care practicau furtul și care au fost semnalate organelor de miliție.

Ca urmare, în cursul anului 1970, beneficiarii externi nu au mai avut motive să reclame astfel de fenomene negative.

O analiză de ansamblu a situației produselor destinate exportului demonstrează că, în general, aceste produse sînt apreciate. Unii dintre beneficiari trimit scrisori de mulțumire, iar alții măresc solicitările pentru produsele industriale și agroalimentare din județul Arad.

Cu toate acestea, la unele produse continuă să se mai înregistreze deficiențe,

care generează reclamații ale partenerilor externi, reclamații care pot afecta atît prestigiul produselor, cît și relațiile noastre de comerț exterior.

Astfel, Uzina de vagoane Arad, în cursul anilor 1969—1970, a exportat în Israel un număr de 172 boghiuri tip „H” pentru vagoane platformă. La scurt timp după punerea în circulație a acestor vagoane, beneficiarul din Israel a reclamat existența unor fisuri la partea inferioară a boghiurilor, cerînd înlocuirea unui număr de 50 bucăți, fapt ce a dus la pagube însemnate.

Acest caz s-a petrecut ca urmare a unor defecțiuni de proiectare apărute la Institutul de Proiectări Căi Ferate București, defecțiuni care nu au fost sesizate și remediate în procesul de fabricație. Deși livrarea acestor boghiuri la export ar fi trebuit să fie precedată de verificări amănunțite, în vederea evitării unor conflicte, unii factori de la Uzina de vagoane au renunțat la probe și verificări mai deosebite, conducîndu-se în mod superficial după ideea că astfel de boghiuri au mai fost fabricate, începînd din anul 1968, pentru C.F.R., și că nu au ridicat probleme din punct de vedere al rezistenței. Informatorii și colaboratorii din sectoarele care au lucrat la realizarea acestui produs, nefiind instruiți în mod concret, nu au sesizat și în consecință nici nu au înștiințat organele noastre despre atitudinea superficială a celor care au răspuns de procesul de fabricație.

Probleme mai deosebite în activitatea de prevenire ridică produsele recent introduse în fabricație, a căror calitate

nu este verificată în practică. Abia după ce se livrează la export, se constată în unele cazuri neajunsuri destul de grave.

Astfel, în cursul anului 1970, Uzina de strunguri din Arad a livrat unor firme din Canada și R. F. a Germaniei un număr de 50 strunguri tip S.N. 500. Acest tip de strung a fost oferit la export, fără a fi verificată comportarea lui în țară. Întrucît, în timpul funcționării, strungurile au prezentat mai multe deficiențe, beneficiarii externi au reclamat comportarea necorespunzătoare a mărfii primite, iar o firmă canadiană, căreia i se livraseră pentru prima dată strunguri românești, a intenționat să renunțe la contractul încheiat, după primirea primelor nouă strunguri.

Un alt aspect negativ rezultă din slaba preocupare a ofițerilor pentru a preveni actele de compromis la care recurg reprezentanții unor unități din județul Arad, „pentru a menține relații bune cu beneficiarii externi”, compromisuri ce provoacă pagube materiale.

Așa de pildă, Uzina de vagoane din Arad a executat un sistem de tampon, necorespunzător sub aspectul rezistenței, la cererea partenerului său din R.D.G. Specialiștii din uzină au atras atenția partenerului că piesa respectivă nu va atinge parametrii necesari, dar la insistențele acestuia, consemnate și în scris, s-a trecut totuși la executarea tamponelor. Fiind încercate, acestea nu au corespuns și, ca urmare, partenerul le-a abandonat. Din documentele încheiate, rezultă cu claritate că cererea beneficiarului a provocat uzinei pagube materiale în valoare de zeci de mii de lei. Totuși, pentru „a nu se strica relațiile”, nu s-au

luat măsuri de recuperare a acestor pagube.

Un caz asemănător s-a petrecut în cursul anului 1970 la Fabrica de mobilă din Arad. Această întreprindere a livrat firmei comerciale „Parisot” din Franța — cu care are contract de ani de zile — mai multe garnituri de mobilă. Conform înțelegerii, firma prelua mobila în Franța, aplicând pe garniturile corespunzătoare eticheta de recepție. În luna mai 1970, la fabrică au sosit însă două vagoane de mobilă refuzate de firma „Parisot”. Verificându-se conținutul acestor vagoane, s-a constatat că pe unele garnituri refuzate era aplicată eticheta de recepție, deci aceste garnituri s-au distrus după ce au fost preluate de beneficiar. Restituirea lor s-a făcut pe nedrept și paguba materială trebuia să fie suportată de firma „Parisot”. Acest lucru nu s-a solicitat însă pe considerentul arătat mai sus.

Din munca practică rezultă că o atenție deosebită trebuie acordată și modului în care se realizează expedierea și transportul produselor destinate exportului. Organele noastre nu au manifestat suficientă preocupare în această direcție, fapt pentru care s-au înregistrat unele minusuri și la acest capitol.

De exemplu, Fabrica de mobilă din Arad a executat în cursul anului 1970 diferite tipuri de mobilă pentru o firmă vest-germană. Din cauza ambalajului necorespunzător, mobila ajunsă la destinație prezenta defecțiuni, fapt ce a impus trimiterea unei echipe de muncitori pentru executarea reparațiilor necesare. Paguba produsă întreprinderii se cifrează la circa 100 000 lei.

Neajunsurile constatate privind produsele de export din cadrul județului Arad obligă organul nostru la o muncă susținută care să prevină reeditarea unor asemenea situații pe viitor.

Practica a dovedit că este necesar să se facă un instructaj concret rețelei informative, prin care să o orientăm în a ne semnala acele aspecte care generează neajunsuri în contractarea, proiectarea, fabricarea și expedierea mărfurilor la export.

O prevenire eficientă se va putea realiza numai dacă în activitatea noastră vom folosi cu pricepere toate mijloacele și posibilitățile informative și speciale (care s-au dovedit a fi de mare folos).

Este necesar să se mobilizeze la această activitate ofițerii de securitate în rezervă, specialiști și persoane competente din sectoarele de control al calității produselor.

Măsurile de cooperare își impun și ele necesitatea prin faptul că la realizarea produselor de export concură și întreprinderi industriale de pe raza de activitate a altor organe de securitate. Acest fapt solicită o muncă de conlucrare bine definită, pentru a elimina toate deficiențele apărute.

Prevenirea compromiterii produselor ce sînt destinate exportului fiind o problemă complexă și variată, presupune ca fiecare ofițer care deservește obiective economice să studieze specificul întreprinderii, particularitățile produselor, preocupîndu-se în permanență de a găsi și aplica cele mai potrivite metode pentru înlăturarea tuturor faptelor și fenomenelor care ar putea genera livrarea unor produse necorespunzătoare.

Este de altfel și sarcina fiecărui ofițer să vegheze la asigurarea continuă a prestigiului țării noastre în relațiile comerciale internaționale.

Maior IOSIF JAKAB
Maior VASILE CIULEA

Necesitatea planificării muncii pentru căutarea informațiilor *)

Activitatea de căutare a informațiilor, indiferent de domeniul în care o întîlnim (al științei, tehnicii, producției etc.), cunoaște în zilele noastre o mare amploare și diversificare.

Păstrindu-și caracteristicile generale, dar întrunind în același timp o multitudine de elemente specifice, activitatea de căutare a informațiilor face parte integrantă din ansamblul muncii pe care organele securității statului o desfășoară.

În lucrarea de față nu ne propunem o prezentare a acestei activități sub toate aspectele pe care ea le cuprinde, ci, așa cum se prevede în planul activității de cercetare științifică, numai evidențierea unor elemente de bază care privesc necesitatea planificării muncii de căutare a informațiilor de către organele de securitate. Pornind de la ordinele conducerii Consiliului Securității Statului, ne-am străduit să prezentăm și anumite sugestii, în ideea că unele dintre ele, puse alături de cele făcute de alte colective de ofițeri ce au primit sarcina să studieze problema planificării muncii de căutare a informațiilor, ar putea eventual folosi la stabilirea de noi măsuri pentru îmbunătățirea acestei activități.

Din lucrarea „Necesitatea și metodologia planificării muncii pentru căutarea informațiilor” realizată conform planului activității de cercetare științifică al Consiliului Securității Statului pe anul 1970.

Căutarea informațiilor constituie o componentă de bază a unui proces încheiat și unitar de activități, denumit sistem informațional.

În ansamblul său, sistemul informațional cuprinde, în esență, pe lângă activitatea de căutare a informațiilor, și alte activități, cum sînt: transmiterea informațiilor; prelucrarea informațiilor (selecționarea, ordonarea, examinarea, sinteza și stocarea lor); exploatarea informațiilor.

Între aceste componente principale ale sistemului informațional există interdependență și condiționare reciprocă. Prin urmare, căutarea informațiilor nu trebuie privită ca o activitate izolată, de sine stătătoare, ci ca o roțiță într-un angrenaj complex, ce poate exista numai în cadrul acestuia și care, la rîndul ei, determină funcționarea angrenajului. Conceperea și organizarea activității de căutare a informațiilor trebuie deci să fie realizate ținîndu-se seama de existența tuturor componentelor sistemului informațional.

Căutarea informațiilor reprezintă una din laturile fundamentale ale muncii de securitate, dat fiind faptul că existența unor informații veridice constituie suportul măsurilor de prevenire și contracarare a acțiunilor serviciilor de spionaj și a elementelor ostile din interior. Practic, dacă dușmanul nu este cunoscut, dacă nu se dețin suficiente informații privind intențiile, formele și metodele sale de activitate, acțiunile lui nu pot fi contracarate cu eficiența scontată.

Tocmai de aceea, activitatea pe care o desfășoară organele de securitate, în bună măsură, este o activitate de căutare a informațiilor care prezintă interes pentru apărarea securității statului. Drept urmare, se poate spune că princi-

palele forme ale urmăririi informative — supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială — precum și urmărirea penală sînt activități în cadrul cărora ofițerii de securitate caută și obțin informații a căror exploatare să le permită îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere pe care conducerea de partid și de stat le-a pus în fața aparatului nostru.

Rezultă deci că activitatea de căutare a informațiilor este în mod obiectiv necesară, că ea trebuie să aibă un caracter permanent, să fie bine organizată și să urmărească scopuri precis definite, ce pot fi realizate prin înfăptuirea unui întreg complex de măsuri.

Prin această prismă trebuie privită și necesitatea planificării activității de căutare a informațiilor. După cum se cunoaște, orice planificare fixează un cadru de lucru pe o perioadă dată, cu obiective concret stabilite. Acest cadru își propune să dirijeze un anumit proces, să postuleze, într-un sens specific, o continuitate a lui, limitînd, pe cît posibil, imprevizibilul, prin explorarea viitorului. Ca program strict normativ, planificarea refuză salturile și discontinuitatea; este antihazard și întotdeauna — dacă este bine concepută — îndreptată spre acțiune.

Dată fiind importanța pe care o are, activitatea de căutare a informațiilor nu trebuie să se desfășoare la întîmplare, ci să fie fixată într-un cadru de lucru pe o perioadă dată, să aibă continuitate și obiectivele sale bine delimitate, să fie dirijată către anumite scopuri precis definite și de perspectivă, să fie, prin urmare, planificată pe baze strict științifice.

Planificarea activității de căutare a informațiilor este impusă de mai mulți factori, dintre care considerăm că sînt mai importanți următorii:

1. Asigurarea unei orientări corespunzătoare întregii activități de căutare a informațiilor pe o perioadă dată

Orientarea de ansamblu a muncii de securitate, inclusiv de căutare a informațiilor, își are cadrul stabilit de documentele de partid, de legile țării și de ordinele președintelui Consiliului Securității Statului. Cîmpul de acțiune al aparatului de securitate a fost bine fixat, la fel ca și faptele infracționale ce îi sînt date în competență pentru cercetare. Planificarea activității de căutare a informațiilor îi asigură însă acesteia o orientare concretă, în funcție de situația existentă și modul cum ea poate evolua de la o perioadă la alta. Orientarea respectivă se materializează, de regulă, în obiective sintetice formulate, rezultate din sarcinile majore ale apărării securității statului.

În acest mod, fiecare unitate, subunitate și ofițer de securitate, în funcție de specificul muncii sale, va ști către ce direcții să-și îndrepte atenția, într-o perioadă dată, în activitatea de căutare a informațiilor, eliminîndu-se astfel tendințele care pot genera arbitrariul și întîmplarea.

Obiectivele activității de căutare a informațiilor trebuie să reflecte, în esență, necesarul de informații atât pe planul general al Consiliului Securității Statului, cît și pe cel al profilurilor de muncă (informații interne, contrainformații economice, contraspionaj etc.) și al problemelor specifice acestora.

Dacă la nivelul întregului aparat, necesarul de informații este oglindit în mod sintetic în ordinele președintelui Consiliului Securității Statului (așa cum,

pentru acest an, rezultă din prevederile Ordinului privind munca de securitate pe 1971), la nivelul profilurilor și problemelor de muncă, el trebuie să fie cuprins în planurile de căutare a informațiilor elaborate pe baza unei analize profunde a situației informative existente.

Necesarul de informații pe profiluri de muncă se concretizează în fixarea unor obiective comune tuturor problemelor din componența profilului, cît și a unor obiective specifice fiecăreia dintre aceste probleme.

Așa de exemplu, în planul de căutare a informațiilor, pe linie de informații interne, se includ obiective care să reflecte necesarul de informații pentru toate categoriile de elemente ostile, indiferent de nuanța lor, precum și obiective specifice fiecăreia categorii de elemente (legionari, P.N.Ț.-iști și P.N.L.-iști, naționaliști-sovini etc.). Prima categorie de obiective are un grad mai mare de generalizare și oglindește necesarul de informații la nivelul și specificul profilului. În acest fel, se asigură un caracter unitar întregii activități de căutare a informațiilor pe linia de muncă respectivă, a căror analiză permite formarea unei imagini de ansamblu asupra gradului de pericolozitate pe care elementele ostile din interior îl prezintă în totalitatea lor (direcțiile principale ale activității lor, evoluția legăturilor dintre ele precum și cu elemente reacționare aflate în străinătate ș.a.).

A doua categorie de obiective îmbracă o formă mult mai concretă și oglindește necesarul de informații specifice pentru fiecare problemă a profilului de muncă (legionari, P.N.Ț.-iști și P.N.L.-iști, naționaliști-sovini etc.).

Cele două categorii de obiective se întrepătrund și, în totalitatea lor, oglin-

desc necesarul de informații atât la nivelul profilului, cât și la cel al fiecărei probleme din componența sa.

În sfârșit, în fixarea obiectivelor activității de căutare a informațiilor se au în vedere și elementele specifice ale activității pe care fiecare unitate de securitate o desfășoară, determinate de factori demografici, geografici etc.

O dată fixate, obiectivele devin, pentru perioada în care s-a stabilit realizarea lor, preocuparea principală a cadrelor angrenate în activitatea de căutare a informațiilor. De aceea, orice inexactitate în această privință are drept rezultat dirijarea de eforturi către probleme ce nu fac obiectul apărării securității statului, în detrimentul altora cu un astfel de caracter, precum și cheltuirea irațională de mijloace umane și materiale. Drept urmare, consecințele pe care le produce fixarea unor obiective ale activității de căutare a informațiilor insuficient de corespunzătoare se răsfrâng pe mai multe planuri, gravitatea lor cea mai mare constând în aceea că pot afecta anumite măsuri de contracarare a acțiunilor serviciilor de spionaj și ale elementelor ostile din interior.

Orientarea corespunzătoare a activității de căutare a informațiilor permite, în același timp, și fixarea unor priorități, care, la rândul lor, în funcție de situația internă și externă ori de alți factori existenți la un moment dat, pot fi diferite.

De asemenea, pornind de la interdependența dintre prezent și viitor, ea creează și posibilitatea fixării unor elemente previzibile pentru perioada imediat următoare. Prin urmare, este explicabil de ce, de multe ori, vorbind de prezent ne gândim la viitor, iar noțiunea de „ce este” cuprinde în embrion „ce va fi”.

În orice domeniu de activitate, di-

mensiunile și ritmul progresului depind în mare măsură de modul în care este intuit viitorul, de previziune, de felul în care se reușește înscrierea prezentului în traiectoria viitorului.

Și activitatea de căutare a informațiilor pe care o desfășoară organele securității statului trebuie să aibă deci un caracter previzibil, iar acest caracter îl poate da o planificare judicioasă, bazată pe o informație bogată și o analiză atentă a tuturor factorilor ce o condiționează.

În munca de securitate, previziunea bine fundamentată, rezultată din împrejurări și situații analizate în profunzime, dă posibilitatea prevenirii acțiunilor ostile ale elementelor urmărite și permite, de multe ori, pătrunderea calificată în clandestinitatea lor, în vederea contracarării intențiilor pe care le au.

Caracterul previzibil trebuie să se mențină însă în limitele posibilului și să nu facă loc unor tendințe care să nu aibă suport în realitate, transformându-se astfel dintr-un lucru util în unul dăunător.

Când se planifică activitatea de căutare a informațiilor trebuie să fie luată în considerație, atât pe plan central cât și în teritoriu, problema evitării paralelismelor. Desigur că ea nu trebuie să impieteze asupra sarcinilor de cooperare a unităților, când forțe comune ale acestora sînt concentrate spre rezolvarea unor probleme ce privesc apărarea securității statului.

De asemenea, planificarea activității de căutare a informațiilor trebuie în așa fel făcută încît să permită eliminarea din conținutul ei a unor aspecte ce nu mai sînt de actualitate și introducerea altora, cerute de situații nou apărute.

2. Asigurarea folosirii raționale și cu maximum de randament a efectivelor și mijloacelor de muncă

Planificarea activității de căutare a informațiilor asigură o folosire rațională și cu maximum de randament a efectivelor și mijloacelor de muncă.

Estimarea reală a potențialului propriu și justa lui utilizare sînt posibile, așa cum se cunoaște, numai în cadrul unei activități programate, atât la nivelul aparatului central, cât și la cel teritorial. În acest fel, se va putea asigura concentrarea forțelor către cele mai importante sectoare și se vor elimina timpii morți în folosirea mijloacelor din dotare. Va exista deci o posibilitate de utilizare și manevră eficientă a forțelor proprii, în funcție de necesitățile reale pe care activitatea de căutare a informațiilor le reclamă la un moment dat.

Asigurînd orientarea corespunzătoare a activității de căutare a informațiilor și folosind în mod rațional forțele și mijloacele din dotare pentru realizarea obiectivelor stabilite, se imprimă acestei activități un caracter continuu și ofensiv, precum și stabilitatea necesară.

Ținîndu-se seama de importanța problemelor care privesc apărarea securității statului, despre ele trebuie să se primească informații la timp, permanent, fără întreruperi și stagnări. Orice discontinuitate, în aceste cazuri, poate să influențeze negativ asupra luptei duse împotriva serviciilor de spionaj și a elementelor ostile din interior, să afecteze securitatea statului. Dacă activitatea de căutare a informațiilor este planificată, aceste neajunsuri sînt eliminate, iar datele ce fac obiectul muncii noastre intră în posesia organelor de securitate pentru exploatare într-un flux continuu,

roțițele angrenajului sistemului informațional necunoscînd astfel „goluri de producție”.

Experiența aparatului de securitate, rezultată mai ales ca urmare a executării prevederilor Ordinului privind munca de securitate pe anul 1970, evidențiază faptul că perioada optimă pentru care să se facă planificarea activității de căutare a informațiilor este de un an. Acest timp permite fixarea și realizarea unor obiective majore în procesul activității de căutare a informațiilor.

Problema principală a planificării este cea referitoare la determinarea cît mai precisă a necesarului de informații pentru perioada respectivă. În acest sens, fixarea obiectivelor de căutare a informațiilor trebuie să fie rezultatul îmbinării propunerilor unităților angajate într-o astfel de activitate, care cunosc în detaliu situația din teren, cu constatările unităților centrale de profil, care au imaginea de ansamblu asupra muncii.

★
★ ★

Încercînd să reliefam necesitatea planificării activității de căutare a informațiilor pe care o desfășoară organele de securitate, considerăm totodată că studiul ei în continuare și mai ales al rezultatelor pe care munca practică efectivă le va da, permite formularea de noi opinii susceptibile, unele dintre ele, a fi luate în considerație în ansamblul măsurilor pe care conducerea Consiliului Securității Statului le întreprinde permanent în vederea perfecționării activității de căutare a informațiilor.

Locotenent-colonel ION GEAGLA
Maior CONSTANTIN DOBRE

**PREOCUPARE
PENTRU DEPISTA-
REA ELEMENTELOR
SUSPECTE DIN
RÎNDUL
REPATRIAȚILOR**

Reconstituirea și completarea evidenței, reanalizarea individuală a fiecărui repatriat pe baza datelor și informațiilor obținute în decursul anilor, ne-au convins că o parte dintre suspectii din această categorie, în unele momente, ne-a scăpat de sub control.

Deși ofițerii care s-au ocupat cu munca informativă în rîndul repatriaților au cunoscut că, de regulă, cei recrutați înainte de repatriere trec la acțiuni dușmănoase concrete abia după o perioadă de acomodare, după ce se conving că organele securității statului s-au edificat asupra „loialității” sau a „corectitudinii” lor, se pare că în activitatea informativă și-au făcut loc momente de „plictiseală” nejustificate. Aceste momente au generat unele aprecieri eronate, pe baza cărora s-au luat hotărîri pripite, neîntemeiate sau nejustificate în câteva acțiuni. S-a ajuns astfel la închiderea prematură a unor dosare de urmărire informativă.

În anii anteriori, a mai existat și o altă concepție, potrivit căreia în rîndul repatriaților trebuie căutați numai agenții serviciilor de spionaj străine, care se îndeleitnesc cu culegerea și transmiterea de informații. Datorită acestei idei, de multe ori am privit problema unilateral, deși eram conștienți că, în rîndul repatriaților, unii ar fi putut primi sarcini privitoare la anumite acțiuni specifice activităților dușmănoase pe linia informațiilor interne sau a contrainformațiilor economice. De altfel, Ordinul privind munca de securitate pe anul în curs nu se rezumă la obligativitatea căutării în rîndul repatriaților numai a celor care culeg și transmit informații, ci și a

celor care „au fost recrutați și trimiși cu misiuni ostile pe teritoriul țării”.

Cîteva cazuri lucrate și finalizate în decursul anilor pe raza județului Cluj demonstrează că o parte dintre elementele repatriate au primit sarcini de acest gen înainte de repatriere, din partea serviciilor de spionaj sau a unor organizații dușmănoase. Astfel, cazul lui Dreve Gheorghe, fost ofițer în armata burgheză, element care a desfășurat o activitate intensă pe teritoriile Angliei și R. F. a Germaniei, făcînd parte din așa-zisul „Comitet național român din exil”, pînă în 1955, cînd s-a repatriat, ne convinge elocvent în această privință. După repatriere, el a vizat identificarea și restabilirea relațiilor cu unii foști colegi, ofițeri activi, preconiza crearea de organizații subversive, provocarea de nemulțumiri, acte de nesupunere. Cu alte cuvinte, încerca să contribuie, prin intermediul altor persoane, la slăbirea activității de pregătire multilaterală în unitățile militare. Fiind depistat de ofițerii de contrainformații militare, în colaborare cu ofițeri din Inspectoratul de securitate al județului Cluj, a fost deferit justiției și condamnat, împreună cu două legături principale, pentru această activitate.

De reținut este faptul că Dreve Gheorghe, imediat după repatriere, a întreprins acțiuni menite să-i consolideze situația față de organele de stat, oferindu-se să publice articole prin care „să demaște pe căpeteniile emigrației legionare”, «să dea riposta cuvenită postului de radio „Europa Liberă” etc. Deși parțial aceste inițiative au fost accep-

tate, noi am continuat a-l privi cu rezervă și, s-a dovedit, nu în zadar.

Cunoașterea preocupărilor lui Dreve Gheorghe a fost posibilă datorită faptului că, în organizarea supravegherii lui de către organele noastre, a existat o cooperare și o colaborare pe un plan mai vast. Dacă inspectoratul nostru s-a preocupat în mod special de cunoașterea și documentarea activității acestui element, Serviciul de contrainformații militare a acționat la rîndul său foarte intens pentru a stabili principalele legături ale lui Dreve Gheorghe, atît din cadrul armatei, cît și din rîndul civililor.

Măsurile de control ce au fost luate, în special asupra fostului colonel „Craioveanu G.”, legătură principală a repatriatului, au constituit sursa principală de informații pentru Serviciul de contrainformații militare, sursă prin care au fost cunoscute preocupările și intențiile lui Dreve. În același timp, rețeaua folosită, atît pe lîngă repatriat, cît și pe lîngă legăturile principale ale acestuia, a fost instruită multilateral. I s-a cerut acestei rețele să ne informeze despre toate preocupările urmăritului, nelimitîndu-se doar la căutarea aspectelor legate de culegerea și transmiterea de informații.

Un alt aspect care a concurat la clarificarea calificată a acestui caz a constatat în faptul că o parte dintre informatorii utilizați fuseseră recrutați și pregătiți încă din anii anteriori, din perioada cînd Dreve se afla încă în exterior, cînd nici nu știam că îl preocupă ideea repatrierii. Aceste surse au putut fi pregătite, verificate, iar în procesul de muncă zilnic

Ordinul tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, privind munca de securitate pe anul 1971, conține o prevedere, referitoare la atenția pe care trebuie s-o acordăm depistării, din rîndul repatriaților, a elementelor recrutate și trimise cu misiuni ostile pe teritoriul țării noastre.

În cadrul inspectoratului nostru, problema supravegherii informative a elementelor repatriate, deși nu a fost neglijată, a revenit mai intens în preocupările noastre după controlul ordonat de conducerea Consiliului Securității Statului, prin Corpul de consilieri și inspectori, în toamna anului 1970.

au căpătat deprinderi, s-au maturizat, câștigând experiență. (Aportul celor recrutați după repatrierea lui Dreve Gheorghe a fost, în general, inferior față de categoria celor arătați mai sus.)

Alte elemente repatriate, „Generalul” și „Jacob” au fost depistați și trași la răspundere pe linie de miliție, pentru furt din avutul obștesc, sustrageri sau alte acțiuni cu caracter de a împiedica aplicarea unor măsuri administrative în sectoarele în care lucrau.

În organizarea demascării acestor elemente, un rol deosebit l-a avut schimbul operativ de informații între organele noastre și organele de miliție (în special serviciul economic). Compararea informațiilor intrate în posesia noastră cu cele obținute de la miliție, întregirea și aprecierea lor, ne-au permis să putem acționa dacă nu pe linia securității, pe linia miliției, în scopul prevenirii unor pagube economice, pe care le-ar fi putut provoca aceste elemente.

Atât „Generalul” cât și „Jacob” s-au dovedit a fi elemente instabile, care își schimbau des locurile de muncă, lucrând în decurs de câțiva ani în mai multe localități din țară. În scopul asigurării continuității în urmărirea lor, am studiat și am reușit în cele mai multe cazuri să asigurăm cooperarea necesară, iar în unele momente să prevenim angajarea acestora în acele sectoare unde prezența lor nu era recomandată.

Cercetarea și documentarea acestor două cazuri nu a dovedit că elementele respective ar fi primit sarcini înainte de repatriere din partea unor servicii sau organizații din exterior. Ei au acționat

îndemnați fiind de concepțiile dușmănoase care îi stăpâneau.

Cu preocupări de natură asemănătoare au fost semnalati și alți repatriati, care vizau însă sectoarele industriei sau mediul tineretului studios. Astfel, „V. Munteanu”, repatriat în 1955 din Anglia, la începutul anului 1960 ne-a fost semnalat cu afirmații — într-adevăr prudente — prin care încerca să facă îndemnuri la acțiuni greviste în rândul muncitorilor de la Uzina „Unirea” din Cluj. Astfel, în pauzele de prânz, în cercuri mai mari, „V. Munteanu” vorbea despre procedeele folosite de muncitorii englezi pentru a-și cere drepturile; despre efectele grevelor organizate, felul cum au acționat și au condus aceste „acțiuni” și alte aspecte similare. Asemenea încercări din partea lui au fost semnalate și în mediul studentesc. El căuta, în mod special, să fie în societatea studenților, la restaurante, localuri etc. Apropiindu-se de ei, le studia starea de spirit sau unele nemulțumiri, le vorbea despre atitudinea studenților din Occident, care își cer drepturile prin manifestații puternice pe străzi etc.

Reanalizarea atentă a informațiilor obținute în lucrarea repatriatilor a evidențiat și aspecte caracteristice activității suspecte de spionaj, dintre care cele mai semnificative sînt următoarele:

După o relativă pasivitate, au apărut preocupări din partea unor repatriati de a deveni „reprezentanți comerciali” ai unor firme occidentale, pe teritoriul R. S. România. Semnificativ este în acest sens cazul „Jákab”. Acesta, în viața lui nu s-a preocupat de comerț, dar actual-

mente etalează cunoștințe și aptitudini deosebite în această direcție, devenind foarte activ în contactele cu unii comercianți vest-germani. El a mers pînă acolo, încît a prezentat o cerere pentru autorizație de acces la telexul unui combinat din Cluj, spre a putea comunica direct cu R. F. a Germaniei.

În cazul altor repatriati, îndeosebi la unii despre care cunoaștem că în exterior au avut contingentă cu activitatea organizațiilor legionare, ca de exemplu la „Emilian” sau la „Cornel”, se remarcă alte preocupări, deosebit de semnificative.

Aceste elemente au devenit în ultima perioadă foarte insistente în a-și dovedi utilitatea lor ca medici sau traducători în obiectivele turistice, mai ales în timpul sezonului turistic, solicitînd angajarea la stațiunile de pe litoral sau în anumite hoteluri. Sesizîndu-ne de interesul acestora, am acționat pe linia prevenirii. Dar cu toate măsurile întreprinse, „Emilian” s-a prezentat pe litoral, în vara anului 1970, oferindu-și benevol serviciile organelor sanitare.

Repatriatul „Cornel” acționează din umbră, angajînd-o pe fiica sa la realizarea contactelor cu anumite categorii de străini care vin la Cluj. În prezent, luptă din răspuțeri pentru a o plasa pe aceasta ca recepționeră la un hotel principal din oraș. Deoarece s-a lovit în mod firesc de neîncredere din partea organelor administrative, pentru că este repatriat și că în decursul anilor a avut contingentă cu fosta organizație legionară, „Cornel” s-a gîndit să elimine aceste impedimente, adoptînd o condui-

tă corectă, solicitînd chiar primirea în partid.

Munca informativă în rîndul elementelor suspecte din rîndul repatriatilor a evidențiat și alte fenomene. E vorba de solicitările unora pentru a face călătorii turistice sau vizite scurte în unele țări socialiste. De multe ori, aceste intenții au fost privite și apreciate numai sub aspectul prevenirii intențiilor de evaziune. Anumite date, deocamdată izolate, ne-au demonstrat însă că pe teritoriul acelor țări sînt posibile întîlniri între repatriati și legăturile lor dușmănoase din Occident, că acest sistem poate face parte integrantă din instructajele primite înainte de repatriere.

În această ordine de idei apare interesant cazul „Ina”. În ultimii ani, aceasta a insistat să i se elibereze un pașaport pentru a se stabili definitiv în S.U.A., la logodnicul ei, fost cetățean român, plecat de mai mult timp din țară. În august 1970, a obținut aprobarea organelor competente și „Ina” a plecat din România. Dar după opt zile, a revenit în țară cu versiunea că s-a înțeles cu logodnicul să renunțe reciproc la căsătorie. Deși susținea că „s-au certat”, noi am stabilit că „Ina” s-a întors totuși cu o serie de obiecte foarte prețioase și cu suma de 1500 de dolari. Imediat după revenirea în țară, am luat-o în lucru. Primele informații obținute au întărit suspiciunile noastre, în sensul că nu este exclus să fi fost recrutată și trimisă în țară cu scopuri ostile. Recent, sub acoperirea că își construiește un apartament particular cu împrumut de la stat și că dorește să facă unele

cumpărături (obiecte și articole casnice) din R. P. Ungară, studiază modalitatea efectuării unei călătorii de câteva zile la Budapesta.

O altă latură a activității noastre constă în reconsiderarea și organizarea muncii contrainformative în rîndul legăturilor principale ale unor repatriați, care, după cîteva ani de ședere în țară — timp în care au avut posibilitatea să pună la cale unele acțiuni — au fugit ilegal, sau au plecat cu forme legale în Occident. În asemenea situații se găsesc repatriații „Drima G.” (al cărui caz este convigător legat de ideea de mai sus) și „Marius”, repatriat din Brazilia. Ambii s-au întors pe căi legale în Occident, după ce eșuaseră în tentativele lor de a fugi ilegal. Un alt element, „Simion”, după doi ani de stat în județul Cluj, s-a întors în Occident trecînd granița în mod ilegal.

Problema acestora ne preocupă intens deoarece, în timpul șederii lor în țară, au demonstrat în parte că au avut unele misiuni sau sarcini cu caracter dușmănos, au recurs la prelucrări, sau îndemnuri la anumite acțiuni dușmănoase. O parte dintre legăturile pe care și le-au făcut au fost cunoscute în timpul cînd ne-am ocupat cu urmărirea lor, altele mai puțin. Este posibil și ca unele persoane care au scăpat atenției noastre să fi fost recrutate de ei, instruite și să desfășoare la ora actuală acțiuni cu caracter dușmănos, pe baza indicațiilor primite din partea acestor elemente.

O asemenea reconsiderare trebuie efectuată și asupra repatriaților suspecti care după revenirea în țară au

fost audiați sau recrutați de organele noastre, dar pe parcurs abandonati. Nu trebuie să credem că prin aceste măsuri — chiar în cazul cînd respectivele persoane au adoptat atitudini corecte — am elucidat situația lor și ca atare n-ar trebui să mai stea în preocupările noastre prezente, sub aspectul supravegherii lor continue. Această categorie de persoane trebuie să rămînă în atenția și în cadrul preocupărilor noastre zilnice.

În scopul descoperirii elementelor care au primit sarcini cu caracter dușmănos înainte de repatriere, dejucarea, prevenirea sau zădărnicierea acțiunilor lor depinde de eficacitatea măsurilor aplicate în fiecare caz în parte, de conținutul analizelor, de varietatea măsurilor sau a mijloacelor la care recurgem în procesul verificării și documentării cazurilor în lucru. Utilizarea pe lîngă elementele repatriate a informatorilor recrutați din rîndul cetățenilor străini, organizarea în condiții corespunzătoare a muncii contrainformative în rîndul turiștilor și a vizitatorilor străini pot contribui foarte mult la elucidarea suspiciunilor care se ridică asupra multor repatriați. Pornind de la aceste considerente, conducerea inspectoratului a luat o serie de măsuri menite să ducă la o activitate susținută, să generalizeze experiența pozitivă. Acest lucru este asigurat și prin participarea directă a cadrelor de conducere din inspectorat la lucrarea elementelor respective.

Locotenent-colonel ȘTEFAN ALBU

Izolarea și compromiterea unor elemente care au deținut funcții în fosta organizație legionară

De la bun început doresc să precizez că întreprinderea unor măsuri de izolare și compromitere, asupra unor elemente ce sînt în atenția organelor de securitate, răspunde unei cerințe de bază a activității noastre și anume aceea de a preveni orice încercare de organizare sau ducere a unei activități potrivnice orînduirii noastre de stat. Aplicarea unor astfel de măsuri implică și un înalt spirit de responsabilitate socială care derivă din faptul că, prin măsurile pe care le întreprindem, noi reușim să ferim unele elemente de a cădea sub influența nefastă a anumitor indivizi certați cu principiile și etica orînduirii socialiste.

Iată de ce, acolo unde s-a hotărît luarea măsurilor de compromitere sau de izolare, trebuie să se acționeze cu maximum de operativitate și fermitate, pentru a nu permite elementelor urmărite să desfășoare activitate dușmănoasă.

Luarea unor astfel de măsuri și apli-

carea practică a acestora consider că implică însă cîteva cerințe care trebuie avute în vedere atunci cînd acestea sînt îndreptate împotriva foștilor legionari.

În primul rînd, trebuie să cunoaștem intențiile individului sau ale indivizilor vizati pentru ca, în raport de acestea, să stabilim mediile și modul nostru de acțiune.

Cunoscînd apoi caracterul, gradul de fanatism și influența de care se bucură fostul legionar, vom putea stabili procedeul de compromitere, intensitatea și amploarea măsurilor pe care intenționăm a le lua.

În sfîrșit, pentru că este vorba de foste elemente legionare, cu experiență în activitatea clandestină și capacitate cunoscută de adaptare la mediu, trebuie să urmărim în permanență efectul pe care îl au măsurile noastre asupra lor. Să stabilim momentul și modul de acțiune de la o etapă la alta, procedînd

le așa manieră, încât aceste elemente să nu ne poată sesiza niciodată intențiile. Este deci firesc și foarte important ca la realizarea în bune condiții a acestor măsuri să folosim o multitudine de procedee, tocmai spre deplina conspirare a scopurilor noastre.

Având în vedere toate aceste considerente și în raport de cerința expresă pusă în fața noastră de a preveni orice activitate îndreptată împotriva orânduirii noastre de stat din partea foștilor legionari, vom relata în continuare câteva măsuri de compromitere și izolare pe care le-am aplicat pe raza județului Caraș-Severin, asupra unor elemente care au deținut funcții în fosta organizație.

Numitul „Timplaru”, în etate de 50 de ani, fost șef de cuib F.D.C., în anul 1948 dispăruse de la domiciliu și intrase în banda condusă de Doran Nicolae, devenind apoi ajutorul acestuia până în 1951, când fusese prins și condamnat la 25 ani muncă silnică. În detenție a fost pedepsit cu 133 zile izolare pentru stabilirea de legături cu alți foști legionari și încălcarea ordinii interioare.

În 1964 a fost grațiat de restul pedepsei și s-a stabilit în comuna sa natală.

Scurt timp după punerea în libertate, în cadrul unei discuții cu informatorul „Nicolae”, „Timplaru” i-a relatat acestuia că nu a renunțat la convingerile legionare, că-l preocupă problema tineretului și că, „pentru a se convinge de anumite realități”, va sta de vorbă cu unii dintre foștii legionari. Și-a propus să folosească religia ca paravan al activității sale și refuza întemeierea unei căsnicii, considerând că aceasta „l-ar lega și nu și-ar mai putea permite sacrificii în viitor”.

Din urmărirea lui ulterioară s-a stabilit că reușise să contacteze elemente legionare fost condamnate, printre care pe: „Parașutistul”, „Visătorul”, „Arin Ion”. A influențat apoi alegerea sa în

comitetul bisericesc din comună (unde au mai fost aleși încă doi foști condamnați, pentru participare în aceeași bandă cu el). A început să-i contacteze și pe unii tineri din comună, cu care inițial discuta numai probleme religioase, încercând să-i determine să frecventeze biserica. Foștii legionari, pe care i-a contactat, au început să facă aprecieri elogioase la adresa lui „Timplaru”.

Analizând stadiul lucrării și sesizând pericolul pe care îl constituiau aceste acțiuni, care nu prezentau totuși temei pentru tragerea la răspundere penală, s-a hotărât izolarea și compromiterea lui „Timplaru”.

Unul dintre informatorii din comună ne-a semnalat că în comitetul bisericesc își făcuseră loc contradicții între preot și ceilalți membri ai comitetului (contradicții care prejudiciau interesele credincioșilor). Informatorul a fost instruit să-l sfătuiască pe preot să se adreseze unor organe competente, pentru a nu-și crea eventuale neplăceri mai târziu. În cele din urmă preotul s-a prezentat și la organele de securitate, relatând toate neînțelegerile. Preotul a fost îndrumat să rezolve contradicțiile ivite prin adunarea credincioșilor, lucru pe care l-a realizat.

Acțiunea întreprinsă de preot s-a soldat cu scoaterea din comitetul bisericesc a celor trei legionari foști condamnați. S-a organizat apoi pe linie de U.T.C. o conferință cu tineretul din localitate, conferință în cadrul căreia a fost demascată misticismul și s-au înfierat câteva acțiuni întreprinse de foștii legionari în numele credinței. Tinerii pe care „Timplaru” îi contactase anterior au început să-l ocolească.

Văzând situația nefavorabilă ce i s-a creat, „Timplaru” s-a hotărât să plece din localitate în orașul O, din apropiere, pentru a se angaja la o întreprindere locală, mizând pe faptul că „Visătorul” era în bune relații cu directorul

acelei întreprinderi, care fusese și el în F.D.C. Venirea lui „Timplaru” în noul oraș ridica de acum un alt aspect al problemei, respectiv acela de a-l compromite față de legionarii foști condamnați pe care-i contactase. Unora dintre aceștia le făcuse cunoscut faptul că el nu și-a schimbat cu nimic concepțiile legionare. Pentru realizarea acestei măsuri am hotărât să ne folosim de faptul că „Visătorul” este un palavragiu și că dacă „ar descoperi” că „Timplaru” are legături cu organele de securitate, ar face cunoscut acest aspect.

„Timplaru” a reușit să se angajeze, dar în scurt timp după aceea, la directorul întreprinderii s-a prezentat ofițerul de securitate, care s-a interesat de „Timplaru” și l-a rugat pe director ca, în limita posibilităților, să-l plaseze pe acesta la o altă secție unde se câștigă mai bine. În cadrul discuțiilor avute cu directorul, ofițerul i-a lăsat impresia că „Timplaru” este folosit de noi. Numai câteva zile mai târziu, directorul i-a comunicat lui „Visătorul” discuția avută cu ofițerul.

Cunoscând fanatismul lui „Timplaru”, lui „Visătorul” nu-i venea să creadă că acesta ar fi omul organelor de securitate. Cu toate acestea, la rîndul lui, el a relatat această discuție celor doi informatori, „Catona” și „Marghita” (care asigurau urmărirea informativă). „Marghita” i-a întărit ulterior bănuielile, relatându-i că l-a văzut pe „Timplaru” discutând cu un ofițer de securitate, într-un loc mai dosnic. Ofițerul era același care intervenise la director pentru „a-l ajuta” pe „Timplaru”. Pentru edificarea sa, „Visătorul” l-a întrebat direct după câteva zile pe obiectiv, dacă a fost în locul menționat de „Marghita”. La răspunsul afirmativ al lui „Timplaru”, „Visătorul” l-a apostrofat, i-a promis că nu-i va ierta una ca asta și a plecat supărat.

Așa după cum prevăzusem inițial,

„Visătorul” a început să facă cunoscut legionarilor contactați de „Timplaru” că acesta ar fi „trădător”. Ba mai mult, prin diferite acțiuni pe care le-a întreprins, l-a determinat pe cel în cauză să-și ceară transferul la o altă întreprindere din oraș, unde lucra „Catona”. „Visătorul” s-a dus imediat la informator și i-a spus să facă tot ce poate ca să nu-l primească pe „Timplaru”. Informatorul l-a îndrumat să meargă la director și să-i spună acest lucru. „Visătorul” s-a dus la directorul acelei întreprinderi și i-a adresat rugămintea de a nu-l primi pe „Timplaru”, descriindu-l ca pe un fost legionar periculos, motiv pentru care fusese gonit de la ultimul loc de muncă. Informatorului „Catona” i-a mai spus că dacă „Timplaru” i se va adresa cu rugămintea de a-i mijloci transferul, să-i spună acestuia că el, „Visătorul”, i-a spus să nu-l angajeze, „deoarece este un nemernic”. Când s-a prezentat „Timplaru” la informatorul „Catona”, acesta i-a comunicat cele spuse de „Visătorul”, i-a făcut cunoscut că se discutase și cu directorul întreprinderii care este ferm hotărât să nu-l primească. Din acest moment, acuzațiile reciproce și defăimările între cei doi foști legionari au continuat cu o intensitate nebănuită. Ca urmare, ambii au fost izolați de restul elementelor legionare. În ce-l privește pe „Timplaru”, acesta mai rămăsese totuși cu un anumit credit la „Parașutistul” și „Arin Ion”.

În cursul anului trecut, „Parașutistul” a fost chemat însă la organele de securitate și s-au purtat cu el unele discuții cu privire la persoane cunoscute și la activitatea sa. După plecarea de la organele noastre, el a început să pună semne de întrebare asupra unor probleme discutate și despre care are convingerea că le-ar fi abordat numai în prezența lui „Timplaru”.

Pe la sfârșitul lui octombrie 1970,

„Timplaru” s-a prezentat la ofițerul de securitate din orașul O, rugându-l să-i dea ascultare în ceea ce vrea să-i relateze legat de persoana sa. Din relatarea lui „Timplaru” (care a fost înregistrată), reține atenția faptul că acesta s-a prezentat la organul de securitate pentru a arăta că nu înțelege ce se petrece cu el, fiind pretutindeni privit de oamenii cu care vine în contact, cu multă rezervă și neîncredere, că el s-a hotărât să se integreze în mersul societății și cere sprijin ofițerului pentru a se angaja la una din întreprinderile din oraș.

Este și firesc că aceste afirmații ale lui au fost și vor continua să fie analizate de către noi. În cazul când afirmațiile sale se dovedesc sincere, trebuie să adoptăm măsuri menite să ducă la o totală ruptură a lui de fosta organizație legionară, iar în caz contrar, să luăm măsuri prin care să îngrădim orice încercare dușmănoasă a lui.

Un alt caz este al fostului legionar „Pandele”, angajat în cadrul unei întreprinderi forestiere ca șef de serviciu.

Cel în cauză s-a încadrat în F.D.C. din anul 1937, iar după rebeliunea legionară și-a continuat activitatea, devenind curier al comandamentului F.D.C. pentru câteva ținuturi din țară. A ajuns apoi în funcția de ajutor comandant al F.D.C. Pentru activitatea depusă a fost arestat în anul 1943 și condamnat la șapte ani închisoare.

Deoarece dovedise recent o mare abilitate în modul de a rezolva problemele profesionale, reușise să se impună. Fiind venit dintr-o localitate mai îndepărtată, nu i se cunoșteau antecedentele; părea un om cinstit și stăpinit de preocupări obișnuite. Avea o atitudine „binevoitoare” față de cei din jur, în orice chestiune care se ivea.

Din urmărirea lui informativă rezulta însă că întreține legături cu foste ele-

mente legionare din alte localități, iar cu privire la atitudinea și comportarea lui, a relatat unui informator că procedează în acest fel pentru ca, în caz de nevoie, să se poată baza pe unii dintre salariați.

Am hotărât ca inițial să începem compromiterea lui „Pandele” făcând cunoscut faptul că se face vinovat de fals în înscrișuri și uz de fals, prin aceea că și-a falsificat diploma și a uzat de ea în scopul încadrării lui într-o funcție superioară, obținând o salarizare mai mare cu circa 600 de lei lunar, față de cea la care îi dădeau dreptul studiile pe care le avea în realitate. Am semnalat aceste probleme organelor de miliție, care au făcut cercetarea în stare de libertate. Și de această dată „Pandele” și-a dovedit abilitatea, reușind oarecum să-i convingă pe unii funcționari mai naivi că el a făcut acest fals ca urmare a faptului că a avut și are o situație precară în familie.

Am dovedit atunci contrariul și în privința moralității lui „Pandele”. Este vorba de faptul că el fusese căsătorit și avea o fetiță cu prima soție, că de ani de zile nu mai plătea pensie de întreținere deși în acest sens exista o hotărâre judecătorească. Fosta soție nu-i mai găsea urma, intrucât în ultimul timp „Pandele” își schimbase des locurile de muncă și domiciliul.

În baza acestor fapte, i-am invitat la organele noastre pe directorul întreprinderii și pe lucrătorul de personal, cărora le-am făcut cunoscut faptul că „Pandele” nu și-a terminat studiile liceale, intrucât pe când era în clasa a VII-a de liceu a fost arestat și condamnat pentru activitate subversivă legionară, că se sustrage de la plata pensiei de întreținere și le-am sugerat că ar fi bine ca aceste lucruri să fie aduse la cunoștința tuturor angajaților cu ocazia unei ședințe. După ședință, „Pandele” a început să fie evitat și izolat de

angajații întreprinderii. Mulți dintre ei i s-au adresat în termeni de loc politicoși.

Cazul fostului legionar „Florea Nelu” prezintă o altă particularitate a modului de a acționa pentru compromitere și izolare. Acesta este în etate de 54 ani, are ca studii cursul elementar, a fost condamnat de două ori pentru inițierea de organizații subversive legionare, respectiv în anii 1948 și 1958, din care ultima la 25 ani muncă silnică. Deși nu prea dezvoltat ca intelect, „Florea Nelu” s-a dovedit extrem de perseverent în concepțiile lui despre legionari și în modul de a acționa. În detenție s-a menținut pe poziție legionară, iar după grațiere a fost semnalat pentru menținerea acestei poziții, pentru legături cu unele elemente fost condamnate și cu încercări de a-i atrage pe unii tineri de partea sa.

Având în vedere caracterul acestui element, cât și faptul că avea o anumită influență numai în rîndul unora dintre cei pe care îi atrăsese anterior la activitate legionară (pentru care fapt fuseseră și condamnați), s-a hotărât ca izolarea lui să se facă în primul rînd față de aceste elemente.

S-a început deci urmărirea penală asupra lui „Florea Nelu”, fiind audiate elementele cu care știam că purtase discuții dușmănoase.

În audierea lor, s-a subliniat pericolul pe care-l prezintă pentru ei menținerea legăturii cu „Florea Nelu”, despre care toți cunoșteau că se menține pe o poziție legionară. Am reușit să creăm la acești oameni o stare de rezervă, apoi de repulsie față de „Florea Nelu”. Majoritatea celor audiați au început să-l evite. S-a făcut și confruntarea celui urmărit cu unii dintre cei care i-au demascat concepțiile. S-a hotărât și chemarea sa periodică, la organele noastre, urmărind ca prin aceasta să-l determinăm să se abțină a întreprinde vreo acțiune prin care să aducă atingere securității statu-

lui. Concomitent cu această măsură, au fost dirijați informatorii ca să influențeze și familiile unora dintre cei chemați la audiere și să-i determine pe aceștia să renunțe la orice legături cu „Florea Nelu”.

În realizarea acestor măsuri consider că nu este necesar să urmărim numai izolarea elementelor în cauză de legăturile lor. Trebuie să procedăm și la autoizolare sau să combinăm aceste procedee.

Astfel, în cazul numitului „Zervescu” s-a procedat la determinarea lui să se autoizoleze. Pentru edificare, redăm câteva date despre persoana lui: este de 54 ani, s-a înscris în F.D.C. din 1936, iar la un moment dat ajunsese șef de grup. S-a sustras de la arestare, a devenit fugar pînă în 1947, când a fost condamnat la 20 ani muncă silnică. În detenție nu a acceptat reeducarea, iar după grațiere a continuat să-și păstreze poziția și să întrețină legături cu elemente legionare fost condamnate. „Zervescu” a fost chemat în repetate rînduri la sediul organelor de securitate și s-au purtat cu el discuții referitoare la viața și activitatea lui.

Cu ocazia unei chemări a lui „Zervescu” la organele noastre, am organizat și chemarea unei legături de a lui la organele de miliție (care își au sediul în aceeași clădire). La ieșirea de la organele de securitate, „Zervescu” a văzut pe legătura sa așteptînd pe un coridor, fapt ce i-a făcut impresia că acela venise pentru a ne informa despre el.

Într-o zi „a surprins” apoi într-un birou al securității, unde fusese iarăși chemat, pe o a doua legătură a sa (adusă de fapt pentru avertizare). Ofițerul s-a arătat foarte stîmjenit de întîmplare.

Într-o altă zi, cunoscîndu-se precis traseul pe care „Zervescu” mergea la serviciu, s-a organizat o întîlnire cu o altă legătură a lui. Ofițerul a procedat de așa natură încît să fie sesizată această

„întîlnire” de către „Zervescu”, iar atunci cînd acesta s-a apropiat, ofițerul s-a despărțit în grabă de persoana cu care discuta.

Cu prilejul unei noi chemări la organele de securitate, „Zervescu” ne-a relatat că suspicionează trei persoane ca fiind oameni care dau informații despre el, precizînd că despre două dintre acestea, care au suferit ca și el și pe care le cunoștea bine, nu ar fi crezut asemenea lucruri. În cadrul aceleiași discuții a făcut precizarea că s-a convins într-adevăr că activitatea lui este urmărită pas cu pas și, din aceste motive, s-a hotărît să nu mai întreprindă legături cu nici un fost legionar și să nu mai discute negativ la adresa orînduirii noastre de stat.

Verificarea ulterioară a afirmațiilor lui a scos în evidență două aspecte: în ultimul timp „Zervescu” evită într-adevăr orice legături și discuții cu foste elemente legionare, dar pe de altă parte, nu a încetat cu totul să facă afirmații negative la adresa orînduirii noastre, (aspect semnalat de informatorii prin care este asigurată urmărirea lui). După cum este și firesc, principala sarcină în această situație este să stabilim dacă face asemenea afirmații negative la adresa orînduirii noastre de stat și față de alte persoane și apoi să luăm măsurile care se impun.

Un caz interesant este și cel al lui „Mărăscu”, fost secretar al organizației legionare pe județul Caraș. Asupra lui planau unele bănuieli, că ar avea legături cu securitatea pe considerentul că nu fusese niciodată arestat. Pentru a se dezvinovăți față de unele elemente din anturajul său intim, „Mărăscu” a început să facă afirmații dure la adresa celor care ar colabora cu securitatea, susținînd că el nu ar fi capabil de asemenea fapte niciodată. A mai fost semnalat că întreprinde discuții

cu învinuiri ale sale despre fosta organizație legionară, că face unele afirmații tendențioase la adresa orînduirii noastre sociale.

Față de această situație, la locul de muncă al celui în cauză s-a prezentat ofițerul de securitate care răspunde de obiectivul respectiv și i-a solicitat lui „Mărăscu” să-l ajute în clarificarea unei probleme. I-a cerut să-i relateze datele respective în scris, stabilind ziua și ora cînd va veni să le ia. Pentru ziua și ora respectivă, ofițerul s-a îngrijit ca, pe coridorul întreprinderii unde trebuia să primească acest material, să treacă trei persoane din anturajul lui „Mărăscu” (unul era informatorul organelor noastre), persoane față de care afirmase că el n-ar putea să devină colaboratorul securității. Cînd i-a văzut apărînd pe aceștia, „Mărăscu” a lăsat hîrțile să-i cadă din mîna și a fugit în primul birou pe care l-a întîlnit în cale. De atunci au trecut peste opt luni și din urmărirea lui rezultă că evită orice fel de legături. La circa o lună după această întîmplare, a trimis un memoriu organelor noastre, în cuprinsul căruia își arată activitatea lui legionară, recunoaște că în discuțiile cu unii indivizi a avut ieșiri necontrolate, dar ne roagă să avem încredere în el, căci pe primul element care i se va adresa cu cuvinte negative la adresa orînduirii noastre de stat îl va duce la organele de securitate.

În prezentul material am expus exemple privind modul în care s-a acționat pentru compromiterea și izolarea unor elemente, care au deținut funcții în fosta organizație legionară. Doresc să se rețină faptul că în acest mod se poate acționa doar asupra persoanelor care nu au comis fapte ce constituie infracțiuni, întrucît în acele situații trebuie luate măsuri în conformitate cu legea.

Locotenent-colonel ȘTEFAN DAVID

ÎMBINAREA MĂSURILOR INFORMATIVE CU EFECTUAREA ACTELOR DE URMĂRIRE PENALĂ A ASIGURAT STABILIREA TEMEINICĂ A ADEVĂRULUI ÎN CAZUL

„GISTERNA”

Ianuarie 1971. După patru zile de dezbateri publice, completul de judecată al Tribunalului Militar Teritorial București pronunță sentința penală prin care inculpatul Fulga C. este condamnat la 15 ani închisoare pentru săvîrșirea infracțiunii de subminare a economiei naționale, p.p. de art. 165 alin. 2 C. pen., confiscarea parțială a averii personale și la doi ani închisoare pentru infracțiunea de nepredare a mijloacelor de plată străine, prevăzută și pedepsită de art. 38 alin. 1 și 2 din Decretul Nr. 210/1960, modificat prin Decretul Nr. 46/1969.

Atît pentru completul de judecată, care a pronunțat această sentință, cît și pentru asistența din sală, faptele săvîrșite de inculpatul Fulga C. au apărut clare, convingător și temeinic dovedite prin probele administrate în cursul urmăririi penale și verificate de-a lungul minuțioasei cercetări judecătorești, pedeapsa aplicată constituind un firesc act de dreptate.

Acest act de justiție a însemnat totodată corolarul eforturilor organelor de cercetare ale securității care, în cursul urmăririi penale, au desfășurat o activitate complexă pentru materializarea în probe justițiabile a tuturor datelor de natură să dovedească vinovăția inculpatului și caracterul infracțional al faptelor săvîrșite de acesta.

De la început trebuie arătat că sarcina stabilirii faptelor și a răspunderii penale nu a fost ușoară. Diversitatea aspectelor care urmau a fi clarificate, precum și varietatea mijloacelor de probă ce se impuneau a fi folosite, au determinat un volum mare de muncă, realizat cu perseverență și obiectivitate. Cele 18 volume ale dosarului de urmărire penală (conținînd cca. 8000 file), ilustrează cu prisosință complexitatea cauzei și preocuparea deosebită pentru temeinica dovedire a faptelor cercetate, pentru stabilirea adevărului.

Anul 1969. Direcția a II-a intră în posesia unor materiale informative din care rezultă că cisternele de 90 m³, executate în anii precedenți la Uzina de utilaj chimic „Grivița Roșie”-București și destinate transportului de gaze lichefiate la o presiune de 16 atmosfere, nu corespund scopului, întrucât sudura fundurilor de virolă nu este corespunzătoare, existând pericol de explozie în exploatare.

Ofițerii direcției trec la verificarea datelor și a informațiilor primite. Se confirmă într-adevăr că cisternele de 90 m³ sînt necorespunzătoare.

Toate datele obținute sînt consemnate, potrivit art. 224 din C. pr. pen., într-un proces-verbal, prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale.

În vederea prevenirii pericolului de explozie în exploatarea cisternelor amintite, conducerea Direcției a II-a sesizează factorii de răspundere ai Ministerului Industriei Chimice și pe cei ai Ministerului Transporturilor, pentru a se reduce presiunea gazelor lichefiate transportate, de la 16 atmosfere la 6 atmosfere. De asemenea, se ia măsura sesizării Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini de a întrerupe construcția vaselor de presiune din materialul folosit la confecționarea cisternelor de 90 m³, pînă la clarificarea problemelor tehnice legate de acest material.

Considerîndu-se că din actele premergătoare efectuate rezultă suficiente elemente cu privire la săvîrșirea unei infracțiuni de competența organelor de cercetare ale securității, în baza art. 228 alin. 2 din C. pr. pen., s-a dispus începerea urmăririi penale.

În determinarea limitelor obiectului urmăririi penale ce urma să se efectueze în cauză, s-a considerat necesar, pe baza datelor rezultate din mate-

rialele informative, să se examineze alit aspectele legate de tehnologia de sudură, cit și condițiile în care a fost procurată din import tabla din oțel aliat folosită pentru confecționarea cisternelor.

Astfel, în planul de cercetare ce s-a întocmit au fost înscrise două versiuni de bază: cisternele nu sînt corespunzătoare scopului, deoarece s-a încălcat procesul tehnologic de sudură a fundurilor de virolă; materialul (tabla din oțel aliat) din care s-au confecționat cisternele n-a fost corespunzător.

Dar formularea acestor versiuni constituia un obiect mult prea generic pentru a fixa cadrul urmăririi penale. De aceea, în cadrul fiecărei versiuni s-au înscris, în planul de cercetare, principalele probleme concrete care urmau să fie verificate în cadrul urmăririi penale.

În acest sens, în cadrul primei versiuni s-au avut în vedere următoarele probleme: dacă încălcarea procesului tehnologic de sudură constituie rezultatul vreunei activități infracționale, săvîrșită cu intenție sau din culpă, de vreunul sau mai mulți salariați ai uzinei; dacă condițiile tehnice în care s-a executat sudura fundurilor de virolă au determinat rezultatele necorespunzătoare; dacă pregătirea profesională a persoanelor care au condus ori au executat nemijlocit lucrările de sudură a fost corespunzătoare; dacă procesul tehnologic de sudură a fost conceput corespunzător.

La a doua versiune, s-a avut în vedere să se verifice: dacă tabla din oțel aliat a fost bine indicată de proiectant, ținînd seama de destinația cisternelor; dacă s-au respectat prevederile proiectului ca cisternele să fie executate din calitatea de tablă din oțel aliat indicată în proiect; dacă s-a importat calitatea de tablă

din oțel indicată în proiect și solicitată de beneficiar; dacă întreprinderea de comerț exterior (ISCE „Metalimport” București), care a importat materialul, s-a conformat cerințelor beneficiarului; dacă importul materialului a fost efectuat cu respectarea metodologiei de contractare.

De asemenea, în planul de cercetare s-au fixat și mijloacele de probă cu ajutorul cărora să se constate elementele de fapt ce pot servi ca probă în scopul dovedirii existenței sau inexistenței infracțiunii, a identificării persoanei sau persoanelor care au săvîrșit-o și a cunoașterii tuturor împrejurărilor necesare soluționării temeinice și legale a cauzei. În consecință, s-a înscris în plan, ca o primă necesitate, efectuarea unei constatări tehnico-științifice potrivit prevederilor art. 112 C. pr. pen., pentru verificarea aspectelor tehnice care contribuiau la elucidarea celor două versiuni incluse în planul de cercetare. Totodată, s-a mai prevăzut audierea în calitate de martori a persoanelor care ar fi putut da relații pentru verificarea problemelor enumerate sub fiecare versiune.

Trebuie reliefat faptul că planul de cercetare a căpătat, pe parcursul desfășurării urmăririi penale, un conținut tot mai bogat, adăugîndu-se noi elemente. Așa de pildă, în momentul identificării făptuitorului și conturării vinovăției acestuia, planul de cercetare a fost dezvoltat cu noi versiuni, cu noi aspecte de natură să conducă la stabilirea completă și temeinică a infracțiunilor săvîșite de inculpat.

Separat de planul de cercetare penală, a fost întocmit și un plan de măsuri informative, privind instruirea și dirijarea rețelei, pentru a se cunoaște comportarea și manifestările persoanelor cu eventuale implicații în cauză, sub aspectul răspun-

derii penale, precum și cu privire la utilizarea mijloacelor speciale, în scopul cunoașterii reacțiilor aceluiași persoane în timpul cercetărilor. Firește că și acest plan de măsuri informative s-a dezvoltat continuu, fiind într-o permanentă corelare cu planul de cercetare penală, asigurîndu-se astfel o strînsă legătură între activitatea de urmărire penală și munca informativă.

Trecîndu-se la punerea în executare a măsurilor incluse în planul de cercetare penală, s-a dispus prin rezoluție, potrivit art. 112 C. pr. pen., efectuarea unei constatări tehnico-științifice de către o comisie din care au făcut parte specialiști în probleme de metalurgie și tehnologie de sudură, precum și un economist.

În rezoluție au fost înscrise problemele principale care constituiau obiectul constatării tehnico-științifice, după cum urmează: dacă cele 52 cisterne construite din tablă din oțel aliat IDROTUB 62 T, importată de la firma italiană „Siderexport”, corespund scopului și parametrilor proiectați; dacă vagoanele cisternă aflate în circulație prezintă garanție deplină în exploatare; modul în care s-a efectuat contractarea și achiziționarea tablei de oțel pentru execuția vagoanelor cisternă de 90 m³, înțelegîndu-se prin aceasta examinarea pregătirii documentației și a condițiilor pentru contractare, precum și alegerea furnizorului; dacă s-au produs pagube economiei naționale și care este cuantumul acestora.

În scopul efectuării constatării tehnico-științifice solicitate și pentru a putea răspunde la problemele care constituiau obiectul acesteia, specialiștilor li s-a pus la dispoziție întreaga documentație tehnică care a stat la baza executării celor 52 vagoane cisternă de către Uzina de utilaj chimic „Grivița Roșie”, urmînd să se efec-

neze examinări de laborator, probe și încercări.

De asemenea, li s-a mai pus la dispoziție documentația privind contractarea și importul materialului necesar construcției cisternelor, ridicată de la ISCE „Metalimport”, potrivit prevederilor art. 96 și 97 C. pr. pen.

Pe baza documentelor examinate și a rezultatelor obținute în urma probelor de laborator, comisia de constatare tehnico-științifică a desprins concluzia că n-au fost încălcări ale tehnologiei de sudură, operațiile de sudură fiind executate în condiții tehnice corespunzătoare.

Comisia a stabilit însă că cisternele, construite din tablă din oțel aliat IDROTUB 62 T, nu corespund scopului și parametrilor proiectați întrucât, prin ambutisarea (ondularea) la cald a fundurilor virolelor, calitățile mecanice ale acestui oțel, călit și revenit, se depreciază, spre deosebire de oțelul BH 47 S, furnizat de firma vest-germană „Rheinstahl”, oțel normalizat, ce își păstrează după ambutisare calitățile de bază și din care se executase anterior prototipul de cisternă; a stabilit, de asemenea, că documentația privind starea de livrare (precum că acest oțel era călit și revenit și nu normalizat) nu a fost cunoscută de către Uzina „Grivița Roșie”, nefiindu-i transmisă de către ISCE „Metalimport”, deși aceasta o primise de la furnizor.

Comisia a mai stabilit că vagoanele cisternă nu prezintă garanții depline în exploatare, deoarece în condiții de temperatură scăzută (-20°C , -30°C), valorile rezilienței în zona de sudură a fundurilor de virolă se reduc, existând astfel pericolul de explozie a gazelor lichefiate transportate.

Examinând modul în care s-a efectuat contractarea și achiziționarea

tablei de oțel IDROTUB 62 T, comisia a consemnat în raportul de constatare tehnico-științifică următoarele:

— Cisternele nu au fost executate din calitatea de tablă din oțel aliat BH 47 S al firmei „Rheinstahl”, prevăzută în proiectul tehnic, ci dintr-o calitate echivalentă a acestuia, respectiv IDROTUB 62 T furnizat de către firma „Siderexport” Italia. Comisia, constatând condițiile în care s-a ajuns la această echivalare, a reținut că proiectul tehnic prevede posibilitatea înlocuirii oțelului. Numai că întreprinderea de comerț exterior, prin serviciul de resort, nu s-a mai conformat cerințelor beneficiarului, pentru a se comunica date suplimentare în vederea obținerii unui aviz definitiv de echivalare.

Mai mult, deși șeful Serviciului 4 din ISCE „Metalimport”, inginerul Fulga C., a intrat în posesia unor date tehnice transmise de către firma „Siderexport” din care rezulta că oțelul IDROTUB 62 T nu este normalizat, ci călit și revenit, acesta nu i-a mai comunicat în timp util beneficiarului, cu toate că datele respective prezentau o importanță deosebită, ele fiind de natură să influențeze negativ procesul de ambutisare.

Documentele întocmite în vederea obținerii aprobării pentru importul tablei din oțel aliat IDROTUB 62 T de la firma italiană „Siderexport” conțin date nereale, în sensul că oferta acestei firme a fost prezentată ca fiind cea mai avantajoasă sub aspectul prețului, deși în realitate era cea mai scumpă, față de prețurile solicitate de către celelalte firme oferente. Astfel, firma „Siderexport” oferta oțelului IDROTUB 62 T la prețul de 219 dolari/tonă în timp ce o altă firmă, tot italiană, respectiv firma „Falck”, oferea tablă din oțel, de ca-

litate BH 47 S, la prețul de 145 dolari/tonă, evident avantajos. În plus, comisia a constatat că oțelul oferit de către firma „Falck” era normalizat ca și oțelul BH 47 S al firmei „Rheinstahl”, din care se executase prototipul de cisternă, omologat ulterior ca fiind corespunzător.

— Metodologia de contractare a fost încălcată de către șeful serviciului 4, inginerul Fulga C., care a condus și dirijat importul oțelului IDROTUB, în scopul favorizării firmei „Siderexport” în plasarea comenzii. Astfel, cu toate că șeful serviciului, Fulga C., avea obligația să clarifice cu beneficiarul atât oferta firmei „Siderexport” cât și oferta firmei „Falck”, pentru care i se dăduse, în principiu, acordurile tehnice de echivalare, condiționate de primirea datelor privind tehnologia de sudură din partea furnizorilor, el a hotărât plasarea comenzii ferme la firma „Siderexport”, mai înainte de obținerea documentației solicitată de uzină. Procedând în felul acesta, Fulga C. a înlăturat incorect din competiție oferta firmei „Falck”, nedorind clarificarea ei, deși metodologia de contractare îl obliga, ținând seama că această ofertă era cea mai avantajoasă sub aspectul prețului.

În aceste condiții, firma „Siderexport” a fost evident favorizată de către Fulga C. în preluarea comenzii.

— Prin activitatea de favorizare a firmei „Siderexport”, care s-a manifestat în toate cele patru contracte derulate timp de 17 luni, Fulga C. a produs economiei naționale o pagubă în valoare de 639 914 lei, reprezentând diferența de preț dintre prețul oțelului firmei „Falck” și cel al firmei favorizate pentru o cantitate totală de 1 628 tone tablă din oțel, efectiv livrată.

*
* *

Paralel cu efectuarea constatării tehnico-științifice, în cadrul urmăririi penale s-a procedat la ascultarea ca martori a unor persoane din cadrul Uzinei „Grivița Roșie”, cu care ocazie au fost stabilite condițiile concrete în care au fost executate cisternele. De asemenea, pe parcursul examinării diferitelor aspecte tehnice de către specialiștii comisiei, s-a considerat necesar ca ele să fie verificate și prin alte mijloace de probă, respectiv prin ascultarea unor persoane cu calificare superioară, care coordonaseră întocmirea proiectului sau participaseră efectiv la confecționarea cisternelor.

O preocupare deosebită în această etapă a fost și aceea de a iniția o serie de măsuri informative, concomitent cu efectuarea actelor de urmărire penală. Bunăoară, pe măsură ce diferite probleme din cadrul celor două versiuni din planul de cercetare se elucidau (fie ca urmare a rezultatelor obținute de către specialiști, fie din ascultarea martorilor), se inițiau întâlniri cu colaboratorii și informatorii din rețeaua informativă, pentru a-i dirija în vederea obținerii de noi date (în scopul verificării constatărilor comisiei, sau a faptelor stabilite cu ocazia ascultării martorilor etc.).

Procedându-se în acest fel, în momentul încheierii constatării tehnico-științifice s-a observat că ne aflăm în posesia unui complex de date obținute din diferite mijloace de probă și surse informative, date care au permis să se reanalizeze fiecare din versiunile inițial elaborate, analizând astfel fiecare problemă din cadrul versiunilor, separat și corelativ cu celelalte.

Pe baza acestui proces intelectual,

s-a ajuns la concluzia că în cauză trebuie urmărită în continuare a doua versiune, și anume, că importul materialului nu s-a făcut cu respectarea metodologiei de contractare, excluzându-se versiunea referitoare la nerespectarea tehnologiei de sudură.

Analizându-se probele administrate pînă în acel moment, s-a considerat că încălcarea cu știință a metodologiei de contractare de către inginerul Fulga C., șeful Serviciului 4 din ISCE „Metalimport”, este de natură a fi calificată, din punct de vedere juridic, în infracțiunea de subminare a economiei naționale p.p. de art. 165 C. pen.

În acest moment, obiectul urmăririi penale căpătase un contur precis, în raport de care s-a trecut la stabilirea unor noi sarcini de cercetare, de data aceasta cu scopul obținerii unor probe temeinice cu privire la existența acestei infracțiuni, gradul ei de pericolozitate și la stabilirea răspunderii penale a învinuitului Fulga C., pentru a constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată a acestuia.

Trecîndu-se la executarea noilor sarcini propuse, s-a procedat mai întîi la ascultarea învinuitului Fulga C., în raport de învinuirea ce i-a fost pusă în vedere. Concomitent, s-a inițiat dirijarea, în imediata apropiere a învinuitului, a unor informatori care, prin natura relațiilor cu acesta, puteau să ne informeze cu privire la comportarea lui în timpul cercetării, la modul în care va înțelege să-și formuleze apărarea, precum și la eventualele activități de ascundere a unor acte compromițătoare ori a unor bunuri de valoare primite cadou de la reprezentanții firmelor străine etc.

Intrucît cu prilejul ascultării învinuitului s-a invocat în apărare că unele concluzii din raportul de constatare tehnico-științifică nu sînt îndeajuns de precise sub aspectul modului cum s-a făcut importul materialului și în raport de care Fulga C. a formulat unele obiecții, care apăreau justificate, s-a considerat necesar să se dispună efectuarea unei noi constatări tehnico-științifice, de data aceasta numai cu privire la aprofundarea metodologiei de contractare a materialului importat. La aceste considerențe s-a adăugat și faptul că cea de a doua constatare tehnico-științifică trebuia să răspundă complet la întrebarea dacă metodologia folosită la întocmirea documentației necesare importării oțelului IDROTUB de la firma „Siderexport” a fost respectată, în conformitate cu normele generale de comerț exterior și cu actele normative specifice în materie.

Ca un rezultat al dirijării corespunzătoare a rețelei informative și a luării măsurilor speciale, s-au obținut informații și date că Fulga C. ar deține la domiciliu numeroase bunuri de valoare primite drept cadou, în țară și în străinătate, de la diferiți comercianți străini, precum și valută. În această situație, s-a luat operativ măsura efectuării unor percheziții domiciliare, atît la învinuit, cît și la rudele sale cele mai apropiate, după ce, în prealabil, s-a obținut autorizația procurorului militar, potrivit art. 101 C. pr. pen. Această operație s-a desfășurat simultan, fiind realizată de mai multe echipe de ofițeri, care au ridicat, cu respectarea normelor legale, numeroase bunuri și valori care păreau să aibă o proveniență mai greu de justificat (zeci de ceasuri de mîna, numeroase aparate de radio și magnetofone, bijuterii, cupoane de stofă englezească etc.).

★

Obiecte ridicate de la inculpatul Fulga C. cu ocazia percheziției domiciliare

Terminându-se efectuarea și a celei de a doua constatări tehnico-științifice, specialiștii au tras concluzia în raportul lor că Fulga C., în calitate de șef serviciu la ISCE „Metalimport”, a încălcat grav normele generale de comerț exterior și actele normative specifice în materie, prin aceea că importarea tablei IDROTUB de la firma „Siderexport” s-a făcut prin favorizarea acesteia și că în mod incorect a fost înlăturată oferta firmei „Falck”, care era cea mai avantajoasă, producându-se astfel o pagubă importantă economiei naționale, cuantumul acesteia fiind identic cu cel stabilit de către prima comisie.

Totodată, specialiștii examinând și obiecțiunile învinușitului le-au înlăturat motivat, ca fiind neîntemeiate.

De menționat că, pe parcursul efectuării celei de a doua constatări tehnico-științifice, au fost ascultate ca martori o serie de persoane din ISCE „Metalimport”, care au lucrat la derularea importării materialului în cauză, precum și persoane din conducerea întreprinderii, stabilindu-se că prin dispozițiile date de către Fulga C., în calitate de șef de serviciu, a orientat cu discernământ plasarea comenzii la firma „Siderexport” în condiții dezavantajoase statului nostru.

Pe baza tuturor acestor probe, desprinzându-se cu certitudine că Fulga C., prin activitatea sa, a urmărit și realizat favorizarea firmei „Siderexport”, producând prin aceasta pagube importante economiei naționale, la propunerea organelor noastre, conform prevederilor art. 234 C. pr. pen., Direcția Procuraturilor Militare a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale și luarea măsurii arestării preventive a inculpatului.

În același timp, ne-am preocupat să intensificăm, prin rețeaua informativă,

obținerea unor date concrete în legătură cu împrejurările în care Fulga C. a intrat în posesia bunurilor ridicate cu prilejul perchezitiilor domiciliare și a scopului pentru care i-au fost oferite acestea de către comercianții străini. Ca urmare a acestui fapt, s-au obținut informații prețioase de natură să precizeze caracterul ilicit al dobândirii acestor bunuri și valori, precum și date noi, referitoare la comiterea de către inculpat și a unei alte infracțiuni, anume că în luna noiembrie 1969 a deținut ilegal mijloace de plată străine.

După obținerea acestor informații, s-a trecut la valorificarea lor în cadrul activității de urmărire penală, stabilindu-se mijloacele de probă corespunzătoare pentru dovedirea lor.

Cu prilejul ascultării, inculpatul Fulga C. s-a situat tot timpul pe poziția unei comportări nesincere, chiar și atunci când era pus în fața unor probe incontestabile. Așa de exemplu, fiindu-i prezentat un ceas de mină, de valoare, despre care cunoșteam că i-a fost oferit în țară de către un reprezentant al unei firme străine, inculpatul a afirmat că l-ar fi cumpărat din Suedia, unde se afla în delegație. A susținut în continuare aceasta, deși i s-au prezentat dovezi ale nesincerității sale. În mod asemănător a procedat și cu alte bunuri și valori, despre proveniența cărora a fost întrebat.

În concluzie, putem arăta că numai imbinarea progresivă a măsurilor informative cu activitățile de cercetare penală și valorificarea cu competență a materialului informativ, au fost de natură să contribuie substanțial la stabilirea completă și temeinică a adevărului într-o cauză atât de complexă cum a fost cazul „CISTERNA”.

Maior T. CONSTANTIN
Maior ILIE COMAN

Reîntoarcerea lui Grig

De câțiva ani încoace, bătrina Timișoară, supranumită orașul grădină, prin care șerpuiește molcom riul Bega, este vizitată de tot mai mulți turiști.

În plin centru al orașului poți întâlni oameni cu ochi albaștri și părul blond-alb, ce trăiesc poate în preajma cercului polar și vinează foci, dar și africani cu pielea ca tăciunele și părul creț, aspru. Poți întâlni asiatici, cu pielea gălbuie și ochi migdalați, precum și locuitori ai vechiului continent.

Vin în vizită, vin în tranzit, vin la diferite întreprinderi, vin la rude, vin să viziteze, să studieze, să spioneze, vin cu tot felul de delegații, ori pur și simplu vin ca turiști. E secolul vitezei, al cunoașterii, al căutărilor și al... discretelor cercetări.

Iar timișorenii? Da, molipsiți de suflul general, timișorenii se grăbesc să le întoarcă vizitele, să iasă cât mai departe, să vadă locuri noi, să cunoască obiceiuri noi, năravuri vechi și noi ale celor de dincolo de granițele țării. Merg să-și petreacă în străinătate concediile intelectuali, muncitori, oameni de știință; bărbați, femei, tineri, pensionari; merg să vadă cu ochii lor orașe cu nume de vis: Veneția, Neapole, Baden-Baden, Geneva, Istanbul, Viena, Paris, sau chiar cețoasa Londră.

Cea mai mare parte dintre oamenii aceștia și-au pregătit cu grijă și minuțios călătoria, au studiat hărți, au consultat pe alții care au mai făcut asemenea călătorii, s-au interesat de

cazare, de taxe, de vizele de intrare sau de tranzit, de bacșișuri, și-au creat unele legături de amiciție. Pentru că oamenii aceștia vor să știe, vor să se distreze. Și asta e foarte bine.

Alții însă... Despre acești „alții” e mai mult de spus. Pentru că faptele celor ce și-au lăsat țara natală sînt diferite și pline de implicații care merită să fie cunoscute mai îndeaproape.

★
★ ★

Dimineața unei zile frumoase de august. Pe strada Piatra Craiului din Timișoara e parcat un autocar „FIAT” de 45 locuri, lustruit, uns, cu plinul făcut, așteptînd liniștit excursioniștii. Cerul e senin.

Către ora cinci încep să sosească primii călători. Un bărbat și o femeie, ambii în vîrstă, probabil soț și soție. Vorbesc în șoaptă ca într-o biserică. Se vede că nu au mai plecat în străinătate, că această călătorie e pentru ei o expediție, o mare expediție la care poate se gîndesc de mult și care acum parcă începe să-i sperie. S-au așezat cu grijă unul lingă altul și tăcuți se uită acum, prin geam, la colegii de călătorie care au început să sosească. Și sosesc. Unii însoțiți de membrii familiilor, alții singuri. După ce și-au așezat bagajele, mai coboară să fumeze o țigară sau să schimbe ultimele vorbe cu cei ce vor rămîne acasă. Se aud sfaturi, îndemnuri, unele mai nostime decît altele, de parcă cei din autocar ar face ocolul pămîntului. De fapt, pleacă la Istanbul.

Au mai rămas zece minute pînă la plecare. De după colț apare cu pas grăbit un bărbat înalt, robust, cu un geamantan într-o mînă, iar în cealaltă cu un sacou dintr-o stofă ușoară de

vară. Nu e însoțit de nimeni și nici nu pare a cunoaște pe cineva dintre participanții la excursie. Urcă în autocar și se așază într-un fotoliu liber, lingă o doamnă brunetă, puțin cam trecută, dar cu trăsături energice, cu ochii negri și scinteietori. O tresărire aproape imperceptibilă a feței, un gest cu capul și un oftat din adîncul pieptului femeii. Semne aparent banale care poate unui cunoscător ar da totuși de gîndit... Și nu în zadar...

La ora 6 fix, autocarul se pune în mișcare în direcția Istanbul, punctul final al călătoriei. Pe trotuar, cei rămași fac cu mina sau flutură batiste...

Bărbatul înalt, care sosise cu zece minute înainte de plecarea autocarului, se uită pe geam. Pare că peisajul din fața ochilor îl absoarbe cu totul. Nu aude nimic din cele ce se discută în jurul său. Și nici nu vede. Doamna de lingă el schițase la un moment dat un gest, dar se oprise la jumătate. Vroia să-i spună ceva, sau poate să-l întrebe... ?

– Grig – șoptește în sfîrșit femeia – îmi pare atît de bine că ai venit...

– Da... – spune bărbatul înalt, tresărind. Și adaugă gînditor : am venit. Deodată însă...

– Bine mă, se poate să faci una ca asta ?

Cine a vorbit ? Cine l-a întrebat ?... Nu, nimeni. A fost o părere doar.

– Grig – șoptește acum femeia – trebuie să iei totul de la viață cît trăiești. E atît de scurtă...

– Da – mormăie Grig – da, e scurtă...

– Nu e tocmai așa scurtă – meditează vocea cealaltă care vine nu se știe de unde și care seamănă, ciudat cum seamănă, cu vocea cuiva cunoscut. Poate a fratelui ? A lui Ion ?

Cu Silvia ai trăit 20 de ani. Il ai pe Alexandru, cu care te mîndreai atît. Il ai pe frate-tu, care a sacrificat tot numai ca tu să-ți poți termina studiile la facultate. Și ce mîndri erau părinții de primul din neamul neamului lor care e „om învățat”. Și ai învățat, mă, în țara asta ! Ea nu-ți spune chiar nimic ? !

Grig închide ochii, oftează și dă din mină ca pentru a se apăra de căldură. E cald. Da, e foarte cald în mașină. Simte cum mina femeii din scaunul alăturat îi strînge ca într-un clește brațul de parcă îi e teamă c-o să fugă de lingă ea.

– Te-ai hotărît, dragul meu, nu-ia așa ?

– Nu, Mariana. Nu, încă... Încă nu.

Și autocarul gonește, gonește, înghițind kilometru după kilometru, mai departe, tot mai departe, spre frontieră... spre fosta capitală a sultanilor de odinioară...

Biroul locotenent-colonelului A.

O masă de scris obișnuită, din lemn de fag de culoarea mierei de albine, un dulap de fier, ce aduce destul de vag cu o casă de bani, măsuța pe care erau așezate trei telefoane, un cuier pom și două fotolii.

Locotenent-colonelul e un bărbat cu părul cărunt, fața rotundă. Poartă ochelari de vedere cu ramă groasă din ebonită neagră. Tocmai a terminat de citit ultima filă din dosarul ce-l avea în față.

– Va să zică așa... !

Maiorul P., așezat într-unul din fotolii, era deja la a doua țigară. Începe să vorbească puțin precipitat, cam posomorît.

– Autocarul s-a întors azi dimineața la ora nouă. Prisacă, responsabilul lotului, mi-a comunicat de

astea patru persoane care n-au mai venit ; trei bărbați și o femeie.

– S-au pierdut în Istanbul, nu ? întrebă pe un ton puțin iritat locotenent-colonelul. Ce știm despre ei ?

– Femeia este contabilă la cooperativa „Arta lemnului” ; Moraru Mariana o cheamă, în vîrstă de 36 ani, divorțată, fără antecedente.

– Și bărbații ?

– În primul rînd, Ion Grigore, farmacist, e șeful unui serviciu important la Oficiul farmaceutic județean ; apoi Bolocan Ioan, funcționar și Ghercea Ștefan, șofer la I.T. Timișoara. Nici unul dintre ei nu ne apare în evidențe.

– Ion Grigore ! Auzi nume de om căruia să nu-i mai placă în România. Ion ! Ion și Grigore – mormăie locotenent-colonelul, strivind parcă o injură la fiecare cuvînt. Hm ! Cîți ani ?

– Născut la 12 aprilie 1924 în Timișoara, din părinți muncitori – citește maiorul în dosar. Tatăl a fost acar la C.F.R., iar mama mai mult casnică. Are un frate și o soră. Ion Ion, fratele mai mare, lucrează la o fermă în jurul orașului, ca magaziner, sora este nemăritată. Grig s-a căsătorit imediat după ce a terminat facultatea cu o anume Silvia. În general au dus o viață liniștită.

– Liniștită... Ați investigat mai amănunțit aceste aspecte ? zise locotenent-colonelul, ridicîndu-și ochelarii pe frunte.

– Da, am făcut unele verificări mai amănunțite. Am găsit o sursă bună. Un fel de confident al familiei foarte bine informat. Silvia, soția lui Grigore asta, a fost crescută de niște rude mai îndepărtate. A rămas absolut singură la vîrsta de 19 ani. Abia terminase liceul comercial. S-a măritat.

Altfel, o femeie energică, voluntară dar... cam rece. Au un copil, pe Alexandru, elev în clasa a VI-a la care amindoi părinții țin foarte mult.

— Și ailaltă, Mariana? întrebă locotenent-colonelul.

— E o poveste de acum doi ani. Se pare că Mariana a venit la Grigore cu lacrimi în ochi și i-a cerut o aprobare pentru un medicament străin. Mama ei era grav bolnavă. Grigore i-a adus medicamentul acasă și.., pînă la urmă... A aflat de această legătură și Silvia. În ultimele luni însă părea că totul s-a terminat.

— Totul s-a terminat și el pleacă singur în străinătate, se încruntă nemulțumit locotenent-colonelul. Noi știam de legătura asta?

— Nu — spuse sec maiorul. Mă întreb însă... adăugă el încet — ... dacă era un motiv să nu le dăm avizul? Eu zic că era...

★
★ ★

Au trecut trei zile. Trei zile și trei nopți petrecute pe străzile Istanbulului și în camera hotelului Pamuk Ale. Zile și nopți în care realul este dat uitării cu premeditare și voluptate. Apoi...

S-a trezit dintr-o dată Ion Grigore și a alergat la agenție. Tirziu! Autocarul plecase de câteva ore. Așadar, singur într-o țară străină. Singur? Nu. Cu Mariana. Ce-o fi făcînd oare acum Alexandru? Dar el?! El, Ion Grigore ce va face acum?... Mariana zicea că are ea ceva rude. Da, ceva rude în Italia și în Canada și că se vor descurca... Deci el depinde acum, de Mariana...

În dimineața zilei următoare s-au prezentat la poliția din Istanbul. Un

funcționar care cunoștea limba franceză i-a întrebă ce doresc, le-a cerut actele și le-a întins un chestionar să-l completeze.

— Unde doriți să vă stabiliți? În ce țară? îi întrebă funcționarul de poliție, puțin cam plictisit. Apoi adăugă fără să mai aștepte răspuns:

— Treceți acest lucru în chestionar. Au fost aduși apoi, nu se știe de unde, doi fotoreporteri ai unor ziare din Istanbul care i-au fotografiat și au încercat să le ia un interviu.

— Dorim să ne stabilim în S.U.A. — le răspunse Mariana repede, în limba franceză. Zimbea vag. — Și mulțumim autorităților turcești care dau dovadă de înțelegere și compasiune față de noi...

Încă în seara aceleiași zile, câteva ziare anunțau cu litere de-o șchioapă, pe prima pagină, „amănunte” în legătură cu fuga unor „comuniști de după cortina de fier” în „lumea liberă și prosperă”.

Amatorii de „lume liberă și prosperă” au fost conduși însă la poliția militară, situată într-o clădire masivă din mijlocul unui parc. Un ofițer le-a împărțit la fiecare cîte două hirtii. Prima era un angajament tipărit în limba română prin care renunțau la protecția statului român și se obligau a cere sprijin „în orice probleme” statului turc. La sfîrșit erau prevăzute și unele sancțiuni pentru semnatarul care procedează altfel. A doua hirtie era de fapt un angajament prin care se obligau să nu ia contact cu Consulatul român din Istanbul sau cu alte consulate ale țărilor socialiste, nici cu persoane particulare din aceste țări; în caz contrar urmînd să fie aspru pedepsiți.

Au fost separați apoi bărbații de

femei și duși la baie. În timpul acestor li s-au scotocit toate geamantanele. Timp de șase zile au fost ținuți în camere mici, pline cu paturi de fier suprapuse. Nici o posibilitate de intîlnire cu alte persoane, nici o ieșire pe stradă. În a șasea zi, Grig a fost dus la interogatoriu.

— Bre, bre, începu familiar anchetatorul, am stat în România mai mulți ani și cunosc bine țara voastră. Să-mi răspunzi corect la toate întrebările, că altfel... Și făcu un gest cu mîna, sugerînd ceva ce-ar fi putut însemna un deznodămînt grav. Era îmbrăcat într-un costum dintr-o stofă de culoare deschisă și nu purta cravată. Părul cărunt contrasta cu pielea cafenie a feții, brăzdată de cute adînci. Grig îl privea nedumerit.

— Cine ești și ce-s părinții tăi? întrebă ofițerul turc.

— Ion Grigore; sînt farmacist, tatăl, Gheorghe, e acar și mama, Atena, casnică; domiciliat în...

— Bine, bre, bine. El acar, tu farmacist. Spune-mi acum cînd și cum te-a recrutat securitatea și pentru ce te-a trimis la noi?

Grig îngălbeni. Nu știa de ce gîndurile i se opriră subit asupra istoriei nefericite a lui Constantin Brîncoveanu.

— Domnule... începu Grig pe un ton jalnic, aproape șoptit.

— ... Ismail.

— Domnule Ismail, eu... nu... n-am avut nici o legătură cu securitatea! Nu cunosc...

Ismail nu se lăsă însă ușor convins și întrebările începură să plouă într-o atmosferă de suspiciune crescîndă:

— Membru de partid ești? Ai?

Cine te-a îndemnat să vii în Turcia? Ce date secrete cunoști? Ce personalități marcante cunoști? Ce funcții ocupă? Ce medicamente exportați? Știi rețete de fabricație?

Într-un tirziu, Grigore se trezi într-un jeep care-l ducea în cartierul Kadiköy din Asia Mică, unde era amenajat un lagăr.

— Efendi, — auzi el a doua zi la plimbarea de dimineață. Se întoarse mirat. Un tinăr se recomandă ca fiind bucureștean. Avea o figură de șmecher atotcunoscător.

— Ia spune: știi cit au luat turcii pe capul tău?

— !?...

— 50 de „washingtoni”... Atît primesc din partea țărilor care au nevoie de brațe de muncă. Dar tu ai să primești cinci lire turcești pe lună, care-ți ajung tocmai bine pentru patru pachete și jumătate de țigări. Dar nu-ți fie teamă. Sînt pe aici tot felul de organizații filantropice. Dau și ele cîte ceva. Haine. Cam zdrențuite, dar nu-i nimic. Dacă ești deștept le vinzi în bazar și mai iei ceva... Să le spui, cînd te-or întrea, că ești catolic. Aia plătesc mai abitir. Și te mai sfătuiesc ceva... Că te vād cam... Pe aici sînt unii care cam ciripesc „vizirului”. Și ăsta-i în stare să-ți reteze capul. Fii atent! Gata, bătrîne. Am intrat în horă, acu jucăm...

★
★ ★

Trecuseră aproape două luni de la rămînerea în Turcia a lui Ion Grigore și a celorlalți.

— Ce noutăți mai sînt în lucrarea „Selim”?

– A început să scrie mai des, tovarășe locotenent-colonel. În fiecare săptămână fiul său primește o scrisoare ; în care îi spune, mai ocolit, că întoarcerea sa nu-i ceva imposibil. Ar vrea parcă să afle ce-ar zice de asta nevastă-sa. Evident că scrisorile pentru copil sînt adresate de fapt Silviei.

– Asta e bine.

– Da, dar vedeți că a trimis o scrisoare și unui inginer din Timișoara, spuse maiorul pe un ton înciudat. E o chestiune contradictorie. Pe el îl roagă s-o convingă pe Silvia să-i trimită actele. La părinții Marianeii va veni un cetățean prin care actele pot fi scoase din țară.

– Știm cine-i cetățeanul ăla ?

– Da. Am stabilit. E o rudă de-a Marianeii din Italia care urmează să vină în România. Actele sînt la loc sigur, în orice caz.

– Știu. Dar spune-mi ce te-ai gîndit să facem cu Grigore ?

– Cred că ar trebui... ezită o clipă maiorul, apoi : Sînt informat că în lagăr cițiva români doresc să se întoarcă în țară, dar le este teamă de turci. Nu știu cum să acționeze. Se tem de consecințe. Ghercea, șoferul pe care-l contactasem ieri, a confirmat acest lucru. De aceea cred că ar putea merge un ofițer de-al nostru în Turcia.

– Un ofițer ?! Exclus.

– Tovarășe locotenent-colonel, dar...

– Exclus ! Știi în ce ar putea să intre ?!... Și pentru ce ? Pentru a încerca să-l aduci acasă pe înamoratul ăsta tomnatic și încă pe unu sau doi... zăpăciți ?! Caută ceva mai realist.

– Am și o altă variantă. Organizăm

o întilnire între Grig și fratele său, Ion Ion. Îl va convinge să se întoarcă. Vă asigur. E om dintr-o bucată acest Ion Ion. Va pleca prin A.C.R. cu un grup de vreo 15 persoane, în mașina inginerului M. Acesta merge singur. Cu două-trei săptămîni înainte îi va trimite o vedere prin care-i va fixa lui Grigore o întilnire la Istanbul, în holul hotelului Dilson, să spunem.

– Hm ! Și crezi că va primi vederea asta ?

– Dacă nu o va primi, frate-su îl va căuta în bazar. Știm cam pe unde se învîrtesc românii acolo. Dacă nici așa nu-l găsește, o să se apropie cît poate de lagăr și o să stea de dimineață pînă seara acolo. Trebuie să iasă în oraș și Grigore, nu ?... Îi va spune să plece în Italia, iar de acolo... De pregătirea lui Ion Ion mă voi ocupa personal.

– Și Mariana ?

– Mariana... Mariana e o problemă – spuse maiorul necăjit. La ea cred că va trebui să renunțăm...

★

★ ★

O zi de octombrie, ora 7 dimineața. Un „Renault 10” aștepta pe o stradă din Timișoara. Dintr-o casă ieși, în sfîrșit, un bărbat, de vreo 45 de ani, puțin adus de spate, dar robust. Avea o servietă mare în mîna stîngă, iar în dreapta un pachet cu mîncare, vîrit într-o plasă roșie. Era Ion Ion, care pleca la Istanbul. La volan se afla inginerul M. Și-au dat mîna, mormăind mai mult salutului obișnuit. Și mașina a plecat.

Au călătorit toată ziua și toată noaptea, cu unele opriri în cîteva orașe bulgărești. În sfîrșit, în zorii zilei următoare au intrat în străvechea așezare de pe țărmurile însozite ale Bosforului și Mării Marmara.

Au trecut cu mașina prin fața Moscheii Albastre, construită de sultanul Ahmet I la începutul secolului XVII, prin fața „Sfintei Sofia”, splendid monument al artei bizantine, pe lîngă palatul împăratului Constantin cel Mare. Dar Ion Ion n-a văzut aproape nimic. Țelul său era hotelul Dilson, unde spera să-și revadă fratele. Ajunși aici, inginerul M. a plecat mai departe, iar Ion s-a instalat cu ziarul în mîna într-un fotoliu din holul somptuosului hotel.

Așa-l apucă seara. Fratele lui nu a venit.

A doua zi bătu în lung și-n lat străzile Istanbulului, doar-doar l-o întilni pe Grigore. După masă se duse în bazar. Aici o babilonie. Unde să-l găsești ? Deodată auzi pe doi inși vorbind românește. Se uită la ei și se apropie.

– Domnule – zise Ion Ion către unul, care-i păru mai de treabă – sinteți român ?

– Din Ada-Kaleh, răspuse acesta. Dar acum stăm aici la Istanbul, mai bine n-am fi stat. Dar ce faci bre aici ?

Ion Ion îi povesti că își caută fratele și-i spuse adresa.

– Ei, ei ! – dădu din cap turcul. Greu, tare greu, dar pentru matală... și tăcu cu ochiul. Uite, chem eu pe

fiul meu și merge el de-ți aduce fratele. Da-i dai un bacșiș...

★

★ ★

În biroul maiorului P. sta într-un fotoliu Ion Ion. Se fumau țigări turcești.

– Și cum a fost ? – întrebă maiorul.

– Tovarășe maior, păi eu cred că am reușit – răspuse Ion Ion și făcu i se lumină de un zîmbet. – Știți, am stat aproape trei ore într-o ceainărie. În sfîrșit, a venit frate-meu, dar era însoțit de Mariana aia. Așa cum mi-ați spus, m-am purtat foarte frumos cu ea și nu i-am zis nimic. Grig era atît de emoționat, încît am crezut că o să leșine. A plins mai tot timpul. Femeia nimic. El m-a întrebat de copil, de sora-sa și la urmă de Silvia. Mă rog, tot felul de amănunte. Eu le-am zis că nu mă amestec. Dacă vor să se întoarcă bine, dacă nu, nu. Treaba lor. Sînt mari, nu le port de grijă, dar am zis că e păcat de copil. Le-am spus că trimisesem o vedere, prin care-i anunțam că am cîștigat o excursie la loto și că am să vin. Dar n-o primise. Tot timpul mă gindeam cum să scap de Mariana. Nu puteam discuta nimic față de ea. Ce să fac ? Mi-am adus aminte că la vreo cincizeci de pași de ceainărie este o piață. Dar ce să-mi cumpere ? Că bani nu prea aveam și nici hotelul nu-l plătisem încă. Am rugat-o să-mi cumpere niște ceapă verde, pentru că tare-mi place, am zis eu. Asta mi-a venit atunci în cap ! S-a dus după ceapă. Între timp i-am expus lui

Grig planul. A fost de acord. Vor merge acum în Italia amândoi. Acolo Mariana are o rudă mai îndepărtată. Și de acolo Grigore va veni în România. Ea nu vrea să se mai întoarcă și-l amenință că-l va denunța poliției turcești, dacă va încerca să plece. La urmă, Grigore mi-a spus că orice va scrie, de acum încolo, să nu luăm în considerare și să nu-i trimitem nimic. Va cere din nou actele, însă numai așa, pentru a o deruta pe femeia aia.

— Ce-a povestit despre lagăr? Cine mai e pe-acolo? Cum e?

— În lagăr mai sînt români care ar dori să se întoarcă, dar nu știu cum și le este frică de poliția turcă. Nu au încredere unul în altul. Fiecăruia i se pare că vecinul este omul turcilor. Mi-a povestit amănunte și despre lagăr. În orice caz, o duce rău, vă spun eu. Are să vină înapoi. A slăbit mult și-i foarte abătut. I-am spus din partea dumneavoastră că nu i se va întîmpla nimic dacă se întoarce și că soția îl va ierta. Cam asta a fost. Ne-am despărțit și le-am spus: „Selam aleykium”, adică pe românește, la revedere...

★

★ ★

Roma. Grig colindă în lung și-n lat orașul de pe cele șapte coline, uitînd parcă de instrucțiunile ce i-au fost transmise pentru a se putea întoarce. O așteaptă pe Mariana, pe Mariana care e în fiecare zi mai absorbită de repetițiile pe care le face ruda ei, solistă la Opera din Roma.

Acum înțelege Grig că, în hotărîrea Mariane de a rămîne, un rol important l-a avut această actriță, care, atunci cînd a fost prin Timișoara, a îndemnat să plece, promițîndu-i o viață îmbelșugată. Și acum? De mai bine de o lună stau aici și nici măcar vreo perspectivă cit de mică de angajare nu se întrezărește. E drept că primesc cîteva mii de lire ajutor, dar acestea de-abia le ajung pentru mincare. Și-apoi, cît vor mai primi? Fără îndoială că se va termina odată și cu cerșetoria asta. Iar la el... da, la el, cîntăreața se uită cam chiorș...

.....
În seara aceea s-a plimbat cu Mariana mai mult ca de obicei. Apoi a rugat-o să-i aducă din casă ceva. El o va aștepta pe bancă, în parc. A privit-o depărtîndu-se, apoi s-a ridicat și, grăbit ca un hoț, s-a îndreptat spre prima stație de taxiuri. A urcat, pipăind prin haină biletul de avion și pașaportul.

În seara zilei de 15 februarie 1970, farmacistul Ion Grigore suna la ușa apartamentului său din Timișoara.

Zilele trecute l-am văzut în poarta unei școli unde-și lasă băiatul în fiecare zi. De acolo, pleacă mai departe, spre serviciu. Liniștit și grav. A trecut pe lângă mine fără să mă vadă, deși ne cunoaștem. De atunci, de cînd s-a întors, privește foarte mult în pămînt. Ca și cum i-ar fi rușine să ridice privirea spre oamenii pe lângă care trece...

Maior CORNEL VRĂBET

Din concluziile la bilanțul activității C.S.S., pe anul 1970, a rezultat că organele de securitate au reușit să prevină — mai ales în ultima vreme — un număr tot mai mare de cazuri de evaziune din țară. Evidențiem acest aspect cu atît mai mult, cu cît persoanele interesate să scape din atenția noastră folosesc o multitudine de procedee de natură să

PREGĂTIRILE DE EVAZIUNE POT FI CUNOSCUTE DIN VREME

inducă în eroare pe cei însărcinați să facă verificări.

La prevenirea unor rămîneri în străinătate, o însemnată contribuție a adus-o și rețeaua informativă de investigații, care, fiind plasată relativ uniform în tot perimetrul municipiului București și al celorlalte localități mari din teritoriu, a reușit să furnizeze multe informații concrete, referitoare la pregătirile și la măsurile pe care le-au luat diferite persoane pentru a rămîne peste graniță.

Să luăm, de pildă, cazul soției unui cercetător din domeniul chimiei, trimis de statul nostru la un curs de specializare într-o țară capitalistă. Ne-au fost solicitate investigații asupra ei, deoarece femeia declarase că dorește să meargă în străinătate în vizită la soțul său.

Trecînd la verificare, ofițerul de investigații a stabilit, prin doi dintre colaboratorii săi, o serie de fapte care dovedeau intenții clare de evaziune din partea soției specialistului. (Rezulta că în ultimul timp, după plecarea soțului, vînduse unele obiecte de valoare din casă.) De asemenea, se stabilise faptul că, printr-un salariat al I.C.S. „Consignația”, evaluase mobilierul și alte obiecte, pe care încă nu le vînduse. La întrebarea unuia dintre colaboratori, femeia a afirmat că procedase astfel deoarece dorea să strîngă bani pentru a-i depune la Oficiul pentru construirea de locuințe proprietate personală, înainte de întoarcerea soțului în țară, cu intenția de a-i face o surpriză...

Se mai observase că, mai ales în timpul nopții, această persoană era vizitată de unii cetățeni străini. Asupra vizitelor, soția cercetătorului căuta să mențină o deplină discreție. Tot prin investigații s-a mai stabilit că, în același timp, ceruseră aprobarea pentru a pleca din țară „într-o vizită turistică” și părinții respectivei, care domiciliau la o altă adresă.

Pe baza informațiilor trimise de noi, i s-a respins cererea acelei persoane de „a-și vizita” soțul. Părinții ei însă, care reușiseră deja să primească aviz favorabil, au ajuns într-un stat capitalist, de unde au refuzat să mai revină în țară.

Rețeaua informativă de investigații a contribuit la prevenirea unor evaziuni și din proprie inițiativă. Astfel, putem

...în urma unor semnalări, au fost prevenite peste 150 cazuri de evaziune, asupra cărora nu se ceruseră verificări.

Ca urmare a ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului, îmbunătățirea permanentă a activității pe această linie de muncă a făcut să se reducă sensibil numărul celor care au rămas în străinătate. Cu toate acestea, nu pot fi trecute cu vederea unele deficiențe din munca unor unități care au sarcini concrete în verificarea persoanelor ce pleacă în străinătate.

În această idee, ne propunem să analizăm mai pe larg problema verificării celor ce urmează să se deplaseze peste graniță.

Trebuie să reținem un fapt deosebit de important și anume acela că, *indiferent dacă persoana care urmează a se deplasa în străinătate a mai fost sau nu plecată peste graniță, trebuie bine verificată*, întrucât sînt cunoscute suficiente situații recente, cînd cei ce au refuzat să se întoarcă în țară nu erau la prima lor deplasare.

Astfel, din analiza unor cazuri concrete, se desprinde concluzia că unele elemente s-au hotărît să rămînă definitiv în străinătate numai după ce, în cursul mai multor deplasări, și-au rezolvat o seamă de probleme personale peste graniță.

Mai e posibil ca, în cursul acestor deplasări, să apară unele probleme în cadrul situației lor de familie. Iată de ce este foarte important să nu împărtășim concepția greșită, după care trebuie acordată mai puțină atenție în verificarea celor care au mai fost plecați în străinătate. Din exemplele pe care le vom prezenta, rezultă cu destulă pregnanță această idee.

În cursul anului 1970, urma să se deplaseze într-o țară capitalistă, în in-

teres de serviciu, un inginer care mai fusese plecat peste hotare. Întrucît în deplasările anterioare, elementul se încadrase corespunzător în limita normelor stabilite pe linia instituției și că dovedise interes în rezolvarea sarcinilor de serviciu, lucrătorul de securitate (care răspundea informativ de institutul în care obiectivul își desfășura activitatea) nu a mai solicitat verificarea celui în cauză la domiciliu, înainte de ultima deplasare în străinătate, și a avizat trimiteră sa în misiune. Prin posibilitățile de care dispunea în obiectiv, ofițerul nu a stabilit informații noi privitoare la atitudinea și comportarea inginerului. De fapt, nici nu era posibil acest lucru, deoarece elementul era deosebit de prudent la locul de muncă și nici cei mai apropiați colegi nu cunoșteau nimic din schimbările survenite în viața sa de familie. Se părea deci că nu există motive pentru a se refuza avizarea plecării în străinătate a inginerului. Cu toate acestea, după expirarea misiunii grupului de specialiști din care făcea parte și elementul în cauză, acesta a refuzat să mai revină în țară.

Abia în urma acestei situații s-au solicitat verificări la domiciliul susnumitului, în scopul stabilirii eventualelor motive care l-au determinat să rămînă în străinătate. Și prin investigațiile făcute — asupra sa și asupra familiei sale — au rezultat într-adevăr unele stări de fapt care, dacă ar fi fost cunoscute, ar fi putut constitui argumente de refuzare a eliberării pașaportului pentru inginerul în cauză.

Astfel, despre obiectiv a rezultat că în ultimul timp, înainte de a pleca peste hotare, își schimbase complet atitudinea în familie, era mai puțin atent, se angrena în discuții violente, jignitoare, care uneori se soldau chiar cu bruscări ale soției. Una dintre sursele folosite în această verificare l-a informat pe lucră-

torul de investigații că soția inginerului era îngrijorată de schimbarea bruscă survenită în comportarea soțului și că se gîndise chiar la posibilitatea rămîinerii lui în străinătate. Aceasta întrucît, într-o discuție avută cu ea, inginerul afirmase clar că „dacă nu este recunoscătoare față de el, va regreta toată viața, imediat după prima lui plecare în străinătate...”

Într-un alt caz, o unitate din București a solicitat verificarea la domiciliu a unui metrolog (fost sportiv de performanță la unul din cluburile bucureștene), care mai făcuse deplasări în diferite state socialiste și capitaliste.

Din verificările făcute la domiciliu, au rezultat o serie de aspecte negative referitoare la comportarea și trăsăturile sale de caracter. Astfel, s-a stabilit că, înainte de plecare, avusese discuții violente în familie; ducea o viață imorală, petrecîndu-și o însemnată parte din timp în anturajul unor femei de moravuri ușoare, venea rareori pe acasă, își brusca părinții etc. De asemenea, a mai rezultat că își procurase valută, despre care reieșise dintr-o discuție că o păstrează pentru „a-i prinde bine cînd va ajunge în străinătate”. Cu toate aceste informații pe care rețeaua noastră le obținuse, nu s-a luat nici o măsură în sensul de a le verifica și s-a aprobat plecarea acestui individ. După ce a ajuns într-un stat capitalist, metrologul a refuzat să se mai întoarcă în țară.

De ce i se eliberase totuși pașaport unei asemenea persoane? Se avusese probabil în vedere, și în cazul lui, că mai făcuse deplasări în străinătate și că revenise în țară. Aspectele survenite însă între timp în concepția lui de viață nu fuseseră cunoscute.

Din exemplu acesta rezultă ușurința cu care uneori se trece peste informații privind pregătirile pe care le fac unele ele-

mente, pentru a rămîne în străinătate, ori peste alte aspecte legate de trăsăturile negative de caracter ale celor ce sînt verificați. Asemenea mod de a privi problemele este cu atît mai grav cu cît este vorba de situații concrete, care nu trebuie trecute sub nici-o formă cu vederea.

Referindu-ne acum la membrii familiilor celor ce urmează a se deplasa în străinătate, trebuie subliniat faptul că verificarea acestora are o mare importanță pentru adoptarea celor mai juste soluții. Am făcut această remarcă pentru că în multe cazuri, *impulsionarea și determinarea rămîinerii în străinătate a unor persoane a fost hotărîtă de soțiile, respectiv soții, părinții ori fiii acestora.*

În cele mai frecvente situații, plecarea în străinătate a unor persoane se realizează individual, mai ales în cazul unor deplasări în interes de serviciu. Sînt însă și cazuri cînd se solicită plecarea împreună cu soțiile, soții și chiar cu întreaga familie. În asemenea situații, este bine ca acțiunea de verificare să nu se limiteze numai la capul familiei, ci să se extindă cu aceeași exigență pînă la ultimul membru al familiei.

În ultimul timp, elementele care intenționează să fugă din țară, interesate să scape din atenția organelor de securitate, apelează la o multitudine de procedee și mijloace, cu scopul de a-și realiza pe deplin intențiile. Una dintre metodele folosite relativ frecvent este aceea că, dacă unul dintre soți urmează a se deplasa în interes de serviciu, celălalt solicită plecarea în vizită turistică în alt stat, scontînd pe faptul că organele competente aprobă separat aceste plecări și pot scăpa din vedere pe unul sau pe altul dintre soți.

În sprijinul acestor afirmații, vom prezenta un exemplu din care rezultă sistemul de inducere în eroare a organe-

lor de stat, sistem folosit de familia unui specialist în domeniul construcțiilor. Acesta, după ce făcuse parte din diferite delegații care merseseră peste hotare, s-a deplasat în anul 1970 într-un stat occidental, pentru o perioadă de circa șase luni.

Înainte de plecarea acestuia, una dintre fiicele sale, studentă, a primit aviz favorabil pentru a face o vizită rudelor, în Franța.

În perioada cât tatăl și fiica se aflau deja în străinătate, soția specialistului, cu a doua fiică și bunica acesteia, au solicitat, prin O.N.T., aprobarea unei vizite turistice în R. P. Bulgaria. De acolo toate trei au trecut granița în Turcia și apoi s-au deplasat în Franța. Într-un scurt interval deci, profitând de neatenția organelor noastre, întreaga familie se întâlnea la Paris, de unde a refuzat să se mai întoarcă în România.

Menționăm că în cazul prezentat, se cunoștea că specialistul are sentimente deosebit de puternice față de familie și că nu ar accepta să rămână singur în străinătate. Se mai cunoștea și originea sa socială, situația deosebit de avantajoasă pe care o aveau unele rude ale lui din Franța, precum și faptul că dacă ar pleca împreună cu membrii familiei, ar putea să refuze întoarcerea în țară. Din aceste considerente, deși pînă atunci solicitase aprobări pentru a face deplasări împreună cu întreaga familie în exterior, nu i se aprobase niciodată. Cu toate acestea, plecarea întregii familii s-a petrecut în condițiile arătate. Ba mai mult, înainte de plecare, soția specialistului vînduse o serie de obiecte de valoare din locuință și introdusese în spațiul său locativ o altă familie din cartier. Dacă aceste lucruri ar fi fost cunoscute din timp de către organele noastre — și ele ar fi putut fi cunos-

cute, dacă s-ar fi cerut la timp o investigație — avem convingerea că nu li s-ar mai fi aprobat plecarea în R. P. Bulgaria și, în această situație, este puțin probabil ca specialistul român să fi mai rămas în Franța. (În prezentarea acestui exemplu, am redat foarte succint numai cele mai semnificative acțiuni întreprinse de familia respectivă în vederea plecării definitive din țară.)

Întrucît în ultimul timp au existat mai multe cazuri asemănătoare, putem, cred, conchide că atenția pe care trebuie s-o acordăm verificării întregii familii a celor ce urmează să se deplaseze în străinătate se impune, pentru a putea preveni la timp orice încercare de evaziune din țară.

*
* *

Deoarece activitatea de verificare a persoanelor ce fac deplasări peste graniță este deosebit de complexă și, după cum s-a mai subliniat, la această activitate trebuie să-și aducă contribuția fiecare unitate din cadrul C.S.S., este necesară îmbunătățirea muncii de cooperare și informare reciprocă, între unitățile interesate în clarificarea unor asemenea probleme. Am făcut această remarcă pentru că, din activitatea curentă s-a desprins existența anumitor deficiențe în acest sens.

Astfel, deși cu caracter izolat, au apărut fenomene de tratare superficială a mai multor semnalări privitoare la intențiile de evaziune din țară ale unor elemente, se întîrzie în mod nejustificat punerea în verificare a acestor sesizări, ori, din contră, se imprimă un caracter deosebit de urgent verificărilor ce trebuie făcute asupra persoanelor ce urmează a pleca în străinătate abia după perioade apreciable de timp.

Pentru susținerea acestor afirmații, voi prezenta un exemplu din care rezultă urmările, pe deplin semnificative, cauzate de lipsa de răspundere în analizarea și exploatarea unei semnalări.

În cursul anului 1970, un colaborator de investigații a semnalat ofițerului care-l avea în legătură, o discuție purtată cu un oarecare „Mihai Eugen” care, prin natura serviciului, făcea dese deplasări în străinătate. Printre altele, acest „Mihai Eugen” spusese că se va îngriji de asigurarea unor condiții materiale bune pentru soție și copil, în sensul ca aceștia să nu sufere, dacă el va rămîne în străinătate, că, dacă ar putea profita de neatenția organelor de control-frontieră, va încerca să o scoată clandestin din țară și pe soția sa. Colaboratorul ne-a semnalat aceste aspecte și a adăugat că îl cunoaște bine pe cel cu care discutase și că îl crede în stare să încerce orice pentru a rămîne în străinătate. Cu toate acestea, informațiile furnizate la timp de colaboratorul nostru nu au fost exploatate de către direcția centrală căreia i-au fost trimise și „Mihai Eugen” a reușit să o scoată clandestin din țară pe soția sa, ba și pe o altă persoană.

Alteori se comite greșeala că nu se iau din timp măsuri de verificare pe toate liniile de muncă a celor ce urmează a merge în străinătate. Din acest motiv, apar situații de verificări superficiale, sumare, care nu pot clarifica toate problemele importante.

Subliniem și reversul acestui fenomen, la fel de greșit. Uneori se cer verificări la domiciliile celor ce urmează a se deplasa în străinătate cu mult timp înainte de data plecării, cînd respectivul nici nu cunoaște dacă va pleca sau nu. Or, din practica muncii, a rezultat că elementele care intenționează să fugă din țară nu iau nici o măsură pînă nu primesc aprobarea. Verificările făcute înaintea

acestei date nu sînt deci întotdeauna eficiente. Iată și un exemplu concret.

În luna iunie 1970, o unitate din Capitală a cerut verificarea la domiciliu a unui tehnician electronist care urma să se deplaseze în R. F. a Germaniei. La data respectivă, din verificări, nu au rezultat probleme deosebite. În luna octombrie însă a aceluiași an, cînd tehnicianul a primit pașaportul, au fost semnalate pregătiri, foarte vizibile de altfel, pentru evaziunea din țară.

Considerăm că una dintre sarcinile de mare actualitate care trebuie să fie în atenția permanentă a ofițerilor noștri este aceea de a instrui în cele mai bune condiții sursele de informare cu privire la principalele probleme pe care trebuie să ni le sesizeze în legătură cu actele preparatorii de evaziune din țară. Subliniem acest lucru, deoarece, după cum bine este cunoscut, unele dintre elementele ce urmează a fi verificate, în vederea plecării lor în străinătate, lucrează în afara obiectivelor acoperite informativ sau locuiesc în imobile izolate, mai greu accesibile unor investigații amănunțite și pot astfel scăpa atenției organelor noastre.

Nu este întîmplător faptul că, deși numărul total al surselor informative este suficient de mare, în ultimul timp, au reușit să scape din atenția noastră și să evaziuneze un număr însemnat de persoane.

În încheierea acestui articol, ne exprimăm convingerea că pregătirile de evaziune din țară ale unor persoane pot fi cunoscute și prevenite din vreme, dacă fiecare ofițer de securitate, care are sarcini în acest domeniu, va acționa la timp, cu maximum de exigență și discernămint.

Maior D. POPA

ZILE ȘI NOPTI, ALĂTURI DE CONSTRUCTORII ARCULUI DE OȚEL DE PESTE DUNĂRE

La sfârșitul lui noiembrie 1970, înșiruite pe mai multe rînduri, 40 de camioane „Tatra”, încărcate cu piatră, începeau drumul de „încercare” a unui nou pod rutier peste Dunăre, unul din marile poduri ale lumii. Privit de departe, podul pare o nesfîrșită coloană de lumină așternută între cer și apă, o diademă argintie desprinsă din vechii munți ai Dobrogei; edificiu gigant, viguros, cu bolți suple și coloane izvorite din adîncă cîntare a apelor; un arc plămădit din 5 400 tone de oțel.

Sinteză a ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii, podul de la Giurgeni—Vadu-Oii reprezintă un veritabil monument arhitectonic, un edificiu mareț al gândirii tehnice și al artei românești.

Această lucrare de mari dimensiuni și de mare rezistență, turnată în metal și beton, stă în fața lumii cheazășie, înălțîndu-se ca un imn închinat înaltei responsabilități a poporului român, azi stăpîn pe destinele și năzuințele sale.

La desăvîrșirea acestei uriașe bijuterii din oțel au muncit, în condiții adesea eroice, 1300 de constructori, 100 de profesioniști ai aparatelor cu acetilenă, care au disciplinat linii și forme ce ar alcătui un „cordon sudat” de 20 km. Alături de aceștia, zile și nopți, s-a aflat și un ofițer de al nostru, locotenentul-major Alexandru Cristea. Despre munca acestui ofițer de contrainformații economice ne vorbește, în rîndurile care urmează, locotenentul-colonel Marin Nistor, de la Inspectoratul de securitate al județului Constanța.

Podul de la Vadu-Oii a fost proiectat de către un colectiv de la Institutul de proiectări transporturi, folosind o soluție tehnică românească. Lungimea totală a podului este de 1456 m, din care 736 m reprezintă structura viaductului, asamblarea făcîndu-se prin grinzi de beton precomprimat ce se sprijină pe 16 pile, respectiv cîte opt pile pe fiecare mal. 720 m reprezintă suprastructura din metal (un nou sortiment de oțel românesc), asamblată prin sudură, montată pe șase pile de beton, din care patru în apă. Partea carosabilă a podului este formată din patru benzi de circulație cu o lățime de 13,80 m, plus cîte 1,5 m pe ambele părți, reprezentînd trotuarul pentru circulația pietonilor.

Lucrarea de construcție a început în anul 1967 și la ea au participat mai multe unități industriale și de construcții din țară.

Pentru a preveni eventualele acțiuni ale unor elemente dușmănoase, care ar fi putut acționa în ideea compromiterii soluției tehnice românești a acestei importante lucrări, organele noastre au hotărît, încă de la începutul lucrării, instalarea pe acest șantier a unui ofițer care să organizeze și să desfășoare muncă informativă. Acel ofițer este locotenentul-major Alexandru Cristea.

Pe baza studierii proiectului și a sistemului de organizare a muncii ce urma să se desfășoare pe șantier, au fost stabilite de la început punctele vulnerabile, cît și principalele sectoare de activitate, unde pe parcurs, în raport cu dezvoltarea șantierului, s-a creat o rețea informativă corespunzătoare. Studiul efectuat, cît și

crearea din timp a rețelei ne-au permis ca la începerea oricărui front de lucru să avem deja rețeaua pregătită. Această măsură ne-a oferit posibilitatea să depistăm unele neajunsuri din proiectele de execuție și să prevenim unele încălcări de la normele prevăzute în tehnologia de construcție.

Astfel, dat fiind faptul că la serviciul tehnic se concentră date privind întreaga activitate a șantierului — pornind de la studierea aplicării în teren a soluțiilor din proiect, cît și de la urmărirea execuției pe faze — am creat, pentru început în acest sector, rețea. Rezultatul s-a făcut simțit imediat, întrucît încă din anul 1968, cînd se făceau experimentări în vibrarea tronsoanelor de beton de 2 m, informatorul „Vasilescu Ștefan” ne-a sesizat faptul că betonul prevăzut pentru tronsoane este de slabă calitate și de aceea, în timpul vibrării, s-ar putea să se fisureze și astfel să nu se mai poată continua vibrarea pînă la adîncimea de 56 m.

În urma consultării și a altor specialiști, prin conducerea șantierului, s-a făcut cunoscută proiectantului eroarea din proiect. Refăcînd calculul, acesta a dispus mărirea rezistenței la compresiune a betonului, prin utilizarea unei mărci superioare.

În continuare, ne-am orientat în crearea rețelei la stația de preparare a betoanelor, punct vulnerabil principal. Oprirea acestei instalații paraliza activitatea întregului șantier. Aici se putea acționa dușmănos prin nerespectarea preparării betoanelor, conform prescripțiilor date de laborator pentru fiecare sector în parte. De aceea, ne-am creat rețea și în rîndul personalului ce asigură controlul tehnic de calitate, cît și printre cei ce

efectuau probe în laboratorul de încercări.

În consecință, am reușit să prevenim, prin conducerea șantierului, multe cazuri în care s-a constatat lipsa de supraveghere tehnică sau folosirea necorespunzătoare a unor agregate.

O dată cu organizarea poligonului de prefabricare a grinzilor de rezistență precomprimate ne-am creat rețea și în acest sector, astfel că, din momentul în care poligonul și-a început activitatea, și rețeaua noastră era instruită asupra problemelor specifice. S-a avut adică în atenție ca, în turnarea grinzilor, să se folosească numai beton corespunzător, compactarea prin vibrație să se facă conform tehnologiei, s-a urmărit modul de centrare și post-tensionare a cablurilor de metal din interiorul grinzilor.

Și în acest sector s-au constatat unele deficiențe. Semnalate conducerii șantierului, aceasta a dispus măsuri pentru înlăturarea lor. Așa de exemplu, „Stan Ion” ne-a sesizat că în poligon, la grinda nr. 18 Vadu-Oii, nerespectându-se tehnologia de vibrație, au rămas în corpul grinzii, chiar în punctele de concentrare a eforturilor, goluri ce puteau afecta rezistența grinzii.

Inginerul care răspundea de executarea grinzii fusese repartizat din facultate pe șantier de circa trei luni și când constatase cele de mai sus, după decofrare, a dispus „remediarea” situației prin umplerea golurilor cu beton simplu. Ofițerul a informat conducerea șantierului și pe proiectant asupra deficiențelor de la grindă. În urma verificărilor tehnice efectuate, s-a constatat că într-adevăr grindă

nu era corespunzătoare pentru a fi asamblată în structura podului.

După asamblarea grinzilor în structura podului, „Vasilescu Ștefan” ne-a informat că nu s-au luat măsuri corespunzătoare de protejare a tecilor în care erau introduse cablurile de metal, că în acestea a pătruns apă, care, prin înghețare, va duce la fisurarea grinzilor, cât și la corodarea cablurilor. Pe baza sesizării făcute, s-a dispus ca apa să fie evacuată, iar cablurile metalice corodate să fie înlocuite.

O dată cu începerea lucrărilor de suprastructură, a apărut necesitatea studierii amănunțite a tehnologiei de fixare și executare a pilelor în Dunăre, de asamblare, transport și ridicare a tronsoanelor metalice de mari proporții (218 m lungime și 1800 tone fiecare tronson). S-a studiat în continuare forma de organizare a acestor lucrări, stabilindu-se ca puncte vulnerabile deosebit de importante cele patru pile din albie, cât și poligonul de asamblare prin sudură a tablierului metalic. Și la această fază, în baza studiului făcut, ne-am fixat problemele principale, asupra cărora să ne concentrăm acum atenția.

S-a verificat astfel dacă amplasarea se face corect pe axul proiectat al podului, întrucât orice deviație ar fi creat mari neajunsuri, ținând cont de faptul că pe ambele maluri ale Dunării viaductele erau deja executate.

Apoi, s-a prevenit expedierea pentru aceste lucrări a materialelor necorespunzătoare, cât și montarea lor în conformitate cu prevederile proiectului, s-a urmărit folosirea și turnarea betonului sub apă, conform tehnologiei prescrise.

În scopul rezolvării celor de mai

sus, a fost creată o rețea din rândul personalului ce urma să lucreze efectiv în aceste puncte, rețea ce a fost completată pe parcurs în așa fel încât să poată exista un control permanent asupra activității ce se desfășura. Zilnic am fost informați asupra unor aspecte, ce s-au putut preveni prin intervenția directă a ofițerului pe lângă șefii punctelor de lucru sau prin conducerea șantierului.

Astfel, în primăvara anului 1970, ca urmare a creșterii simțitoare a nivelului apelor Dunării, exista pericolul ca unele platforme din albie să fie smulse, întrucât sistemul de ancorare nu era suficient, în raport cu forța hidrolică a apei. Fiind sesizată conducerea șantierului despre situația ivită, s-au luat măsuri de consolidare a ancorării, cât și unele măsuri în plus, care să nu permită inundarea incintelor de lucru.

Pe pila-mal Vadu-Oii, ca urmare a creșterii apelor și pătrunderii acesteia în tronsoane, a fost necesară întreruperea turnării betoanelor. După evacuarea apei, colaboratorul „Ciobotaru” ne-a sesizat că nu la toate tronsoanele s-a efectuat curățirea corespunzătoare, în vederea începerii turnării. Necunoașterea acestui aspect ar fi periclitat rezistența pilei.

Tablauerul metalic reprezenta una dintre cele mai importante probleme ale construcției în ceea ce privește asamblarea, lansarea, transportul și fixarea pe pile. Toate acestea ridicau foarte multe probleme de ordin tehnic. Exista, de asemenea, posibilitatea de a se acționa în scopul compromiterii acestei soluții. Organele noastre au întreprins în consecință măsuri care să ne permită cunoașterea din timp a oricărei încălcări a tehnologiei sta-

bilite. Și rezultatul acestor măsuri s-a constatat foarte curînd.

În prima decadă a anului 1969, o dată cu sosirea primelor loturi de profiluri de la Uzina „Boeșa” (circa 600 tone din cele 5 000 tone cit reprezintă tablauerul), „Călin Viorel” ne-a sesizat că sînt necorespunzător executate cordoanele de sudură dintre diferite profiluri, întrucît acestea aveau, încă din această fază, fisuri vizibile. Luîndu-se măsuri de verificare urgentă a celor semnalate de colaborator, cu sprijinul direct al Direcției a II-a, cât și al inspectoratelor de securitate Galați și Caraș-Severin, s-au stabilit încălcări ale tehnologiei de elaborare a șarjelor pentru oțelul ce trebuia folosit la pod, cât și ale prescripțiilor tehnologiei de sudare, la Uzina „Boeșa”. Sesizîndu-se din timp cele de mai sus, s-a prevenit executarea unor profiluri metalice necorespunzătoare, în valoare de zeci de milioane lei.

În activitatea desfășurată s-a avut permanent în atenție identificarea și asigurarea supravegherii informative generale a elementelor cunoscute cu antecedente politice și penale și în mod deosebit a fostelor elemente legionare. În toată perioada s-a cooperat în clarificarea unor cazuri cu organele de miliție, pentru rezolvarea unor aspecte ce erau de competența acestora.

S-au manifestat însă, în activitatea desfășurată de noi, și unele aspecte negative, în sensul că s-au produs și unele evenimente destul de grave, care n-au putut fi prevenite.

Astfel, în iulie 1968, cînd începuseră operațiunile de ridicare a grinzilor pe pile, nu s-a acordat atenție modului în care acestea sînt consoli-

date și ca urmare, la data de 27 iulie 1968 ora 12,35, grinda nr. 7 a căzut de la înălțimea de 20 m, creîndu-se astfel un prejudiciu de peste 100 000 lei. În cercetarea efectuată a rezultat că, datorită procedurii greoi pe care proiectantul îl prevăzuse pentru înjugarea grinzilor ridicate, conducerea șantierului a elaborat o altă soluție, în care se prevedeau unele măsuri suplimentare de siguranță, dar aceste măsuri nu au fost aplicate întocmai de către cei care se ocupau de această operație.

De asemenea, în decembrie 1968, ca urmare a unor defecțiuni de ordin tehnic și în special datorită lipsei de supraveghere tehnică corespunzătoare, radierul nr. 2, ce urma să fie transportat pe niște flotoare la pila albă Vadu-Oii, s-a scufundat în timpul lansării la apă, împrejurare în care s-a înecat și un muncitor. Cheltuielile făcute pentru recuperarea radierului s-au ridicat la suma de cca. 100 000 lei iar montarea lui a întârziat cu peste o lună. Ambele cazuri, constatîndu-se că au avut loc din neglijență, au fost luate spre soluționare de către procuratură.

Analiza evenimentelor petrecute a scos în evidență faptul că, după terminarea programului (ambele cazuri s-au petrecut în zile de sîmbătă), locurile de muncă unde se continua activitatea nu erau asigurate cu asistența tehnică necesară. Lansarea la apă a radierului, operație destul de dificilă, a fost lăsată în seama unui șef de echipă care nici nu știa ce are de făcut, iar în cazul grinzii nr. 7, întrucît tot personalul trebuia să plece la ora 12, nu s-au mai făcut operațiile de consolidare așa cum trebuia.

Ulterior s-au inițiat măsuri pe li-

nie administrativă (de asigurare permanentă pe șantier a asistenței tehnice corespunzătoare), iar prin rețea s-a căutat să se cunoască din timp, îndeosebi în aceste zile, diferite stări de fapte ce ar fi putut să ducă la cazuri similare.

Rezultatele bune obținute în prevenirea unor aspecte ce se puteau solda cu urmări grave, considerăm că au fost o urmare a faptului că am reușit să aplicăm — la condițiile existente pe acest șantier — ordinele și instrucțiunile C.S.S., indicațiile pe care le-am primit din partea conducerii inspectoratului. De asemenea, de un real folos ne-a fost și sprijinul concret acordat de către Direcția a II-a în diferitele aspecte ivite pe acest șantier.

Măsura inițiată în 1967, de a instala un ofițer în acest obiectiv, și-a dovedit din plin eficacitatea, întrucît fiind în permanență pe șantier, acesta a putut să ia legătura imediat cu rețeaua, să verifice și să intervină operativ în problemele ce se ridicau. Dîndu-și seama de răspunderea ce o purta pentru misiunea încredințată, locotenentul-major Alexandru Cristea s-a preocupat permanent de pregătirea sa tehnică, ajungînd să cunoască particularitățile pe care le ridică tehnologia de construcție a podului. Prin comportarea și atitudinea sa, a știut să și-i apropie pe cei mai mulți salariați și în mod deosebit pe specialiștii și pe conducătorii șantierului, reușind astfel să-i sprijine efectiv pe aceștia, să-și aducă și el o modestă contribuție la realizarea acestei mărețe construcții peste apele Dunării.

Locotenent-colonel **MARIN NISTOR**

ACTIVITATEA ODIOASĂ A „PANTEREI“ A FOST CURMATĂ

„Mircea Codreanu a comis actul de trădare de patrie. Prețul acestei trădări a fost mai mare sau mai mic. Codreanu a trădat pentru ace de cusut, pentru stilouri și cremă de ghetă, pentru whisky și cravate, pentru bani și nasturi de cămăși, pentru tot ce i s-a oferit. Este un trădător inveterat, orbit de mitul Occidentului...”

Cuvintele procurorului militar se aștern ca o mantie peste tăcerea întregii săli. Cîteva sute de oameni ascultă cu atenția încordată. Relatarea faptelor îl acuză pe cel care pînă mai ieri se bucura de o deplină prețuire și încredere, pe cel care, în aceeași sală, timp de douăzeci de ani, ei l-au aplaudat și ovaționat; pe inginerul Mircea Codreanu, inginer metalurgist la Uzinele „Steagul Roșu” Brașov, unul dintre cei mai buni specialiști în materie de forjă din țara noastră.

Dar să încercăm, stimați cititori, să derulăm filmul acestui proces, să vă

introducem și pe dumneavoastră, dacă poate fi spus așa, în sala dezbaterilor, pentru a putea lua cunoștință de faptele lui Mircea Codreanu și ale altor inculpați.

★

Inginerul Mircea Codreanu, un bărbat înalt, cu o privire inteligentă, are vîrsta de 45 de ani. Este căsătorit, tată a trei copii. În anul 1967, îndeplinind funcția de inginer la Uzinele „Steagul Roșu”, l-a cunoscut pe Rudolf Dresen, director comercial al firmei „Eumuco” din R.F. a Germaniei, care venise în România pentru a purta tratative cu privire la vînzarea unor utilaje. Dacă inițial relațiile dintre aceștia doi au avut un caracter oficial, în scurtă vreme ele s-au schimbat brusc. După numai cîteva zile,

(Continuare în pagina 81)

Boxa acuzaților.
In mijloc
Mircea Codreanu

RETROSPECTIVĂ

A doua zi după proces, ne-am adresat maiorului Milian Chirilă, din Inspectoratul de securitate al județului Brașov, cu rugămintea de a ne relata succint modul în care s-a ajuns la stabilirea activității infracționale desfășurate de Mircea Codreanu. Inserăm în rândurile care urmează o parte din însemnările făcute cu acel prilej.

Inspectoratul de securitate al județului Brașov l-a avut în atenție pe Codreanu din anul 1965. Un ofițer a intenționat atunci să-l atragă la colaborare. Cu toate că nu i s-a făcut o propunere directă, Codreanu a intuit despre ce este vorba și a refuzat.

— Să nu vă puneți speranța în mine că o să vă dau informații — a spus el atunci. Și a motivat: Nu-mi stă în caracter o astfel de activitate...

Ofițerul respectiv, deși cunoștea că Mircea Codreanu are o concepție ostilă regimului nostru (pe vremea când era elev de liceu a fost membru F.D.C. iar în 1941 a fost arestat pentru deținerea unor materiale legionare), încercă totuși să și-l apropie. Inginerul a respins însă toate încercările.

Totuși, într-o zi, ofițerul a fost căutat de Codreanu, care îi cerea să-l sprijine pentru a i se aproba plecarea, împreună cu soția, într-o excursie în R. S. Cehoslovacă. Ofițerul a raportat situația și, după o analiză, organele în drept i-au aprobat plecarea. Un an mai târziu, Codreanu a primit viză și pentru o excursie în R. D. Germană.

Pe el îl interesau însă mai puțin aceste „ieșiri”. Dorea, din toată ființa lui, să ajungă în R. F. a Germaniei, unde avea rude. Dar cererea lui Codreanu pentru a pleca în această țară n-a mai fost aprobată, deoarece organele noastre nu aveau încredere în el.

Gîndurile lui Codreanu s-au îndreptat din nou spre același ofițer de securitate.

(urmare din pagina 79)

domnul Dresen, așezat comod în mașina lui Codreanu, admira încântat împrejurimile Brașovului, savura împreună cu inginerul român specialitățile unor restaurante din Brașov și București, iar în timpul de răgaz, poposea ore îndelungate în apartamentul confortabil al lui Codreanu.

Dar afecțiunea subită a lui Dresen față de Codreanu începe să-și arate adevărata ei față. Inginerului de la Uzinele „Steagul Roșu” i se aruncă prima momeală.

În 1968 firma „Eumuco” împreună cu „Publicom” (Agenția română pentru publicitate internațională) au organizat o gală de prelegeri, în cadrul căreia au fost prezentate filme și diapozitive privind utilajele pe care le avea pentru export. O asemenea gală a avut loc și în 1970. Deși traducerea

trebuiau realizate de „Publicom”, acestea au fost făcute de către Mircea Codreanu în schimbul sumei de 2000 D.M. La cererea acestuia, onorariul convenit a fost depus de Rudolf Dresen în R.F. a Germaniei, pe numele unei rude a soției lui Codreanu, din Hanovra.

Inceputul activității infracționale era făcut. Codreanu visa să cîștige bani, cît mai mulți bani, indiferent cum. Iar Rudolf Dresen avea nevoie de date, de cît mai multe date, despre produsele unor firme concurente, despre caracteristicile și prețurile pe care le oferă acestea, pentru ca să poată dirija tratativele tehnico-comerciale după interesele firmei sale. Intuise că în obținerea acestor date un rol important îl poate avea Mircea Codreanu. De aceea, în 1968, cu ocazia unei vizite făcute la Uzinele „Steagul Roșu”, Dresen împreună cu un alt inginer de

— Ați fost, întotdeauna, foarte amabil cu mine. Ajutați-mă și acum — i-a spus Codreanu. Și să știți — a adăugat el — dacă aflu ceva, care vă interesează, am să vă spun.

Rugămintele lui Codreanu au rămas fără ecou. Dar într-o zi inginerul a anunțat organele noastre că a primit o bursă „Internationes”, pe timp de câteva luni.

Înainte de a pleca, cu Codreanu s-a stat de vorbă asupra comportării pe care trebuia să o aibă în străinătate.

— Vă mulțumesc, dar știu ce am de făcut! Și cu aceste cuvinte a încheiat grăbit discuția. La întoarcerea din R. F. a Germaniei n-a relatat nimănui nimic. A făcut un raport doar pentru serviciul de protocol al uzinelor, în care a scris ce i-a trecut prin cap.

Ofițerul nostru a așteptat vreo două săptămîni. Dar inginerul uitase de promisiune. Atunci l-a căutat el pe Codreanu și i-a cerut o notă amănunțită.

— Să știți că v-o fac, a spus Codreanu. În maximum două săptămîni v-o dau. Într-adevăr, după vreo două săptămîni, Codreanu i-a dat ofițerului un material, dar care era de fapt o copie a raportului înaintat serviciului de protocol.

— L-am făcut la cererea dumneavoastră, a ținut să sublinieze inginerul, deși raportul fusese întocmit cu o lună în urmă.

Ofițerul n-a obiectat. A lăsat impresia că a fost păcălit, sau pur și simplu că e un naiv. Ofițerii din cadrul inspectoratului începuseră să aibă tot mai multe suspiciuni cu privire la Codreanu și luară în consecință hotărîrea de a se ocupa cît mai intens de persoana acestuia.

A fost inclus în baza de lucru, apoi a fost lucrat prin mapă de lucru, iar ulterior prin acțiune informativă. (Codreanu a fost supravegheat informativ și înainte de plecarea sa în R. F. a Germaniei, fără a se putea pătrunde însă în intimitatea lui. Transcriem textual cuvintele ofițerului)

la firma „Eumuco” i-au solicitat lui Mircea Codreanu dosarul în care se aflau documentele pe baza cărora s-a încheiat contractul pentru o maxi-presă de 1 600 tone. Și Codreanu? Codreanu fără nici o rezervă a pus pe masă, asemenea unui plocon, dosarul cerut.

— Merge cum nu se poate mai bine și-a spus în sinea sa Rudolf Dresen.

Și scoțându-și agenda, Rudolf Dresen și-a extras toate datele ce-l interesau din ofertele primite de la firmele concurente la acest contract.

Gîndurile lui Codreanu se îndreptau tot mai mult într-acolo, în Vest. De aceea, în 1969, i-a cerut lui Rudolf Dresen să se intereseze de obținerea unei burse pe timp de cîteva luni de la Universitatea din Hanovra sau din Stuttgart, întrucît intenționează să-și definitiveze lucrarea de doctorat.

Dresen n-a mai apucat să-i ofere

ajutorul, deoarece Codreanu, între timp, a obținut prin intermediul cumnatului său o bursă „Internationes” pe perioada octombrie 1969—februarie 1970.

Și iată-l pe Codreanu în R.F. a Germaniei. Era acum rîndul lui, să formuleze cîteva pretenții. De aceea, într-o zi, s-a prezentat la firma „Eumuco” din Leverkusen, în calitate de „vechi client”, solicitînd ca firma să-i plătească cheltuielile pe care el le va face în acel oraș. Calcul de trădător. Serviciu pentru serviciu. Pretențiile sale au fost imediat acceptate. Ba mai mult. Timp de șase săptămîni a efectuat în cadrul firmei diferite măsurători, chipurile necesare pentru lucrarea sa de doctorat.

Codreanu se simțea cum nu se poate mai bine. L-a vizitat pe Dresen la serviciu și acasă. A cunoscut reprezentanți ai altor firme comerciale, au

băut împreună, s-au distrat și cînd unul dintre aceștia i-a promis că-l va angaja ca reprezentant al firmei sale în România, Codreanu s-a oferit imediat să fie naș copilului acestuia.

Cheltuielile suportate de firma „Eumuco”, pentru cazarea lui Codreanu la Leverkusen, s-au ridicat la suma de 1 500 D.M. În plus, de la Rudolf Dresen, ca și de la alte persoane, Codreanu a solicitat diferite obiecte tehnice sau de îmbrăcăminte, pe care o parte le-a adus în țară, iar altele, 9—10 pachete, le-a expediat cumnatului său din München.

Copleșit de atîtea „atenții”, de înalta „considerație” ce i se acorda, Codreanu ia hotărîrea de a pleca din România legal sau ilegal, pentru a se stabili în R.F. a Germaniei. Fiind încă aici, prin scrisori și prin convorbiri telefonice, i-a influențat pe socrii săi, de naționalitate germană, aflați la

Brașov, să ceară plecarea din România. Întors în țară a continuat să-i convingă pe aceștia să emigreze, pretextînd că în acest fel vor ușura ulterior și plecarea lui.

Rudolf Dresen își atinsese scopul. Și l-a apropiat pe Codreanu tot mai mult. I-a creat obligații atît față de el, cît și față de firma pe care o reprezenta, obligații care trebuiau exploatate în amănunt. De fapt, de acest lucru își dădea tot mai bine seama și Codreanu. Spicuim dintr-o declarație a sa, dată în timpul cercetării penale: „Fiind hotărît de a pleca din țară, am luat și decizia... de a favoriza cît mai mult firma „Eumuco”, în primul rînd prin datele tehnice și prețurile din ofertele firmelor concurente la linia de matrițare biele pentru uzina în care lucram. Astfel, deja la prima mea întîlnire din aprilie 1970 cu Dresen, i-am furnizat primele date

rului Milian Chirilă: „A fost o supraveghere superficială. N-am ales oamenii cei mai potriviți care să poată semnala în amănunt acțiunile obiectivului.”)

Activitatea de supraveghere a acestuia s-a desfășurat anevoie și pentru faptul că, prin funcția pe care o ocupa, Codreanu avea posibilitatea să intre în mod direct în posesia unor documente oficiale (pe care ulterior le-a transmis lui Dresen), fără să aibă nevoie de a interveni prin altcineva. În plus, nu accepta anturajul colegilor de serviciu. Chiar și în discuțiile pe teme de muncă, dovedea o mare prudență.

Analizînd la un moment dat situația urmării obiectivului, conducerea inspectoratului a ajuns la concluzia că munca informativă trebuie complinită prin luarea unor măsuri speciale.

Și iată că, nu mult timp după folosirea acestor măsuri, încep să apară elemente tot mai concrete, care puneau în evidență faptul că inginerul Mircea Codreanu desfășoară o activitate infracțională.

Intr-una din zile, ofițerii au luat cunoștință de o discuție între Codreanu și reprezentantul firmei „Rhein Stahl”. Acesta din urmă depusese niște oferte și-l ruga pe Codreanu să vină documentat la București, pentru a-l orienta asupra tratativelor. Deși Codreanu i-a promis că-l va ajuta, n-a plecat din Brașov. Pe el îl interesa firma „Eumuco”.

În iunie 1970, apar indicii concrete privind relațiile lui Codreanu cu Dresen. Au fost puși în filaj, s-a recurs la tehnica portabilă. În luna august, Dresen a venit la Brașov, iar după cîteva zile s-a întîlnit cu Codreanu la București. Cîțiva ofițeri din Inspectoratul de securitate al județului Brașov au plecat după ei la București și împreună cu ofițeri din Direcția a III-a au stabilit că în Capitală Dresen i-a comunicat lui Codreanu vestea că firma îi acorda un comision de 10% pentru sprijinul acordat în vederea încheierii contractului cu Uzinele

„Steagul Roșu”, că va mai primi 80 000 D. M., dacă vor putea realiza, în aceleași condiții și contractul pentru Pitești.

Faptele infracționale ale celor doi începeau să se contureze tot mai mult. Ofițerii nu puteau lua însă o măsură concretă deoarece nu erau în posesia unor probe materiale prin care să dovedească vinovăția celor doi.

Cu sprijinul directorului Uzinelor „Steagul Roșu”, au fost consultate toate ofertele firmelor concurente și cu ajutorul unor specialiști s-a constatat că, prin diferite manevre, Codreanu a înlăturat de la tratative mai multe firme, favorizîndu-l pe Dresen.

În vederea realizării scopului propus, s-a întocmit un plan pentru finalizarea acțiunii. Trebuia acționat cu operativitate, întrucît orice întîrziere în luarea măsurii hotărîtoare de arestare a celor doi putea să creeze posibilitatea sustragerii de noi documente și date și în final încheierea unui nou contract cu clauze păgubitoare pentru statul nostru.

Și iată că momentul mult așteptat a sosit. Într-o duminică din luna septembrie 1970, în jurul orei 11, ofițerii de la Brașov au aflat, prin măsurile speciale, că Dresen se va afla la tratative peste două zile, dar cu o seară înainte se va întîlni cu Codreanu la Hotel „Lido”, în București. (Dacă n-ar fi existat această informație, acțiunea s-ar fi prelungit.)

Cîțiva ofițeri de la Brașov au plecat imediat la București, unde, ajutați de ofițeri din Direcția a III-a, au luat măsurile care se impuneau pentru arestarea celor urmăriți. Ofițerii noștri au stabilit că Rudolf Dresen deține la hotel un tabel scris de mînă, care cuprinde prețurile comparative ale ofertelor firmelor „Massey” din Anglia și „Eumuco”, pentru linia de matrițat biele destinată Uzinei de autoturisme Pitești.

Tabelul a fost imediat fotocopiât și, în aceeași zi, a fost comparat grafic cu un material

de acest gen, comunicându-i hotărîrea mea de a pleca din țară”.

Așa cum era de așteptat, Dresen a început să acționeze intens. După ce l-a asigurat pe Codreanu că datele pe care urmează să le furnizeze nu vor prezenta nici un risc, i-a comunicat că firma îi va acorda un comision de 10% din valoarea contractului ce se va încheia. (Suma urma să fie depusă în R. F. a Germaniei, pentru a fi la dispoziția lui Codreanu, atunci cînd el va sosi acolo).

„Dresen — declara cu cinism Codreanu — mi-a făcut o socoteală sumară din care reieșea că în cazul finalizării ofertelor „Eumuco” pentru linia bieles a Uzinelor „Steagul Roșu” Brașov, pentru liniile de matrițare ale grupului de uzine Pitești și eventual pentru valțul de forjare cu manipulator pentru Uzinele „Steagul Roșu”, suma ce mi s-ar fi convenit era de

circa 80 000—100 000 D.M. și deci așa fi fost un om aranjat în R.F. a Germaniei”.

Codreanu nu mai avea nici o rezervă față de Dresen. N-avea nici un motiv să nu-l informeze. Și aceasta nu numai cu ceea ce el știa, ci căuta informații chiar cu asiduitate, așa cum vom vedea în continuare, pentru a le pune la dispoziția lui Dresen.

În una din zilele lunii iulie 1970, Codreanu l-a invitat la el acasă pe Dresen, unde i-a expus punctele esențiale ale analizei comparative a ofertelor privind importul complex „linie de fabricație a bieleselor”, analiză întocmită de Uzinele „Steagul Roșu” Brașov.

Cu privire la modul în care i-au fost furnizate aceste date, în timpul cercetării penale, Rudolf Dresen afirmă: „Domnul Codreanu mi-a citit și o lucrare bătută la mașină, concepută

de el, care era semnată și care se referea la avantajele procurării pieselor de la firma „Eumuco”, în raport cu ofertele firmelor concurente. Această lucrare cuprindea tabele și prețuri, date tehnice și date comparative din care el mi-a dat copii”.

Așa cum era de așteptat, Codreanu, aservit întru totul intereselor firmei „Eumuco”, nu după mult timp primește noi însărcinări. Dresen îl anunță că firma sa a făcut oferte privind livrarea unei prese necesare Uzinei „6 Martie” din Zărnești și este interesată să cunoască datele firmelor concurente. Prețul: 10% comision în cazul cînd contractul va fi încheiat cu „Eumuco”.

Și iată-l pe Codreanu poposind la uzina din Zărnești. Venise momentul să-și îndeplinească „misiunea”. Profitînd de faptul că era numit expert de către Arbitrajul de Stat, pentru

soluționarea unui litigiu, Codreanu a luat legătura în această uzină cu doi ingineri tineri, doi gură cască, Dan Zătreanu și Victor Vitcovschi, pe care i-a tras de limbă despre studiul comparativ al ofertelor primite de la diverse firme. „Din acest moment — spunea Codreanu într-o declarație — mi-am dat seama că așa putea obține datele dorite de Dresen, profitînd în mod necinstit de încrederea și credulitatea colegilor mei mai tineri...”

Intr-adevăr, Codreanu le-a obținut, spunînd celor doi că l-ar interesa aceste oferte în calitatea sa de specialist forjor; că îl preocupă presele hidraulice moderne, deoarece ar avea de dat consultații unor studenți care își întocmesc lucrările de diplomă; că ar putea să-i ajute și pe ei, întrucît are experiență în redactarea unor studii tehnice comparative și, în plus, cunoaște și trei limbi străine.

Întocmit de Mircea Codreanu. Măsura luată s-a dovedit a fi foarte bună. Scrisul de pe tabel era al lui Codreanu.

În ziua următoare, printr-un informator, ofițerii de securitate au aflat că în pauza dintre tratativele purtate la Uzinexport, Dresen consulta mereu un tabel. Acesta nu era altul decît cel pe care ofițerii îl fotocopiase. Exista deci și certitudinea că Dresen n-a distrus materialul obținut de la Codreanu și că îl ține asupra lui. Venise clipa organizării flagrantului, mai ales că, din comunicările echipei de filaj rezulta că de la sediul Uzinexport-ului și pînă la hotel, Dresen nu luase legătura cu nici o persoană, căreia ar fi putut să-i predea materialul compromișător.

Și astfel la hotel, s-a efectuat o percheziție care s-a soldat cu rezultate. Tabelul despre care s-a vorbit mai sus a fost găsit asupra lui Dresen, iar în trusa acestuia de voiaj, printre obiectele de toaletă, se afla și un rolfilm.

Dresen a fost arestat, iar după puțin timp, la Brașov, era arestat și Mircea Codreanu. În relatarea sa, ofițerul Milian Chirilă ne-a amintit deseori numele mai multor ofițeri care cu abnegație, cu dăruire s-au străduit să facă lumină în acest caz. Nu consemnăm numele lor, din teama de a nu omite pe al vreunui și astfel de a-l nedreptăți.

La sfîrșitul discuției noastre, ofițerul Chirilă a ținut să adauge un amănunt. Această acțiune a fost denumită „Pantera”, deoarece Codreanu era un individ rafinat, perfid și abil.

Finalizarea cazului a creat lui și colegilor săi o mare bucurie. Ofițerul Milian Chirilă are însă o satisfacție puțin întîrziată, întrucît — ne-a spus el — faptul că Mircea Codreanu furniza informații lui Dresen putea fi cunoscut încă din aprilie 1970, dacă el ar fi fost ținut mai atent sub observație. Și, eventual tot atunci, cînd a predat primele documente, s-ar fi putut realiza un flagrant”.

M.D.

DOVEDIREA VINOVĂȚIEI

Încă de la primele cercetări efectuate de către Direcția a XIII-a, atît Rudolf Dresen cît și Mircea Codreanu au recunoscut că au întreținut legături neoficiale și că, în cadrul acestora, Codreanu a furnizat unele date tehnice extrase din ofertele firmelor concurente. Rudolf Dresen afirmă că acestea nu prezentau prea mult interes comercial pentru firma „Eumuco”, întrucît le cunoștea încă din Germania și intenționa doar să le compare. La rîndul lui, Codreanu motiva că l-a informat pe Dresen despre concurență, deoarece știa că firma „Eumuco” producea utilaje superioare, din punct de vedere tehnic, celorlalte firme și dorea ca această firmă să cîștige contractul pentru ca industria noastră să fie dotată cu cele mai bune instalații.

Mircea Codreanu mai susținea că nu și-a dat seama că materialele pe care le-a dat lui Dresen au un caracter secret și că transmiterea lor unei firme străine poate aduce prejudicii economiei noastre naționale.

Ne aflăm într-o situație în care foarte greu puteam să contracărăm susținerile celor doi, din lipsa imediată a altor probe logice.

Datele informative pe care le dețineam nu indicau posibilități care să ne permită să obținem într-un timp cît mai scurt probe materiale care să le ateste în mod direct vinovăția. Singura probă existentă, tabelul comparativ, nu ne crea nici o siguranță, întrucît, recunoașterea lui Codreanu, că i-a predat lui Dresen și

Zătreanu și Vitcovschi n-au stat mult pe gânduri. Au luat ofertele mai multor firme concurente și într-o sîmbătă seara Vitcovschi le-a dus la locuința lui Codreanu. Iar pentru că Mircea Codreanu putea să fie și un veritabil escroc, l-a rugat pe Vitcovschi să vină a doua zi, împreună cu Zătreanu, pentru a analiza toți trei ofertele. În acea seară era prea tîrziu. Vitcovschi a acceptat, lăsînd dosarul în „paza” lui Codreanu. Agentul firmei „Eumuco” și-a frecat mîinile de bucurie. V-a fi din nou felicitat de Dresen, îi va crește suma pe care i-o pregătește firma în R.F. a Germaniei.

A doua zi, dimineața, Codreanu s-a urcat în mașină și a plecat acasă la Mircea Popescu (martor în proces), fotograf al biroului de documentare tehnică al Uzinelor „Steagul Roșu”. Iată ce declara Codreanu în legătură cu această vizită matinală: „L-am

gasit acasă și după ce l-am mințit, spunîndu-i că e o documentație urâtă, pe care a doua zi trebuie s-o trimit la București, avînd încredere în cele spuse de mine, că totul este în ordine, a fost de acord să vină cu mine la uzină pentru a executa acest microfilm. Execuția acestui microfilm a durat circa 20 minute, adică pînă în jurul orei 9,30... Astfel că la ora 10,00 eu eram deja acasă cu toată documentația pusă la locul ei, așteptînd sosirea celor doi colegi, inginerii Zătreanu și Vitcovschi”.

Rolfilmul obținut a fost predat după numai cîteva zile lui Dresen, în București.

Pentru a putea furniza firmei „Eumuco” tot mai multe informații, Codreanu se specializează în deplasări la alte unități. Cu ocazia unei vizite făcute la I.P.C.M. din București, i-a

cerut inginerului Doru Prundeanu, prieten al său, un studiu comparativ al ofertelor, pe motiv că el, Codreanu, nu cunoaște chipurile cum se întocmește așa ceva. Prundeanu, credul pînă la extrem, i-a împrumutat o asemenea lucrare, care reprezenta studiul comparativ al ofertelor privitoare la forja uzinei de tractoare din Iran, întocmit de I.P.C.M. în 1969. Aici erau trecute mai multe tipuri de utilaje de forjă de la diferite firme, sub formă tabelară, indicîndu-se o ordine de preferință, precum și valoarea prevăzută în proiect pentru fiecare utilaj, exprimată pe relațiile Est-Vest. Este lesne de înțeles că și datele principale din acest studiu au fost predate tot lui Dresen.

★

Sosise timpul ca pe Dresen să-l intereseze în mod deosebit și date cu

privire la ofertele pentru forja de la Uzina de autoturisme Pitești. Lui Codreanu i se promisese un beneficiu de 1% (70—80.000 D.M.) și din valoarea acestui contract, prin urmare trebuia pus la treabă.

Iată-l, așadar, pe Codreanu la Pitești. Cunoscut ca specialist în forje, lui Codreanu nu i-a fost greu să ducă de nas pe inginerul Ion Munteanu, care fără nici o rezervă i-a pus la dispoziție materialul solicitat. Spunîndu-i acestuia că vrea să fumeze o țigară, Codreanu s-a retras cu documentația într-un birou alăturat, unde, pe îndelete, a extras datele care-l interesau pe Rudolf Dresen.

În timpul procesului, a reieșit cu pregnanță că Mircea Codreanu folosea toate posibilitățile pentru a culege și transmite informații lui Dresen despre firmele concurente în anumite tranzacții comerciale. Cu privire la

alte documente privind contractul cu Uzinele „Steagul Roșu”, putea fi oricînd retractată.

Nu știam în ce a constat activitatea de favorizare a firmei, nu cunoșteam de la ce firme și ce date s-au transmis, nu știam de unde au fost sustrate datele și informațiile secrete și ce persoane l-au ajutat pe Codreanu în activitatea lui infracțională.

Au urmat zile de căutări și nopți lungi de frămîntări în care încercam să găsim un singur fir de la care să pornim mai departe.

Știam doar că Dresen i-a oferit lui Codreanu un comision de 1% în valoare de circa 100.000 D.M., dar acest lucru ei nu-l recunoșteau. Or, pentru oferirea unor date „fără prea mare interes comercial”, această sumă era suspect de mare...

Din acel moment, ne-am formulat ipotezele următoare: Mircea Codreanu i-a furnizat lui Rudolf Dresen informații privind mai multe contracte pe care firma „Eumuco” urma să le încheie în țară; informațiile primite i-au permis deja lui Dresen să încheie contracte avantajoase firmei sale. Se mai pune și întrebarea dacă inginerul Codreanu a avut complici ori a acționat singur, profitînd de credulitatea unor persoane.

Pentru verificarea acestor ipoteze, am întocmit un plan tactic ce avea ca prim obiectiv transformarea în probe a materialului informativ existent și verificarea minuțioasă a tuturor indiciilor pe care le posedam.

Mai întii ne-am îndreptat atenția asupra rolfilmului găsit asupra lui Dresen, rolfilm care conținea fotocopiile mai multor oferte. Pentru a verifica sursa

de proveniență a acestora, s-au ridicat de la Uzinele „Steagul Roșu” toate dosarele cu ofertele firmelor străine aflate în fișetul lui Codreanu. Printre acestea am găsit și ofertele firmelor „Rheinstahl” din R.F. a Germaniei și „Vorst” din Austria, pentru linia de forje corp-punte spate, identice cu pozițiile din rolfilmul găsit asupra lui Dresen.

Intrucît cunoșteam că Mircea Codreanu nu are acasă aparatura necesară pentru executarea și dezvoltarea unui asemenea film, am ridicat de la „Steagul Roșu” notele de comandă introduse de Codreanu la laboratorul foto al uzinei pentru copierea unor lucrări. Astfel, am putut constata că în ziua de 20 septembrie 1970, în ajunul întîlnirii cu Dresen, la restaurantul „Bucur”, Codreanu a dat la laborator să se execute fotocopiarea unor prospecte privind unele ciocane de matrițare poloneze ale căror fotografii au fost expediate apoi la Institutul Politehnic din Cluj.

Comparînd numărul pozițiilor executate de laboratorul foto cu cel al fotografiilor trimise la Cluj, am stabilit că el nu corespunde și că diferența prezintă tocmai numărul pozițiilor găsite în rolfilmul ridicat de la Dresen.

În fața acestor probe, Codreanu a recunoscut că printre materialele privind ciocanele poloneze, date pentru fotocopiare, a introdus și ofertele firmelor „Rheinstahl” și „Vorst”, că a tăiat partea aceasta din rolfilm, iar apoi i-a predat-o lui Dresen, la București.

Tot în procesul căutării și administrării de noi probe, am studiat cu atenție caietul cu însemnări al lui Rudolf Dresen, ridicat cu prilejul percheziției. Ne-au atras atenția în mod deosebit unele operațiuni matematice (adunări, înmulțiri)

acest aspect, Codreanu a declarat: „Această evoluție negativă făcuse din mine, de fapt, un fel de angajat tacit și potențial al firmei „Eumuco”, devenind astfel un fel de coleg de firmă al lui Dresen. Nu numai că-i furnizam date, dar în unele cazuri le și prelucram, făcând unele studii în mod conștiincios și profesional”.

Faptele s-au desfășurat întocmai. Spre exemplu, aflându-se la Uzinexport și profitând de faptul că inginerul Lucian Popa, cu care colabora oficial, era plecat din birou, Codreanu a copiat date din dosarele de tratative privind ofertele firmei „Komatsu” din Japonia și prețurile din oferta „Clearing” din Anglia. Cu altă ocazie, Codreanu a obținut tot de la Uzinexport ofertele firmelor „Rheinstahl” din R.F. a Germaniei și „Vorst” din Austria, pentru linia de forjare corp-punte spate necesare Uzinelor „Steagul Roșu”

Brașov. Datele din aceste oferte au fost fotografiate, iar filmul a fost predat lui Dresen în restaurantul „Bucur” din București. Procedee asemănătoare a folosit Codreanu și pentru a obține date din ofertele firmelor concurente privind valțul, pentru preforjarea paletelor de turbine, necesar Uzinei de mașini grele din București. Mircea Codreanu specula, în același scop, orice discuție pe care o avea cu reprezentanți ai firmelor străine sau cu delegați români despre ofertele prezentate.

★

Septembrie 1970. Mircea Codreanu pleacă la București unde se întâlnește cu Dresen la restaurantul „Bucur”, pentru a-i preda mai multe materiale. A doua zi ia parte la tratativele duse la Uzinexport cu reprezentanții Uzinei de autoturisme Pitești. După plecarea lui Dresen de la tratative, Codreanu

participă la elaborarea mai multor variante privind achiziționarea de utilaje de la firmele „Massey” și „Eumuco”. O parte din cifrele și datele studiilor respective, Codreanu și le-a notat, iar apoi le-a predat lui Dresen la Hotel Nord. Aceste date au fost găsite, după arestare, în agenda de lucru a lui Dresen.

★

Cât de prețioase erau informațiile lui Codreanu ne spune chiar Dresen într-o declarație a sa dată în timpul cercetării penale: „Aceste informații date de Codreanu îmi dădeau o siguranță în tratative, întrucât, conform situațiilor de prețuri date mie de către Codreanu, se putea stabili că, din punct de vedere al prețurilor, noi eram mai avantajoși decât concurența și, din punct de vedere tehnic, noi avem o concepție mai bună”.

Iată de ce, la tratative, Dresen

adopta întotdeauna o poziție rigidă, contrar uzanțelor de discutare a prețurilor. La tratativele privind contractul pentru furnitura Uzinelor „Steagul Roșu”, discuțiile au fost întrerupte de mai multe ori și i s-a cerut lui Dresen să-și schimbe poziția. Ulterior, s-a purtat o numeroasă corespondență cu firma „Eumuco”, prin care se cerea reducerea prețului. Dresen refuza mereu. Abia mai târziu acest contract a putut fi încheiat doar cu o reducere de 6,80%, față de oferta inițială. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Nu după mult timp au început tratativele pentru încheierea contractului necesar Uzinei de autoturisme Pitești, care avea nevoie de utilaje identice cu cele de la Brașov. Întrucât Dresen deținea informații și despre acest obiectiv, a precizat că nu va accepta nici măcar reducerea de preț acordată la instalația de la Brașov.

și diferite cifre așezate în coloane. Rudolf Dresen susținea că aceste operațiuni le-a efectuat personal, pentru a stabili condițiile în care să încheie un contract cu o altă firmă, într-o altă țară. La prima vedere nu putea fi contrazis, mai ales că aceste date nu erau urmate de nici o adnotare care să ne indice la ce operațiuni se refereau.

Dar noi știam că, în acea perioadă, Dresen era preocupat de obținerea unei mari comenzi de la Uzinexport. Între această preocupare și datele existente se putea face vreo legătură? Era o întrebare care-și aștepta răspunsul.

De aceea, s-a trecut la verificarea documentelor pentru comanda Uzinexport, concomitent cu audierea unor martori. Cu ocazia audierilor s-a avut în vedere reliefaarea operațiunilor pe care și le poate face un lucrător pentru pregătirea tratativelor, adică urmăream să stabilim dacă exista vreo asemănare între datele din agenda lui Dresen și operațiunile funcționarilor de la Uzinexport.

Asemănarea exista. Depozițiile unui martor, certificate de consemnările sale în caietul de lucru, au demonstrat că Rudolf Dresen caută să ne inducă în eroare. Datele reprezentau valoarea unor utilaje pe care partea română hotărâse să le importe de la firmele „Massey” și „Eumuco”.

Operațiunile consemnate în caietul lui Dresen fuseseră efectuate după plecarea lui de la tratative. Datele au fost transmise de Mircea Codreanu, care participase în continuare la discuțiile respective.

Fiind puși în fața acestor noi probe, cei doi nu au putut să mai nege și au recunoscut și acest aspect al activității lor infracționale.

Eram oare abia la începutul acțiunii de probare a faptelor lor? Această

întrebare ne-o puneam după fiecare ședință de anchetă. Pentru că noi recunoașteri, Codreanu și Dresen nu mai erau dispuși să facă.

— „Unde și cum trebuia să acționăm?” Răspunsul, de data aceasta, ni l-am dat exploataind o însemnare făcută de Mircea Codreanu în agenda sa de lucru, la 8 iunie 1970, cu ocazia participării sale la o ședință organizată la Uzinele „Steagul Roșu”, ședință în cadrul căreia s-au prelucrat Decretul 430/1969 și H.C.M. nr. 1009/1969.

Am citit și recitit toate însemnările din agendă și ne-am oprit îndelung asupra unei fraze: „A ști să te oprești la timp”.

Ce însemna aceasta? Oare Codreanu regreta atunci că nu întrerupsese relațiile pe care le avea cu Dresen? A fost oare nevoie să-și continue activitatea infracțională și pentru care motiv?

Răspunsul (sau răspunsurile) trebuia să lămurească multe aspecte legate de psihologia infractorului, în termeni consacrați „latura subiectivă a infracțiunii”.

Cînd i s-au cerut explicații asupra însemnării amintite, Codreanu a stat mult pe gînduri. Nu mai era omul sigur de sine. Căuta o scăpare. Știam că în scurtă vreme va ceda, căci nu putea da explicații satisfăcătoare tuturor întrebărilor generate de cuvintele: „A ști să te oprești la timp”. Și a cedat!

În acea zi de 8 iunie 1970, Codreanu își dăduse bine seama că alunecase prea mult pe panta infracțiunii și că nu se mai putea opri.

Îl favorizase prea mult pe Dresen, luase de acum hotărîrea de a fugi în R.F. a Germaniei, își influențase soția în acest sens și îi determinase pe socri să-și facă formele pentru plecarea definitivă din țară.

In ziua următoare, Dresen a fost prins în flagrant și arestat de către organele Consiliului Securității Statului, iar tratativele pentru contractul Uzinei de autoturisme au fost continuate cu un alt reprezentant al firmei „Eumuco”. Acesta, necunoscând prețurile celorlalte firme concurente, și nici poziția părții române în ceea ce privește firma preferată, a încheiat contractul cu o reducere de 13,6%, deși Dresen refuzase orice reducere de preț.

Așadar, contractul pentru Brașov a fost încheiat cu 6,8% mai mult decât cel pentru Pitești, diferența de preț fiind rezultatul „activității” lui Codreanu. Prin aceasta, s-a creat o pagubă economiei noastre naționale de 198 709 D.M., ceea ce echivalează cu 1 085 189 lei, pentru care răspund solidar Dresen și Codreanu.

După terminarea cercetării, Dresen a fost pus în libertate în schimbul unei cauțiuni depuse la Banca Română de Comerț Exterior în valoare de 204 570 D.M., sumă care echivalează cu 1 006 054 lei

Fiind pus în libertate, Rudolf Dresen a fost reprezentat în proces prin apărător.

★

Tribunalul militar teritorial București — secția fond — făcând aplicarea art. 334 C. pr. pen., art. 165 alin. 2 și art. 41 alin. 2 C. pen. a condamnat pe Mircea Codreanu la 20 ani închisoare, interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b C. pen., pe timp de 10 ani și confiscarea

Citeva din documentele predate lui Rudolf Dresen

★ ★

Analiza întregului material ne-a determinat să elaborăm un nou plan tactic de cercetare, care să ducă în final la lămurirea sferei infracționale, atât sub aspect faptic cit și sub aspect probatorial.

Astfel, s-a născut ideea obținerii de la firma „Eumuco” a materialului furnizat de Mircea Codreanu lui Rudolf Dresen. Acest lucru trebuia realizat cu maximum de urgență, intrucât în România se afla un reprezentant al firmei „Eumuco”, împuternicit să discute eliberarea lui Rudolf Dresen pe bază de cauțiune.

I-am solicitat lui Dresen „cu titlu de curiozitate” să ne relateze cum a conservat materialele primite de la Codreanu. Fără a ne sesiza intenția, Dresen, foarte liniștit, ne-a declarat că toate actele le ține în casa lui de fier de la sediul firmei, într-un dosar cu coperti roșii pe care sînt scrise inițialele R.S.R.

În următoarele zile, lui Dresen i s-a cerut să facă precizări asupra unor amănunte, în aparență mai puțin importante, cum ar fi: locul lui de întâlnire cu Codreanu, cum arătau materialele primite de la acesta, discuțiile purtate în legătură cu intenția lui Codreanu de a fugi din țară, locul și modul în care au discutat despre comisionul de 1% etc.

Dresen era de acum derutat. Avea impresia că în anchetă Codreanu a adoptat o poziție sinceră, dezvăluind toată activitatea lor.

În dorința de a obține materialele aflate la sediul firmei, care ar fi constituit nu numai mijlocul de probă cel mai concludent, dar și conturarea întregii stări infracționale, s-a insistat ca Dresen să declare ce alte informații a mai

Ver

Deutsch-Rumänischer Wirtschaftsdienst

18

Wirtschaftliche Informationen

Handwritten notes and calculations:

$M_{10} = \frac{10.149.849}{1.945.030} = 102,5\%$

$M_{11} = \frac{1.945.030}{3.245.481} = 59,9\%$

$M_{12} = \frac{12.136.322}{13.340.741} = 91,5\%$

MASCHINENFABRIK J. BANNING AKTIENGESELLSCHAFT

Handwritten table:

	Stk	EW	Umsatz	Umsatz
Leuchtblind	6.673	14.110,20	1045,716	1504
Kontrollwege	901,5	1330,06	82.308	1.251
Garven	203,0	400,42	-	-
Leuchtblind	440,0	507,16	-	-

Handwritten notes:

2) MP von 200 bis 3000 MP die 200 MP automatisch für Ventillenkörper den Rest mit Hand

3) Hülse mit Bleiwederschrauben 3-6" (auch austauschbar sein)

4) Injektionspumpe 10K 400MP

5) Leuchtblind - Kontrollwege OKL-430

6) Garven - Kontrollwege A.3 Zürich

7) Ventillenkörper Hannover 20 000

8) In PKW Injektion durch Ferrometalle (von Wolf) 20% bleiwederschrauben Bleiwed

parțială a averii, pentru infracțiunea de subminare a economiei naționale.

În baza art. 67 alin. 1 și 2 C. pen. a dispus degradarea militară a inculpatului (Mircea Codreanu avea gradul de locotenent-major în rezervă).

Făcînd aplicarea art. 169 alin. 1, art. 41 alin. 2 C. pen., Tribunalul a condamnat pe același inculpat la 15 ani închisoare și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b C. pen., pe timp de 10 ani, pentru infracțiunea de divulgare a secretului care periclitează securitatea statului.

Făcînd aplicarea art. 13 C. pen., a art. 38 alin. 1 și 3 din Decretul 210/1960, modificat prin Decretul 46/1969 l-a mai condamnat la 3 ani închisoare pentru infracțiunea de efectuare de operații interzise cu mijloace de plată străine.

În baza art. 3 lit. a, art. 5 și art. 12 din Decretul 591/1969 pedeapsa de 3 ani închisoare este grațiată parțial și condiționat cu 1/6, inculpatul urmînd să execute 2 ani și 6 luni închisoare.

Făcîndu-se aplicarea art. 38 alin. 1 și 3 din Decretul 210/1960, modificat prin Decretul 46/1969, art. 41 alin. 2 C. pen., Mircea Codreanu a mai fost condamnat la 5 ani închisoare și confiscarea parțială a averii pentru infracțiunea de efectuare de operații interzise cu mijloace de plată străine.

Potrivit art. 33 lit. a, art. 34 alin. 1 și 2 lit. a, art. 35 alin. 2 și 3 C. pen., se aplică pedeapsa cea mai grea și anume 20 ani închisoare, la care se adaugă un spor de 5 ani, urmînd ca inculpatul Mircea Codreanu să execute 25 ani închisoare, interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b C. pen. pe timp de 10 ani,

confiscarea parțială a averii și degradarea militară.

Tribunalul, făcînd aplicarea art. 291, art. 334 C. pr. pen., art. 25 și 27 raportat la art. 165 alin. 2 și art. 41 alin. 2 C. pen., art. 74, art. 76 alin. 1 lit. a, alin. 2 și 3 și art. 68 alin. 2 C. pen. a condamnat în lipsă pe Rudolf Dresen, cetățean vest-german, director comercial la firma „Eumuco”, la 10 ani închisoare pentru instigare la infracțiunea de subminare a economiei naționale.

Făcînd aplicarea art. 25 și 27 raportat la art. 169 alin. 1 și art. 41 alin. 2 C. pen., art. 74 și 76 alin. 1 lit. b și alin. 2 și 3 C. pen., a condamnat pe același inculpat la 5 ani închisoare pentru instigare la infracțiunea de divulgare a secretului care periclitează securitatea statului.

Făcînd aplicarea art. 38 alin. 1 și 3

din Decretul 210/1960 modificat prin Decretul 46/1969, art. 74 și 76 alin. 1 lit. d C. pen., art. 68 alin. 2 C. pen. art. 41 alin. 2 C. pen., Tribunalul l-a condamnat pe același inculpat la 1 an și 6 luni închisoare pentru infracțiunea de efectuare de operații interzise cu mijloace de plată străine.

Potrivit art. 33 lit. a și 34 alin. 1 lit. a C. pen., inculpatul Rudolf Dresen va executa pedeapsa cea mai grea și anume, zece ani închisoare.

În temeiul art. 39 alin. 3 și art. 39³ din Decretul 210/1960 modificat prin Decretul 46/1969, Tribunalul a obligat pe inculpații Mircea Codreanu și Rudolf Dresen să plătească în solidar Băncii Române de Comerț Exterior suma de 18 620 lei, reprezentînd mijloacele de plată străine pentru care au făcut operații ilicite.

Aceste materiale nu conțineau altceva decît documente originale, altele transcrise de Codreanu, copii și fotocopii, extrase sau materiale xerografiate, privind datele tehnice și valorice, precum și studii comparative cu privire la unele utilaje și instalații destinate industriei noastre, oferte aparținînd unor firme din Anglia, R.F. a Germaniei, Austria, Japonia și R.S. Cehoslovacă.

Noul probatoriu, exploatat în anchetă în mod judicios, l-a obligat pe Mircea Codreanu să indice de unde și prin cine a procurat fiecare act în parte, iar pe Rudolf Dresen să recunoască condițiile în care le-a solicitat și primit. Concomitent cu interogarea celor doi inculpați și cu audierea martorilor s-a trecut la întărirea probelor pe care deja le posedam.

În acest sens, au fost solicitate întreprinderile și instituțiile de la care au fost sustrase documentele, ca să ne comunice dacă conținutul materialelor transmise lui Dresen corespunde cu documentația pe care ele o posedă.

Astfel, am primit răspunsuri de la Uzinele „Steagul Roșu” Brașov, Ministerul Comerțului Exterior, Institutul de proiectări pentru construcția de mașini, Uzina „6 Martie” din Zărnești, ISCE Uzineexport, ISCE Mașinim-port și Uzina de autoturisme Pitești, care confirmau că toate materialele predate de Codreanu lui Dresen au fost sustrase din aceste unități, că ofertele firmelor concurente, precum și studiile comparative întocmite asupra lor au un caracter secret, iar punerea lor la dispoziția firmei ce se află în competiție, reprezintă divulgarea secretului de stat și poate aduce prejudicii statului nostru.

Așadar, infracțiunea pedepsită de art. 169 alin. 1 C. pen. a fost pe deplin conturată și dovedită.

O altă sarcină, care a stat în fața organelor de cercetare, a fost aceea de

primit de la Codreanu. A afirmat că nu mai are ce să ne spună și pentru a ne convinge, cu permisiunea noastră, va scrie firmei să ne trimită întregul material pe care-l primise din România.

Propunerea lui a fost discutată și acceptată, iar în scrisoarea pe care a redactat-o i s-a cerut să indice amănuntele pe care le cunoșteam, respectiv existența dosarului și locul în care acesta se afla. Dresen a procedat întocmai, fiind sigur că firma nu va da curs cererii sale.

Reprezentantul firmei „Eumuco”, venit la sediul unității noastre, a cerut ca Dresen să fie eliberat pe cauțiune. I s-a explicat că deși legile țării noastre prevăd și această posibilitate, cazul va fi discutat numai după ce va fi satisfăcută cererea lui Dresen exprimată în scrisoare. Reprezentantul firmei „Eumuco” a cerut să stea de vorbă cu Dresen.

Convorbirea dintre cei doi comercianți a avut loc în prezența noastră. Rudolf Dresen a fost pus în fața unui fapt împlinit, în sensul că a trebuit să explice că el a redactat scrisoarea și că a făcut acest lucru din proprie inițiativă, pentru a dovedi că este sincer. Deși discuția a fost destul de scurtă, reprezentantul firmei „Eumuco” a rămas cu convingerea că Dresen a făcut declarații complete despre activitatea sa în România și despre materialele pe care le primise de la Codreanu.

Nu peste mult timp reprezentantul firmei a revenit la noi, aducînd cu sine un dosar compus din 89 file și un rolfilm dezvoltat, conținînd 113 poziții. Prin reușita acestei acțiuni s-a putut administra un probatoriu complet. Eram în posesia unui material care indica cit de intensă și de vastă a fost activitatea infracțională a celor doi inculpați.

Conform art. 14, art. 346 C. pr. pen. și art. 998 C. civ., a obligat pe inculpații Mircea Codreanu și Rudolf Dresen să plătească în solidar părții civile, Uzinele „Steagul Roșu” Brașov, suma de 949 280 lei drept despăgubiri, constatînd că restul prejudiciului (135 909 lei) a fost acoperit din cauțiunea depusă de Rudolf Dresen.

Tribunalul militar teritorial București, aplicînd art. 252 C. pen., a mai condamnat pe Dan Zătreanu și Victor Vitcovschi la cîte doi ani închisoare fiecare, pentru infracțiunea de neglijență în păstrarea secretului de stat.

Conform art. 357 alin. penultim C. pr. pen., inculpații vor fi lipsiți de drepturile prevăzute de art. 64 C. pen. pe perioada de timp arătată în art. 71 C. pen.

PROBATORIU DE NECONTESTAT

Dosarul privind pe Mircea Codreanu, Rudolf Dresen și pe ceilalți doi inculpați este un dosar în care probațiunea a fost administrată fără reproș. Am întîlnit puține dosare atît de bine întocmite. În acesta, la care mă refer, există o risipă de probe, dacă se poate spune așa, însă toate de o deosebită valoare. Calitatea dosarului este rezultatul unei munci de documentare minuțioasă. Cercetarea penală desfășurată de ofițerii de securitate a fost făcută cu multă competență. Ea a reușit nu să smulgă declarații de la inculpați, ci să le demonstreze în mod pregnant că sînt vinovați. Codreanu, de pildă, numai pus în fața dovezilor a fost determinat să recunoască fără nici un fel de ocol faptele săvîrșite. Așadar, un dosar complet, întocmit cu perseverență și, în același timp, cu competență.

Sarcina justiției ar fi mult ușurată dacă toate dosarele ar fi întocmite în acest mod.

Colonel DRAGOȘ COJOCARU
Șeful Direcției tribunalelor militare

a stabili modul în care comerciantul Dresen a folosit, în tratativele duse cu partea română, documentele primite de la Mircea Codreanu.

Ne dădeam seama că suma de 1% din valoarea contractelor, oferită de Dresen lui Codreanu, reprezintă o parte din beneficiul realizat în plus de firma „Eumuco”, în detrimentul nostru. Dar faptul că s-a creat prejudiciu și modul în care el a fost produs a trebuit să fie dovedit prin administrarea de noi probe, stabilindu-se în final că cei doi au săvîrșit și infracțiunea de subminare a economiei naționale.

După ce faptele inculpațiilor au fost stabilite în întregime, a fost posibil ca Rudolf Dresen să fie eliberat pe cauțiune, după ce a depus la Banca Națională de Comerț Exterior a R.S. România, suma de 204 570 D.M.

★ ★

În încheierea acestui articol, am dori să facem o mențiune. S-ar putea ca cineva să spună că readucerea de la firma „Eumuco” a întregului material furnizat de Codreanu ar avea o importanță limitată, deoarece firma vest-germană a luat cunoștință despre toate datele ce o interesau. Credem însă că prin această acțiune a noastră s-a realizat totuși un lucru important și anume s-a determinat cu certitudine ce date și documente cu caracter secret au fost sustrate din țară, ceea ce a permis să se ia măsuri pentru diminuarea consecințelor produse prin divulgarea acestor date. De asemenea, în afară de faptul că probatoriul realizat a fost de necontestat, procesul a documentat tuturor persoanelor dispuse să comită asemenea infracțiuni, că există posibilitatea ca materialele pe care le furnizează unor comercianți sau agenți străini să fie readuse în țară și folosite ca probe materiale împotriva lor.

Maior I. BISTRAN

CORESPONDENȚĂ DIN BRĂILA

Un nou mijloc în munca de prevenire

Analizînd la sfîrșitul anului 1969 evenimentele care au avut loc în obiectivele industriale ale județului Brăila și cauzele care au condus la producerea lor, am ajuns la următoarele concluzii :

Majoritatea evenimentelor s-au produs în industria energetică și chimică.

În afara cazurilor suspecte de activitate dușmănoasă, elementul predominant l-a constituit neglijența în serviciu, iar cel secundar calificarea profesională încă necorespunzătoare a unor salariați.

De regulă, evenimentele s-au datorat unor manevre efectuate inutil sau greșit, care au dus la dereglări ce au produs avarii importante (cu scoaterea parțială sau totală din funcțiune a unei secții, sector sau combinat). Aceste avarii au avut urmări asupra realizării planului de producție, precum și multiple implicații tehnico-financiare și organizatorice.

Iată un exemplu în acest sens. La centrala termo-electrică din cadrul Combinatului pentru celuloză și hîrtie Brăila, în mod repetat au avut loc avarii care au dus la scoaterea parțială sau totală din funcțiune a acestei

centrale. Cercetîndu-se printre altele și modul în care s-au efectuat manevrele în caz de avarii, s-a stabilit cu precizie că din neglijență personalul de serviciu acționa alte dispozitive decît cele necesare sau, în intenția de a evita avaria, efectua manevre în plus, care de fapt complicau „evenimentul”, cauzînd scoaterea din funcțiune și a altor consumatori de energie electrică.

Au fost și multe cazuri cînd în timpul unei exploatari normale, personalul de serviciu, din neglijență sau necunoaștere, acționa greșit asupra unor dispozitive de comandă, făcînd decuplări și creînd astfel „evenimente”. În timpul cercetărilor la fața locului aceste cauze se stabileau foarte greu.

Trebuie amintit desigur și gradul mare de tehnicitate, implicit de automatizare a instalațiilor cu care se lucrează în prezent în industrie. Această situație considerăm că este un alt factor care, deocamdată (datorită instabilității cadrelor, mai ales în chimie, și a unei pregătiri profesionale sub nivelul tehnic al instalațiilor), contribuie, alături de neglijență, la

crearea unor evenimente cu implicații deosebite pentru economia națională.

Căutînd „antidotul” acestor stări de lucruri negative, am considerat că acesta poate consta în aplicarea de sigilii pe toate acele dispozitive, mijloace de comandă și de automatizare (elemente din tablourile de comandă — foto nr. 1 și 2 — ventile, vane instalate pe magistrale interioare de gaz metan, apă, aburi etc. — foto nr. 3), asupra cărora nu se acționează decît rar sau foarte rar, în situații deosebite, cînd se fac opriri planificate pentru reparații etc.

Practic am procedat astfel :

Foto nr. 1

Cu sprijinul cadrelor cu funcții de conducere, al specialiștilor și al rețelei informative, în fiecare obiectiv industrial am efectuat o „inventariere” a tuturor acelor „puncte nevralgice” expuse neglijenței și incompetenței profesionale.

Am trecut apoi la explicarea sensului acestor măsuri conducătorilor de toate gradele din obiectivele respective, pentru înțelegerea deplină a necesității aplicării sigiliilor. După aceea am început instalarea propriu-zisă a sigiliilor (folosim deocamdată benzi de hîrtie ștampilate, un adeziv corespunzător, ori plumb sau plastilină).

Precizăm că această acțiune a fost

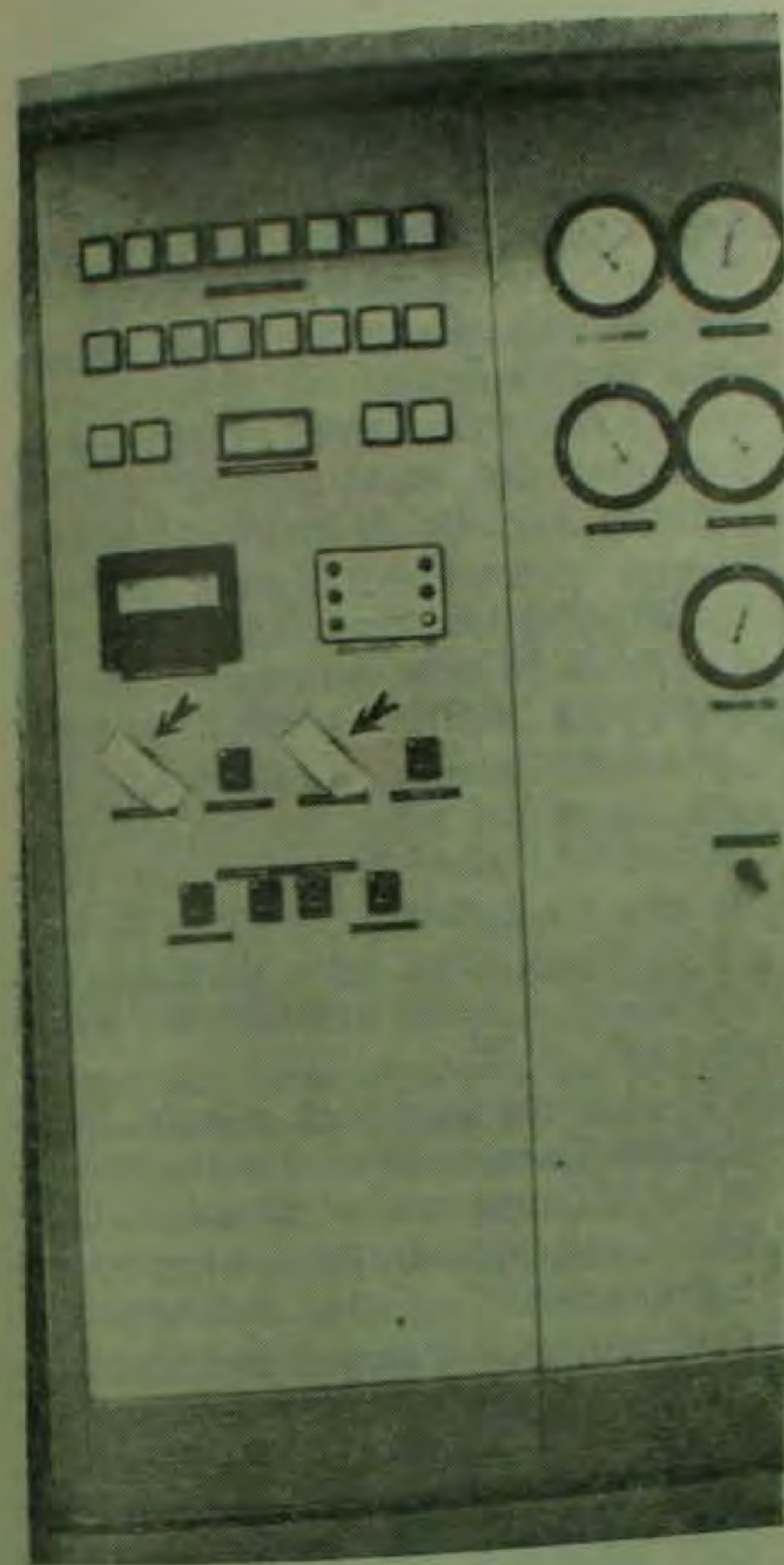

Foto nr. 2

inițiată de către organele noastre, dar aplicarea măsurilor concrete — instalarea sigiliilor — s-a realizat exclusiv de către șefii nemijlociți din sectoarele care ne interesau (șeful fabricii sau al secției, ori al atelierului, tehnologul, maestrul principal).

Ruperea sigiliilor poate fi făcută în primul rînd de către persoanele care le-au aplicat. După specificul fiecărui

sector, mai pot fi adăugați : maestrul de schimb (care conduce tehnologia și este primul răspunzător de funcționarea normală a instalațiilor), șeful de brigadă, șeful de echipă sau chiar simplul operator, atunci cînd intervenția în instalații este necesară și imediată. După distrugerea sigiliilor, toate persoanele sînt însă obligate să informeze verbal ce sigiliu au distrus și să justifice de ce anume au făcut acest lucru.

După distrugere, sigiliile vor fi aplicate din nou, în aceleași condiții și locuri de către persoanele care le-au instalat inițial.

După aplicarea sigiliilor, șeful care a realizat măsura, în registrul de tură, întocmește un proces-verbal, în care nominalizează locurile sigilate, precizînd scopul preventiv al măsurii și faptul că ruperea sigiliilor se poate face de către orice salariat, în cadrul exercitării corecte a sarcinilor de serviciu.

În procesul-verbal este prevăzută expres și obligația maștrilor de schimb de a menționa în rapoartele de tură distrugerea sigiliilor, cauzele, autorul și faptul că a fost instalat din nou.

Crearea acestei evidențe subliniază, în primul rînd, nota de seriozitate a măsurii, întărind responsabilitatea fiecărui salariat față de modul și de oportunitatea manevrelor pe care le face în instalații.

În al doilea rînd, evidența oferă, atunci cînd au loc evenimente, mijloace care pot ușura foarte mult cercetările. Dacă s-au efectuat anumite manevre, sigiliul va fi distrus, dacă nu, sigiliul va fi intact (acțiune sau inacțiune). Deci poate constitui un punct de plecare în efectuarea cercetărilor la fața locului.

Cercetarea unor evenimente, în cazul în care au fost distruse sigiliile, poate duce la stabilirea unor situații în care anumite persoane să fie suspectate de activitate dușmănoasă (persoane care recunosc că au acționat asupra dispozitivului sigilat, dar pretind că au efectuat totul în interesul producției, persoane care nu recunosc că au acționat, deși acest lucru este evident). În sfârșit, distrugerea sigiliilor poate apare ca rezultat al unor acțiuni efectuate asupra dispozitivelor de către elemente dușmănoase din afara sectorului respectiv.

Trebuie spus că sigiliile necesită să fie aplicate și asupra dispozitivelor

unde au fost instalate capcane criminalistice — avînd în vedere că asemenea măsuri se aplică în locuri deosebit de importante, unde au avut loc evenimente ce indică prezența unor acțiuni dușmănoase, realizînd pe această cale și sarcina de prevenire a unor neglijențe.

Mai adăugăm faptul că rețeaua informativă din sectoarele în care sînt aplicate sigiliile a fost dirijată cu sarcini concrete, mai ales pentru a stabili dacă sînt respectate indicațiile cu privire la împrejurările în care pot fi distruse sigiliile. Astfel, ne vor fi semnalate imediat situațiile în care șefii, pentru a acoperi vinovăția unor subalterni, sau împrejurările reale în care s-a comis un eveniment, aplică sigilii în locul celor distruse, fără a consemna acest lucru în rapoartele de tură.

Facem mențiunea că rețeaua informativă din sectoarele în care am aplicat sigilii ne-a sesizat că salariații de toate categoriile au înțeles importanța luării acestor măsuri, sistemul aplicării sigiliilor intrînd în obișnuința lor, în obligațiile profesionale curente.

Aplicarea sigiliilor nu numai în obiectivele industriei energetice și chimice, ci și în alte ramuri economice și-a demonstrat pe deplin eficiența.

În concluzie, putem spune că măsura aplicării sigiliilor, împreună cu mijloacele și metodele pe care le folosesc frecvent în muncă ofițerii noștri au contribuit substanțial la organizarea și realizarea în mod corespunzător a activității de prevenire, încît a fost posibil ca, în cursul anului trecut, în obiectivele industriale din județul nostru, să nu se producă nici un eveniment deosebit.

Maior ION BALAN

ASPECTE REZULTATE DIN SUPRAVEGHEREA UNOR SPECIALIȘTI JAPONEZI

Japonia, țară insulară, cu un ritm de dezvoltare aproape miraculos, speră să devină, în virtutea avîntului său economic, un „superstat” și să ocupe primul loc în ierarhia țărilor dezvoltate.

Creșterea producției industriale a impus Japoniei o extindere „explozivă” pe piețele străine, așa că, în ultimul timp, interesul său pentru statele socialiste a crescut vertiginos (la început penetrația realizîndu-se chiar cu un profit redus, comparativ cu alte state concurente).

Vizînd folosirea unor utilaje produse la un înalt nivel tehnic, Ministerul Chimiei a contractat, în anul 1967, cu firma Toyo din Tokio, o instalație pentru platforma petrochimică din Rîmnicu-Vilcea. Ca urmare, un număr apreciabil de specialiști japonezi s-au prezentat pentru a acorda asistența tehnică necesară.

Supravegherea lor a ridicat probleme pentru organele noastre, în-

trucît se cunoșteau prea puține aspecte din activitatea Serviciului de spionaj japonez și, în același timp, existau unele greutăți legate de necunoașterea limbii, a obiceiurilor etc.

Pregătindu-ne pentru a face față acestor dificultăți, am început prin a folosi deplasarea unui grup de specialiști români, trimiși pentru documentare în Japonia, la firma ce urma să livreze instalația. În rîndul acestor specialiști am introdus informatori competenți. La întoarcere, aceștia ne-au furnizat date prețioase, care ne-au fost utile ulterior.

Astfel, ne-a fost semnalat, în primul rînd, însoțitorul lor în Japonia, „Arcadie”. Acesta era cunosător al limbii engleze, dispunea de multe relații și avea legături în rîndul organelor de stat. Pe tot timpul șederii românilor în Tokio, această persoană le-a acordat multă atenție, dîndu-le o serie de îndrumări legate de comportare, dar solicitînd în același timp

să i se răspundă dacă în România sînt aceleași pretenții. La intrarea în uzină, le-a interzis, chiar sub control, să aibă asupra lor hîrtie de scris, în afara celei necesare în sala teoretică de studiu. Iată și un fragment din caracterizarea lui „Arcadie”, făcută de informatorul „Ene” la înapoierea sa din Japonia: „Arcadie”, agent de legătură, omul de afaceri al firmei, este foarte jovial, se poartă frumos cu toată lumea, acționînd în ideea că nimeni nu-l poate refuza. Cunoaște bine limba engleză, e receptiv la învățarea limbii române. Poartă permanent aparat de filmat”.

Ajunși în Japonia, cetățenii români au fost fotografiați, iar pozele lor au fost reproduse în presa locală, fără a li se cere părerea sau a li se da explicații.

În timpul practicii de laborator, specialiștii români își notau rezultatele zilnice într-un caiet. După puțin timp, acest caiet „a dispărut”. La insistențele repetate și în urma anunțului dat în ziarul uzinal, caietul le-a fost restituit, însă cu foile scrise rupte. S-a motivat că a fost găsit de un muncitor și că acesta „detașase foile scrise, pentru a-l folosi”. Membrii delegației nu le-a fost permis să meargă individual și neînsoțiți în oraș, explicîndu-li-se că ar putea fi confundați cu cetățeni americani, pe care „deoseori, populația îi linșează”.

Nu li s-au dat lămuriri în plus cu privire la instalația contractată, sub motivarea că aceasta ar fi tot ce au ei mai nou și nu cunosc prea multe amănunte. S-a constatat însă ulterior că instalația respectivă era cea mai veche, de fapt fiind demontată imediat după plecarea delegației române. Nu li se răspundea la întrebările puse, chiar dacă erau de ordin teh-

nic, decît în ziua următoare, după ce se consultau în prealabil niște persoane necunoscute. Faptele de mai sus dovedesc o prudență deosebită în păstrarea noutăților tehnice, prudență care, așa cum am văzut, japonezii au extins-o și asupra unor instalații pentru ei depășite.

La sosirea tehnicienilor japonezi pe platforma chimică din Rimnicu-Vilcea, s-a constatat prezența în lot a unor tehnicieni cunoscuți la Tokio, ba chiar și a însoțitorului de grup „Arcadie”, care, deși nu era tehnician, a fost totuși trimis de firmă în România. Cel în cauză a fost luat de noi în lucru imediat.

Din supravegherea generală a grupului și mai ales din urmărirea specială a lui „Arcadie”, au rezultat cîteva aspecte pe care ne propunem să le relatăm, considerînd că își vor putea găsi utilitate pentru alte unități în munca de supraveghere a specialiștilor japonezi.

S-a constatat astfel că japonezii cunoșteau puține lucruri despre România, iar ceea ce știau nu corespundea nici pe departe realității. Inițial, România era situată de ei pe aceeași treaptă cu statele subdezvoltate din Africa. Japonezii au făcut deoseori asemenea afirmații față de rețea, în diverse împrejurări. Această concepție a fost constatată și în comportarea lor inițială, manifestată prin aroganță, rețineri în discuții tehnice față de specialiștii români etc.

Situația nu a durat însă decît foarte puțin, intrucît japonezii au fost practic surprinși de nivelul nostru de dezvoltare. Ei au fost nevoiți a se întoarce în Japonia, deoarece primele utilaje nu corespundeau calitativ și nici uneltele de lucru aduse la început nu erau la nivelul impus. Cînd au re-

venit în România, schimbaseră complet și utilajele și atitudinea.

Datorită dificultăților de limbă, măsurile speciale nu au putut fi exploatare decît în măsura contactului lor cu alți străini.

De regulă, specialiștii japonezi cunosc limba engleză, dar în scurt timp au învățat cu multă ușurință limba română, motiv ce le justifica în parte contactele frecvente pe care le-au realizat cu cetățeni români.

În general, deplasările la uzină, în oraș sau județ le făceau în grup, erau foarte docili și supuși conducătorului lor.

De la început au intrat în legături cu femei, de regulă imorale, de care s-au atașat însă repede și temeinic. Spre deosebire de alți specialiști străini, japonezii nu au renunțat la femeile cu care intraseră inițial în relații, pînă la plecarea din țară, deși au stat în România circa 14 luni. De aici rezultă posibilitatea recrutării și folosirii de informatoare prin care se pot realiza multe dintre sarcinile noastre.

S-a constatat că îi interesa orice problemă legată de viața și de activitatea poporului român. Au călătorit mult, dar fără a depăși județul, din lipsa mijloacelor proprii de transport.

Toți au posedat aparate de filmat și fotografiat, pe care le-au folosit continuu, atît pe șantier, cît și în afară. Au manifestat un interes deosebit pentru restul instalațiilor importate de la alte firme, mai ales din R.F. a Germaniei și, cu toate interdicțiile impuse de conducerea combinatei, au fotografiat aceste instalații în diferite stadii de construcție.

Semnificativă este activitatea japonezului „Arcadie”, lucrat în formă spe-

cială. De profesie — rezulta din acte — a fi fost economist, trimis de firmă pentru a se ocupa de probleme sociale. Formal, ca șef al lotului de specialiști japonezi, figura un inginer, bun specialist într-adevăr, dar s-a dovedit că, în fond, „Arcadie” era adevăratul conducător. Faptul că îi însoțise în Japonia permanent pe specialiștii români i-a permis să facă cele mai multe cunoștințe din rîndul acestora, să-i viziteze acum la domiciliu, atît pe cei cunoscuți în Japonia, cît și pe alții. Pentru că nu era direct legat de producție, dispunea de foarte mult timp liber, situație care îi permitea să se plimbe în voie oriunde. Era fotograficul cel mai activ. A fost de multe ori surprins în afara orelor de program, printre instalațiile care nu aveau nici o legătură cu cea montată de ei, executînd fotografii în secret. Cel mai mult l-a interesat o secție specială, construită cu tehnicieni din R.F. a Germaniei. Neputînd pătrunde cu posibilități proprii acolo, a reușit să intre în relații cu șeful grupului de germani, care era căsătorit cu o japoneză și care lucrase mai mulți ani în Japonia. Prin intermediul acestuia, a obținut o serie de detalii, situație de care ne-am convins cu ocazia unui control. Interesant de reținut că în apartamentul lui „Arcadie” nu se păstra nimic care să-l compromită. La birou însă, într-un seif adus din Japonia, ținea mai multe rolfilme, reprezentînd aspecte din combinat, fotografii ale unor birouri de pe șantier.

Fiind printre primii care a învățat limba română, „Arcadie” a căutat să facă tot felul de investigații în rîndul muncitorilor, interesîndu-se de salariu, pregătire, familie, nivel de trai, orga-

nizarea muncii, relații dintre șefi și muncitori, efectivul de salariați pe secții, mergând chiar pînă la numărarea lor.

În ultimul timp, „Arcadie” efectua dese călătorii prin țară, mai ales la București. Deși reținea și cumpăra bilet prin organul de protocol, pentru a călători la București cu trenul, de foarte multe ori pleca cu mașini de ocazie, plătind mulți bani. Călătorind o dată cu o colaboratoare a organelor noastre — cu o mașină de ocazie — aceasta ne-a informat că pe tot parcursul, „Arcadie” l-a chestionat pe șofer despre familie, despre locurile pe unde trecea etc.

Deplasîndu-se într-o zi tot la București, cu mașina combinatului, însoțit de un inginer, informator al organelor noastre, „Arcadie” i-a confiat acestuia, printre alte discuții, că Japonia a livrat României instalația respectivă nu numai în scopuri comerciale, ci și pentru a crea posibilitatea întocmirii unor studii din toate punctele de vedere asupra țării noastre, studii necesare pentru viitoarele contracte pe care Japonia intenționează să le facă cu România.

În afara lucrărilor obișnuite, „Arcadie” s-a ocupat și de efectuarea diferitelor măsurători legate de climă, umiditate, intensitatea și direcția curenților de aer etc., fiind dotat cu aparate specifice unor asemenea activități.

Pentru ușurarea lucrărilor pe care le aveau de întocmit, a fost adus pe timp de șase luni ca „translator” un japonez ce făcuse studiile universitare în România și care era căsătorit cu o româncă, din București. De fapt prezența acestuia nu era necesară, mai ales că japonezii știau deja limba română. Translatorul era plătit de firmă, dar nu a fost folosit decît în mică măsură ca interpret. S-a con-

statat că, în orice împrejurare, era însoțit de „Arcadie”, iar la întrebările puse de personalul român, nu răspundea decît cu încuviințarea lui „Arcadie”. A lansat ideea că are de întocmit lucrarea de doctorat legată de istoria țărilor romanice și că din România urma să plece și în alte țări, pentru completarea aceluiași studii.

În susținerea intereselor lor pe șantier, japonezii au încercat coruperea unor specialiști români, oferindu-le dolari în sume apreciabile, sau anumite obiecte de valoare (cum a fost cazul cu inginerul „Căpraru”, informator al nostru). De asemenea, au căutat sprijinul unor ingineri, cetățeni români de altă origine, germani ori evrei.

*
* *

În concluzie, se poate remarca deci interesul japonezilor de a întocmi studii cit mai complete asupra țării noastre, utilizînd în acest scop orice mijloc informativ și neprecupețind dolari. Folosirea chiar cu imperțință a aparatelor foto și de filmare, activitățile de organizare, cercetare, care le servesc pentru acoperiri, curiozitatea nativă și neascunsă, ușurința de a învăța limbi străine, docilitatea față de conducătorii lor și ușurința cu care se atașează de femeii s-au dovedit a fi trăsături caracteristice japonezilor.

De reținut că nu s-a constatat să-i preocupe aspecte legate de politica statului nostru și nici nu au încercat să culeagă informații cu caracter militar.

Contactarea conspirată a unora dintre ei nu s-a dovedit posibilă, întrucît, cu excepția lui „Arcadie”, ei mergeau pretutindeni în grup.

Maior CONSTANTIN RIZEA

ÎNCERCĂRI DE ATRAGERE ȘI INFLUEN- ȚARE A UNOR NAVIGATORI ROMÂNI

În ultima perioadă, flota fluvială, maritimă și oceanică de pescuit a României s-a dezvoltat într-un ritm rapid. De pildă, dacă în anul 1967, Tulcea dispunea de numai două nave de pescuit, în prezent numărul acestora a ajuns la douăsprezece (cu perspective de a se dubla într-un viitor apropiat), concentrînd în acest sector peste două mii de navigatori și marinari-pescari. Activitatea de pescuit se desfășoară în principal pe coastele Africii de Vest, în nordul Canadei,

Marea Barents, Labrador etc., iar aprovizionările cu alimente, materiale, combustibil etc., manipulări și transporturi de pește se realizează într-o serie de țări ca: R.F. a Germaniei, Spania, Anglia, Olanda și altele. Cu aceste prilejuri, echipajele navelor românești vin în contact cu diferite categorii de persoane din porturile în care staționează.

Informațiile obținute de inspectoratul nostru, în special în ultima perioadă, atestă faptul că unele elemente aparținînd serviciilor de spionaj imperialiste și diferiți emisari ai unor secte religioase, îndeosebi din secta „Martorii lui Iehova”, intră în contact cu o serie de navigatori români, studiază atitudinea și comportarea unora dintre ei, în scopul de a-i atrage la activitate potrivnică țării noastre. În acest sens, sînt folosite diferite metode și procedee preliminare, ca: atragerea la afaceri de contrabandă, trafic de valută și alte acțiuni nepermise.

Măsurile ce au fost întreprinse de noi în cadrul supravegherii informative generale și a urmăririi informative speciale ne-au permis să ne axăm activitatea în direcția cunoașterii din timp a unora dintre aspectele susmenționate, pentru prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre.

Redăm în continuare cîteva cazuri reprezentative:

În luna iunie 1969, în timp ce comandantul „Olaru” se afla cu o navă de pescuit în portul Gibraltar, a fost contactat de negustorul „Carlos”, semnalat cu preocupări frecvente de a intra în contact cu unii navigatori români și de a-i atrage în diferite

afaceri. Acest „Carlos” s-a oferit să-l însoțească în oraș pe comandantul român, pentru a-i înlesni cumpărarea unor obiecte la un preț mai avantajos, lucru într-adevăr realizat. Negustorul străin l-a atras apoi pe „Olaru” într-un local, unde, în discuții apropiate, destul de abile, a căutat să-l exploateze în orb, pentru a obține de la el unele date cu privire la situația economică și politică a țării noastre și alte date ce constituie secrete. Ulterior, noi am stabilit că în felul acesta „Carlos” a încercat să procedeze și cu alți navigatori români.

De asemenea, rețeaua informativă din problemă ne-a semnalat că în martie 1970, în timp ce nava „Marea Neagră” se afla în portul St. John's, s-a prezentat în port o persoană necunoscută, care, sub pretextul că vrea să încheie unele tranzacții comerciale, a contactat mai mulți navigatori români, pe care i-a invitat la „Clubul marinarilor” din oraș. Această invitație a fost acceptată de trei marinari de pe „Marea Neagră”. În local, necunoscutul le-a spus că el reprezintă o sectă religioasă și că de fapt ar vrea să-i invite la slujbe, pentru că numai acolo ar putea găsi „o destindere și o recreere a sufletului”. Cei trei marinari au mers la slujbă, după care au venit la navă și au povestit celorlalți întâmplarea.

Informatorul „Georgescu”, de pe aceeași navă, fusese instruit încă de la plecarea din țară, cu privire la atitudinea pe care trebuie să o adopte, în cazul în care va fi contactat de

emisarii unor secte. El a intrat în anturajul celor trei navigatori. Aceștia l-au luat a doua zi cu ei la slujba sectei respective. Aici „Georgescu” a făcut cunoștință cu emisarul „William” și, din discuțiile purtate, a stabilit că acesta intenționează să atragă navigatori români în secta lui, în scopul de a crea un canal de legătură, prin care să introducă literatură iehovistă în țara noastră. Emisarul l-a prelucrat pe informator și i-a înmînat mai multe broșuri iehoviste, spre a le difuza în rîndul cunoștințelor, cerîndu-i ca în viitor să mențină legătura prin corespondență. Informatorul a acceptat.

Ulterior, „William” i-a trimis o scrisoare informatorului, în care continua să-l îndoctrineze, făcînd în același timp unele afirmații dușmănoase la adresa orînduirii socialiste. Informatorul i s-a pregătit de către noi o scrisoare de răspuns pentru „William” și i s-a stabilit linia de conduită, în scopul de a identifica și alți emisari ai sectei, a stabili modul și locurile de acțiune ale acestora și eventualele legături pe care le au în țară.

Au fost însă și cazuri cînd anumite elemente suspecte din țara noastră au încercat să se folosească de navigatorii români care merg în străinătate, pentru a scoate ilegal unele manuscrise personale, în scopul publicării peste hotare.

Așa, de exemplu, informatorul nostru „Marin” ne-a semnalat, în cursul anului 1970, că numitul „Barbu” din Brașov l-a solicitat să-i înlesnească scoaterea din țară a unor lucrări per-

sonale, de literatură, pentru a fi publicate în străinătate. Scopul său mărturisit era acela de a se face cunoscut ca publicist în Occident și apoi să fugă din țară. Informatorul nostru a mers la Brașov, a luat materialul (care în prezent se află în posesia organelor de securitate), a plecat în străinătate și i-a scris de acolo lui „Barbu” o scrisoare, în care l-a asigurat că a lăsat materialul unei persoane ce lucrează la o redacție de ziar, persoană care s-a arătat însă foarte sceptică în ce privește posibilitatea publicării aceluia manuscris.

În ultimul timp, asistăm la o intensificare a activității dușmănoase externe și în ce privește încercările de atragere și de influențare a unor cetățeni români care navighează în străinătate, în sensul de a-i determina să nu se mai întoarcă în țară.

Astfel, în luna martie 1970, în timp ce una din navele de pescuit se afla în portul St. John's, navigatorii „Victor” și „Marcel”, care erau preocupați de ideea rămînerii în străinătate, au intrat în legătură, în port, cu un individ care s-a dat drept agent al poliției. După ce a aflat intențiile marinarilor români, i-a prelucrat dușmanos și le-a întărit convingerea de a rămâne în Canada, asigurîndu-i că vor fi ajutați să-și facă o situație materială bună. Apoi le-a indicat sediul organelor de poliție.

Ca urmare, sus-numiții și-au luat unele lucruri personale și banii de pe vas, în vederea rămînerii definitive în străinătate, apoi s-au prezentat la

sediul poliției, pentru a-și legaliza situația.

Acțiunea celor doi navigatori a fost observată însă de colaboratorul „Ianoș”, care se afla în anturajul lor. Conducerea navei, sesizată de colaborator, a reușit ca, prin intermediul „Agenției de vapoare” și printr-o intervenție personală la organele polițienești, să obțină readucerea navigatorilor în cauză la navă și ulterior să-i expedieze în țară. Totodată, a obținut un document oficial, prin care se atestă intenția de rămîneră în Canada a celor doi marinari români și intervențiile făcute de ei la organele polițienești. Aceste date ne-au dat posibilitatea să luăm măsuri de cercetare și avertizare publică a celor în cauză, precum și anularea avizului pentru plecarea în străinătate, fapt ce a constituit un exemplu educativ pentru întregul personal din flota noastră.

Un alt caz ilustrativ este și cel al ofițerului „Costin”, care în iunie 1970, în timp ce se afla în portul Halifax, a fost contactat în mai multe rînduri de transfugul român „Marian”, cu care se cunoștea încă din țară.

Din informațiile furnizate de informatorii „Bart” și „Dan” (căroră „Costin” li s-a destăinuit la revenirea pe navă), și din propriile-i relatări făcute în procesul avertizării, a rezultat că fugarul l-a prelucrat dușmanos, i-a relatat că are o situație materială bună în străinătate și că se bucură de privilegiu din partea autorităților. De asemenea, a manifestat interes în a ob-

ține de la ofițerul român unele date privind stadiul unor relații comerciale mai deosebite și, în general, materiale ce formează obiectul acestor schimburi, precum și aspecte privind relațiile dintre România și celelalte state ale sistemului socialist. În final, i-a propus să-și ia actele de studii și de calificare profesională, urmînd ca, cu prima ocazie cînd va reveni în Halifax, să rămîna definitiv acolo. „Marian” l-a asigurat că are posibilitatea să-i aranjeze o situație materială bună, dacă-i va asculta sfatul. „Costin” era lucrat informativ, fiindu-ne cunoscut cu unele manifestări dușmănoase și lipsă de interes pentru munca pe care o făcea pe navă. Pe baza informațiilor verificate ce s-au obținut, s-a acționat operativ, pentru prevenirea activității lui dușmănoase, fiind avertizat la sediul organelor noastre în fața unor persoane din echipajul navei și din Întreprinderea de pescuit oceanic, anulîndu-i-se în același timp și avizul de a mai naviga în apele internaționale.

Din analiza datelor pe care le deținem în ultima perioadă de timp, se remarcă faptul că o serie de elemente aventuriste, persoane din rîndul unor categorii de intelectuali (medici, ingineri etc.) din interior, care au intenția de a fugi din țară, își îndreaptă atenția și spre calea navigației maritime.

Deținînd aceste date și fiind conștienți de pericolul pe care îl reprezintă realizarea unor asemenea acțiuni, am privit cu răspundere sarcina importantă de a verifica multilateral

persoanele care se deplasează în străinătate în interes de serviciu, pe linia flotei oceanice, reușind să identificăm, numai în anul 1970, peste 30 elemente care au încercat această cale pentru realizarea intențiilor lor. Am făcut în consecință propuneri, pentru a nu li se aproba avizul de navigație în apele internaționale.

Ilustrativ este cazul unui profesor, care reușise să-și întocmească dosarul și să obțină aviz favorabil din partea conducerii întreprinderii. Fiind verificat prin rețeaua informativă, s-a stabilit că, deși profesor, intenționează să meargă pe vas ca simplu marinar-pescar. A mai rezultat că era un element afacerist, cu intenții de a ajunge și de a rămîne în Occident, pe orice cale, în care sens, cu cîțiva ani în urmă, intenționase să se căsătorească în mod formal cu o turistă franceză, doar pentru a pleca din România. Și acestui element i s-a anulat la timp avizul de navigație.

Din activitatea informativă desfășurată și din experiența căpătată de noi pînă în prezent pe această linie, rezultă că pentru a putea preveni și contracara unele acțiuni dușmănoase puse la cale de serviciile de spionaj capitaliste, de către emisarii unor organizații reacționare și de fugarii români, se impune ca ofițerii de securitate, care lucrează în această problemă, să ia toate măsurile posibile, exploatînd în mod operativ orice informație care atestă astfel de activități.

În acest sens, se impune folosirea,

în primul rînd, a rețelei informative existente pe nave, a ofițerilor de securitate rezerviști și a altor persoane de sprijin. Toate aceste forțe trebuie orientate și pregătite, instruite asupra metodelor și procedurilor folosite de spionajul capitalist, pentru a fi în măsură să sesizeze și să intervină prompt în anumite cazuri concrete, în scopul prevenirii oricărei acțiuni de genul celor relatate mai sus. În consecință, căutarea și găsirea celor mai bune și variate forme de legătură impersonală se impune, de asemenea, pentru a putea intra în posesia informațiilor ce interesează securitatea statului, încă înainte ca o navă să ajungă în primul port românesc.

Pe linia „navigatori români”, unde, prin specificul activității, nu pot pătrunde elemente din baza de lucru, considerăm că în atenția supravegherii informative generale trebuie să fie unele categorii de persoane din rîndul echipajelor, în special din rîndul acelorora cu calificări superioare, caracterizați de anumite slăbiciuni și aspecte negative în viața de toate zilele, cum ar fi de pildă: elementele aventuriste, cu tendințe de căpătuială; persoane nemulțumite de sistemul de retribuție de pe nave și care caută să creeze stări de spirit negative, în timpul voiajelor; elemente care se ocupă cu contrabandă și trafic de valută; persoane ușurate care își creează relații suspecte în porturi străine; indivizi care încalcă regulile de comportare și conduită prevăzute în regulamentul serviciului la bord

(merg singuri în oraș, izolîndu-se de grupuri, comit o serie de abateri și încălcări ale regulilor portuare, intrînd astfel în atenția organelor de poliție); cei care fac cheltuieli peste posibilitățile lor de cîștig etc.

O problemă esențială în acțiunea de prevenire este aceea de completare a rețelei informative, în raport de nevoi, de îmbunătățire a muncii de instruire a acesteia. O atenție deosebită trebuie acordată și în viitor verificării permanente a acestei rețele, avînd în vedere contactul cu elementele suspecte din străinătate, pericolul deci ca unii informatori și colaboratori să fie prelucrați și influențați negativ, în mod subtil, de diferite persoane, în timpul, uneori îndelungat, cînd nu pot lua legătura cu ofițeri de securitate.

Vom acorda mai multă atenție cunoașterii de către tot personalul care navighează în străinătate a prevederilor H.C.M. 957/1966, în care sens vom sprijini conducerea întreprinderii pentru prelucrarea acestei hotărîri cu toate echipajele. Să le relatăm concret unele acțiuni dușmănoase și să prezentăm anumite aspecte negative, expunînd și consecințele lor.

În același timp, trebuie să se țină o legătură permanentă cu birourile organizațiilor de partid, de U.T.G. cu conducerea sindicatului, cu cea a întreprinderii și cu comandanții navelor, pentru ca împreună să putem contribui la educarea mai eficientă a navigatorilor noștri.

Capitan ION ȘERBAN
Locotenent-major IONEL BLEJAN

PROBLEME DE METODICĂ ÎN

CERCETAREA CATASTROFELOR AERIENE

Locotenent-colonel dr. M. MOLEA
Maior ION ANGHELESCU

Cercetarea penală în cazurile catastrofelor aeriene prezintă o serie de particularități, generate de unii factori obiectivi, cum ar fi: moartea membrilor echipajului și a pasagerilor, distrugerea sau incendierea aeronavei, distrugerea în totalitate sau în parte a aparatului de bord, dispunerea unor părți ale aeronavei pe zone foarte întinse, pe teren accidentat etc.

În astfel de situații, organele de cerce-

tare penală trebuie totuși să stabilească dacă catastrofa aeriană ce s-a produs este rezultatul unei infracțiuni sau nu, să determine cauzele exacte care au generat-o și persoanele ce se fac vinovate.

În rândurile care urmează ne propunem să prezentăm câteva procedee organizatorice, tehnice și tactice folosite de ofițeri de cercetare penală din Consiliul Securității Statului, în vederea soluționării unor astfel de cazuri.

CATASTROFA AERIANĂ DIN ZONA MUNTELUI VLĂDEASA

4 februarie 1970, ora 13,50. Dispecerul aeroportului Oradea interceptează mesajul locotenentului-colonel Gheorghe Brătulescu, pilotul avionului AN—24 YR—A.M.T., seria 03310, prin care confirmă primirea condițiilor meteo transmise de acest aeroport și comunică că va reveni. Dar... din acest moment, echipajul aeronavei n-a mai transmis nici un mesaj. Toate încercările de a relua legătura cu aeronava au fost zadarnice.

Situația creată este imediat raportată telefonic conducerii Consiliului Securității Statului, care ordonă să se ocupe de acest caz ofițeri din cadrul direcțiilor a II-a, a IV-a, a XIII-a, precum și ofițeri de la Inspectoratul de securitate al județului Cluj.

Chiar din primul moment a intervenit un element specific acestui gen de cercetări și anume, necesitatea descoperirii locului unde se găsea aeronava. Pentru realizarea acestui obiectiv, a plecat de

îndată un avion de recunoaștere. Acesta a descoperit, cu destulă întârziere, din cauza condițiilor atmosferice neprielnice, că aeronava AN—24, care efectua cursa de pasageri București—Oradea, s-a prăbușit în zona muntelui Vlădeasa, în apropierea comunei Margău, satul Scrimd-Frăsinet, județul Cluj (Foto nr. 1).

După descoperirea aeronavei, la locul catastrofei s-a deplasat o echipă formată din ofițeri de cercetare penală aparținând direcțiilor menționate mai sus și ai Inspectoratului de securitate al județului Cluj, precum și doi procurori militari aparținând Direcției procuraturilor militare și Procuraturii militare a județului Cluj.

Anticipându-se problemele tehnice ce se puteau ridica în cursul cercetării acestui caz, la locul catastrofei s-a deplasat, concomitent, și o comisie tehnică constituită din specialiști ai Ministerului

Foto nr. 1

șerilor Armate și ai Ministerului Transporturilor.

Condițiile atmosferice nefavorabile și terenul accidentat au împietat mult asupra sosirii la locul faptei a echipei de cercetare și a comisiei tehnice.

Pentru elucidarea împrejurărilor în care a avut loc acest eveniment, în timpul cercetării s-au emis următoarele ipoteze: a. Catastrofa aeriană s-a produs ca urmare a unui act de diversiune provocat în timpul zborului, prin mijloace explozive sau incendiare.

În cadrul acestei ipoteze s-au avut în vedere două variante posibile, respectiv introducerea unei surse explozive sau incendiare la bordul aeronavei, înainte de decolare, sau provocarea unei explozii ori a unui incendiu în timpul zborului.

În legătură cu varianta producerii unei explozii, în urma cercetării la fața locului s-a stabilit că interiorul aeronavei nu prezintă urme specifice unei explozii (focar, crater, urme radiale), iar raza de împrăștiere a părților din avion este redusă. În momentul în care explozia s-ar fi produs în aer, raza de împrăștiere a părților componente ale aeronavei ar fi fost mult mai mare.

În ce privește a doua variantă, declanșarea unui incendiu în timpul zborului, în urma cercetării aeronavei s-a constatat că elementele găsite la fața locului nu prezintă urme de incendiu.

Toate acestea au fost întărite și de constatarea efectuată de comisia tehnică, care a concluzionat că instalațiile de forță, aparatura și agregatele de la bordul avionului au funcționat normal până în momentul impactului. Chiar indicatorul de avarie de la bordul avionului descoperit la fața locului, nu indica primejdie la bord.

Un argument în susținerea celor menționate îl constituie și depozitia supraviețuitorului Ludovic Sarkadi, care relatează o desfășurare normală a zborului,

fără apariția unei explozii sau a unui incendiu.

b. Verificându-se cea de-a doua ipoteză emisă și anume, că prăbușirea avionului s-ar fi datorat unui atac pirateresc, efectuat în scopul deturnării, s-a stabilit că nici aceasta nu se confirmă.

Cu ocazia expertizei medico-legale, nu s-au descoperit, pe corpul membrilor echipajului sau al însoțitoarei de bord, urme lăsate de către arme albe sau arme de foc. La analizele de laborator nu s-au descoperit nici urme care să ateste prezența în corpul membrilor echipajului a unor substanțe toxice. De asemenea, martorul ocular Ludovic Sarkadi a relatat că pînă în momentul impactului n-a fost nici un incident în rîndul pasagerilor, sau între pasageri și membrii echipajului.

c. O altă ipoteză, emisă în timpul cercetării, s-a referit la faptul că prăbușirea avionului s-a datorat unor defecțiuni tehnice survenite în timpul zborului (ruperea unei suprafețe de comandă, oprirea necomandată a motoarelor, ruperea arborelui port-elice, a unei pale sau a avionului. În cursul cercetării la fața locului, s-a stabilit însă că la locul impactului s-au găsit toate suprafețele de comandă care prezentau caracteristica ruperii prin șoc, ceea ce exclude posibilitatea ruperii în zbor a acestora (Foto nr. 2).

Continuîndu-se verificările la fața locului, s-au mai constatat următoarele: manetele de gaze erau în poziția maximă, corespondența celor 92° de la UPRT-2 și robinetele de oprire a motoarelor M.K.T.-5 erau în poziția deschis. Acestea duc la concluzia că, în momentul impactului, motoarele erau în funcțiune.

Funcționarea normală și sincronică a motoarelor este confirmată și de faptul că ambele motoare au avut un consum orar indicat de 470 kg/oră, iar poziția manetelor de gaze a fost găsită sincro-

Foto nr. 2

nizată. De asemenea, indicatorul de consum al aerului pentru presurizare, a cărei presiune se ia de la treapta a 10-a a compresorului, se afla în valorile normale de 3,4 unități arbitrare.

La bord nu au fost găsite elemente care să arate că echipajul a oprit comandat vreunul din motoare, ca urmare a existenței unei defecțiuni. Din declarația supraviețuitorului reiese că motoarele au avut un zgomot constant și normal. Funcționarea normală a motoarelor de la bordul avionului, din momentul decolării și pînă la locul impactului, este pusă în evidență de situația normală de la bord, raportată de echipaj pînă în momentul întreruperii legăturii, precum și de faptul că la locul impactului, la un unghi de cabraj mai mare de 12°, au existat rezerve de putere necesare realizării diferenței de nivel de circa 50 metri de la primul contact pînă la locul impactului, prin evoluție de redresare. Aceste elemente de fapt exclud ipoteza opririi necomandate a motoarelor și atestă că motoarele au funcționat normal pînă în momentul impactului.

Între resturile avionului n-au fost identificate, în totalitate, palele unei elice. La ruperea unei singure pale, prezența vibrațiilor la motorul respectiv sînt sesizate în cabină de către aparatul IV-41, cît și de echipaj, care are condiții normale pentru oprirea motorului în cauză și continuarea zborului cu un

singur motor. În timpul cercetării, la bordul avionului nu au fost găsite date care să confirme această situație.

Ruperea arborelui port-elice, în timpul zborului, putea duce la spargerea fuselajului și la depresurizarea rapidă a avionului. Motorul al cărui arbore port-elice s-ar fi rupt se supraturează și automatică de funcționare a acestuia îl oprește. Aeronava capătă un dezechilibru lateral, care poate fi rezolvat de pilot. Zborul poate continua cu un singur motor, în situația cînd nu s-a produs avaria cabinei avionului de către elice și traumatizarea echipajului. În cazul cercetat, nu s-au descoperit elemente care să confirme această situație. Indicatorul de consum orar de combustibil pentru ambele motoare a fost găsit cu indicația de 470 kg/oră. În cazul opririi unui motor, unul din indicatoare trebuia să revină la poziția de consum zero, ca rezultat al opririi instantanee a acestuia.

Referitor la spargerea fuselajului, la locul catastrofei s-a stabilit că nu sînt urme care să confirme această situație.

d. S-a emis și ipoteza potrivit căreia catastrofa aeriană s-a produs ca urmare a unei dirijări necorespunzătoare a avionului sau a unei greșeli de pilotaj.

Pentru verificarea primei variante a acestei ipoteze, comisia de cercetare a analizat modul în care a fost asigurat serviciul de dirijare și de informare a zborului avionului AN-24 YR-AMT,

de către Centrul regional Cluj (A.C.C. Cluj) și Controlul de apropiere al aeroportului Oradea (A.P.P./TW.R. Oradea).

În acest scop s-a dispus, în conformitate cu prevederile art. 97 C. pr. pen., ridicarea pe bază de proces-verbal a instrucțiunilor de zbor pentru aviația civilă, a regulilor și procedurii de dirijare a aeronavelor de transport, a procedurii de coordonare între A.C.C. Cluj și A.P.P./TW.R. Oradea Nr. 19/10918/1969, a benzilor de magnetofon pe care s-a făcut înregistrarea convorbirilor dintre A.C.C. Cluj și A.P.P./TW. R. Oradea cu echipajul avionului AN—24 YR-AMT, a planului de zbor al avionului, a mesajelor de decolare, a formularului de evidență progresivă a zborului, a mesajelor transmise prin telex și radio-telegrafie.

Concomitent cu aceasta, s-a procedat și la ascultarea ca martori a controlorilor de trafic, Constantin Gazinschi și Ioan Avram, ale căror declarații au fost înregistrate pe bandă de magnetofon, iar apoi luate în scris.

Din analiza efectuată de comisia de constatare tehnico-științifică asupra materialelor probatorii menționate, a rezultat că dirijarea și controlul zborului pînă la ora 13,36, verticala Sibiu, s-au executat corect. Din acest moment și pînă la producerea catastrofei aeriene, s-a constatat că organele de trafic de la A.C.C. Cluj și cele de la aeroportul Oradea nu au acționat activ, pentru corectarea greșelii de trei minute și stabilirea precisă a poziției avionului. De altfel, transferul de către A.C.C. Cluj către A.P.P. Oradea cu șase minute înainte de verticala Vlădeasa s-a făcut mult prea devreme.

La acestea se adaugă și faptul că de la ora 13,50 și pînă la ora 14,10 — timp de 20 minute — nici un organ de trafic nu a mai controlat poziția avionului în aer și nici nu a mai purtat convorbiri

radio sol-aer, deși acest lucru era absolut necesar și obligația este precizată de instrucțiuni.

Cea de-a doua variantă a aceleiași ipoteze, privind greșeala de pilotaj, în baza mijloacelor probatorii administrate, rezultă că raportul echipajului (dat la ora 13,36), prin care estima survolarea punctului Cîmpeni la ora 13,46, precum și raportul de trecere a punctului Cîmpeni (dat la ora 13,47), au fost eronate cu patru minute și respectiv cu trei minute. Eroarea a fost determinată de nefolosirea de către echipaj a celei de a doua stații de radionavigație la bord găsită decuplată. Radiolocatorul de bord avea rolul de a determina fenomenele meteorologice, conturul general al unor obiective terestre ce folosesc ca puncte de orientare, viteza față de sol și devierea de la axul de zbor. Folosind o singură stație de radio, echipajul a părăsit legătura cu A.C.C. Cluj pe timpul convorbirii cu A.P.P. Oradea, nerespectînd prevederile art. 3, 6 și 2 din Instrucțiunile de zbor pentru aviația civilă. De asemenea, faptul că echipajul a cerut permisiunea să coboare de la 4500 m la 2700 m, fără să analizeze temeinic situația meteorologică și fără să informeze despre aceasta, ilustrează modul necorespunzător în care au fost apreciate condițiile de zbor. Și aceasta cu atât mai mult cu cît, în momentul producerii catastrofei, în atmosferă exista o situație turbulentă de mare intensitate, care putea să aibă o zonă de acțiune în înălțime pînă la 3000 m, fapt ce se apreciază a fi avut o contribuție importantă în producerea catastrofei.

Concomitent cu activitatea de cercetare la fața locului, ofițerii desemnați să lucreze acest caz au desfășurat în cooperare o activitate informativă diversificată, în punctele unde s-ar fi putut acționa, într-un fel sau altul, în vederea producerii acestei catastrofe aeriene. În acest sens, s-a intensificat culegerea de

informații (prin folosirea mijloacelor muncii de securitate), la aeroportul Băneasa, locul de decolare al avionului, și la aeroporturile din Cluj și Oradea, care au dirijat zborul aeronavei.

În baza tuturor datelor rezultate din mijloacele de probă administrate în

cursul cercetării penale și din materialele informative culese, s-a stabilit că prăbușirea avionului AN—24 nu s-a produs ca urmare a unui act de diversiune, fapt pentru care cauza a fost declinată, spre soluționare, organelor de resort.

CATASTROFA AERIANĂ DIN APROPIEREA AEROPORTULUI INTERNAȚIONAL „M. KOGĂLNICEANU”

La 7 decembrie 1970, Consiliul Securității Statului a fost sesizat că avionul BAC 1—11, care efectua cursă regulată Otopeni—Tel-Aviv—Otopeni, în zborul de întoarcere, în jurul orei 16,30, s-a prăbușit cu aproximativ patru

km înainte de capătul pistei de aterizare.

În urma acestei catastrofe aeriene, și-au pierdut viața membri ai echipajului și o parte dintre pasageri. Avionul a fost distrus ca urmare a impactului și a incendiului (Foto nr. 3).

Foto nr. 3

Pentru efectuarea de cercetări la locul faptei, s-a constituit o echipă formată din procurori și ofițeri de cercetare penală din cadrul C.S.S., M.A.I. și I.S.J. Constanța.

Întrucît, pentru soluționarea problemelor tehnice specifice acestui caz erau necesare cunoștințele unor specialiști, în conformitate cu prevederile art. 112 C. pr. pen., s-a dispus constituirea și a unei comisii tehnico-științifice.

Din verificările făcute la spitalul din Constanța, s-a stabilit că dintre cei nouă supraviețuitori patru sînt din echipajul aeronavei prăbușite, trei din rîndul pasagerilor români și doi din rîndul pasagerilor străini. Imediat au fost trimiși la spital doi ofițeri de cercetare penală, dotați cu magnetofon, pentru a lua, prin înregistrare, primele declarații de la membrii echipajului și de la pasagerii răniți.

Cerîndu-se explicații asupra eventualelor modificări aduse locului faptei, pînă la sosirea organelor în drept a efectua cercetările, comandantul Aeroportului Internațional „M. Kogălniceanu”, Benjamin Popescu, a relatat că singurii care au acționat asupra locului unde se găseau resturile avionului prăbușit au fost pompierii, care au stins incendiul, și personalul medical, care a ridicat o parte dintre victime.

La locul catastrofei, echipa de cercetare și comisia tehnico-științifică au găsit rămășițele, în mare parte arse, încă fumegînd, ale unui avion de tip BAC 1-11.

Imediat s-a trecut la orientarea de ansamblu a locului faptei, stabilindu-se că este situat la distanță de aproximativ patru km de Aeroportul Internațional „M. Kogălniceanu”, în direcția vest, pe un teren recent arat, aparținînd I.A.S.-ului „M. Kogălniceanu”, ferma 5, la distanța de 400 m de sediul fermei și la 50 m nord de firul director de dirijare a circulației aeriene spre aeroport.

La locul faptei au fost găsiți și martorii oculari Toma Bituleanu, Dumitru Ciobanu, Ion Nedelcu, Maria Cernica, Haidtu Beambazu, Vasile Gugeaman și Gheorghe Ionel. După identificarea acestora, un grup, format din ofițeri de cercetare penală de securitate și miliție, a trecut la ascultarea lor, iar echipa de cercetare, însoțită de comisia de constatare tehnico-științifică, a început lucrul la fața locului, în scopul descoperirii, fixării și ridicării acelor urme și înscrisuri care să conducă la stabilirea cauzelor producerii catastrofei și a eventualelor persoane care se fac vinovate.

Trebuie arătat că cercetarea s-a făcut la început sub aspect static și apoi sub formă dinamică. În cursul cercetării, s-au emis următoarele ipoteze:

a. Prăbușirea avionului s-a produs ca urmare a unui act de diversiune, declanșat înainte de aterizare, prin explozie, incendiu, ori prin alte mijloace.

Pentru elucidarea acestei ipoteze, pe parcursul cercetării criminalistice a resturilor aeronavei, s-au căutat urme specifice ale unei explozii sau ale unui incendiu.

După o verificare amănunțită a resturilor aeronavei, s-a putut constata, cu toată certitudinea, lipsa urmelor specifice unei explozii produse în interior înainte de aterizare. S-au descoperit însă pronunțate urme de incendiu a unor părți importante ale avionului.

Pentru a se stabili dacă incendiul s-a declanșat înainte de impact, sau ca urmare a acestuia, s-a apelat la supraviețuitori și la martorii oculari.

Din primele declarații ale persoanelor care au supraviețuit, rezultă că, pînă în momentul impactului, la bordul aeronavei nu s-a produs nici o explozie și nici un început de incendiu. Declarațiile acestora s-au coroborat cu declarațiile martorilor oculari, care în momentul prăbușirii avionului se găseau în apro-

pierea locului de impact și care au relatat că n-au auzit, în timp ce avionul era în aer, zgomotul caracteristic unei explozii și nici n-au văzut fum sau flăcări specifice unui incendiu.

În baza situațiilor de fapt constatate și a declarațiilor martorilor ascultați, s-a putut exclude definitiv ipoteza emisă și anume că prăbușirea avionului ar fi fost rezultatul unui act de diversiune, care de fapt atrăgea competența organelor de securitate. Totodată, s-a putut stabili că incendierea aeronavei și a unora dintre victime s-a produs ca urmare a impactului.

b. A doua ipoteză a fost aceea că prăbușirea aeronavei s-ar fi datorat unei dirijări necorespunzătoare sau unui pilotaj greșit.

Pentru verificarea acestei ipoteze, sub ambele variante, echipa de cercetare a căutat întreaga aparatură de bord a aeronavei, pe care a ridicat-o de la locul faptei și a pus-o la dispoziția comisiei de constatare tehnico-științifică, pentru studiu.

În continuare, echipa de cercetare penală a dispus, în conformitate cu prevederile art. 97 C. pr. pen., ridicarea tuturor documentelor și fono-documentelor, pe baza cărora comisia de constatare tehnico-științifică să demonstreze dacă prăbușirea aeronavei s-a datorat unei dirijări necorespunzătoare de la sol sau unei greșeli de pilotaj și în ce anume a constat.

În acest scop, organele de cercetare au ridicat următoarele materiale: proiectul în plan orizontal; profilul planului; profilul zborului între radiofar și punctul de impact; fișa cu activitatea profesională a piloților; caracterizările de serviciu ale acestora; banda de magnetofon pe care erau înregistrate convorbirile radio dintre organele de dirijare și echipajul avionului; banda de magnetofon ce conținea discuțiile purtate între echipajul avionului și turnul Otopeni la plecarea

spre Tel-Aviv și cu discuțiile purtate la întoarcere; banda cu discuțiile ce au avut loc între punctele de dirijare a zborului, cuprinse între Otopeni și Constanța; situația meteorologică și planul de funcționare a sistemului de apropiere.

Din materialul probator administrat, au rezultat următoarele.

Dirijarea necorespunzătoare de la sol a avionului și greșeli de pilotaj.

La întoarcerea de la Tel-Aviv, aeronava trebuia, în mod normal, să aterizeze pe aeroportul Otopeni. Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, atît acest aeroport cît și cel de rezervă de la Băneasa s-au închis, iar pe aeroportul Kogălniceanu existau, de asemenea, premise pentru închidere. În această situație, avionul BAC 1-11 a fost dirijat de către punctul aeroportului Otopeni spre aeroportul Kogălniceanu, cu recomandarea de a urgenta pe cît posibil aterizarea, pentru a nu fi surprins de ceață.

Hotărîrea ca acest avion să aterizeze pe aeroportul Kogălniceanu a fost luată de către șeful de tură de la centrul regional de dirijare București, la ora 16,29, respectiv în momentul în care a primit mesajul organului de trafic al aeroportului Kogălniceanu, prin care comunica intrarea avionului în spațiul aerian al R. S. România, dinspre Marea Neagră. Sosirea avionului de la Tel-Aviv a fost cunoscută însă, atît de A.C.C. București, cît și de organul de trafic al aeroportului Kogălniceanu, încă de la ora 14,20, deci cu două ore înainte, adică în momentul primirii planului de zbor depus de pilot la Tel-Aviv. În acest plan de zbor, pilotul a prevăzut, ca aeroport de rezervă pentru aterizare, aeroportul din Constanța. În consecință, aeroportul Kogălniceanu era obligat ca să aibă toate mijloacele în funcțiune, pentru a putea primi aeronava din momentul survolării spațiului aerian al țării noastre.

Aeroportul sus-menționat a fost în

situația de a primi avionul, neavînd însă toate mijloacele de bază în funcțiune. Astfel, radarul de precizie al aeroportului Kogălniceanu a fost pus în funcțiune abia la ora 16,33, intervalul de timp rămas pentru preluarea și dirijarea aeronavei în vederea aterizării fiind insuficient. Neutilizarea echipamentului radar, a pus organul de trafic al aeroportului Kogălniceanu în situația de a nu avea un control eficace și a nu putea interveni asupra modului de efectuare, de către pilot, a zborului de apropiere, prin informarea acestuia asupra erorilor de pilotaj. Vina pentru nepunerea în funcțiune a radarului, în afara dispecerului de la aeroportul Kogălniceanu, o poartă și șeful de tură de la centrul regional de dirijare a zborului București, care, în momentul luării hotărîrii ca avionul BAC 1—11 să aterizeze pe acest aeroport, nu a verificat dacă au fost puse în funcție toate mijloacele necesare aterizării în bune condiții. Prin aceasta, nu s-au respectat instrucțiunile privind dirijarea și asigurarea securității zborului. Intervenția radio-locatorului de precizie ar fi prevenit pilotul asupra necesității cercetării profilului de pantă de coborîre și, în final, ar fi contribuit la evitarea producerii acestei catastrofe aeriene.

În ce privește situația meteorologică, s-a realizat o slabă urmărire a fluctuațiilor vremii, în care predominau condițiile de vizibilitate redusă, ce puteau duce la închiderea aeroportului. Această deficiență marcată în activitatea organului de dirijare, a fost să se ceară pilotului urgentarea aterizării, iar organul de dirijare să renunțe în mod conștient la măsura ce trebuie s-o ia de a menține avionul în aer, pînă în momentul intrării în funcțiune a radarului de precizie pe aeroportul Kogălniceanu.

Pilotul avionului BAC 1—11 a executat corect zborul pînă în partea finală a apropierii de Aeroportul Internațional

„M. Kogălniceanu”. În această ultimă parte a zborului, aeronava a coborît mai mult față de înălțimea admisă, luînd contact cu pămîntul la aproximativ patru km înainte de pistă.

Din constatările făcute la fața locului de echipa de cercetare și de către comisia de constatare tehnico-științifică, din benzile magnetice ce conțin discuțiile dintre pilot și organele de dirijare de la sol și din relatările supraviețuitorilor a rezultat că celula și motoarele au funcționat normal și că la bordul aeronavei n-a existat, pînă în momentul impactului, vreo situație deosebită.

Timpul de coborîre al avionului de la 11 000 m fiind foarte mic, ca urmare a dispoziției primite de la sol să aterizeze cît mai repede, a făcut ca echipajul să execute această coborîre cu un regim de funcționare a motoarelor foarte redus. Într-o asemenea situație, repunerea motoarelor în regim mărit de tracțiune, pe care în mod normal trebuia să-l aibă la înălțimea de 200—300 m, echivalează cu timpul de coborîre a avionului pînă la pămînt. În situația creată, evitarea impactului nu mai era posibilă.

Cele de mai sus au fost confirmate în mare măsură și de interpretarea unor date oferite de înregistratorul de zbor. Din aceste date a rezultat că înclinația dată avionului de către echipaj, la înălțimea imediat superioară punctului de impact, a fost greșită, în sensul că a fost mai mare decît era normal pentru viteza la care evolua. Banda indică o ridicare bruscă a avionului chiar înainte de impact.

Și din materialele informative obținute s-a stabilit că activitatea de dirijare de la sol a zborului aeronavei, efectuată de către centrul de dirijare București, cît și de către aeroportul Kogălniceanu, n-a fost întrutotul corespunzătoare și conformă cu prevederile legale în vigoare.

Cazul a fost preluat de organele procuraturii civile.

CONCLUZII PRIVIND PARTICULARITĂȚILE CERCETĂRII LA FAȚA LOCULUI ÎN CAZUL CATASTROFELOR AERIENE

Stabilirea cauzelor care au produs catastrofa aeriană și a vinovaților trebuie făcută, de regulă, în baza datelor și faptelor conturate ca urmare a cercetării criminalistice a locului faptei. Sînt considerate adevărate excepții situațiile în care se pot obține relații de la elementul om, în cazul catastrofelor aeriene.

Ofițerii de securitate cei mai apropiați de locul catastrofei vor dispune, de îndată, după ce au fost sesizați, luarea tuturor măsurilor pentru deplasarea la fața locului a organelor sanitare, pentru salvarea supraviețuitorilor și transportarea la institutul medico-legal a persoanelor decedate.

Echipele medicale vor fi însoțite cel puțin de un ofițer de securitate, care să supravegheze operația de salvare și să protejeze în același timp urmele materiale.

În cazul catastrofelor aeriene, prin locul faptei se înțelege atît locul unde se găsesc rămășițele aeronavei sau aeronavelor prăbușite, cît și aeroportul de unde au decolat și aeroporturile care le-au dirijat zborul de la sol pînă în momentul producerii catastrofei. În aceste locuri se pot găsi date deosebit de importante pentru stabilirea cauzelor și a vinovaților.

Această particularitate produce unele schimbări și în tactica efectuării cercetării criminalistice la fața locului.

Într-o asemenea situație, o parte dintre membrii echipei de cercetare se vor deplasa la aeroporturile menționate, de unde vor ridica documentele și obiectele

ce pot constitui mijloace de probă și vor asculta persoanele în cauză, iar restul echipei va efectua cercetarea locului unde se găsesc rămășițele aeronavei.

Această dispersare presupune o discuție finală a întregii echipe, în legătură cu mijloacele de probă administrate.

De asemenea, în toate cazurile catastrofelor aeriene se impune constituirea unei comisii de constatare tehnico-științifică, întrucît în asemenea situații sînt absolut necesare cunoștințele unor specialiști cu înaltă calificare.

Echipa de cercetare trebuie să stabilească la aeroportul de decolare a avionului modul în care s-a făcut verificarea aparatului înainte de zbor, condițiile în care s-a permis decolarea și modul în care s-a făcut dirijarea de la sol.

Pentru probarea acestor stări de fapt, membrii echipei de cercetare vor proceda, conform prevederilor legale, la ridicarea actului întocmit cu privire la verificarea stării tehnice a avionului, banda magnetică pe care s-au înregistrat discuțiile între pilot și controlorul de trafic care a dirijat zborul aeronavei și vor proceda la ascultarea tuturor persoanelor care pot face declarații cu privire la aceste împrejurări.

De la celelalte aeroporturi, care au dirijat zborul navei pînă în momentul prăbușirii, se vor ridica benzile de magnetofon pe care s-au înregistrat discuțiile dintre organele de dirijare a zborului și pilot și se va trece la ascultarea persoanelor în cauză.

Înregistrarea pe bandă de magnetofon a convorbirilor sol-aer și sol-sol, efectuată de către aeroporturi, prezintă un mijloc deosebit de prețios în asemenea cazuri pentru stabilirea vinovăției și are valoare probatorie, deoarece, pe lângă faptul că reține în mod exact acele împrejurări care au condus la producerea catastrofei — care poate fi rezultatul unei infracțiuni — conține și o serie de elemente de strictă autenticitate, cum ar fi: data, numele operatorului de la aeroport care efectuează lucru în fonie, indicativul avionului și ora transmiterii și primirii mesajelor, indicațiile date de aeroport cu privire la buletinul meteo, plafonul, direcția de zbor, cât și rapoartele piloților.

Pentru soluționarea cazului, pe parcursul cercetării criminalistice a locului unde se găesc rămășițele aeronavei prăbușite, trebuie respectate unele procedee tactice.

Este absolut necesar să se facă un prim studiu al exteriorului aeronavei în formă statică. În această fază se poate stabili suprafața de împrăștiere a părților componente ale aeronavei și eventual lipsa unor părți ale acesteia. (Situția din urmă impune extinderea locului faptei pe itinerarul parcurs de avion pînă în momentul prăbușirii.)

În cursul cercetării dinamice a resturilor aeronavei trebuie ca echipa de cercetare împreună cu comisia tehnico-stiințifică să verifice aparatura de bord. O studiere atentă a acestei aparaturi poate duce la o verificare, în întregime sau în parte, a ipotezei unei eventuale defecțiuni în aer a motoarelor sau a unei avarii la bord.

În cabina piloților trebuie descoperit și ridicat, în cazul în care n-a fost detriorat, jurnalul de bord. Se poate continua cu examinarea instalațiilor de alimentare (rezervoare de combustibil,

ulei, conducte, robinete etc.), cu studierea atentă a elicelor și a arborilor port-elice.

Aceste două elemente pot atesta funcționarea motoarelor în momentul impactului. Lipsa arborelui port-elice de la locul faptei presupune oprirea motorului în timpul zborului.

Date destul de importante, în vederea reconstituirii în întregime a cauzelor care au produs o catastrofă, pot rezulta și din studiul motoarelor avionului. Chiar în situația în care sînt distruse, este indicat să se procedeze la ridicarea și trimiterea pieselor descoperite la un laborator de specialitate. De asemenea, de la fața locului, în aceste cazuri, mai trebuie ridicate probe de ulei și de combustibil, pentru a fi supuse analizelor de laborator. De la locul catastrofei, se impune a se ridica și înregistratorul zborului, care poate oferi date foarte prețioase, cât și o serie de înscrisuri absolut necesare, cum ar fi: instrucțiunile de zbor, regulile și procedura de dirijare a avioanelor, procedura de coordonare între A.C.C.-uri și A.P.P.-uri, planul de zbor al avionului, mesajele de decolare, formularul de evidență progresivă a zborului și mesajele transmise prin telex și radio-telegrafic.

Fiecare moment al cercetării statice sau dinamice efectuat la fața locului trebuie fixat, în conformitate cu prevederile art. 131 C. pr. pen., în procesul-verbal de cercetare la fața locului, marcat pe schiță și prin fotografiere.

Dacă ofițerii de securitate respectă în timpul cercetării criminalistice la fața locului metoda specifică acestor cazuri, vor putea administra întregul material probator în baza căruia să stabilească cauzele reale care au determinat producerea catastrofei aeriene, precum și persoanele care se fac vinovate de aceasta.

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA UNEI CONSFĂTURI

Dorința fiecărui tînăr ofițer — îmbunătățirea rezultatelor obținute în muncă

Din inițiativa Comitetului Organizației U.T.C. din C.S.S., a fost organizată recent o consfătuire la care au participat reprezentanți ai unor organizații de bază din unitățile centrale de securitate, reuniți pentru a face un schimb de experiență în domeniul muncii informative, al pregătirii de specialitate și asupra modului de îmbinare a activității profesionale cu cea politică.

Încă de la începutul discuțiilor, tovarășul Valerică Lazăr, secretar al Comitetului U.T.C., a fixat cadrul dezba-

terilor, subliniind necesitatea analizării posibilităților cît mai rapide și eficiente de integrare în munca practică a tinerilor ofițeri.

Participanții la consfătuire, cît și invitații — tovarăși cu munci de răspundere din diferite unități centrale ale C.S.S. — au fost solicitați să-și expună punctele personale de vedere asupra acestor chestiuni.

Așa cum era și firesc, cei prezenți nu au întîrziat să-și prezinte în forme directe, observațiile, părerile și pro-

punerile cu privire la cooperarea între compartimentele de muncă, cu privire la folosirea măsurilor speciale și, în general, la ceea ce poate constitui factorul nou, mereu nou în activitatea informativă cotidiană.

Merită reținute astfel câteva idei, sintetizate în special în cuvântul locotenentului Ion Munteanu, U.T.C.-ist din organizația 98, care a remarcat aspecte pline de interes și de actualitate din sfera de aplicare a măsurilor speciale, care a vorbit convingător despre atenția ce trebuie acordată exactității caracterizărilor ce se întocmesc absolvenților la ieșirea din școala de securitate, pentru ca personalitatea și inclinațiile lor — pozitive ori negative — să poată fi de la început și pe deplin cunoscute, dirijate, în cadrul colectivelor unde tinerii ofițeri vor fi repartizați.

Tovarășul locotenent Gheorghe Petcu de la organizația 51, locotenent Ion Micheu de la organizația numărul 13, locotenent Grigore Sabău de la organizația 84 și alți tovarăși au făcut referiri concrete asupra modului corect, tovarășesc, în care au fost primiți și ajutați să se integreze în muncă tinerii ofițeri din diferite organizații. S-au arătat însă deschis și cazuri negative, când pregătirea pe un anumit profil în școală, inclinațiile personale și practica de vară, toate orientate pe o anumită linie de muncă, au fost neglijate și, spre nedumerirea tânărului absolvent, acesta a fost repartizat într-un sector pentru care se pregătise mai puțin.

Propuneri de cooperare mai strânsă între liniile de muncă informative și cele speciale, importanța unei participări active la munca desfășurată pe linia Direcției a XI-a, prezentarea unor reușite experimentări în domeniul capcanelor criminalistice (realizate la Școala militară de ofițeri de securitate) au întregit aceste discuții care, fără a păstra un singur fir central, fără a se desfășura foarte sistematic, s-au caracterizat prin spontaneitate și dorință personală a fiecărui de a contribui la creșterea nivelului calitativ al rezultatelor profesionale.

Tovarășii invitați la consfătuire au venit cu precizări prețioase, extrase din experiența de viață și de muncă, punând aspectele esențiale ale discuțiilor și dând sugestii pentru continuarea pe viitor a acestor întâlniri.

Luând cuvântul în încheierea consfătuirii, tovarășul secretar al Comitetului organizației de partid C.S.S., Constantin Geică, a remarcat utilitatea acestor întâlniri între colective, între generații, a subliniat importanța propunerilor care s-au făcut pentru perfecționarea muncii informative, pentru asigurarea cooperării între unități.

La sugestia participanților, inițiativa aceasta frumoasă urmează a se transforma într-un mod de lucru, într-o posibilitate de căutare permanentă a soluțiilor novatoare și de cimentare a legăturilor între munca politică și cea profesională.

„PLOȘNIȚELE” DE LA BONN

Timp de două zile, un reporter al revistei „Stern”, folosind un simplu aparat de radio cu tranzistori, a ascultat convorbiri purtate la Cancelaria Federală din Bonn, precum și în incinta unor ministere și locuințe particulare. Ascultările se făceau dintr-o cameră de hotel și din mașină. Au fost interceptate astfel ordine date de generali subordonaților, discuții purtate în anticamera cancelarului Willy Brandt etc. Reporterul a descoperit cu această ocazie prezența a peste o duzină de micro-emițătoare, așa-zisele „ploșnițe”, folosite de serviciile secrete, de diverși afaceriști, de soți geloși (pentru a surprinde aventurile amoroase ale soțiilor) ș.a.m.d.

Reporterul a surprins convorbiri referitoare la afaceri secrete, la o dislocare de trupe, la tratative pentru

modificarea salariilor și cumpărări de terenuri, la sinuciderea familiei de diplomați Schmidt-Horix la Lisabona, o convorbire telefonică cu Africa etc. Toate aceste convorbiri le purtau oameni în totală necunoștință de cauză, seră puse în interceptare de vreun serviciu secret (german, aliat sau de altă naționalitate), de un detectiv particular, de poliția judiciară sau de vreun concern industrial ori partid politic.

Depistarea acestor „ploșnițe” s-a făcut fără dificultăți deosebite. La data de 23 XI 1970, în jurul orei 23,34, în banda de frecvență de 104 MHz, a fost interceptată o convorbire din incinta Ministerului Apărării. Înregistrarea a fost doar puțin tulburată de trecerea autovehiculelor pe stradă.

Redacția „Stern” a informat despre cele de mai sus Serviciul de Contra-informații Militare. După o tăcere de patru zile, serviciul respectiv a comunicat redacției că discuția interceptată este lipsită de importanță, că a fost purtată printr-un telefon auto.

Explicația M.A.D.-ului nu stă însă în picioare, întrucît discuția a fost retransmisă de un mini-spion în banda de frecvență de 104 MHz, în timp ce, conform declarațiilor Ministerului Poștelor, telefoanele auto lucrează în banda de frecvență de 156 MHz.

Ca atîtea altele, această pornire spre interceptarea convorbirilor a venit din Statele Unite. Dezvoltarea veritabilă a electronicii a făcut posibilă construirea de aparate cît mai mici și deci a ușurat violarea tot mai accentuată a dreptului oamenilor asupra vieții lor personale. Americanii, iar după ei japonezii, au fabricat aparate de ascultare atît de mici încît încap în stilouri, în nasturi de cămașă, în scrumiere, în ștecăre, în televizoare și telefoane, fără a-și trăda prezența.

Majoritatea „mini-spionilor”, care în comerț costă între 100 și 1 000 D.M., au o valoare materială medie de puțin peste 50 D.M. și pot fi construiți de orice elev de liceu care posedă unele cunoștințe de fizică. Folosirea lor este de fapt interzisă prin lege; nu este însă interzisă și vînzarea lor.

Astfel, poliția din Köln a descoperit la începutul anului trecut, într-un atelier tehnic, 230 de „mini-spioni” și mai mult de 50 000 de elemente de construcție pentru microemițători. Firma producătoare fusese dată în judecată de un cetățean care, prin intermediul unui microemițător, a vrut să surprindă intîlnirile soției sale cu un amant. Întrucît însă aparatul nu a funcționat, cetățeanul s-a simțit păgubit și a reclamat situația. Acest fapt a dus la confiscarea materiale-

lor din atelierul de mai sus, împreună cu întreaga cartotecă cu numele clienților. Poliția a găsit acolo adresele unor diplomați străini acreditați la Bonn, adrese ale unor sedii de poliție, agenții de presă și sute de persoane particulare. Dar cîteva zile după aceea, poliția a trebuit să restituie cele confiscate, întrucît „nu exista nici un temei legal al acestor măsuri”.

Un înalt funcționar din Ministerul Poștelor a declarat că la Bonn, ca și în alte părți, posibilitățile tehnice și personale sînt atît de reduse, încît descoperirea unui microemițător depinde numai de întîmplare. Este ade-vărat că o persoană particulară, care posedă un radioreceptor cu tranzistori, ce lucrează în banda de frecvență pînă la 120 MHz, poate depista un emițător instalat în telefonul sau în camera lui. Mai greu este însă să depistezi un emițător instalat într-unul din miile de birouri din Bonn.

Foarte optimist, ministrul Horst E. a declarat că, avînd în vedere controalele ce se fac, este exclus ca în palatul Schaumburg să funcționeze un „mini-spion”. Chiar și fostul vicepreședinte al Departamentului pentru Apărarea Constituției, Gunther Molau, în prezent șef al secției „Securitatea Publică” din Ministerul de Interne de la Bonn, era de părere că la Bonn nu se practică prea mult interceptarea convorbirilor. El a declarat că verificările curente făcute de persoane cheie decurg pînă în cele mai mici amănunte și că nu au fost depistate microfoane.

De fapt, la Bonn sînt descoperite anual aproximativ 12 „ploșnițe”. Este însă sigur că funcționează mai multe mii. Iar în toată R.F. a Germaniei se presupune că numărul lor ar ajunge la 150 000 exemplare.

(Traducere din revista „Stern”)

POLIȚIȘTI PENTRU LUMEA A TREIA

Una dintre ramurile „speciale” ale Asociației internaționale pentru dezvoltare (AID) este Oficiul de Securitate Publică (OPS), care își întinde rețeaua în 27 de țări ale „lumii a treia”, prin cei 400 de polițiști americani, ce se intitulază „consilieri”. Unul dintre acești consilieri a fost și Dan Mitrișne, răpit și executat în 1970 în Uruguay.

Agenții OPS sînt trimiși pentru a „ajuta” organele de poliție ale

diferitelor țări. Jumătate dintre aceștia se află în Vietnamul de sud, în „sprijinul” poliției saigoneze. În alte patru țări ale Asiei și în toate țările Americii Latine, în afară de Cuba, își fac simțită prezența acești „consilieri” nord-americani. În Africa sînt mai puțini, dar în 1969 erau semnalati și aici 22 agenți OPS, care își aveau sediul în Congo (Kinshasa), Liberia, Tunisia, Ciad, Dahomey, Etiopia,

Coasta de Fildeș, Republica Malgașă, Volta Superioară.

Oficiul de Securitate Publică are strînse legături cu Academia internațională a poliției de la Washington care antrenează, începînd din 1962, mii de polițiști din țările „lumii a treia”, pentru lupta împotriva comunismului. Această „Academie”... are misiunea de a face cunoscută în străinătate tehnica antiinsurecțională, pusă la punct în S.U.A.

MIJLOACE DE PROPAGANDĂ ÎN SPRIJINUL PENTAGONULUI

În țară și în cele peste 3 400 de baze militare din străinătate (30 de țări), Pentagonul folosește, pentru a menține „războiul rece”, tot felul de mijloace de propagandă ca: radioteleviziunea, presa, expozițiile, conferințele și seminariile, filmele, cărțile ș.a.

Intr-un articol apărut în publicația „Les Affaires des Journalistes”, editată de O.I.Z., se arată în detaliu cum

acționează Pentagonul pentru prelucrarea ideologică și psihologică a opiniei publice, cum, în mod oficial, este folosit biroul ministrului adjunct al apărării, pentru relațiile publice. Aici lucrează peste 200 de salariați, în uniformă și civili, sub directivele sectorului de propagandă. De aici sînt coordonate activitățile serviciilor respective din armata de uscat, marină, aviație. Pe lingă filmele

turnate de militari, interesează și filme făcute de studiouri civile, ca acela al actorului John Wayne, film care preamărea eroismul „beretelor verzi” în războiul din Vietnam. Numai în 1968, peste 180 de filme militare au căutat să arate „misiunea nobilă” a celor care au fost trimiși să lupte în Vietnam. Televiziunea și cinematografia sînt puse în anumită măsură și în scopurile propagandei

Pentagonului ca mijloace de influențare a cetățeanului mediu.

Pentru „cetățenii influenți”, financiar, industriași, ziariști și alții, contactul direct se face prin conferințe și seminarii ținute de generali și amirali, iar auditoriul este invitat să viziteze obiective militare și terenuri de exerciții militare. Colegiul industrial al Forțelor Armate, în colaborare cu Camera de comerț, organizează seminarii asupra „securității naționale”. În școli, universități, în diferite instituții și organizații, sint trimiși conferențieri care să explice politica militară a S.U.A., iar revistele și ziarele sint „ajutate” să scrie despre informații publice editează și distribuie peste 125 titluri de broșuri, reviste, cărți sau ziare. Ziariști cu influență sint atrași să scrie în publicații militare, iar unii ziariști

EȘEC PENTRU SERVICIUL DE INFORMAȚII AMERICAN

Odinioară, un puști din Regensburg, care ar fi preferat să rămână în Germania, unde să interpreteze la vioară piesele lui Bach și Beethoven, a trebuit totuși să-și urmeze mama în Texas. Și astfel, din copilul sensibil și talentat la muzică de odinioară a

ieșit un virtuos pilot de reactoare, care a participat voluntar la un atac ucigător și pentru aceasta a fost sărbătorit ca erou...

Numele său este Udo Walther, are 25 de ani și își păstrează cetățenia germană.

relațiilor internaționale ș.a.”

Operațiunile războiului psihologic dus de Pentagon sint completate prin concursul unor instituții civile de propagandă în străinătate, ca U.S.I.A., dar, în cazuri de importanță deosebită, militarii americani ignoră concursul acestora, considerind necesar ca ei să coordoneze propaganda externă a S.U.A.

După al doilea război mondial, S.U.A. a lansat așa-zisul program școlar al Pentagonului și, încă din 1946, au fost deschise, în zona ocupată din Germania, 35 de școli primare și cinci școli secundare, cuprinzând circa 2500 de elevi. Acum sistemul școlar al Pentagonului este întins în trei continente (28 de țări), prin 308 școli, în care învăță peste un milion de copii ai militarilor americani și ai unor cetățeni din țările respective.

Pentru meritele sale, Udo Walther a primit mai multe distincții, ultima fiindu-i atirnată de piept de însuși ministrul american al apărării, Melvin Laird. Dar scopul urmărit prin atacul în vederea căruia căpitanul Udo Walther și camarazii săi s-au pregătit două luni și jumătate, în condiții speciale, nu a fost îndeplinit...

Marea aventură a eroului din Texas începea în august 1970 în Fort Bragg - Carolina de nord, la cartierul general. Udo Walther se întorsese de o lună de zile din Vietnam, cînd a fost chemat în biroul legendarului maior Arthur Simonis, poreclit „Taurul”, un vechi luptător care în 1945 a eliberat pe prizonierii americani din lagărul înființat de japonezi în Filipine. Maiorul i-a spus scurt lui Udo Walther că plănuiesc un exercițiu comun cu Air Force, exercițiu care poate să dureze pînă la șase luni și care, pe lingă faptul că e de durată, mai este și deosebit de periculos. În încheiere l-a întrebat dacă dorește să participe. Tinărul căpitan a acceptat imediat. Nu era singurul. La „Spezial Forces” în Fort Bragg ofițerii și subofițerii se înghesuiau să participe la operațiile „bune”, care le promiteau pe lingă renume și caracterizări deosebite la dosar. Un purtător al înaltului ordin militar „Medalia de onoare” a aruncat distincția în sertar, de necaz că nu a fost cooptat în această operațiune.

La scurt timp după aceasta, într-o simbătă, la începutul lui septembrie, la domiciliul lui Udo Walther a sunat telefonul. Acesta ridică receptorul, spuse un O.K., închise și explică blondei sale soții: „Dragă, am uitat să-ți spun că eu trebuie să plec la un exercițiu secret de mai multe luni în Florida și că azi plec...”

Abia mai tirziu, cînd ministrul apărării, Laird, a declarat la televiziune că, în încercarea de eliberare a unor prizonieri din Vietnamul de nord, jumătate din efectivul care a participat la acțiune a murit, a aflat și Louise că Walther se angajase voluntar în această misiune.

Udo Walther și ceilalți voluntari au plecat deci în acel septembrie la baza de sprijin aerian Eglin, în Florida de nord, un loc pustiu, o întindere plană. Aici Walther a fost pregătit pentru atacul din Vietnamul de nord. Fiecare zi începea și se sfîrșea cu o alergare de peste șase km. Lupta corp la corp, trageri și tehnica supraviețuirii au făcut obiectul pregătirii lor. În mod deosebit se perfecționau în atacarea unei construcții complexe, a cărei machetă a fost construită din lemn și prefabricate, într-o poiană din pădure, după un proiect întocmit de experți ai Serviciului de informații. Așa cum s-a confirmat mai tirziu, această construcție arăta ca lagărul de prizonieri Son Tay. Avea doar unele mici modificări exterioare, deoarece Serviciul de informații american se temea ca nu cumva Serviciul de spionaj sovietic să descopere proiectata acțiune.

Cum arăta adevăratul lagăr din Vietnamul de nord au aflat mai întii ofițerii americani după un plan prezentat de C.I.A. Apoi le-a fost prezentat planul atacului și, în final, fiecare a ajuns să știe cu ce elicopter va ateriza și decola, ce construcție va ataca, ce uși va forța și cum trebuie să se retragă și să se ascundă în caz de necesitate. Pericolul care-i păștea pe fiecare nu mai putea fi înlăturat, deoarece nimeni nu mai avea voie să părăsească cimpul de exerciții.

La mijlocul lunii noiembrie, Udo

Walther împreună cu camarazii săi au fost transportați cu un avion militar în Tailanda. Trei zile după sosirea în Tailanda, la ora 18,30, ora locală, maiorul Simonis și-a adunat oamenii. „A sosit momentul” – spuse el – și a dat la o parte perdeaua de pe harta Vietnamului de nord, pe care era înfipt un steguleț la o distanță de 23 km de centrul Hanoiului. Tăcuți și fără hrană de rezervă – nimeni nu se mai gindea atunci la mincare – la ora 20,30 au urcat în elicoptere blindate, care, după un zbor în zig-zag de trei ore deasupra Laosului, peste văi și munți de peste 2 000 m înălțime, au ajuns deasupra Hanoiului.

Elicopterele, cu excepția celui al comandantului Simonis, erau mașini grele de zece tone, de tip HH-53, care ating o viteză de 340 km/h, având capacitatea de 54 locuri. Erau conduse de cei mai buni piloți americani, în majoritate grade superioare. La jumătatea drumului, flota aeriană a fost alimentată în aer, capacitatea exactă a rezervoarelor acestor elicoptere fiind păstrată strict-secretă de către Pentagon.

Paralel cu această acțiune, americanii au bombardat masiv portul Hai Phong, atrăgând astfel în acest loc mijloacele de apărare aeriană. Totuși, asupra elicopterelor au venit atit avioane cu reacție de vânătoare tip MIG, cit și rachete de tip SAM.

În acest infern, elicopterele au ajuns totuși deasupra Hanoiului, care era foarte bine luminat. Dinspre Son Tay însă se vedea o coloană de camioane militare care avea în față un proiector și un aruncător de rachete. Puțin mai târziu, acesta s-a stins și a amuțit fiind lovit de o rafală trasă de pe un avion. Americanii au mitraliat tunurile de pază de la Son Tay pină cind acestea au fost reduse la tăcere.

Primul elicopter s-a prăbușit în curtea lagărului. Din el au sărit soldații conduși de maiorul Simonis, care au pătruns în celulele lagărului. Personalul de pază nord-vietnamez a ieșit dezbrăcat și a deschis focul. Dar lupta era inegală. După o jumătate de oră, toți vietnamezii, fiind luați prin surprindere, au fost uciși.

Primul american care a ajuns la celule a fost plutonierul Thomas Kemmer din Florida. Acesta a strigat americanilor din celule să se arunce la pământ, deoarece ei sînt americani și vor să-i elibereze. Nu a răspuns însă nimeni... Kemmer a intrat într-o celulă dar a găsit-o goală. La fel erau și cele din jur. Din toate părțile se auzeau vocile disperate ale camarazilor, care strigau că totul este gol, că totul a fost în zadar !...

Grupa lui Udo Walther, care a atacat comandamentul, a avut numai un singur rănit. În disperarea lor, americanii au luat mai multe documente importante, care au fost predate Serviciului de informații „Eglin air force base” în Florida, serviciu ai cărui oameni au confruntat documentele cu planurile lor, stabilind că totul corespunde exact. Numai un singur lucru nu știuseră ei ; și anume, că în lagăr nu se afla nici un prizonier american...

Acțiunea a eșuat, deoarece, așa cum a declarat și vicepreședintele Spiro Agnew mai târziu, „serviciul de informații nu a corespuns așteptărilor”.

Generalul Manor, referindu-se la acest fapt, a spus că „eliberatorii”, în timpul acțiunii lor, nu au făcut altceva decit să calce iarba care crescuse în lagăr, deoarece prizonierii fuseseră mutați de acolo cu mult timp înainte...

(Traducere din revista „Stern”)

Cercetările efectuate în vederea stabilirii cauzelor prăbușirii clădirii unei fabrici de armament, prăbușire urmată de moartea unor angajați, precum și de distrugerea prin explozie a utilajelor și a unor importante cantități de materii prime, au stabilit că :

a) studiul geotehnic nu conține date cu privire la existența și acțiunea apei freactice deoarece N.S., autorul acestui studiu, nu și-a îndeplinit întocmai obligațiile stabilite prin dispozițiile legale în vigoare. Lucrarea a fost efectuată în astfel de condiții pentru a putea fi predată la termenul fixat ;

b) proiectantul G.L., pentru a evita o eventuală refacere a calculelor, refacere impusă de situația reală a terenului pe care a fost amplasată fabrica, a trecut sub tăcere deficiența studiului geotehnic observată în timpul întocmirii proiectului clădirii fabricii ;

c) contrar normelor legale în vigoare, Z.M., prepusul constructorului, a admis numeroase abateri de la calitatea lucrărilor din fundația clădirii și din zidurile ei de elevație, iar betoanele turnate sub supravegherea sa au fost de calitate necorespunzătoare ;

d) pe baza aspectului exterior al clădirii fabricii și fără a verifica vreun element de construcție, comisia de recepție compusă din A.N., C.D., M.N., D.L., L.H., O.P. și S.V. a apreciat că lucrarea este de bună calitate ;

e) pagubele produse sînt de natură să aducă atingere securității statului. Față de cele stabilite, se cere să se arate :

- Ce probleme trebuie rezolvate în vederea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina celor arătați ?
- Cum se califică aceste fapte ?
- Cum se calculează valoarea daunelor materiale provocate în acest caz ?
- Ce măsuri procedurale se impun a fi luate în vederea reparării acestor pagube ?

REZOLVAREA SPEȚEI PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 4 (12) 1970

Dintre soluțiile primite la redacție, am apreciat ca fiind mai completă pe cea trimisă de maiorul Marin Moțoi, din cadrul Inspectoratului de Securitate al județului Prahova.

O publicăm în rîndurile care urmează :

1. V. I. va fi tras la răspundere penală pentru :

— infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută și pedepsită de art. 166 alin. 1 C. pen., constînd în aceea că în perioada 15 aprilie — 20 august 1970, a tradus, multiplicat și răspîndit materiale cu caracter fascist ;

— infracțiunea de furt, prevăzută și pedepsită de art. 208 alin. 1 combinat cu art. 209 alin. 1 lit. g C. pen., constînd în aceea că folosindu-se de chei mincinoase, la data de 15 aprilie 1970, a pătruns în locuința lui G. N., de unde a furat o mașină de scris portabilă ;

— infracțiunea de dare de mită, prevăzută și pedepsită de art. 255 alin. 1 C. pen., constînd în darea sumei de 5000 lei lui A. M. pentru a-i elibera

ordin de repartitie pe locuința ocupată fără forme legale.

Lui V. I. îi sînt aplicabile prevederile art. 33 și următoarele ale C. pen., referitoare la concursul de infracțiuni.

2. A. M. urmează a fi tras la răspundere penală pentru :

— infracțiunea de luare de mită, prevăzută și pedepsită de art. 254 alin. 1 C. pen., constînd în faptul că în calitate sa de la S.G.L., a eliberat lui V. I. ordinul de repartitie pentru locuința ocupată de acesta fără forme legale, pentru care a primit suma de 5000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 254 alin. 2 C. pen., suma de 5000 lei, care a făcut obiectul luării de mită, se confiscă ;

Lucrarea „Mein Kampf” precum și capitolele traduse, multiplicare și răspîndite de V. I. sînt supuse confiscării speciale în conformitate cu prevederile art. 118 lit. b C. pen.

Mașina de scris se ridică, se fotografiază ; se dispune efectuarea unei expertize criminalistice în scopul de a

se dovedi că lucrările difuzate au fost dactilografiate la această mașină, iar după terminarea cercetărilor se restituie proprietarului în baza art. 169 alin. 1 C. pr. pen., sub luare de dovadă.

Numiții A.B., B.C., D.I., V.S. și T.N. vor fi folosiți ca martori în cauză.

*
* *

Notă. Infracțiunile contra securității statului se găsesc adeseori în raport de conexitate cu diverse infracțiuni a căror cercetare a fost dată în competența organelor de miliție sau a altor organe.

În astfel de cazuri, competența de a cerceta toate faptele și pe toți făptuitorii revine, potrivit dispozițiilor art. 45 alin. 1 raportat la art. 35 alin. 2 C. pr. pen., organelor de cercetare penală ale securității.

De aici necesitatea ca organele de cercetare penală ale securității să studieze temeinic toate normele incriminatorii care alcătuiesc laolaltă partea specială a dreptului penal al Republicii Socialiste România.

Prin alcătuirea speței publicate în „Securitatea” Nr. 4 (12) 1970, la rubrica „Cum rezolvați cazul?”, s-a încercat să se răspundă acestei stringente necesități.

Încercarea s-a dovedit utilă deoarece, în majoritatea soluțiilor primite la redacție, a fost comisă eroarea de a se considera filodormă :

— fapta lui V. I. de a fi dat lui B. D. suma de 2000 lei pentru a obține cheia locuinței acestuia la data mutării sale în apartamentul nou construit ;

— fapta lui B. D. de a fi primit de la V. I. suma de 2000 lei pentru care, ulterior, i-a predat cheia locuinței din care s-a mutat și fapta lui C. V. de a

fi pus în legătură pe V. I. cu B. D. și de a fi intermediat astfel plata și primirea filodormei.

Este de observat că art. 58 din Legea Nr. 10/1968 privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași nu incriminează orice pretindere sau primire de bani și alte foloase materiale în legătură cu o locuință, ci numai pretinderea și primirea de filodormă pentru :

— a indica o persoană căreia urmează a i se repartiza o suprafață locativă ;

— a consimți la repartizarea unei suprafețe locative, ori a consimți la schimbul unor suprafețe locative.

Numai locatarii principali au dreptul să indice persoanele cărora li se poate repartiza o suprafață locativă disponibilă, în condițiile art. 7 alin. 2, din Legea Nr. 10/1968.

De asemenea, numai locatarii principali pot să consimtă, în condițiile aceleiași legi, la repartizarea unei suprafețe locative disponibile sau la efectuarea unui schimb de locuință.

În speța publicată, B. D. nu avea calitatea de a indica persoana căreia i se putea repartiza locuința din care urma să se mute și nici calitatea de a consimți ca această locuință să fie repartizată lui V. I. sau altei persoane. Ca atare, suma de 2000 lei nefiind primită de către B. D. pentru a face ceea ce s-a arătat mai sus, împotriva lui nu se poate începe urmărirea penală pentru infracțiunea prevăzută și pedepsită de art. 58 din Legea Nr. 10/1968.

Pe cale de consecință nu se poate reține nici plata de filodormă în sarcina lui V. I. și nici intermedierea filodormei în sarcina lui C. V.

Documentar

Serviciul de spionaj israelian — unul dintre cele mai periculoase servicii secrete: perfid, insistent și agresiv

În memoriile sale, fostul șef al Serviciului central de spionaj al S.U.A., A. Dulles, califica spionajul israelian ca pe unul dintre cele mai agresive servicii secrete din lume, iar un funcționar superior din C.I.A. spunea la rîndul său: „Eficiența israelienilor este surprinzătoare și acțiunile lor ne sînt mai puțin cunoscute, chiar decît ale unora dintre inamicii noștri”.

Istoria Serviciului de spionaj israelian datează din timpul primului război mondial, cînd contraspionajul turc a descoperit rețeaua de spionaj denumită „Nili” (formată numai din evrei), care acționa în favoarea englezilor și se întindea ca o pinză de păianjen în aproape toate domeniile vieții politice, economice și militare ale acestei țări.

Mai tîrziu, în urma ciocnirilor cu arabii, în timpul mandatului britanic, avînd nevoie de surse de informații demne de încredere, evreii au înființat organizația de spionaj, denumită „Serviciul de știri” (cunoscută mai ales sub inițialele de S.A.I.). Organizația cuprindea pe majoritatea polițiștilor și funcționarilor evrei aflați în serviciul autorităților britanice și era condusă în secret de unii dintre ofițerii de naționalitate evrei, ce acționau oficial în diferite funcții din cadrul „Intelligence Service”-ului.

Folosind experiența spionajului englez și avînd uși deschise către cele mai importante informații culese cu migală și eforturi de britanici, S.A.I. a devenit în scurt timp o organizație puternică, deși nu cuprindea în rîndurile ei un număr mare de persoane.

Pentru început, englezii n-au remarcat în nici un fel existența acestei organizații, deoarece pe filiera informațiilor centralizate a Serviciului de spionaj englez se interpuneau agenți de legătură ori rezidenți israelieni care substituiau, înlăturau sau pre-

lucrau datele respective, făcînd imposibilă orice bănuială.

Așa se explică și faptul că englezii au fost în imposibilitate de a observa apariția „Hagana”-lei (armata israeliană), care era instruită în secret chiar de către unii ofițeri de naționalitate evrei din armata britanică.

Preluarea conducerii S.A.I.-ului de către „Hagana”, ca principal beneficiar al informațiilor culese sau prelucrate de această organizație, a adus după sine unele modificări în structura S.A.I.-ului, care s-a apropiat astfel de forma Serviciului de informații al armatei israeliene, existînd și în zilele noastre.

Bănuiala că englezii ar fi cunoscut și ar fi patronat chiar toate aceste acțiuni, pe motivul că ele vizau lumea arabă, sînt îndoelnice, deoarece după ce englezii și-au retras promisiunea ridicării mandatului lor asupra Palestinei și au oprit emigrările spre această țară, S.A.I. a început să lovească direct în administrația britanică, în timp ce englezii erau în imposibilitatea de a riposta. Toate ordinele, directivele și planurile englezilor ajungeau pe filiere directe și sigure în mîna șefilor S.A.I.-ului și, chiar dacă uneori englezii aflau de existența unor depozite de armament sau tabere și poligoane de instruire folosite de „Hagana”, descinderile ce se efectuau erau în aproape toate cazurile fără urmări, deoarece israelienii cunoșteau din timp intențiile englezilor.

Caracterizînd etapa respectivă parcursă de S.A.I., un ziarist englez spunea: „Adesea, ofițerii britanici primeau ordine care fuseseră citite întii de membrii S.A.I., copiate și transferate superiorilor lor”.

De atunci însă Serviciul de spionaj israelian a cunoscut mai multe transformări, a obținut unele succese de

prestigiu, dar a înregistrat și destule eșecuri, care dovedesc penetrabilitatea și șubrezenia lui în multe din acțiunile întreprinse, îndeosebi în țările socialiste. Cu toate acestea, el constituie unul din principalele obiective ale organelor de contraspionaj din toate țările în care Israelul are interese, fie ele chiar interese în stare latentă.

În afara operațiunilor îndreptate împotriva țărilor arabe, în timpul și după războiul din iunie 1967, Serviciul de spionaj israelian cunoaște o extindere a acțiunilor sale agresive și în alte țări. Cazul răpirii celor cinci vedete rapide din portul francez Cherbourg, încercarea de la Leningrad de a fura un avion sovietic precum și unele acțiuni îndreptate în ultimul timp împotriva țării noastre dovedesc că planurile spionajului israelian cuprind o sferă destul de largă.

Neîndoelnic că în primul eșalon al atenției Serviciului de spionaj israelian se situează țările arabe vecine, însă este tot atît de sigur că, în eșalonul imediat următor, stau țările socialiste.

În aceste țări, spionajul israelian urmărește realizarea unor interese majore, dispunînd de resurse și posibilități superioare altor servicii de spionaj. Dar mai ales, nu trebuie uitat faptul că în afara intereselor proprii, spionajul israelian este preocupat de realizarea intereselor altor servicii de spionaj, în speță spionajul american, căruia de multe ori îi furnizează, „contra cost” sau în schimbul realizării unor deziderate politice, date și informații ce interesează acel serviciu într-o etapă dată.

Un exemplu concludent în susținerea afirmațiilor noastre îl constituie acțiunea pusă la cale de Serviciul de

informații israelian, pe baza căreia, în anul 1969 a fost furată de pe teritoriul R.A.U. stația automată radar pentru zboruri la mică înălțime. Această stație constituie o noutate pentru majoritatea armatelor, inclusiv pentru cea americană și deci interesul americanilor pentru cunoașterea ei era evident.

Tot în acea perioadă, guvernul american ezita în decizia sa de a livra Israelului avioane „Phantom”. Dar imediat ce israelienii au intrat în posesia stației respective, totul a devenit simplu; americanii au obținut datele care îi interesau, iar israelienii au primit avioanele promise.

De fapt, socotim că nu este bine să se creadă că Serviciul de spionaj israelian se subordonează vreunui alt serviciu, deoarece o asemenea înțelegere ar conduce la concluzii greșite. Este drept că el comercializează sau schimbă mai frecvent unele informații cu alte servicii de spionaj, însă aceasta o face pentru realizarea obiectivelor proprii, neezitând să lovească în interesele altor servicii, fie ele amice lui.

O caracteristică a acestui serviciu este aceea că el își apără foarte bine cadrele, făcând din această trăsătură și un prilej de propagandă. De pildă, pentru agentul lor, Ellie Cohen, au oferit sirienilor prețuri de răscumpărare până la ordinul milioanei de dolari. Dar principala caracteristică a Serviciului de spionaj israelian rămâne apărarea secretului acțiunilor proprii și o acoperire absolută a organelor și cadrelor sale. În Israel se publică foarte puțin în acest domeniu, iar acțiunile întreprinse devin publice numai în măsura în care ele au fost descoperite de contraspionajul străin. Ei acordă o mare importanță activității de dezinformare, punând accent pe lansarea mai multor versiuni me-

nite să acopere același secret, în funcție de anumite etape.

În țara noastră, spionajul israelian și-a făcut simțită prezența încă din anul 1940, când un ofițer aparținând S.A.I. a organizat un canal clandestin de scoatere în străinătate a unor evrei de care începuse să se intereseze siguranța română. Tot atunci a fost organizată, pe principii de strictă conspirativitate, o rețea de spionaj care folosea experiența organizațiilor sioniste. Această rețea a fost reactivată și reorganizată în anii 1943 și 1944 de către două grupuri de ofițeri ai S.A.I., care au intrat în țara noastră clandestin, prin Iugoslavia, unde în prealabil fuseseră parașutați.

Din ultimul grup făcea parte și obiectivul „Cocorul”, care în prezent se numără printre conducătorii spionajului israelian, lucrând acoperit în Ministerul de Externe al acestei țări.

De menționat că acest ultim grup a organizat scoaterea în străinătate a principalelor averi ale evreilor din România și a unor documente de mare valoare istorică.

În prezent, organul care îndeplinește sarcina migăloasă a conservării și dezvoltării continue a bazei spionajului israelian în străinătate este „secția de propagandă în străinătate”.

În anii trecuți, organele noastre de securitate au reușit, pe baza probelor certe obținute, să documenteze acțiunile ostile îndreptate împotriva țării noastre, ale unui număr de peste 150 de persoane, antrenate în activitatea sionistă și de spionaj. În această perioadă, cinci diplomați israelieni au fost expulzați, fiind demascați ca spioni, în timp ce alți 12, ca urmare a demascării lor publice în cadrul unor procese, au fost rechemati de la post.

Este demn de reținut faptul că dintre cei 150 de cetățeni români de na-

ționalitate evrei depistați ca legături informative ale spionajului israelian, peste 140 erau cunoscuți ca foști membri ai unor organizații sioniste sau care au aderat în decursul timpului la idei naționaliste.

În prezent, datorită condițiilor mai grele de acțiune, cadre din diferite organe ale spionajului israelian (majoritatea aparțin Secției de propagandă), au preluat conducerea unor organizații sioniste ce acționează în afara teritoriilor Israelului și care au ca for suprem de conducere Congresul Mondial Evreiesc. De acolo sint dirijate și finanțate unele dintre acțiunile spionajului israelian pe linia menținerii în stare activă a bazei sale din interiorul țării noastre.

Pentru ilustrarea celor afirmate, dăm mai jos câteva obiective stabilite în rezoluțiile sale, de către Congresul Mondial Evreiesc, care a avut loc în ianuarie 1970.

„Congresul Mondial Evreiesc va mobiliza toate forțele spirituale și materiale pentru intensificarea educației naționaliste evreiești, sarcină a tuturor membrilor organizațiilor sioniste de pretutindeni și în special din țările socialiste. Se va efectua un studiu amănunțit asupra situației evreilor din țările socialiste și a posibilităților stabilirii de contacte directe cu comunitățile evreiești din aceste țări. Congresul Mondial Evreiesc va menține legătura și va colabora activ cu serviciile de informare și cu Organizația Sionistă Mondială și va depune eforturi pentru crearea de organisme regionale, acolo unde va fi nevoie. Comunitățile evreiești din întreaga lume își vor exprima sprijinul lor necondiționat față de Israel”.

În prezent se află în plină desfășurare „Campania de adeziuni sioniste”, care urmărește atragerea la sionism a evreilor din întreaga lume, că-

rora li se cere deschis să acționeze sub orice formă în favoarea Israelului.

În legătură cu această acțiune, șeful guvernului israelian, în mesajul său din 20 decembrie 1970, adresându-se comunităților evreiești din toată lumea (inclusiv comunităților evreiești din țara noastră) spunea:

„...Statul Israel este creația mișcării sioniste însăși și el aparține iudaismului în ansamblul său... Poporul evreu trebuie să-și asume toate responsabilitățile implicate de epitetul sionist și anume: propaganda plecărilor, ca un mijloc de realizare personală; o educație ebraică substanțială la îndemina oricărui copil evreu; un angajament realist și activ în destinul comunităților evreiești din lume și un vast program de educare și informare sionistă. În acest spirit urez succes deplin campaniei de adeziuni sioniste și mă asociez, ca și colegii mei din guvernul israelian, la eforturile voastre. Nu subestimați forma prezentului și potențialul viitorului pe care le oferă mișcarea sionistă. În Israel, la fel ca și în afara sa, există o nevoie profundă de îmbogățire și de înviore a spiritului evreiesc. În măsura în care mișcarea sionistă regenerează propria dumneavoastră comunitate, ea contribuie la redeșteptarea și la o regenerare a Israelului însuși”.

Astfel de apeluri, de „susținere sub orice formă și în orice mod a statului israelian” de către evreii „de pretutindeni”, reprezintă un deziderat și pentru Serviciul de spionaj israelian, activitatea de propagandă sionistă pregătind, în mare măsură, terenul pentru succesul acțiunilor serviciului de spionaj în realizarea sarcinilor sale cu caracter informativ și contrainformativ. Să reținem că acest serviciu de spionaj, prin perfidia, insistența și agresivitatea sa, se dovedește a fi

unul dintre cele mai periculoase servicii secrete care acționează împotriva țării noastre. Acțiunile sale nu sînt însă nici pe departe invulnerabile.

Pentru a ilustra această apreciere, prezentăm mai jos doar două din numeroasele cazuri, în care organele de securitate au reușit să lichideze acțiunile acestui serviciu.

În mai 1964 a fost luat în supraveghere specială comerciantul israelian „Horia”, despre care se obținuseră date că, pînă la pensionare, ar fi lucrat în Ministerul Apărării, într-o funcție importantă și că ar fi avut gradul de colonel. Primele măsuri îl prezentau pe „Horia” ca pe un negustor obișnuit, care încheia contracte la prețuri rezonabile și era foarte minuțios în respectarea obligațiilor contractuale. Și tot ca o obișnuință apărea și frecvența vizitelor sale la Ambasada Israelului din București¹⁾. Nefiresc era numai faptul că „Horia” era primit de fiecare dată de același diplomat și că acesta nu era altul decît șeful rezidenței de spionaj. Atît în București, cît și în timpul voiajelor pe care „Horia” le făcea la Constanța (unde asista la recepția mărfurilor sale ce veneau pe cale maritimă), măsurile de supraveghere scoteau în evidență lipsa de activitate a acestui obiectiv. În această situație s-a luat hotărîrea de a se ieși în întîmpinarea lui, folosindu-se tocmai prilejul unei asemenea deplasări. Astfel, în contact cu „Horia” a fost pus informatorul „Raicu”, inginer, de aceeași naționalitate, cunoscător a trei limbi străine, care a simulat o deplasare la Constanța în interes de serviciu pe linia unor cercetări științifice. În tren, „Raicu” a ocupat un loc în același compartiment cu „Horia”, cu care a reușit să facă un schimb de păreri asupra unor aspecte tratate într-o revistă englezescă, pe care informatorul o răs-

foia. Inițiativa discuțiilor a aparținut obiectivului, care declara că îi plac tinerii care au preocupări serioase și că i-ar face plăcere dacă l-ar mai întîlni. I-a spus informatorului că este străin, că nu se poate afișa cu el în public, deoarece i-ar strica poate cariera, întrucît „oamenii de aici au vederi înguste”... „De aceea, i-a spus străinul, e bine să locuiești în același hotel cu mine și cînd nu ai somn, îmi faci o vizită, bem un coniac și mai stăm de vorbă”.

Locuind la același hotel, într-o noapte, pe la ora 1,20, întorcîndu-se din oraș, informatorul „Raicu” a observat pe un individ care a ieșit din camera lui „Horia” și a intrat într-o cameră vecină. (Individul a fost identificat ulterior în persoana lui „Savu”, cetățean român, de naționalitate evreu, care deținea o funcție importantă la Președinția Consiliului de Miniștri. Se afla la acea dată „în interes de serviciu” la Constanța. „Savu” avea pe fiul său, în vîrstă de 34 ani, în Israel, plecat legal din țară în anul 1947.)

Cîteva zile mai tîrziu, cu ajutorul fiului, s-a stabilit că „Horia” a luat din nou legătura cu „Savu”, în București, la lacto-barul „Dorna”, servind micul dejun la o oră nepotrivită (ora 10,30) la mese diferite, dar așezați spate în spate. Nefiind aglomerație în local, „Horia” și „Savu” au discutat aproximativ zece minute, fără să lase impresia că se cunosc.

La circa o lună de zile după acest contact, timp în care „Horia” plecase din țară, „Savu” a primit o scrisoare

¹⁾ Este cunoscut faptul că la eliberarea documentelor de călătorie pentru țara noastră, cetățenilor israelieni li se cere ca la sosirea și la plecarea din România să se prezinte la Ambasada israeliană, spre a fi luați în evidență.

de la soția fiului său din Israel, prin care aceasta îi comunica situația grea în care se află ca urmare a arestării soțului ei, „Soare”, care funcționase ca administrator al unui hotel. Scrisoarea suna a disperare, cerîndu-i-se lui „Savu” să facă ceva pentru ca „Soare” să nu fie condamnat.

Următoarea vizită a lui „Horia” în țară a avut loc la o perioadă foarte scurtă, iar după ce a făcut contactul obișnuit cu „Savu” în lacto-barul „Dorna”, a plecat la Constanța, invocînd unele greutăți cu organele portuare. Același lucru l-a făcut și „Savu”, care răspundea, pe linia instituției sale, de fosta regiune Constanța. Și chiar în noaptea aceleiași zile, ei au avut o discuție de trei ore în baia apartamentului închiriat de „Horia”. „Savu” i-a confiat lui „Horia” situația fiului său, solicitîndu-i să intervină, prin relațiile sale, la autoritățile israeliene, pentru ca „Soare” să fie pus în libertate. Pentru acest serviciu, „Savu” l-a asigurat pe „Horia” de concursul său în dezvoltarea afacerilor cu România, făcîndu-i cunoscute unele date despre mărfurile solicitate cu prioritate la import.

Ulterior, cu expeditor fictiv, „Savu” a trimis în Israel, la familia fiului său, o scrisoare prin care comunica următoarele: „Dragă... poate vei primi vizita unui domn „Horia”. Este un cunoscut al meu, care mă apreciază în mod deosebit. Poate că eventual va face ceva pentru „Soare”. El are multe posibilități și cred că va face ceva pentru mine, deoarece am pus în joc tot prestigiul meu, mi-am asumat obligații mari față de el”. În continuare, „Savu” cerea fiului său „să fie la înălțimea încrederii ce i se va arăta, să fie demn de tot ce i se va cere să facă, pentru fericirea lui și a copilului său”.

După o lună și ceva de zile „Soare”

scria tatălui său că „totul a intrat pe un făgaș normal și că va ține cont de sfaturile date în scrisoarea anterioară”. Totodată, „Soare” îl anunța pe tatăl său că se gîndește să-i facă o vizită peste cîteva luni.

Într-adevăr, după cinci luni, „Soare” a descins la București în vizită la părinți. Cu această ocazie a povestit tatălui său că nu știe cit a fost el de vinovat pentru a fi arestat de poliția israeliană, dar după întrebările care i s-au pus despre „Savu”, a dedus că acesta prezenta mult mai mult interes pentru ei. De acest fapt s-a convins și în ajunul plecării sale în vizită în România, cînd a fost invitat într-o casă a „Sin-Bet”-ului, unde i s-a făcut o pregătire specială în legătură cu ce are de făcut în România. Printre altele, i s-a cerut să stabilească în discuții cu tatăl său „Savu”, care este opinia față de Israel a unor persoane cu funcții de conducere, care dintre acestea se bucură de încredere, cum sînt asigurate documentele secrete la instituția unde lucrează etc. La unele dintre aceste probleme, „Savu” a răspuns cu date precise, ceea ce dovedește că el și-a înțeles obligația pe care și-a luat-o față de comerciantul „Horia”, iar reținerea fiului său în Israel nu a fost decît un joc, spre a-l determina să lucreze pentru spionajul israelian.

Tot cu prilejul șederii lui în țară, „Soare” a mai îndeplinit și alte însărcinări din partea spionajului israelian, care, fiind bine documentate, au servit cu succes în exploatarea operativă a situației respective de către noi.

★

La începutul anului 1962, funcționa ca secretar II al Legației israeliene la București diplomatul „Yatan”, cadru al Serviciului de spionaj israelian. Oficial, acesta se ocupa cu proble-

GERMANUL, CARE DE FAPT ERA SPION EVREU

1 în schimbul a 4481

(urmare din numărul trecut) ●

9

Maiorul Fathy stă la biroul său și privește cu o figură curioasă la Wolfgang și Waltraud Lotz.

Wolfgang Lotz joacă rolul naivului. Spune că a fost pe drumul spre Bittersee împreună cu nevasta. Voia să facă o baie și să pescuiască. Fiind foarte obosit, a cedat volanul Volkswagen-ului soției sale. Îi este inexplicabil cum s-au abătut de la drumul normal și s-au împotmolit în nisip. Că sînt într-o zonă militară, a observat abia atunci cînd au fost arestați de patrulă și aduși în fața comandantului.

Lotz îi arată maiorului pașaportul său german și diferite documente care atestau apartenența sa la clubul din Cairo.

— Cazul depășește competența mea, spuse maiorul Fathy sec. Va trebui să vă predau organelor de contrainformații ale armatei egiptene.

mele de presă și cu primirea vizitatorilor. În cadrul acestei activități, care de regulă constă în rezolvarea unor probleme cerute de vizitatori, „Yatan” găsea un teren fertil pentru a obține informații utile. Din punerea cap la cap a unor date disparate, „Yatan” ajungea la concluzii deosebit de interesante.

Părerea unanimă era că aveam de-a face cu un spion foarte înzestrat a cărui activitate nu poate fi contracarată ușor. În consecință, s-a luat hotărîrea compromiterii lui. Pentru această idee, pledau mai multe elemente, dar cel mai important dintre ele era timpul care curgea categoric în favoarea diplomatului spion.

Tocmai cînd se căutau soluțiile optime pentru realizarea intențiilor noastre, am intrat în posesia conținutului unui raport informativ pe care „Yatan” îl trimisese superiorilor săi.

Din cuprinsul acestui raport rezulta clar că acest spion folosește în afara vizitatorilor și alte surse de informare, deoarece de această dată el aborda date și elemente foarte exacte și mai ales dintr-un anumit domeniu, dintr-o anumită instituție.

Verificările făcute (împreună cu alte organe) n-au adus clarificările așteptate. Cercul suspectilor cuprindea o arie mult prea mare și ceea ce șoca în primul rînd era faptul că diplomatul nu făcea legături în afara oficiului diplomatic. S-a emis ipoteza existenței unei legături impersonale sau a folosirii unui agent de legătură din rîndul vizitatorilor și, o bună perioadă de timp, eforturile noastre au fost îndreptate în aceste două direcții. În locul clarificărilor, au rezultat însă date contradictorii, care complicau și mai mult lucrurile.

Totuși, informatorul „Pascu”, șef de serviciu în instituția vizată, ne semnalase că subalternul său „Kramer”

este uneori solicitat la telefonul lui „Pascu” de către o soră a acestuia, cu numele de „Munteanu”. „Pascu” reținuse chiar și un număr de telefon care, dat spre identificare, s-a stabilit că aparținea numitei „Munteanu Aura”, funcționară într-o întreprindere de comerț exterior, și care locuia în același imobil cu diplomatul „Yatan”.

Deși totul părea să se fi clarificat, mai erau încă multe de făcut. „Munteanu A.” era într-adevăr sora lui „Kramer” (fusesse însă înfiată de o familie de români, foști negustori de cereale în Galați) și voia să facă schimb de locuință cu fratele ei.

După efectuarea schimbului respectiv, care de fapt îl dezavantaja pe „Kramer”, devenise evident că această pistă merita orice efort. Și, în circa 40 de zile, organele noastre au prins în flagrant, pe scara de serviciu a imobilului unde locuiau, pe diplomatul „Yatan” și pe cetățeanul român „Kramer”, în momentul cînd acesta din urmă preda străinului un raport informativ cuprinzînd importante date economice și politice.

Era într-o noapte de octombrie, ora 3,18, la aproape un an de la data primei semnalări în legătură cu activitatea diplomatului „Yatan”. Ulterior a fost arestată și „Munteanu A.”, care începuse să lucreze cu mult înaintea lui „Kramer” pentru spionajul israelian...

Cazurile prezentate mai sus, cit și altele, dovedesc că în confruntarea cu organele noastre, planurile Serviciului de spionaj israelian pot fi dejucate cu succes, atunci cînd acțiunile pe care le întreprindem sînt bine concepute și desfășurate cu mobilitatea necesară.

Locotenent-colonel C. NICOLA
Locotenent-colonel ION DINU

Era cel mai grav lucru din câte i se puteau întâmpla spionului israelian de la sosirea sa în Egipt. Trebuia să iasă din încurcătură cu ajutorul prietenilor săi, înainte ca organele de contrainformații să-și facă datoria.

Securitatea egipteană îl scoate din încurcătură pe spion

Lotz a scos agenda sa cu o sumedenie de adrese și numere de telefon și l-a rugat pe maiorul Fathy să-i permită să sune la Cairo câteva persoane, cum ar fi, de pildă, pe generalul de poliție Iussef Ghorab, pe generalul de brigadă Faud Osman și pe maiorul Moshen Sabri, de la Serviciul de securitate egiptean.

Comandantul bazei de rachete l-a privit lung. Cum poate fi acest crescător german de cal prieten cu asemenea oameni? Faptul i s-a părut curios. L-a sunat totuși pe maiorul Sabri de la securitate și i-a explicat ce s-a întâmplat. Apoi i-a întins receptorul lui Lotz.

— Ce faceți dumneavoastră într-o instalație secretă a armatei? — a întrebat Sabri la început pe un ton aproape oficial.

— Imi pare rău, Moshen, că te împovărez cu această situație timpită, răspunse Lotz cu regret.

Și, în puține cuvinte, l-a convins pe Sabri de „ridicolul situației”. Malorul de securitate a devenit prietenos:

— Voi pune eu lucrurile la punct. Complimentele mele doamnei și scuzați-ne pentru neplăceri.

Apoi Sabri a discutat din nou cu comandantul bazei de rachete. Atotcuprinzătoarea și temuta forță a securității conferă ofițerilor ei o autoritate personală, în fața căreia se înclină ofițerii celorlalte arme, indiferent de grad și de funcție.

Reținându-și un zîmbet, Lotz a observat cum ofițerul din fața sa ia poziția de drepti la telefon, în timp ce primea ordine de la maiorul de securitate. Era o situație într-adevăr de ris. Influența securității egiptene scotea din încurcătură un spion israelian.

Cîteva minute mai tîrziu, familia Lotz ședea cu maiorul Fathy la o masă, în popota ofițerilor bazei de rachete, servind prînzul. Imediat după aperitiv a sunat generalul de poliție Faud Osman care spuse:

— Rusty, drac împelițat, Sabri mi-a spus chiar acum că tu spionezi baza noastră de rachete. Pentru eliberare, oferi voluntar o sticlă de șampanie? Dacă nu, te las să lincezești în închisoare.

— S-a făcut! răspunse Lotz rîzînd. Vă referiți la șampanie egipteană?

— A, nu! — făcu generalul Osman în bună dispoziție. Ori șampanie franțuzească, ori nimic.

Convorbirea a luat sfîrșit cu o invitație în cartierul Heliopolis din Cairo.

— Aveți plăcerea să veniți?

Lotz abia aștepta. Aceiași soldați, care arestaseră familia Lotz, le-au scos în câteva ore mașina împotmolită în nisip și le-au urat drum bun.

Ajuns la Cairo, Lotz a scos emițătorul din tocul cizmei de călărie și a raportat la Tel-Aviv: „Constatare personală în legătură cu baza de rachete SAM-2. Rachetele de apărare aeriană sînt reale”. Iar seara, familia Lotz a mers

la serata ofițerilor avînd o ladă cu sticle cu șampanie franțuzească. Societatea deja adunată îi aștepta.

Generalul Osman l-a salutat pe Lotz strigînd:

— De trei ori trăiască spionul!

Apoi le-a povestit camarazilor ce s-a petrecut:

— Ilustrul prieten Rusty Bey a organizat un picnic la baza noastră de rachete! Și Osman a împodobit povestirea cu tot felul de detalii comice. Ofițerii se prăpădeau de ris îmbrățișîndu-l și sărutîndu-l pe prietenul german, iar Lotz a dispus să se aducă lada cu sticle cu șampanie din mașină. A fost o noapte lungă și plăcută.

Noi misiuni

Supermaiorul israelian, savurînd protecția influențelor săi prieteni, și-a pierdut rapid conștiința pericolității muncii sale. S-a obișnuit prea rapid cu modul de viață feudal, pe care-l oferă străinilor — din clasele privilegiate — Egiptul însoțit. Dimineața făcea călărie, apoi stătea ore întregi la clubul Swimming al poliției; în timpul prînzului, lungi sieste, cocteiluri la apusul soarelui și aproape în fiecare seară party.

Viața îi era totuși obositoare. Adesea Lotz se întorcea de la reuniuni după miezul nopții și trebuia să se apuce de rapoartele pentru Tel-Aviv. Timpul său de transmitere era dimineața în jurul orei 6. În 1961, egiptenii nu aveau organizat încă un radar sistematic. De aceea riscul spionului părea să fie mic.

La fiecare șase luni, conform înțelegerii, Lotz pleca în Europa pentru a rezolva diferite probleme personale. Adesea, familia Lotz lua și mașina, călătorind însă cu vaporul, deoarece, spunea Lotz: „Spionii călătoresc cu avionul, oamenii cinstiți cu vaporul”.

Discuțiile cu oamenii de legătură ai Serviciului de spionaj israelian aveau loc de obicei la Paris sau la München.

Lotz a căutat mereu să amîne prima întîlnire, deoarece avea o anumită stringere de inimă: se gîndea mereu la ceea ce vor spune șefii despre căsătoria sa cu Waltraud Neumann. El n-a cerut permisiunea lor și, după regulile oricărei organizații de spionaj, aceasta constituia o încălcare nemaiîntîlnită a disciplinei, o încălcare care îi periclita misiunea. Lotz părea a fi într-o stare jalnică. Totul a decurs însă altfel.

Lotz a discutat problema între patru ochi cu ofițerul conducător, șeful, într-un mic restaurant din Paris. I-a povestit cum a cunoscut-o pe Waltraud în Orient-express și apoi aventurile sale pentru realizarea misiunilor.

De regulă, atît Serviciul de spionaj israelian, cît și alte organizații corespundente ale altor țări nu foloseau spioni căsătoriți. În cea mai mare parte spionii lucrează singuri. Această izolare a agenților ridică probleme majore pentru ei, dar în același timp diminuează pericolul în caz de desconspirare. E mai ușor să dispară un singur om decît doi sau mai mulți.

Waltraud Lotz, născută Neumann în Heilbraun, a fost însă acceptată la Tel-Aviv. Wolfgang Lotz a primit un nou emițător, mai puternic, montat de această dată într-un cîntar de baie. Aparatul nu putea părea suspect, deoarece, ca pasionat călăreț, Lotz trebuia mereu să-și controleze greutatea corpului.

Deoarece locuința închiriată pe insula Zamolek de pe Nil devenise neîn-căpătoare pentru numărul tot mai mare de ofițeri din societatea spionului israelian, acesta a închiriat în cartierul Gizeh o vilă cu opt camere, mobilată cu vechi lucruri englezești și covoare persane.

În afară de aceasta, în apropiere de piramidele din Gizeh, și-a procurat o fermă pentru a putea întări legenda sa de crescător de cai. Această fermă era și locul ideal pentru organizarea seratelor și a picnicurilor în aer liber. Dacă cineva voia să vadă ceva demn de văzut la Cairo, era îndrumat spre ferma de cai, „cetatea alemanului”. Din când în când Lotz vindea câte un cal în Europa, povestind prietenilor săi egipteni ce preț extraordinar a încasat pe el. Aceștia îl credeau. Mai mult, credeau că stilul său de viață prosperă se datorează exclusiv creșterii cailor. Călătoriile repetate în Europa erau motivate prin aceste vânzări de cai. Iar pentru a îndepărta orice suspiciuni, Lotz a inventat o poveste cum că soția sa are o tumoare cerebrală și din șase în șase luni merge în Germania pentru a fi consultată de profesorul care îi prescrisese șederea la cură în Egipt. Cu cât spionul israelian pătrundea mai adânc în viața egiptenilor, cu atât mai cuprinzătoare deveneau rapoartele sale către Tel-Aviv, pe care le transmitea din baie.

Generalul Iussef Ghorab i-a prezentat lui Lotz pe guvernatorul Canalului de Suez. La a treia vizită, Lotz a urcat alături de guvernator în mașină și au vizitat instalațiile militare de pe canal. Au servit cafea la popota ofițerilor. Astfel, Lotz a putut să raporteze centralei din Tel-Aviv și despre corpul expediționar egiptean, care a fost trimis pentru sprijinirea guvernului revoluționar din Yemen.

La una din serate, Lotz a cunoscut și pe un general care răspundea, în Marele stat major egiptean, de problema rezerviștilor. Generalul l-a luat drept un fost ofițer german și, într-o discuție între patru ochi, i-a destăinuit ce haos dăinuie în sectorul său. La un moment dat, deprimat, a spus:

— Ultima bătălie cu care egiptenii s-au obișnuit este cea din actul al doilea al operei „Aida” de Verdi.

Asemenea destăinuire psihologică era pentru Serviciul de spionaj israelian de o valoare colosală. Cu timpul, Lotz și-a cucerit în cadrul centralei din Tel-Aviv renumele de „spionul cu cel mai mare succes, care a acționat vreodată pe Nil”.

În anul 1962, superspionul Lotz primește o nouă misiune. Pe Nil apăruseră ingineri austrieci și germani, constructori de avioane și experți în domeniul rachetelor. Ei urmau să ajute la intrarea în producție de serie a avioanelor cu reacție de vânătoare egiptene și să construiască pentru armata egipteană rachete mijlocii, cu o rază de acțiune de până la 600 km. Aceste rachete ar fi atins orice regiune de pe teritoriul Israelului.

Inginerii erau așa-ziși tehnicieni cu soldă în serviciul egiptean. În timpul celui de al doilea război mondial, ei au lucrat în industria de armament germană. După război, Germania distrusă nu le-a mai oferit ani îndelungați nici o șansă să-și realizeze „visurile”. Guvernul de la Bonn și Serviciul de spionaj a lui Gehlen nu au fost împotriva ca acești constructori de avioane și rachete să plece în Egipt. Serviciul de informații german le-a fost chiar folositor egiptenilor în procurarea acestor tehnicieni. Calculul a fost simplu și anume: atîta timp cit în Egipt lucrează la construcția de rachete și avioane specialiști germani, Egiptul nu va recurge la sprijinul specialiștilor statelor socialiste.

Guvernul din Israel a ordonat însă serviciului său de spionaj să ia toate măsurile pentru a lupta împotriva inginerilor germani de pe Nil. Wolfgang Lotz trebuia să joace un rol deosebit în această afacere.

Un incident care ar fi trebuit să constituie un semnal de alarmă

Înainte ca familia Lotz să ajungă a trage de limbă pe tehnicienii germani, colonelul Issr Harel încenase mai multe acte teroriste. Astfel, la 11 septembrie 1962 a dispărut din R.F. a Germaniei doctorul Heinz Krug. Acesta era procurist șef la firma „INTRA” din München, care procura de pe piețe internaționale piese pentru producția de rachete din Egipt. Doctorul Krug a fost chemat la o întâlnire misterioasă în München. Și a dispărut pînă în ziua de azi.

La 27 noiembrie 1962, secretara și concubina profesorului Pilz, pe nume Hannelore Wende, a deschis o scrisoare destinată constructorului de rachete și semnată de un oarecare avocat din München. Scrisoarea a explodat. Cele învățate de Lotz anterior sosirii la Cairo, puse în practică, dădeau rezultate.

La 28 noiembrie a fost trimis din Hamburg, cu avionul, un pachet de cărți adresat șefului Fabricii militare 333, generalul de brigadă Kamel Azab. La deschiderea coletului, cinci egipteni au murit și alți șase au fost grav răniți ca urmare a exploziei.

Trei luni mai târziu, la Basel este încercată fără succes uciderea profesorului Hans Kleinwachter, care colabora la sistemul de dirijare a rachetelor și ținea prelegeri la Cairo.

La 2 martie 1963, la Freiburg, fiii profesorului Paul Gdercke sînt invitați de un oarecare Otto Joklik la hotelul „Trei regi” unde sînt avertizați că dacă tatăl lor va continua activitatea în Egipt, ei vor fi uciși, iar apoi va urma la rînd și tatăl lor, ca în cazul Eichmann. Fiii profesorului au anunțat poliția. A fost instalat un microfon și un ofițer de poliție a făcut pe ospătarul. În momentul cînd copiii s-au reîntîlnit cu cei doi indivizi, aceștia au fost arestați și identificați în persoana spionilor israelieni Joklik Otto și Ben Gal.

Colonelul Issr Harel reușise să răspîndească deci în rîndul tehnicienilor germani o oarecare panică dar care nu a dus la succesul scontat.

Tehnicienii germani se temeau de răzbunarea evreilor, dar pentru că se simțeau mai în siguranță în Egipt, au rămas pe loc să lucreze.

Colonelul Issr Harel, ca șef radical al Serviciului de spionaj israelian, a fost înlocuit cu colonelul Meir Amit.

Între timp, Wolfgang Lotz a reușit să-și facă mulți prieteni în rîndul tehnicienilor și al inginerilor germani. El nu avea nevoie să pătrundă în fabricile militare. Și-a făcut contacte invitîndu-și pur și simplu „concetățenii” la el acasă, la serate.

Nemții beau cu plăcere și vorbeau multe. Cu mici excepții, ei aveau repulsie față de colaboratorii egipteni. Discutau deci numai despre incapacitatea și aroganța egiptenilor, despre problemele tehnice din fabricile militare, intri-gile veșnice etc. Lotz nici nu avea nevoie să pună întrebări. Oaspeții lui vorbeau pe aceste teme atît de mult, încît ici și colo gazda îi întrerupea doar cu dezinteres prefăcut.

— Copii, nu puteți vorbi chiar de loc despre altceva, decât despre această birfă tehnică? Lăsați totuși biroul la birou, aici vrem să ne amuzăm cât mai bine.

Rugămintele lui rămăneau însă zadarnice... Și Lotz putea raporta detaliat la Tel-Aviv despre noile greutăți legate de fabricarea combustibilului nuclear necesar rachetelor, despre sosirea noilor experți, despre intrigile dintre nemți și egipteni și despre rivalitatea dintre nemți.

Centrala l-a rugat pe Wolfgang Lotz să-și concentreze atenția îndeosebi asupra experților în radar și a celor în dirijarea rachetelor. Prompt, Lotz s-a împrietenit cu specialistul în radar Karl Binder, care sosise în Egipt mai târziu decât ceilalți tehnicieni, ca să îmbunătățească mult discutatul sistem de dirijare al rachetelor.

Familia Lotz și familia Binder se întâlneau nu numai la serate, ci și în excursii comune. Karl Binder, zis Charly, locuia cu soția și cu fiul lor în vîrstă de doi ani, împreună cu tehnicienii germani, în blocurile nou construite într-un cartier din Cairo. Charly nu vorbea aproape de loc despre munca sa și Lotz a recurs atunci la Waltraud, care a început s-o tatoneze pe doamna Binder, o fire plină de temperament.

În anturajul acestor doamne se mai afla însă o femeie, Cornelia, soția unui arheolog german. Într-o după-amiază, cînd au părăsit toate trei clubul Sporting, doamna Binder a invitat-o pe Cornelia la ea acasă. Tînăra soție a tehnicianului a rugat-o pe Cornelia să ia loc în salon, scuzîndu-se că are de dat unele indicații servitorilor la bucătărie.

Cînd doamna Binder a revenit în salon, Cornelia dispăruse. Mirată, doamna Binder a început s-o caute. A surprins-o pe Cornelia în dormitor, la etajul I, de la fereastra căruia avea o privire directă în biroul constructorului de rachete, pe masa căruia se aflau cîteva desene noi... Situația a fost foarte penibilă pentru cele două doamne. Cornelia a îndrugat o explicație complet fără sens și a părăsit casa.

Karl Binder și soția s-au întors, în 1968, în Germania, unde, recent, au spus că atunci nu li s-a părut că ar fi ceva suspect, că această Cornelia ar fi putut fi o spioană care a fotografiat din dormitor. Dacă s-ar fi gîndit la spionaj, ei ar fi anunțat imediat cazul egiptenilor.

Dimpotrivă, Wolfgang Lotz susține că Binder era agitat după această întimplare, că a venit la Lotz și i-a spus că această Cornelia trebuie să fie o spioană israeliană care a fotografiat desenele de construcție ale rachetelor. El se gîndise să anunțe Serviciul secret egiptean, dar se temea de mari neplăceri cu aceștia.

Lotz i-a oferit imediat un pahar cu whisky, pentru a-l liniști, și apoi l-a făcut oferta: El, Lotz, îi va face atenție în mod discret pe prietenii săi de la Serviciul secret egiptean, asupra Corneliei. Doamna ar fi astfel urmărită de egipteni și prinsă, într-o bună zi, în flagrant. Între timp, Binder nu avea voie să discute cu nimeni despre incidentul din dormitor. Binder a fost recunoscător și a acceptat propunerea, înveselindu-se.

Dar, puțin mai târziu, Cornelia a primit o telegramă de la o tanti a sa, grav bolnavă, din Germania. O ruga să vină cât mai curînd posibil. Cornelia a luat primul avion și plecată a fost din Egipt pentru totdeauna.

Aceasta s-a petrecut în 1964. Cel mai bun om al Israelului la Cairo era atunci în culmea carierei sale. Nici nu bănuia că în jurul său cercul se strînge. Se simțea sigur de el, foarte sigur, astfel că nu s-a lăsat impresionat de un incident, care, în mod normal, ar fi trebuit să constituie un semnal de alarmă.

Se afla în casa lui Gerhard Bauch, reprezentantul oficial al concernului vest-german Quandt, în realitate reprezentantul Serviciului federal de informații al lui Gehlen pe Nil. Bauch dădea o serată. Printre oaspeți se afla și atașatul militar german, colonelul Kriebel, un prieten convins al arabilor, care făcea totul ca să sprijine munca constructorilor de avioane și rachete germane în Egipt. La un moment dat, în timp ce serveau desertul, Kriebel s-a adresat lui Wolfgang Lotz:

— Am auzit că dumneavoastră ați activat în timpul războiului ca ofițer în Divizia 115 a Corpului de armată Africa?

Lotz dădu din cap afirmativ.

— Ciudat, spuse Kriebel, ar trebui să vă cunosc. Eu eram ofițer comandant în această Divizie 115.

Lotz sesiză nota de suspiciune din tonul interlocutorului său, dar cum știa la perfecție numele ofițerilor din Divizia 115, răspunse prompt:

— Domnule colonel, dumneavoastră ați venit după mine în Divizia 115. Cu trei luni mai înainte fusesem trimis într-o altă unitate.

Kriebel tăcu. Iar Lotz a considerat incidentul închis și l-a uitat...

Osman nu se arată

În februarie 1965, Lotz i-a făcut soției sale o bucurie deosebită. El a fost de acord ca socrii săi, Otto și Klara Neumann să vină în Egipt. La 16 martie, urmau să petreacă împreună cea de a 32-a aniversare de la nașterea lui Waltraud. Pînă atunci erau încă patru săptămîni. La 19 februarie, Wolfgang Lotz împreună cu soția și cu socrii au întreprins o excursie cu mașina la Alexandria. După vizitarea portului la Mediterană, au călătorit mai departe pe țarmul mării spre Marsa-Matruh, un port și loc de odihnă idilic în apropierea graniței libaneze.

De puțin timp, acolo era guvernator cel mai bun prieten al familiei Lotz, generalul de poliție Iussef Ghorab. Acesta l-a primit pe spionul israelian și pe socrii acestuia ca pe vizitatori oficiali pe linie de guvern. O fanfară militară cînta, soldații defilau, s-au prezentat dansuri populare etc. Două zile au savurat Lotz cu soția și socrii săi ospitalitatea guvernatorului oriental (care avea să sufere amarnic mai târziu de pe urma prieteniei cu Lotz...).

La 22 februarie, la lăsarea serii, Lotz s-a întors la Cairo din călătoria sa. Cînd a virat mașina spre poarta grădinii vilei sale din cartierul Gizeh, a observat că în fața casei vecine erau parcate mai multe mașini. Lotz a crezut că este vorba de vreo nuntă. El a claxonat scurt, semnal pentru servitorul său, Osman, să-i deschidă poarta și garajul. Însă Osman nu se arăta de loc.

Waltraud a coborît din mașină ca să caute servitorul, care ocupa două camere deasupra garajului. Cînd a văzut că Waltraud nu se mai arată, Lotz a părăsit mașina pentru a deschide poarta și garajul. Socrii au rămas în mașină.

La scurt timp după ce Lotz a pătruns pe poarta grădinii a simțit o lovitură năprasnică după ceafă. Șase oameni în costume negre l-au imobilizat, trîntindu-l la pămînt și sucindu-i mîinile la spate. Lotz simți încă o serie de lovituri, apoi auzi incuetoarea cătușelor la mîini. Unul dintre oameni spuse gîfîind:

— Tu, spion ticălos! Te-am capturat, în sfîrșit!
Deși încătușat, Lotz nu concepea că acesta va fi sfîrșitul. Patru ani spionul

se simțise stăpîn pe sine în Egipt, sub acoperirea de fost ofițer german și crescător de cai.

Cînd cei care-i făcuseră o asemenea primire l-au tîrît în casă, Lotz era încă sigur că ar putea să iasă din această capcană. În salon era așteptat de un om mic de statură și cu mustăcioară neagră.

— Numele meu este Samir Nagi — spuse acesta. Sint procurorul general egiptean și vă comunic că sînteți arestat.

Lotz țipă.

— Sînteți ușuratic ! Nu vă dați seama ce faceți ! Veți fi tras la răspundere ! Și a cerut să vorbească imediat cu generalul de poliție Ghorab. Samir Nagi a rămas însă neimpresionat :

— Iussef Ghorab și ceilalți complici ai tăi nu te vor mai putea ajuta. Am pus mîna și pe ei.

Polițiștii cercetau sumar salonul. Apoi au urcat scările la dormitor. Samir Nagi a indicat un dulap în perete și întrebă :

— Unde-i cheia ?

Lotz avea cheia în buzunar. Un polițist îi goli buzunarele, luă cheia și descuie ușa dulapului. Acolo se aflau diferite aparate de uz casnic, printre care și cîntarul de baie în care era ascuns emițătorul. Polițistul a scos cîntarul, l-a pus pe masă, a scos capacul, iar procurorul general întrebă :

— Acum, ce mai aveți de spus ?...

În acel moment superspionul israelian și-a dat seama că jocul era pierdut. Cîntarul se putea descuia doar cu o cheie specială pe care Lotz o ținea întotdeauna ascunsă. Era clar că polițiștii percheziționaseră zile întregi casa, în timp ce el se afla în excursie cu familia și că au găsit și cercetat cîntarul.

Interogatoriu de trei zile și trei nopți fără pauze

În timp ce Lotz trăia sfîrșitul aventurii în dormitor, Waltraud se afla în curtea interioară, cu cătușele la mîini și sub paza a șase polițiști. Părinții ei au fost reținuți în grădina din fața casei. Tatăl, suferind de inimă, zăcea leșinat pe gazon.

Lotz a fost dus apoi și urcat într-o limuzină de culoare neagră. Un polițist i-a pus pe cap o beretă neagră care i-a acoperit și ochii, iar mașina a pornit. O oră mai tîrziu începî interogatoriul. Lotz ședea într-o încăpere mică, pe un scaunel al cărui singur picior era prins în ciment de dușumea, iar în fața sa, la o masă, stăteau trei oameni, între care se afla și adjunctul șefului Serviciului secret egiptean, Hassan Alisch. Acesta a pus pe masă două dosare voluminoase și spuse :

— Studiați-le liniștit. După aceea vom discuta serios.

Lotz a răsfoit dosarele și și-a dat seama imediat că este vorba despre colecția transmițerilor sale radio către Tel-Aviv, care i-au fost interceptate. Transpirația a început să i se prelingă pe frunte. Hassan Alisch surise :

— De trei ani ascultăm și adunăm transmisiunile tale. Sper că îți dai seama că nu mai are nici un rost să negi...

Cine le dăduse egiptenilor interceptările radio ? Hassan Alisch mințea, desigur, cînd afirma că au fost interceptate de Serviciul secret egiptean. Acest serviciu nu ar fi așteptat trei ani pînă cînd să detecteze și să neutralizeze postul de emisie-spion. Era vizibil că un alt serviciu secret a cules radiogramele spio-

nului israelian și le-a predat în bloc egiptenilor. Lotz nu avea timp să mediteze la aceasta. El trebuia acum să depună toate eforturile pentru menținerea legendei sale germane. De această legendă depindea viața sau moartea sa. Dacă egiptenii stabileau că este maior al Serviciului de spionaj israelian, cu siguranță îl aștepta spînzurătoarea. Nu. Lupta nu era încă sfîrșită. Lotz a împins dosarele pe masă și spuse amabil :

— Domnii mei, trebuie să vă fac un compliment. Bine lucrat.

Iar Hassan Alisch replică :

— Laude și din partea noastră. Ați fost cel mai bun agent care a lucrat vreodată în Egipt.

După acest schimb de amabilități, s-au aprins reflectoare puternice care-l orbeau pe Lotz și a început interogatoriul care a durat trei zile și trei nopți fără pauze. La un moment dat a fost pusă și întrebarea critică :

— Sînteți evreu ?

— Nu — răspuse Lotz. Dumnezeu voastră vă puteți interesa, nu mă deranjează.

Hassan Alisch s-a declarat mulțumit de răspuns. El credea fără încetare că Lotz este un fost ofițer SS, șantajat de israelieni.

Waltraud poate să spună totul...

Între timp Waltraud Lotz trăise, într-o altă încăpere, metode dure de interogatoriu, fiindcă ea nu a vorbit de loc. Ofițerii de anchetă i-au rupt îmbrăcămîntea, au aruncat-o pe dușumea, au lovit-o cu picioarele în burtă. Ea tăcea. A fost ținută ore întregi într-un bazin cu apă rece ca ghiața, pînă a leșinat. Continua totuși să tacă. A tăcut pînă cînd i-a fost infățișat soțul ei care i-a pus capăt suferințelor, cerîndu-i : „Dragă, spune-le puținul pe care-l cunoști și tu”. Atunci ea a înțeles că poate să spună totul, afară de un singur lucru și anume, că soțul ei este evreu.

Săptămîni în șir au pregătit ofițerii egipteni procesul public. Procesul verbal de interogatoriu cuprindea 2500 de pagini. Lotz continua să joace cu abilitate rolul agentului liniștit, pe care contraspionajul egiptean l-a doborît și care acum regreta că a spionat împotriva Egiptului.

În acest rol, a pătruns și la televiziunea egipteană. Cînd procurorul Nagi l-a întrebat dacă ar vrea să spună cîteva cuvinte în fața camerei de televiziune, Lotz a sesizat imediat șansa de a comunica pe această cale colegilor săi din Tel-Aviv, că a reușit să-și mențină legenda.

Emisiunile televizate erau recepționate și în Israel, iar oamenii Serviciului de spionaj israelian au înțeles pe deplin substratul declarației lui Lotz pe ecran :

— Dacă israelienii vor să spioneze în Egipt, atunci să-și trimită proprii lor oameni...

Iar Waltraud Lotz a adăugat :

— Regret profund ceea ce noi am cauzat poporului egiptean.

O intrigă perfectă

Criza cea mare a sosit în cea de a doua zi a procesului public pe care egiptenii îl pregătiseră pompos, punîndu-l în scenă la începutul lunii august 1965, în fața Tribunalului Suprem din Cairo. Procurorul general Nagi a citit o scrisoare primită din Germania, al cărei conținut suna : „Iohann Wolfgang Lotz, soare primită din Germania, al cărei conținut suna : „Iohann Wolfgang Lotz, născut la Mannheim în 1921, s-a refugiat în Palestina în anul 1933, împreună

cu mama sa de naționalitate evreică. El nu este cetățean german, ci ofițer activ în armata israeliană".

Acuzatul a protestat vehement.

— Nonsens ! Inscenare pură ! O intrigă perfectă !

Și a cerut să vadă scrisoarea. Samir Nagi nu a vrut să arate acuzatului cine este informatorul său. Președintele instanței a îndoit partea de jos a scrisorii în așa fel încât să nu se vadă semnătura. A uitat însă descoperit antetul, ceea ce i-a dat posibilitatea lui Lotz să poată citi la expeditor : Doctor Alfred Seidl, avocat, München.

Doctorul Seidl era avocatul profesorului Wolfgang Pilz, șeful constructorilor germani de rachete pe Nil. Serviciul de spionaj israelian încercase în 1962 să-l ucidă cu o scrisoare explozivă, însă a căzut victimă secretara sa, Hannelore Wende, care și-a pierdut vederea în această împrejurare. Din însărcinarea lui Pilz, doctorul Seidl scrisese această scrisoare către Tribunalul Suprem din Cairo după trei ani de la incident.

Procesul a fost întrerupt pentru o jumătate de oră. În pauză, Lotz a explicat judecătorilor săi că este vorba despre un act de răzbunare al profesorului Pilz. Pilz avea suficiente temeiuri să-l urască pe Lotz, pentru că acesta „se lăsase folosit ca unealtă a spionajului israelian". Judecătorii au luat de bună versiunea lui Lotz și au trecut scrisoarea în rindul materialelor neprobante. Criza trecuse.

Speranțe în „băieții" de la Tel-Aviv

La 21 august 1965 s-au pronunțat sentințele. Wolfgang Lotz a fost condamnat la închisoare pe viață. Waltraud Lotz la trei ani închisoare. Spionul israelian nu a mai făcut recurs. Era convins că „băieții" din Tel-Aviv, într-o bună zi, îl vor scoate din închisoare. Și-a îmbrățișat soția spunându-i :

— Nu te pierde, iubito ; familia Lotz va mai călători curînd.

Wolfgang Lotz a fost dus în închisoarea Tura, iar Waltraud în închisoarea pentru femei la Kanater.

Tura este situată la sud de Cairo. Aici, într-o celulă se afla o saltea, o pătură de lînă îmbrăcată cu ploșnițe, un miros de mușchi. În timpul zilei te coceai de căldură, iar noaptea tremurai de frig ; lumină nu exista. Rar se auzea cîte un răcnet al deținuților chinuți de gardieni. În aceste condiții, în prima noapte, fostul „pașă" Lotz n-a putut închide un ochi. Deodată auzi o voce șoptită, a unui gardian.

— Ce este ? întrebă Lotz.

Gardianul îi aruncă un pachet cu țigări pe care scria : „Salutări de la Victor. El a pregătit totul pentru dumneavoastră".

Încă în timpul închisorii preventive, Lotz auzise de acest Victor, un deținut israelian „uns cu toate alifiile". Ca toți ceilalți nou sosiți și Lotz a trebuit să stea zece zile în acea celulă izolată. În cea de-a unsprezecea zi însă Victor l-a condus pe Lotz la etajul IV. Pe scări aștepta un plutonier brunet.

— Acesta este paznicul nostru, spuse Victor.

Paznicul a scos din buzunar o cheie uriașă și a deschis ușa celei. Celula i s-a părut lui Lotz ca un palat, cu pereții proaspăt zugrăviți, cearșafuri, perne, raft cu cărți, masă, scaune, reșou, lumină electrică în perete și în plafon și chiar un tablou în ulei.

— Servitorul dumneavoastră, adăugă Victor, cînd în celulă a intrat un deținut mic de statură cu ceainic aburînd. Se numește Mohammed.

Mohammed a salutat pe noul său stăpîn și i-a sărutat mîna. În timp ce serveau ceaiul, Victor i-a explicat lui Lotz regulile casei. Personalul închisorii, plătit mizerabil, nu se dădea înlături de la orice treabă care i-ar fi adus un venit. Toți deținuții trebuiau să stea cîte unul încuiați în celule, dar toată ziua ușile stăteau deschise. După masă, Lotz a coborît în curte, unde Victor s-a adresat unui grup de domni :

— Permiteți-mi să vă prezint un nou membru al societății noastre, domnul Lotz.

Domnii au salutat cu căldură pe alemanul care a spionat cu trup și suflet în favoarea Israelului și se prezentară unul după altul :

Abdul Rhaman Salim, spionaj pentru C.I.A., zece ani ; domnul Karem Ismail, spionaj pentru C.I.A., 15 ani ; căpitan-locotenent Achmed Lufti spionaj pentru Intelligence Service, 25 ani ; doctor Azzeddin Abdel Kader, rătăcire politică, 25 ani...

Înțelegerea secretă

În dimineața zilei de 5 iunie 1967, Lotz a fost trezit în celula sa de explozii infundate. În depărtare urlau sirenele.

În difuzorul închisorii răsuna muzică militară, apoi o comunicare : „Avioane sioniste au bombardat unele obiective în apropierea capitalei. Cele mai multe au fost însă doborîte... Trupele noastre înaintază !" Și a fost intonat imnul național egiptean.

Wolfgang Lotz nu s-a îndoit nici o clipă de victoria ce o va repurta Israelul. El cunoștea armata egipteană. Însă își făcea totuși griji. Vor ucide oare egiptenii pe deținuții politici în ura lor pentru înfrîngere ? Deținutul nr. 388 nu a putut dormi cinci zile și cinci nopți. În a șasea zi războiul se terminase. La începutul lui 1968 s-a ajuns la înțelegerea secretă între Cairo și Tel-Aviv ; Israelul eliberă pe cei 4481 prizonieri de război contra eliberării spionului său. Nasser a pus o singură condiție : guvernul israelian nu avea voie să dezvăluie adevărata identitate a lui Wolfgang Lotz, care va fi pus în libertate ca cetățean german. Nasser voia să evite ca serviciul său de informații să fie blamat în public pentru incapacitatea de a-l fi identificat timp de cîteva ani pe spionul israelian.

La 3 februarie 1968, Lotz a fost dus în biroul adjunctului șefului închisorii. Căpitanul Haany ședea la biroul său masiv și zîmbind acru spuse :

— Felicitările mele, domnule Lotz ! Sînteți liber !

Spionul a fost pus din nou în cătușe și transportat cu un camion la Cairo, în compania a doi polițiști, la „Mugamma", uriașa construcție administrativă a Ministerului de interne egiptean.

Cînd mașina a oprit în fața intrării, Lotz a auzit vocea soției sale care-l striga. Waltraud ședea la o fereastră de la etajul II, și-i făcea semn cu mîna. Peste cîteva minute se aflau deja unul în brațele altuia.

A apărut apoi consulul german, care a înminat familiei Lotz bani și două bilete de avion, spunîndu-le că va veni la aeroport să-i conducă. Flancați de polițiști, Wolfgang și Waltraud Lotz au plecat cu un taxi spre aeroport. Peste o jumătate de oră se urcau în avionul companiei Lufthansa LH-591, pe ruta Atena-München. Însă, cînd avionul a aterizat la München, spionul și soția sa dispăruseră. Numai geamantanele se mai aflau la bord. De ele se ocupau agenții israelieni. Familia Lotz coborîse la Atena și de acolo, cu prima cursă aeriană, a plecat la Tel-Aviv.

Traducere de locotenent-major ION IRIMIA

VĂ RECOMANDĂM SĂ CITIȚI:

**ÎN CURÎND VOR FI DIFUZATE ÎN UNITĂȚI
URMĂTOARELE LUCRĂRI EDITATE DE CĂTRE
DIRECȚIA PERSONAL ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT**

1

DOCUMENTE CARE SE ÎNTOCMESC ÎN ACTIVITATEA DE URMĂRIRE PENALĂ (Autori : colonel George Alexandrescu, locotenent-colonel dr. Dumitru Marinescu, căpitan Mihai Marițescu).

În scopul dezvoltării deprinderii ofițerilor de securitate să întocmească acte de cercetare penală într-o formă concisă, precisă, clară, ordonată și în strictă conformitate cu cerințele legii, lucrarea pune la dispoziția acestora modele ale majorității documentelor ce se întocmesc în cadrul activității de urmărire penală.

2

INDRUMAR PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA CONCURSURILOR DE ORIENTARE TOPOGRAFICĂ ÎN UNITĂȚILE DE SECURITATE (Întocmit de : colonel Eugen Jeledințan, locotenent-colonel Ion Bendea și locotenent-colonel Dominic Bartoș).

3

NECESITATEA ACTIVITĂȚII DE SUPRAVEGHERE INFORMATIVĂ ÎN RÎNDUL DEȚINUȚILOR. MODUL DE ORGANIZARE A ACESTEIA (Autori : locotenent-colonel Dimitrie Adomniței și căpitan Alexandru Hasnaș).

Cu toate că se adresează îndeosebi factorilor de conducere din penitenciare și ofițerilor de contrainformații militare, lucrarea prezintă interes pentru întregul aparat informativ al securității, prin aceea că scoate în evidență și o serie de aspecte privind mijloacele și metodele activității ostile pe care unele elemente din detenție preconizează să le folosească după punerea în libertate, precum și scopurile urmărite și procedeele utilizate de acestea pentru a relua sau menține legăturile cu complicii lor din afara locurilor de detenție.

4

UNELE ASPECTE PRIVIND COOPERAREA UNITĂȚILOR DE SECURITATE CU UNITĂȚILE (FORMAȚIUNILE) DE MILIȚIE ÎN EFECTUAREA FILAJULUI ȘI A INVESTIGAȚIILOR (Autori : general-maior Emanoil Rusu, colonel Gheorghe Grigore, locotenent-colonel Neagu Stan, maior Gheorghe Petrof, maior Petre Bojescu, căpitan Vasile Lăpăduși).

Lucrarea relevă o seamă de aspecte importante privind modul de realizare a cooperării aparatului de filaj și investigații din Consiliul Securității Statului și diferite unități (formațiuni) ale organelor de miliție, cu care s-au stabilit relații de sprijin reciproc în muncă.

5

METODICA ORGANIZĂRII ȘI DESFĂȘURĂRII CONCURSURILOR DE TRAGERE CU ARMAMENTUL DIN DOTARE (Autori : locotenent-colonel Mihai Moldoveanu, locotenent-colonel Octavian Dragotă, locotenent-colonel Mihai Loghiade).

6

SURMENAJUL CADRELOR DE CONDUCERE (Traducere de căpitan George Zagăr).

Referindu-se expres la principalele cauze și modalități de prevenire ale acestui fenomen la cadrele de conducere din economie, studiul cuprinde numeroase concluzii general valabile și pentru cele din alte sectoare de activitate.

7

JUDO, JIU-JITSU, KARATE (Curs practic elaborat de : colonel Victor Dobrescu, maior Nicolae Manda și maior Constantin Moise).

Cursul constituie o contribuție valoroasă la realizarea ordinului conducerii Consiliului Securității Statului de a se asigura o instruire multilaterală a cadrelor de securitate, pentru ca, în cazurile cînd se impune o intervenție fizică, directă asupra dușmanului, să se poată acționa cu cea mai mare eficacitate.

8

SISTEMUL INFORMATIV AL S.U.A. (Traducere realizată de căpitan Constantin Gădea și locotenent-major Nicolae Călugărița).

Lucrarea redă în mod sistematic veștile organizatorice ale activității informative și contrainformative americane, precum și succinte exemple privind succesele sau eșecurile înregistrate în această activitate.

9

CONCEPȚII PRIVIND CULEGEREA ȘI EXPLOATAREA INFORMAȚIILOR (Traducere de locotenent Ion Rotar).

Lucrarea tratează în principal o serie de probleme privind conceptul „spionajului total” practicat astăzi de serviciile secrete ale S.U.A., încercînd, totodată, să răspundă la anumite întrebări privind activitatea în acest domeniu, cum ar fi : ce înseamnă informația ; cum se face analiza și aprecierea ei ; care sînt principiile de organizare optimă a aparatului informativ ; cum trebuie să se exercite controlul etc.

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm informarea cititorilor asupra principalelor acte normative apărute de la editarea ultimului număr al publicației noastre și pînă în prezent.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1686 din 30 noiembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 138/1970), privind finanțarea, proiectarea, executarea și administrarea lucrărilor de combatere a eroziunii solului, de regularizare a scurgerii apei pe versanți și de corectare a torenților.

Decretul nr. 505 din 16 decembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 143/1970), pentru modificarea Legii nr. 32/1968, privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

Modificarea dispusă prin acest decret privește numai alin. 2 din art. 7 al Legii sus-menționate și constă în majorarea de la 3 000 la 10 000 a cuantumului maxim la care se pot cifra amenzi pentru contravențiile stabilite prin hotărîri ale Consiliului de Miniștri.

Legea nr. 39 din 18 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 147/1970), privind adoptarea planului de stat al economiei naționale pe anul 1971.

Prin **Legea nr. 41 din 18 decembrie 1970** (publicată în Buletinul oficial nr. 147/1970), s-a dispus prelungirea aplicării Legii nr. 22/1967, privind unele măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale. Termenul aplicabilității acestei legi este data de 31 decembrie 1971, cînd urmează să se prezinte Marii Adunări Naționale proiectele de legi necesare perfecționării în continuare a conducerii și planificării economiei naționale.

În aplicarea Legii nr. 32/1968, a fost elaborată **Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1822 din 18 decembrie 1970** (publicată în Buletinul oficial nr. 150/1970),

pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale privind organizarea, planificarea și executarea investițiilor.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1835 din 19 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 150/1970), privind unele măsuri în legătură cu aprovizionarea tehnico-materială pentru activitatea de cercetare științifică.

Prin această hotărîre se acordă prioritate unităților de cercetare științifică, atît la încheierea contractelor de furnizare, cît și în aprovizionările impuse de necesitățile neprevăzute ivite în desfășurarea activității de cercetare științifică.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri și a Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție nr. 1877 din 24 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 152/1970), cu privire la asigurarea unui venit minim lunar garantat membrilor cooperatori pentru munca depusă, acordarea de indemnizații de stat cadrelor de conducere din cooperativele agricole de producție, precum și asigurarea plății integrale a pensiilor majorate membrilor cooperatori.

Decretul nr. 543 din 24 decembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 153/1970), privind grațierea unor pedepse.

Potrivit prevederilor acestui decret, sînt grațiate – indiferent de vîrsta făptuitorilor – pedepsele privative de libertate pînă la un an inclusiv, sancțiunile cu închisoare contravențională și amenzi penale. Pedepsele privative de libertate peste un an, dar nu mai mari de 3 ani, se grațiază numai pentru cei care au împlinit vîrsta de 60 ani, pentru femeile gravide sau cu copii pînă la 5 ani și pentru minori.

Un element nou, în ce privește prevențiunea specială, îl constituie prevederea potrivit căreia făptuitorul care va săvîrși o infracțiune intenționată în decurs de 3 ani de la data grațierii, va executa atît pedeapsa aplicată pentru noua infracțiune, cît și pe aceea care a rămas neexecutată ca urmare a aplicării dispozițiilor de grațiere cuprinse în acest decret.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1885 din 28 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 156/1970), cu privire la organizarea și conducerea contabilității, atribuțiile și răspunderile conducătorului compartimentului financiar-contabil.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1970 din 31 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 2/1971), privind îmbunătățirea cointeresării materiale a lucrătorilor din întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1971 din 31 decembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 2/1971), privind înființarea întreprinderilor și stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii și organizarea activității acestora.

Decretul nr. 12 din 25 ianuarie 1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 9/1971), pentru ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă.

Decretul nr. 13 din 25 ianuarie 1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 9/1971), pentru ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgară.

Decretul nr. 15 din 25 ianuarie 1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 10/1971), privind autorizarea și funcționarea în Republica Socialistă România a reprezentanților firmelor comerciale și organizațiilor economice străine.

Decretul nr. 19 din 25 ianuarie 1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 11 din 1971), pentru ratificarea acordului cu privire la salvarea astronautilor, reîntoarcerea astronautilor și restituirea obiectelor lansate în spațiul extraatmosferic.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 142 din 17 februarie 1971 (publicată în Buletinul oficial nr. 22/1971), privind stabilirea taxelor de timbru referitoare la înstrăinarea unor imobile.

Potrivit prevederilor acestei hotărîri, taxele de timbru prevăzute de pct. 13 lit. a din H.C.M. nr. 911/1955 (astfel cum a fost modificată prin H.C.M. nr. 444/1970) pentru asemenea acte juridice se majorează cu 50—400%, dacă proprietarul în cauză — persoană fizică — are mai multe apartamente situate în municipii și orașe sau mai multe case de odihnă și de turism.

Prin **Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 156 din 23 februarie 1971** (publicată în Buletinul oficial nr. 25/1971), s-a adus o modificare H.C.M. 2415/1968, în sensul că s-a înființat un nou punct de control pentru trecerea frontierei de stat, în localitatea Naidaș din județul Caraș-Severin.

Decretul nr. 62 din 8 martie 1971 (publicat în Buletinul oficial nr. 28/1971), privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Radioteleviziunii Române.

Legea nr. 1 din 17 martie 1971 (publicată în Buletinul oficial nr. 33/1971), cu privire la activitatea de comerț exterior, de cooperare economică și tehnico-științifică a Republicii Socialiste România.

Legea nr. 3 din 18 martie 1971 (publicată în Buletinul oficial nr. 35/1971), privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Demografie.

Legea nr. 4 din 18 martie 1971 (publicată în Buletinul oficial nr. 35/1971), privind extrădarea.

Această lege stabilește condițiile de principiu care trebuie îndeplinite pentru admiterea cererilor de extrădare primite din partea altor state, precum și pentru formularea, din partea statului român, a cererilor privind extrădarea unor cetățeni români de către alte state. În capitolul III al acestei legi este prevăzută procedura extrădării, ceea ce reprezintă un element nou în legislația internă a țării noastre.

Legea privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste (publicată în ziarul „Scînteia” nr. 8730 din 19 martie 1971).

Lărgirea orizontului cultural-științific al lucrătorilor din unitățile socialiste legată cauzal de dezvoltarea generală a forțelor de producție, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, a determinat necesitatea elaborării acestei legi, prin care s-a stabilit sistemul național de perfecționare a pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, s-au prevăzut drepturile și obligațiile — legate de această activitate — ale organizațiilor socialiste și ale angajaților lor, precum și rolul unor instituții, asociații și organizații în sprijinirea activității de perfecționare a pregătirii profesionale a angajaților.

Dispozițiile legii sus-menționate se aplică, în mod corespunzător, și în pregătirea lucrătorilor din unitățile militare ale M.F.A., M.A.I. și C.S.S.

Legea cu privire la actele de identitate ale cetățenilor români, precum și la procedura schimbării domiciliului și a reședinței (publicată în ziarul „Scînteia” nr. 8730 din 19 martie 1971).